Gulyás Zoltán

A Wikipédiából, a szabad enciklopédiából.

Gulyás Zoltán (Budapest, 1930. április 10. - 2000. június 16.) Ybl-díjas magyar építész.

Gulyás Zoltán

Tartalomjegyzék

- 1 Életpályája
- 2 Művei
  - 2.1 Épületek tervezése
  - 2.2 Emlékművek
  - 2.3 Dijazott tervpályázatok
- 3 Emlékezete
- 4 Források
- 5 Képgaléria

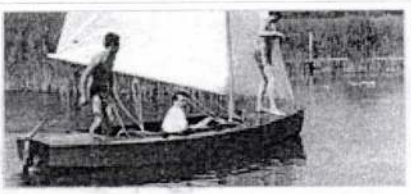
Gulyás - Patonai - Reimholz Ábrahámhegyen. 1970 körül

Életpályája

Édesapja a Budapest Székesfőváros Közlekedési Részvénytársaság dolgozója volt. Érettségi vizsgáit a Lónyai utcai református gimnáziumban tette le, utána beiratkozott a *József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Építészmérnöki* karára. 1952-ben

szerzett építész diplomát, majd a Középülettervező Intézetben , Janáky István műtermében kezdte pályáját, ahol résztvett a budai királyi vár rekonstrukciójában és a Miskolci Nehézipari Egyetem tervezésében. 1954-ben a LAKÓTERV-be került Németh Pál (http://www.artportal.hu /lexikon/muveszek/nemeth_pal) műtermébe.

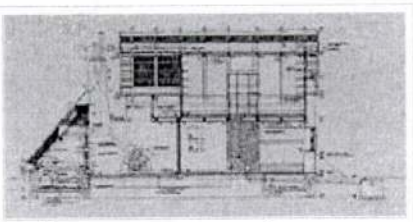
Ábrahámhegyi nyaraló metszet 1967

A Zöldy Emil vezette magyar építészcsoporttal 1954 és 1956 közöttig a Koreai Népi Demokratikus Köztársaságban dolgozott; több tervezési munkában - Phenjan: Orvostudományi Egyetem, Bakterológiai Intézet - vett részt.

1956-ban felvették a MÉSZ Mesteriskolájára, ahol kezdetben a LAKÓTERV-ben Németh Pál, majd utána az IPARTERV-ben dr.Szendrői Jenő (http://www.artportal.hu/lexikon/muveszek/szendroi_jeno) lett a mestere.Az IPARTERV-ben eleinte tervezőként,később osztályvezetőként és 1978-tól irodavezető-főmérnökként dolgozott csaknem harminc éven keresztül. Ezen időszak alattt több lakóház és középület tervezési munkáit végezte el.1962-ben.*"Az építészet szinvonalának emelésében kifejtett alkotó munkásságáért" és a Budapest,XI.kerület Fehérvári út 17.sz.lakóépület tervezéért* megkapta az Ybl-díj II.fokozatát.

1963-64-ben angliai tanulmányúton volt a *London County Council* építészirodában. Tervezési munkái mellett neves szobrászművészek közreműködésével több emlékművet is tervezett.1960-1968-ig a BME.Középülettervezési Tanszékén külső tanársegéd. 1970-től tíz éven keresztül a MÉSZ

Mesteriskolájának mestere volt.Tanítványai voltak - többek között - Patonai Dénes[1] (http://www.Met.bme.hu/kiegeszites/oktatok/patonaid.html) ,Reimholz Péter[2] (http://www.artportal.hu/lexikon/muveszek/reimholz_peter) és Lázár Antal[3] (http://www.artportal.hu/lexikon/muveszek/lazar_antal) is.

1978-ban lett az IPARTERV irodavezető-főmérnöke.1986-ban irodája kivált az IPARTERV-ből és *MATERV* néven önálló állami tervezővállalat lett.1988-ban nyugdíjba vonult.1997-ben *Az építészet és az építészoktatás terén kifejtett kimelkedő munkásságáért a BME Doktori tanácsa az egyetem díszdoktorává fogadta* .2000. június 16-án súlyos betegség következtében meghalt.

Pályafutása során számos pályázaton is résztvett egyedül vagy munkatársakkal.(Földesi Lajos,Jurcsik Károly[4] (http://www.artportal.hu/lexikon/muveszek/jurcsik_karoly) ,Rimanóczy Jenő,Szekeres József).

Művei

Épületek tervezése

- Phenjan:Orvostudományi egyetem 1954-55
- Phenjan:Bakterológiai Intézet.1954-55
- Várpalota 44 fh.bölcsöde 1956
- OTP öröklakásos ház.Budapest,XI.ker.Fehérvári út 17.1960
- OTP öröklakásos ház.Budapest,V.ker.Madách út-Rumbach Sebestyén utca-Király utca által határolt terület.1959-61
- Tihany, alsó központ,bisztró épület.1961-62
- Chemolimpex-OTP irodaház.Budapest,V.ker.Deák Ferenc utca 7-9.1960-63 (átépítve:1988-89)
- Biogál Gyógyszergyár.Debrecen.1963-64 (tervezőtárs Dr. Szendrői Jenő,nem épült meg)
- Ábrahámhegyi nyaraló.1967
- Budapest,V.ker.Martinelli (ma Szervita) tér 8-10,Petőfi Sándor utca 17-19,Városház utca 20 telkek beépítési terve.1967 (nem valósult meg)
- Hévíz, "Rózsakert" bisztró.1966-69
- Budapesti új sportcsarnok engedélyezési és kiviteli terve.1967-69.(tervezőtárs: Rimanóczy Jenő
- Nyaraló Tahi-(Tahitótfalu).1970
- Nyaraló Szentendre.1970-71
- Medicor irodaház.Budapest,XIII.ker.Visegrádi utca 49.1972-73
- Nyaraló Tahi-Visegrád.1972-74
- Magyar Rádió rekonstrukció.Budapest,VIII.ker.Pollack Mihály tér.1974 (nem valósult meg)
- Lakóház.Budapest,I.ker.Tárnok utca 13.(építész munkatárs: Reimholz Péter).1973-74
- Révfülöp 12 tantermes iskola.1976-81

Balaton-Ábrahámhegy.Nyaraló.1967

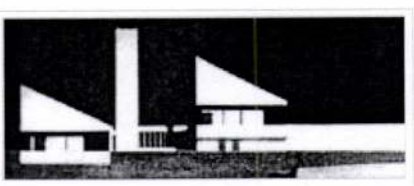

Várpalotai 44 fh.bölcsőde.1956

Emlékművek

Eger felszabadulási emlékmű.1967.(lebontották)

- Eger.Felszabadulási emlékmű (lebontották)1967
- Bartók emlékmű.(Bp.XI.ker.Feneketlen tó)Szobrász:Somogyi József (http://www.artportal.hu/lexikon/muveszek/somogyi_jozsef) .1961
- Pécs.Mártír emlékmű.Szobrász:Illés Gyula (http://www.artportal.hu/lexikon/muveszek/illes_gyula) .1969
- Repülős emlékmű (Bp.Örs vezér tér).Szobrász:Illés Gyula.1988

Budavári Szent György tér rekonstrukciója.I.díj.1962

Dijazott tervpályázatok

- Szabadonálló üzletház.(tervezőtárs:Jurcsik Károly).I.díj.1961
- Budavári Szent György tér rekonstrukciója.I.díj.1962
- BNV.főpavilonja.(tervezőtárs:Rimanóczy Jenő).I.díj.1963
- Pesti Dunapart rendezése a Lánchíd és Erzsébet híd között. (tervezőtárs:Rimanóczy Jenő).megvétel.1963
- Madridi operaház.(tervezőtárs:Jurcsik Károly).megvétel.1964
- Falusi egészségügyi létesítmények.(tervezőtársak:Földesi Lajos,Szekeres József).I.díj.1965
- Zánka Központi Uttörőtábor.(tervezőtársak:Finta József,Földesi Lajos,Szekeres József.III.díj.1965
- Turistaszálló.(tervezőtársak:Földesi Lajos,Szekeres József) megvétel.1965
- Budapesti Sportcsarnok.(tervezőtársak:ifj.Rimanóczy Gyula,Rimanóczy Jenő.Szerkezet:Kollár Lajos) I.díj. 1966
- Szolnok Egészségügyi központ.(tervezőtársak:Rimanóczy Jenő,LehoczkyÖdön,Ványai Róbert).IV.díj.1970
- VOLÁN Autóbuszpályaudvar.(tervezőtársak:Földesi Lajos,Rimanóczy Jenő).I. és II.díj (két tervvel).1973

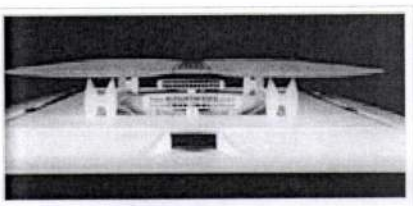

BNV.főpavilonja Lágymányosi kiállítási terület.I.díj.1963

Emlékezete

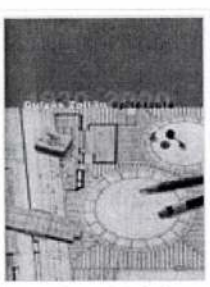

Gulyás Zoltán építészete [1]

- Gulyás Zoltán építészete (http://epiteszforum.hu/node/2236) (Építészfórum 2006. június 22.).
- Gulyás Zoltán emlékezete (http://epiteszforum.hu/node/2613) (Építészfórum 2006. június 18.).
- Magyar Szemle (http://www.magyarszemle.hu/szamok/2005/6/a_rend_es_gondossag) (Magyar Szemle XIV.évfolyam.6.sz. 2005.december).
- HAP Galéria.Gulyás Zoltán emlékkiállítás és könyvbemutató.Megnyító:2005.09.20 (http://www.hap.hu/galeria/korabbi_kiallitasok.php)
- Magyar Művészeti Akadémia (http://www.mmakademia.hu/database/membersform.php?ID=29)
- Interjú dr.Lázár Antal DLA Kossuth díjas építésszel (http://archivum.epiteszforum.hu/epiteszek/?eid=67) (Építészfórum 2008. március 23.).

MOME 2008

- Egy lelkesítő ház (http://www.mancs.hu/index.php?gcPage=/public/hirek/hir.php&id=15423) (Beszélgetés Kis Péter építésszel. Magyar Narancs 2008. március 3.).
- Gulyás Zoltán hagyatéka. (Család tulajdonában).
- ÉPÍTÉSZ ÉVKÖNYV.2000. (A Magyar Építész Kamara kiadványa). IN MEMORIAM Gulyás Zoltán (82-83 oldal)
- Gulyás Zoltán építészetére emlékeztek a MOME-n (http://architectforum.hu/node/8298) (Reimholz Péter DLA.- Kossuth és Ybl-díjas építészmérnök, egyetemi tanár - előadása. Építészfórum 2008. január 24.).

Források

1. ^ Ferkai András könyve tartalmazza Gulyás Zoltán munkáinak legrészletesebb ismertetését

- Ferkai András (http://www.artportal.hu/lexikon/muveszettorteneszek/ferkai_andras) :Gulyás Zoltán építészete.HAP Galéria (http://www.hap.hu/galeria/index.php))2005
- Archiv képek forrása: Gulyás Zoltán hagyatéka,a család birtokában.A közölt Ábrahámhegyi kép Máté Gábor fotóművész alkotása.([5] (http://www.mategabor.hu))
- Magyar Építőművészet. 1953/9-10.szám,1956/8.szám,1957/5-6.szám,1960/2.szám,1961 /6.szám,1963/2-3-5.szám,1964/1.szám,1965/4-5.szám,1966/2-6.szám,1967/3-5.szám,1969 /5.szám,1971/1.szám,1973/5.szám,1974/2.szám,1978/3.szám.
- Szendrői Jenő: Ipari építészetünk 1965 224-225 old.
- Baumeister 1964/2.szám 129,136 oldal.
- Schul und Sportättenbau 1967/3-4.szám
- Művészeti Lexikon.1968
- Merényi:1867-1965,CENTO ANNI ARCHITECTURA UNGARESE.1965 > > > >
- dr.Kubinszky Mihály:Modern építészeti lexikon.1978
- IPARTERV 1949-74 (vállalati kiadvány)
- KI KICSODA.1981 (Gulyás Zoltán 253.oldal).
- A magyar tervezőirodák története (http://epiteszforum.hu/node/2287) .ÉTK Kft.Bp.2001.(főszerkesztő:Schéry Gábor).
- Építészeti Kalauz.Budapest építészete a századfordulótól napjainkig. (Gerle J.-dr.Ferkai A.-Vargha M.-Lőrinczi Zs.).
- A 20.századi irányzatok (PONT UTAZÁS. Városképi utirajzok).2005.február 19. (http://www.pontmagazin.hu/pm111659.html)
- Élet és irodalom.2006.június 30.26.szám.Gulyás Zoltán építészete (http://www.es.hu /pd/display.asp?channel=KRITIKA0626&article=2006-0703-0927-15JJMD)

Könyv címlap fotó 1965

Képgaléria

Balaton-

Budapest,XI.ker.Fehérvár

Budapest,XI.ker.Fehérvár

Madách úti

Ábrahámhegy.Nyaraló.1967.	Öröklakásos társasház.1960	út 17.Öröklakásos társasház.1960	öröklakásos lakótömb.1959-61
			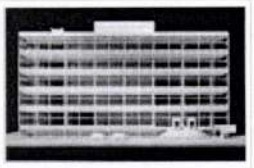
Budapest,I.ker.Tárnok utca 13. lakóház.1973-74	Chemolimpex székház Budapesten.1988-89	Chemolimpex székház Budapesten.1988-89	Medicor székház Budapesten.1972-73
			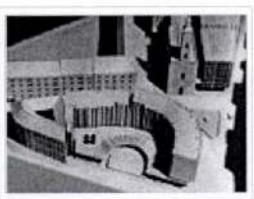
Hévízi Bisztró felülnézet.1966-67	Budapesti sportcsarnok vázlatterve 1966	Debreceni Biogál gyógyszergyár.1963-64	Budapest,V.ker.Martinelli téri beépítés.1967

A lap eredeti címe: „http://hu.wikipedia.org/wiki/Guly%C3%A1s_Zolt%C3%A1n"
Kategória: Magyar építészek

- A lap utolsó módosítása: 2009. május 26., 17:49
- A lap szövege a GNU FDL feltételei szerint használható fel (lásd a **felhasználási feltételek** lapot). A Wikipedia® a Wikimedia Foundation, Inc. bejegyzett védjegye.

Gulyás Zoltán

Gulyás Zoltán

(1930) – építész. Elvégzi a Budapest-i Műszaki Egy. építészmérnöki karát, 1952-54 tervező építész a budai vár munkálatainál. 1954-55 a Koreai Népi Demokratikus közt.-ban végez terv. munkákat.

Ki kicsoda? Életrajzi lexikon / Fonó Györgyné, Kis Tamás, Bpest, 1969

2021.

Gulyás Zoltán

A pheniami egyetem építésze. 1955-az Iparterv tervező építésze. Több bpesti lakóépületet, v. debreceni Biogal Gyógyszergyár és a bp-i Chemolimpex irodaházat (1960-63) tervezte, Ibl díjas (1962)

Ki kicsoda? Életrajzi lexikon /: Tonó Györgyné, Kis Tamás, Bpest, 1969

2021

Gulyás Zoltán

Mühlbacher Istvánnal együtt tervezte a Phenjan-i orvosi egyetemet (1954-55)

Ki hicsoda? Életrajzi lexikon / Fonó György né, Kis Tamás / Budapest, 1969.

1-617 l

384 l.

MDK

Gulyás Zoltán építőművész

Gárdonyi J.: Magyar mérnökök Koreában. Magyar Nemzet 1955. jun. 1.

Gulyás Zoltán, építész MDK

(1)

A Fehérvári út 17. + 6TP épületet, a Rumbach Sebestyén utcai lakótömböt, a Deák ferenc utcai irodaházat tervezte. Az utóbbihoz 260 rajzot kénített.
Diplomáját 1952-ben nerezte, majd 13 hónapig Távol-Keleten dolgozott.
Lánló Miklós: A siker 4

ESTI HIRLAP Bp. 1963. jún. 1.

Gulyás Zoltán, építész 2 MDK

Koreában az állami bakteriológiai intézetet és – Mühlbacher Istvánnal Közösen – a phenjani orvostudományi egyetemet tervezte. Most Szendrői Jenővel együtt a debreceni BIOGÁL-gyárat tervezi.

László Miklós: A siker 4.

ESTI HIRLAP

Dp. 1963. jún. 1.

Gulyás Zoltán, építész MDh

3.

Szeptembertől kezdve egy évig Londonban, Goldfinger Ernő tervezőműhelyében fog dolgozni, három más fiatal építőművémel együtt.

Lánló Miklós: A siker 4.

ESTI HIRLAP bp. 1963. jún. 1.

Gulyás Zoltán

Született 1930-ban. Építész. Ybl-
díj nyertes. Tanulmányai: Műegyetem,
Budapest. 1952 diploma. Koredban
dolgozott. A Phenjan-i Orosegyetem
épületeit tervezte.

Fekete Márton: Prominent Hungarians
Home and Abroad, München, 1966. 334 l
152 l.

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Gulyás Zoltán

Egyéb alkotásai: Biológiai Müvek, Debrecen. Chemolimpex központi székhdza, Budapest /1963/. Londonban dolgozott.

Fekete Márton. Prominent Hungarians Home and Abroad, München, 1966. 334 l 112 l.

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS
KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

Gulyás Zoltán épitász M.D.K.

szupermarket -pályázaton tervét 8000 forinttal jutalmazták

társtervező: Jurcsik Károly

G .J. Kiállitották a szupermarket-pályázat anyagát

Magyar Nemzet 1961. október 4. 5.l.

M. D. K.

GULYÁS Zoltán építész

Bp. XI. Fehérvári út 17., lakóház

Munkatárs: Intődy Zoltán

(1958-60)

(Repr.)

Magyar építőművészet 1961 6. sz. 16 - 19. e.

GULYÁS Z oltán épitész M.D.K.

résztvett a pályázaton / 8000 Ft-os dijazás/

repr.

Társtervező: Jurcsik Károly

Borosnyay Pál: A szabadonálló üzletházak Tervpályázata

Magyar Epitőmüvészet 1962/ 2. 36-39.l.

GULYÁS Zoltán M.D.K.

résztvett a pályázaton / csökkentett megvétel 4000 Ft

Társtervező: J urcsik Károly

Boroxnyay Pál: A ~zabadonálló üzletház Tervpályázata

Magyar Építőművészet 1962/2 36-39.1.

Gulyás Zoltán
építész

M.D.V

„Modellje" (repro) Építészeti
megoldásairól.

Derczényi Dezső: Újépületek történeti környezetben
Művészet, 1962. november – 40 lap

Gulyás Zoltán

BAKTERIOLÓGIAI INTÉZET

Tervezők: **Gulyás Zoltán, Bartha Gyula**

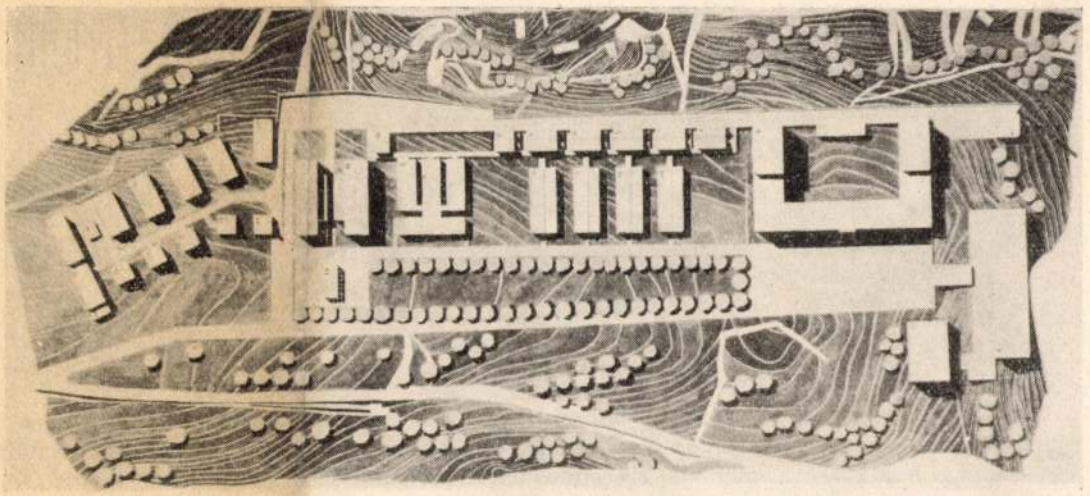

Helyszínrajz

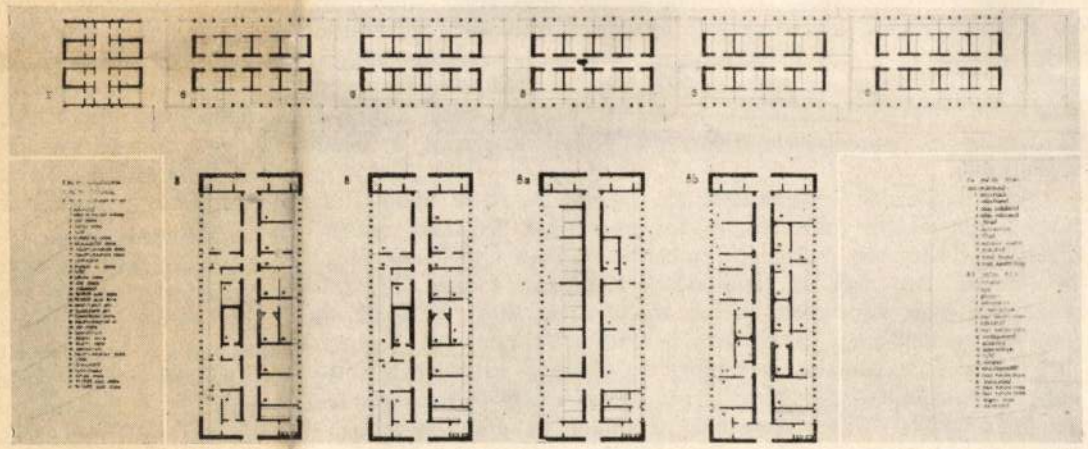

Laboratóriumi szárny alaprajza

Magyar Építő Művészet 1958. 8. 239 l.

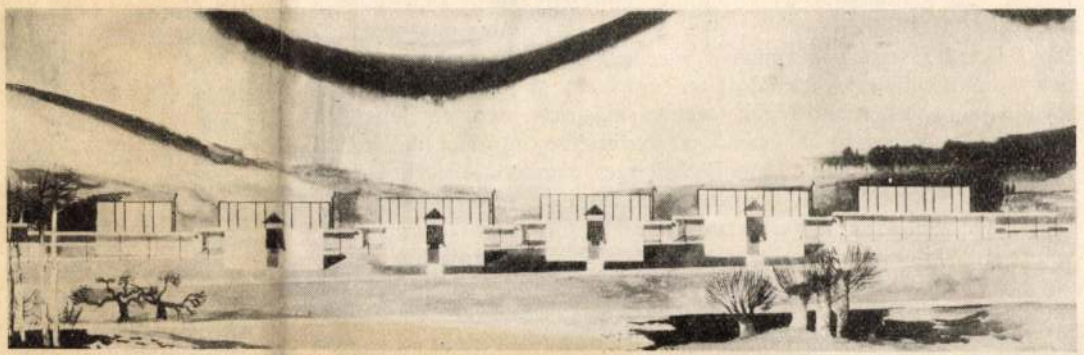

Laboratóriumi szárny homlokzata

LAPKIADÓ VÁLLALAT
SZAKÉPÍTŐIPARI SZOLGÁLAT
Budapest VII., Lenin körút 9—11
Telefon: 227—651, 221—285
1956

Az építész nagyobb felelőssége

ANKERL GÉZA — HUSZÁR LÁSZLÓ*

Nyitott szemmel járva városaink utcáin, szomorúan regisztráljuk, hogy az a sematizmus, amely az irodalmat és a képzőművészeteket az elmúlt években bénította, az építészetet sem kerülte el. Az építészetben, a művek élettartama akkor is hosszú, ha mint alkotások halva születtek. Íly módon az idő nem végez szelekciót, és a létesítmények összessége visz híradást korunkról a következő nemzedékeknek. Ezért beszélhetünk az építész nagyobb felelősségéről, és ezért tartjuk szükségesnek, hogy az építőművészet terén jelentkező törekvéseknek olyan tisztázását kíséreljük meg, amely a kezdeményező gondolatokat felkarolva próbál kisegíteni a jelen zsákutcából.

Új világnézetű építészeinket az a gond késztette hitvallásra, hogy a funkciolális irányzatú, és a szerkezeteket fetisizáló nyugati építészettel szemben melegebb, emberibb hangon szólaljanak meg. Mielőtt azonban ezek az elképzelések határozott formát ölthettek volna, bizonyos kőbevésett tételek akadályozták, hogy azok alkotó vitákban érjenek meg, és váljanak építésztársadalmunk többségének meggyőződésévé. Most ahelyett, hogy a szokványos kritikával együtthaladva akarnók ezeket a letárgyalt, és alkotásra nem ösztönző tételeket boncolgatni, röviden szeretnők rámutatni az építészet továbbfejlődését meghatározó néhány összefüggésre.

A társadalomnak a különféle építményekkel kapcsolatban jelentkező funkcionális és esztétikai igénye, valamint a megvalósításhoz szükséges anyagi-technikai lehetőségek az a két tényező, amelynek kölcsönhatásában fejlődött az építészet az egyes természeti, táji és éghajlati sajátosságok szerint más-más nemzeti jelleggel. E formaadó szempontok őszinte érvényesülése minden időszakban spontán határozza meg valamely építészet nemzeti jellegét. Éppen ezért érthetelen előttünk, hogy ha forradalmi szemléletünkkel egyezően nem félünk az emberek tudatát és fogalmait gyökeresen megváltoztatni, honnan ered a hagyományos építészeti formákhoz külsőségeiben való kispolgári ragaszkodás.

Ha az építészet fejlődésének történeti szakaszait vizsgáljuk, feltűnik, hogy koronként nemcsak stílusváltozásokon ment át, hanem működési területe is változott. A különböző rendeltetésű építményeket összhangját, de tévesen hitte, hogy ezzel realista alkotó módszerhez jutott, mert ez sokkal inkább vezetett valamiféle naturalizmushoz. Az építészeti alkotás realizmusa a fentieken túlmenően azon alapszik, hogy az alkotó hogyan érti meg a tervezett létesítmény társadalmi jelentőségét, gondolati tartalmát, és ennek eredményeképpen hogyan tudja a tartalmat formába önteni, és az épület olyan atmoszféráját megteremteni, amellyel kifejezésre juttatja rendeltetését. Az egyes épülettípusokon a részletkpézés szükséges gazdagságát, a felhasznált formaelemek bőségét — vagy éppen elhanyagoltságát — a típusok társadalmi jelentőségének felmérésével határozzuk meg. Ez a művészi ökonómia modern elvének, mint realista alkotástechnikának az építészetre való alkalmazása.

A különböző társadalmak eltérő világnézetük szerint más-más módon értékelik az egyes épülettípusok jelentőségét. A kapitalista társadalom az embert a termelés szolgálatába állítja. Ez képezi világnézeti alapját annak, hogy az ipari építészet formaadó jelentőségre tesz szert. A szocialista társadalom az embert és a termelést helyes viszonylatba állítja, magasrendű szintézist teremt — hisz ez éppen létjoga. Ezzel teremti meg a világnézeti alapot többek között az építészeti realizmus érvényesülésére is, hogy a különböző épülettípusok, sajátos szerepükből fakadó, formailag is önálló életet élhessenek. Ezáltal az építészet jelentősen gazdagodik a naturalista nyugati építészettel szemben, melynek konstruktivista és funkcionalista irányzatai az építőművészetben életre keltendő sokrétű valóságnak pusztán egy-egy oldalát képezik, és súllyal az ipari építészetben jelentik a formaképzés szélesebb alapjait.

Mai életünk valóságával összhangban levő formakincset keresve szabad-e a múltba nyúlnunk ? Természetesen szabad, de csak ha tudjuk, hogy mit keresünk ott. Például szabad az építész-elődök módszereit vizsgálni, amellyel saját koruk társadalmi valóságát öntötték kőbe, vagy téglába, de semmi esetre sem szabad formaelemeket kritika nélkül átvenni, mert ezeknek a formáknak világnézeti és szerkezeti tartalma többnyire időhöz kötött. Az egyes épülettípusok önmagukban is hallatlan fejlődésen mentek keresztül

Gulyás Zoltán épitész M.D.K.

Részt vett a Bp. ,Szent György tér beépitési tervpályázaton.

~~xxxxxxxxxxxx~~ repr.

Magyar Épitőművészet 1963/2, 17-21.l.

Gulyás Zoltán, építész M Dh

A Tehérvári út és Eszék utca sarkán épült lakóház tervezője.

Granasztó i Pál: Séták Budapesten 8.1.

NÉPSZABADSÁG, bp. 1963. jan. 13.

M.D.K.

Gulyás Zoltán
építész

A Madách Imre uti kártörvit tervezi készülette

Magyar Nemzet, 1959. aug. 11.
G. J.: Nyitt építkezések a Madách Imre úton. 3l

Gulyás Zoltán
építész

M.D.K.

A XI. Fehérvári út 17 számú társasházat

terverte + repro.

Budapest épülő öröklakásos házai
Magyar Nemzet, Bp. 1959. febr. 13.

5 l.

G ulyás Zoltán épitész /IPARTERV/ M.D.K.

Debrecen, gyógyszergyár.

Társte vező: Dr. Szendrői Jenő

repr.

Magyar Épitőművészet 1963/3. 2-3.l.

Gulyás Zoltán, építész

MOK

Szalay Zoltán építésszel együtt készítette a Madách Imre úti 147 lakásos lakótömb terveit.

Rév.

— : 147 lakásos lakótömb épül

Népszabadság BP. 1960. febr. 12. 7.1

MDK

Gulyás Zoltán építőművész

Az Sparterv építőművésze. Az ő tervei szerint épül a Bécsi utca és a Deák Ferenc utca sarkán a Chemolimpex külkereskedelmi vállalat és az OTP által közösen építtetett nyolcemeletes irodaház. (repr.)

Körbe-körbe.

Ország-Világ, Bp. 1961. 17.sz. (17.l.)

cle. D. K.

GULYÁS Zoltán építész

Bp. Madách úti lakótömb (Rész.)

Pintér Béla: Építészetünk szemlélete
Magyar Építőművészet 1960. 2. sz. 8. l.

M. D. K.

GULYÁS Zoltán építész

(1 PARTERU)

A Madách út, Rambach Sebestyén utca és Majakovszki utca által határolt „Tömb-fogház" be építési terve

(Repr. Modellfotó)

Magyar Epítőművészet 1959. 5/6. sz. 149 l.

M.D.K.

Gulyás Zoltán, építész

tervei szerint épült
fel [1960-as évek elején] a
Chemolimpex bécsi-utcai
lerakatósági épülete.

Antal Kampis: Kunst in Ungarn,
Bp. 1966. Corvina

372. old.

M.D.K.

M.D.K.

Gulyás Zoltán, építész

egyik lakóépületét körbi és elismeréssel méltatja:

Rácz György: Szubjektív megjegyzések néhány budapesti épületről.

BUDAPEST, Bp. 1967. V. évf. 6. sz. 27. old.

M.D.K.

GULYÁS Zoltán építész

Madach-uti „Tömbtoghéj"

(Repr. Modell tabó)

Bene László: Lakásépítés Budapesten

Magyar Építőművészet 1959. 5/6. sz. 173. l.

Gulyás Zoltán, építés (1930-

M.D.K.

nevét a Chemolimpex belvárosi székhárával kapcsolatban említi a szerző.

Information Hungary, Szerk. Erdei Ferenc,

Akadémiai Kiadó, Bp.1968. 956. old.

+ Egyesti kép 954. "

Gulyás Zoláth épitész M.D.K.

Héviz, "Rózsakert" espresso

falára porcelánburkolatot tervezett
Láng Erzsébet.

Üveg, kerámia és porcelán 1966-1967. Bp. 1967. 169.l.

M. D. K

GULYÁS Zoltán építész

Madách út (Repr.)

Budapesti forgóy beépítési tervi javaslatok

Magyar Építőművészet 1957 (VI.) 5/6. sz.

117.

M. D. K.

GULYÁS Zoltán

A kiállítás rendezése

Gronasztói Pál: A M.É.52. meskrisho-
lája kiállítása
Magyar Építőművészet 1957. (VI.) 1-2. sz.
6. l.

Le.D.K.

SULYÁS Zoltán építész

Városháza, 44 fős bölcsőde Rep.

Magyar Építőművészet 1954.(VI.) 5/6.
154-155.

Gulyás Zoltán építész M.D.K.

/IPARTERV/

Az 1962. évi Ybl Miklós -díj II. fokozatával kitüntetve.

Magyar Építőművészet 1962/5.2

Gulyás Zoltán, építész MDh

A XI. ker. Fehérvári út 17. sz. alatti OTP öröklakásos házat tervezte. Szerinte a tervezés jó, de a kivitel rossz s ezért vannak súlyos hibák.

Győri Zsuzsa – Kovács Ilona: Sok bába – kevés felelős 3. l.

ESTI HIRLAP, Bp. 1961. szept. 13.

Gulyás Zoltán épitész

Részt vett a pályázaton I. dij /40 e00 Ft/

Társtervező: Rimanóczy Jenő, Nagy József, Egyedi András,

rEpr.:Helyszinrajz, alaprajzok

A Budapesti Nemzetközi Vásár Főpavillon tervpályázatról. 2-3.1.

Magyar Épitőművészet 1963/5. 2-3..1.

M. D. K.

GULYÁS Zoltán építész

Chemolimpex-OTP irodaház

Balog János: Megnyílt a III. Építészeti Kiállítás

Magyar Nemzet 1961. márc. 19. 8. l

M.D.K.

Gulyás Zoltán
építész

Irodaházterveivel vett részt
a kiállításon.

Körner József: A III. építészeti kiállítás.
Művészet, 1961 július — 36 l.

le. D. U.

GULYÁS Zoltán építész
és Bartha Gyula

Phenjan, Bakteriológiai Intézet
(Rest.)

Zólay Emil: A magyar építőművész-
csoport munkája Koreában
Magyar Építőművészet 1956 (V.) 8. sz. 239.

M.D.K.

Gulyás Zoltán épitész

IPARTERV

Uj Sportcsarnok, Bp.

Társtervező: Rimanóczy Jenő

az 1966-ban kiirt tervpályázat I. dijat nyert terve

Magyar Epitőművészet 1967/6. 14-17.l.

M.D.K.

Gulyás Zoltán

Chemolimpex irodaház, Bp. 1962. repr.

Üveg, kerámia és porcelán 1966-1967, Bp. 1967.
76-77.1.

Gulyás Zoltán, [építész] MDK

Rimanóczy Jenővel, Nagy Józseffel, Egyedi Andrással együtt készített terve I. díjat – 40000 ft. jutalmat – nyert.

–: Odaitélték a BNV lágymányosi főpavilonjának tervezésére kiírt pályázat díjait 10.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1963. ápr. 30.

Gulyás Zoltán építész M.D.K.

Résztvett a pesti Duna-part beépitésére kiirt tervpályázaton

Rangsorlás nélküli 6 000 Ft-os megvétel

Társtervező: ifj. Rimanóczy Gyula. Rimanóczy J.

G.J.:Kihirdették a Duna-part tervpályázat eredményét

Magyar Nemzet 1963. julius 2. 5.1.

Gulyás Zoltán építész M.D.K.

/IPARTERV/

Tihany alsóközpont, Bistro-csmege épület.

repr.

Magyar Építőművészet 1963 /3. 24-25.l.

Gulyás Zoltán

tervezte a bp-i Madách úti lakóházakat. 1961. 37 i. s. reprodukció.

Merényi Ferenc: A magyar építészet 1867-1967. Budapest 1970.

1321

Gulyás Zoltán

művei: Ikernyaraló Ábrahám Kessen
Rózsakert-bisztró, Hévíz.
/rövid képes ismertetés/

Magyar építőművészet, 1972.3.sz. /építészet és szabadidő/. 13.l.

M.D.K.

Gulyás Zoltán épitész

Ikernyaraló , Ábrahámhegyen, repr.

Magyar Épitőművészet 1968/2. 32-35.l.

M.D.K.

Gulyás Zoltán, építész

nevét emliti a könyv "Szépmüvészet" c. fejezetének szerzője /Németh Lajos/, mint a mai korszerű törzvéses egyik képviselőjéét utalva a budapesti Chemolimpex vállalat irodaházára.

Hongrie 66. Bp. 1966. Szerk.: Gárdos, Miklós

Ed.: Pannónia, 200. old.

M.D.K.

Gulyás Zoltán, építész

tervezte a Chemol-
impex irodaházát Budapesten
[Bécsi-utcában].

Major, Máté: Ungarische Baukunst von heute
Kulturelles Leben in Ungarn. /Red. Zoltán Halász/.
Bp. 1966. 363 l. 26 t. 283. old.

M.D.K.

Gulyás Zoltán épitész

Résztvett az M-7-es autópálya pihenőhelyén létesitendő autós csárda és eszpresszo-tervpályázatán.

Magyar Épitőművészet,1968/1. 2-5.l.

MDK

Gulyás Zoltán ép.

Chemolimpex, Bécsi u.

Falszabadult Dp. művészete N.Gal. 1960

Gulyás Zoltán, építész MDG

Első díjas tervezőcsoport tagja.

–: 1968-ban kezdik meg az új sport-
csarnok építését
9

NÉPSZABADSÁG

Sp. 1966. szept. 9.

Gulyás Zoltán

Bpesti Chemolimpesz székház tervezője

Holász Zoltán: La vie culturelle en Hongrie, Budapest, 1966.

271 l.

Gulyás Zoltán épitész M.D.K.

IPARTERV

Gy-gyszerkiszerelö üzem, Debrecen

repr.

Társtervezö: Dr. Szendröi Zoltán

Magyar Épitömüvészet 1964/2. 59. l.

M.D.K.

Gulyás Zoltán

Építész bp-i Chemolimpex-szétcháza

Major M.: Gondolatok – tettek: építé-szetünk mozgatói

Kritika 1965 10 sz. 23 l.

K é

Név: . . . . . .

Születési év: . . . . . .Hely: . . . . .

Hol, mikor és kinél tanult: . . . . . .

Önálló kiállításai: . . . . . .

Mely kiállításokon vett részt: . . . . .

Hol jelentek meg kritikák vagy méltatá

M.D.K.

Gulyás Zoltán építész
/IPARTERV/

Chemolimpex - OTP irodaház Bp. / 1960/
/ Kivitelezés: 1963/ repr.

Belsöépitész: Kovács László

Magyar Építömüvészet 1964/1. 24-35.l.

Σπύρος Χατζηδάκης

Ο Ηρακλής και η Ομορφιά. Τρεις πράξεις σε πεζό. Αθήνα: Ίκαρος, 1960.
Τεύχος.

Βασιλειάδης: Κονδύλια Ιδανικό

24-30.1.

MDK

Gulyás Zoltán építész

Rimanóczy Jenő építésszel közösen tervezte a budapesti új sportcsarnokot. (Makett – Fényképpel.)

—: Budapest egyik ékessége lesz az új 12 sportcsarnok

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1967. március 3.

Gulyás Zoltán, építész

37. Bisztró, Hévíz. Építész: Gulyás Zoltán, 1968.

37

36—37. Bisztró, Hévíz. Építész: Gulyás Zoltán. 1968
37—37. Snack bar, Hévíz. Architect: Zoltán Gulyás. 1968

Magyar Építőművészet,
1988, 3, 55 old.

Gulyás Zoltán építész
Janáky György: Kísérlet egy korszak bejárására.

Magyar Építőművészet,
1988., 3., 8-old.

Gulyás Zoltán

építén

emlézmű a hősi halottaknak a XI. ker.
Kosztolányi Dezső terén.

Magyar Ifjúság,
1982 okt. 8.

Gulyás Zoltán

építén

a XI. Ter. Kvantolányi Dezső téren felavatott
nehomorgat alkotója Illés Gyula nobván-
művésszel

Somogyi Néplap
1982 nept 30.

Gulyás Zoltán, építész

L: Illés Gyula

– : Antifasiszta emlékmű 4.

Esti Hírlap • Bp. 1981. dec. 19

Gulyás Zoltán Építész – Illés Gyula szobrász

felhívást raptal a Március 15.
tér rendezésére Kiírt pályázatra

Magyar Nemzet
1969 márc. 15

GULYÁS ZOLTÁN

ÉPITÉSZ (IPARTERV).

A „RÓZSAKERT" ESZPRESSZÓ-BISZTRÓ HÉVIZI ÉPÜLETÉT TERVEZI.

REPR: 19 DB FOTO (46-51. LAP).
2 -"- RAJZ.

MAGYAR ÉPITŐMŰVÉSZET, 1969/5. 46. LAP.

GULYÁS ZOLTÁN

ÉPITÉSZ. REINHOLZ PÉTERREL EGYÜTT RÉSZTVESZ AZ ALÁBBI PÁLYÁZATON, A MOM ÉPÜLETÉVEL.

REPR: 1 RAJZ.

DR. KISSNÉ NAGYPÁL JUDIT: SOPRON MÜEMLÉKI BELVÁROSÁNAK ÜRES TELKEIRE KIIRT TERVPÁLYÁZAT, 1968.

MAGYAR ÉPITÖMÜVÉSZET, 1969/5. 6. LAP.

Gulyás Zoltán

Gulyás Zoltán: Négyikres fanyaraló, Budapesti Nemzetközi Vásár, 1970. - Építész: Vadász György, munkatárs Fekete Dániel.

Magyar Építőművészet, 1970. 6.sz. 44-45. l.

Gulyás Zoltán

A 6. sorszámú terv/épitészek: Gulyás Zoltán, Rimanóczy Jenő, Lehoczky Ödön, Ványai Róbert/ az alábbi pályázaton IV. dijat nyert /ismertetés, képpel/:

Városy Péter: A szolnoki területi vezető egészségügyi központ tervpályázata, 1970.
Magyar Építőművészet, 1971. 1.sz. 8-16. l.

Gulyás Zoltán

Az utóbbi évek építészeti felfedüléseinek egyik jelentős alakja. A Chemolimpex tervezője.

Erdey Gyula: Magyar design; Ipari Művészet, 1969. III. 23. l.

Gulyás Zoltán, építész.

Magyar Építőművészet, 1984. 1. 22-oldal.

1. Gulyás Zoltán: CHEMOLIMPEX—OTP irodaház, Budapest 1963

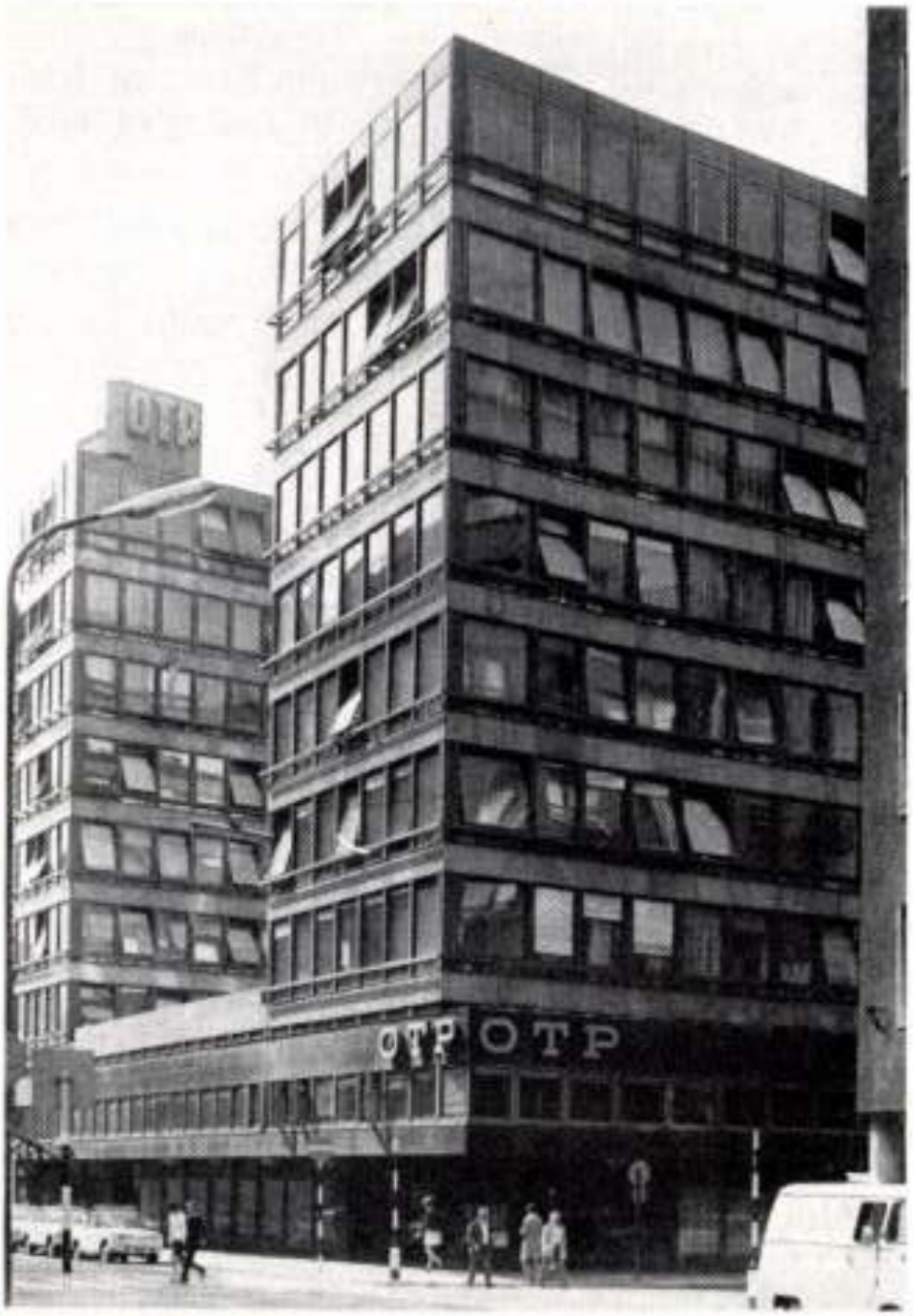

Vannak ezen a típuson belül olyanok is, akik „egységes oeuvre"-re tartva igényt nem hajlonganak ide-oda, hanem egész munkásságukkal orientálódnak egy kiválasztott stílus felé. Ezt azonban szintén főként taktikázó egzisztenciális szempontok alapján, vagy véletlenszerűen választják ki.[21] *Így jön létre a 60-as, 70-es évek angliai építészetének ígéretében néhány honi életmű. Művelőiknek meggyőződése volt, hogy az európai építészeti kötelékek, a fejlett országokban fellelhető példák követése garantálják a tartalom minőségét. Ez a felfogás erősen gátolta azoknak a spontán környezetkialakítási képződményeknek vizsgálatát, amelyek ugyan valóban nyomorultul a hazai építési körülmények közt születtek, de amelyek méretüket és indítékaikat tekintve is méltók lettek volna az építészek figyelmére.*

Aztán itt vannak a szuper-individuális stílusdemonstrációk.[22] *Ezek bemutatóinak egy jellegzetes csoportja a régi (vizuális stílusköznyelvek kebelében létrejött) építészet hagyatékának felszínén mozog és*[23] *— a társadalmi vizsgálódás módszerét elvetve, a bírálatot sértetten elutasítva — az egykori összefüggő tárgyi környezetek egyes kiragadott stílusmozzanatait tessékeli át a jelenbe. Ez a gyakorlat ab-*

Gulyás Zoltán építész és Más Gyula szobrász

Harmadik díjat nyertek a

Március 15. tér pályázaton

Magyar Nemzet
1969 ápr. 2

Gulyás Zoltán építész

A pévsi munkásmozgalmi emlékmű egyik tervezője

N.N.: Pévs és szekszárd ünnepe

Nógrád 1969 XI. 30

Gulyás Zoltán

III. díjat kapot
az alábbi pályázaton

h. gy: Kihirdették a háromszáz 15 tér
pályázatának eredményét

Magyar Nemzet 1969 IV. 2

Gulyás Zoltán, építés MDK

Az 50 000 ft-s első díj nyertese.
Rimanóczy Gyulával és Rimanóczy,
Jenővel közösen kénítette el az új
sportcsarnok tervét.

A bejárati oldal, rajz. Repr

—: Az új sportcsarnok 4. Bl

Esp.-1966. okt. 11.

ESTI HIRLAP

Gulyás Zoltán, építész MDA

Fogadáson bírúsztatták az egy évig Angliában dolgozó építészt.

– : Hír 10

NÉPSZABADSÁG, bp. 1964. nov. 21.

MDK

Gulyás Zoltán

építész

Iparterv

Az 1962. évi Ybl Miklós-dij 2. fokozatával tüntették ki.

Népszava 1962. ápr. 1.

Gulyás Zoltán, építész

MDK

A Duna-parti sétányok kiépítését fontosnak tartja.

Pakots György: Legfontosabb a Dunapart rendezése 3.

ESTI HIRLAP 1963. júl. 2.

M.D.K.

GULYÁS Zoltán epikus
IPARTERU

Ybl - dij II. fokozat

Kiosztották az Ybl-dijakat
Magyar Nemzet 1962. április 1. 4.l.

Gulyás Zoltán [építész]

MDk

A díj 2. fokozatát kapta.

-: Kiosztották az idei Ybl-díjakat 6.(

NÉPSZABADSÁG

Bp. 1962. aug. 1.

Gulyás Zoltán épitész M.D.K.

/ IPARTERV/

Bp. Rumbach utca. OTP lakóházak,

Munkatárs: Intődy Zoltán

Épitésvezető: Benyus Imre repr.

Magyar Épitőművészet 1963/3. 34-37.l.

Gulyás Zoltán

építén: Ikernyaraló, Balaton-Ábrahámhegy.
- Magyar Építőművészet, 1968. 2. n. 32-35. l.

Az 1968. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája. - Művtört. Ért. 1971. 2. sz. 149-182. l.

153. l.

Gulyás Zoltán

tervezte a bp. i Bécsi utca - Deák Ferencz.
u. sarokház „Chemolimpex" épületét

Merényi Ferenc: A magyar építészet
1867-1967. Budapest 1970.

1431

Gulyás Zoltán
építész

Bp. Chemolimpex - OTP vodaház
1960-61.

repr.

Rados: Magyar építészettört.
Műszaki kiad. 1971.

370.

Gulyás Zoltán

A Budapesti Chemolimpex-székház /1960-63/ építője.
Az utolsó évek jeles alkotásait említve.

Major Máté: Az építészet uj világa, Magvető, 1969, 234.l.

Gulyás Zoltán

R/imanóczy/ J/enő/: Uj Sportcsarnok, Budapest. /Rimanóczy Jenő, Gulyás Zoltán épitészek, Busch Béla iparművész./ - Magyar Epitőművészet, 1967. 16.évf. 6.sz. 14-17. l.

Az 1967. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört.Írt. 1970. 1.sz. 68-107. l./

75. l.

Gulyás Zoltán építész

a fehérvári úti társaskáz
építészeként neve emlitve

Magyar építészet 1945-70
48. old.

Gulyás Zoltán építész

Balatoni Kerenyaraló (Ábrahámhegy)
építészeként neve említve

Magyar építészet 1945-70
64. old.

Gulyás Zoltán

Taki nyaraló építészeti
neve emlére

Magyar építészet 1945-70
65. old.

Gulyás Zoltán, építész

a budapesti Medicor székházat tervezte. Formaképzésének újszerűségét a műanyag és az üveg együttes jól tervezett felhasználása adja. (említve)

Az építészet ürügyén.

1977. III. 31. TV. 2. műsor, 20.01 (Szmé)

Gulyás Zoltán építész

Chemolimpex irodaház építészetét

neve említve

Magyar építészet 1945-70

89 old.

Gulyás Zoltán

a hévízi espresso-bistró
építészeként emlékve

Magyar építészet
1945-70 112. old.

Gulyás Zoltán

Lázár Antal: Sümegi városközpont.
/rövid életrajz + ismertetés, képekkel. Vezető építész:
Gulyás Zoltán/

Magy.Ép.műv. 1972.4.sz.36.1.
/Fiatal Építészek Köre-szám/

Gulyás Zoltán

Patonai Dénes: KÖVIG vendégház.

/Rövid életrajz + ismertetés,képekkel.Vezető építész:
Gulyás Zoltán/

Magy. Ép. miv. 1972. 4.sz. 42.1.
/Fiatal Építészek Köre-ében/

Gulyás Zoltán

Reimholz Péter: Budapesti Lakberendezési Áruház, Bp. XIII. Róbert Károly körút, Lehel út és Tar utca által határolva.

/rövid életrajz + ismertetés, képekkel. Vezető építész:

Gulyás Zoltán/.

Magy. Ép. műv., 1972. 4. sz. 44.1.
/Fiatal Építészek Köre-szám/

Gulyás Zoltán

tervezte az V. Chemolimpex irodaházat.

Berza László, Bernát György, Erdei Ferenc stb.: Budapest Lexikon, Budapest 1973. 1335 l

65/l

Magyar írók Burger Barna fotóalbumában

Fej vagy írás

A közelmúltban mutatták be Burger Barna fotóművész albumát, amely közel 100 író és költő portréját tartalmazza. Burger Barna könyve nemcsak az írók életébe nyújt bepillantást, de az egyes képeket és a pillanat emlékét a szépírók rövid történetekkel, egyéni megjegyzésekkel teszik még teljesebbé. Esterházytól Kornisig, Kertésztől Vámosig szinte minden ismert író és költő megtalálható a kötetben, akik portréfotóiból szeptember 24-én a könyvbemutatóhoz kapcsolódva Nádas Péter közreműködésével kiállítás is nyílt a Szépírók Fesztiváljának nyitóeseményeként, a Petőfi Irodalmi Múzeumban.

Burger Barna fotóművész tavaly januárban vágott bele a nyugodt lélekkel különlegességnek mondható album elkészítésébe. A tipográfia és a szerkesztés a XXI. századot idézi, de a fotók hagyományos technikával készültek, meghittséget és bensőségességet sugároznak. A PrintXBudavár Rt. által kiadott könyv szerkesztésére Hafner Zoltán vállalkozott, aki számos kedvelt hazai írót, köztük például Kertész Imre könyveinek állandó szerkesztője.

Burger Barna eddigi munkássága két város körül forgott: Budapest és New York. Ez utóbbi címmel jelent meg első albuma 1999-ben, majd ezt követte 2002-ben a Zászlók és emberek című, amely közvetlen a New Yorkot ért terrortámadás után készült megrázó pillanatokat mutatja be. Mindemellett szabadúszó fotográfusként az ország szinte valamennyi színes hetilapjának és magazinjának, valamint számos reklámügynökségnek készített fényképeket, de reklám- és játékfilmekhez is gyakran keresik szakmai közreműködését. Mindig különleges hangulatú, megkapó munkáit számos kiállításon is láthatták a fotóművészet barátai többek között a Mai Manó házban vagy a MEO - Kortárs Művészeti Gyűjteményben.

Fotózás közben gyakran kutattam, vajon, ha látom és belenézek egy író szemébe, ezután mást jelentenek-e számomra írásai? Kapok-e támpontot - akár egy fénykép által is - arról, hogy miről mit gondol és hogyan ír? Utólag is azt gondolom, a fotó sokat segíthet. Nekem Ady 88 éve készült portréja ma is aktuális, csakúgy, mint az írásai. Így teljes bennem az a sok ragyogó írás, a titokzatos fotóval együtt - olvasható Burger Barna gondolata a könyvben.

A könyvben szereplő írók:

Aletta Vid, Bächer Iván, Balázs Attila, Balla Zsófia, Bartis Attila, Báthori Csaba, Békés Pál, Beney Zsuzsa, Beremányi Géza, Bertók László, Bódis Kriszta, Bodor Ádám, Borbély Szilárd, Csaplár Vilmos, Csukás István, Darvasi László, Dobai Péter, Eörsi István, Esterházy Péter, Faludy György, Fejtő Ferenc, Ferencz Győző, Forgács Zsuzsa, Földényi F. László, Garaczi László, Gergely Ágnes, Göncz Árpád, Grecsó Krisztián, Grendel Lajos, Györe Balázs, Győrffy Ákos, Gyurkó László, Halasi Zoltán, Határ Győző, Háy János, Hubay Miklós, Ilia Mihály, Juhász Ferenc, Kántor Péter, Kányádi Sándor, Karafiáth Orsolya, Karátson Gábor, Kemény István, Keresztury Tibor, Kertész Ákos, Kertész Imre, Konrád György, Kornis Mihály, Kovács András Ferenc, Kőrösi Zoltán, Kukorelly Endre, Kulin Ferenc, Lábass Endre, Lator László, Lázár Ervin, Lengyel Balázs, Lengyel Péter, Marno János, Márton László, Mezei András, Nádas Péter, Nádasdy Ádám, Németh Gábor, Pályi András, Parti Nagy Lajos, Peer Krisztián, Podmaniczky Szilárd, Polcz Alaine, Rába György, Rakovszky Zsuzsa, Réz Pál, Sándor Iván, Sárközi Mátyás, Schein Gábor, Somlyó György, Spiró György, Szabó Magda, Szabó T. Anna, Székely Magda, Szijj Ferenc, Szőcs Géza, Takács Zsuzsa, Tar Sándor, Térey János, Tolnai Ottó, Tóth Krisztina, Vámos Miklós, Várady Szabolcs, Varró Dániel, Visky András, Zalán Tibor, Závada Pál.

A Magyar festészet rejtőzködő csodái a Mű-Terem Galériában

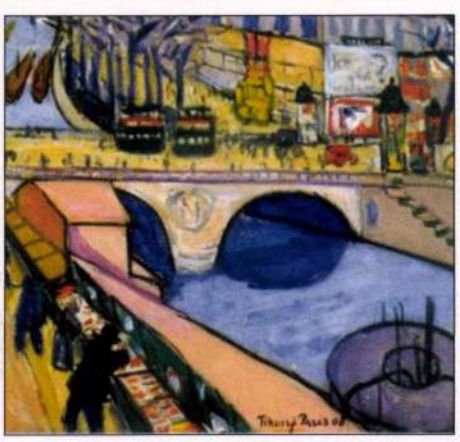

Tihanyi Lajos (1885-1938)
Pont St. Michel, 1908
Hátoldalon: Ádám és Éva, 1907 körül
Olaj, vászon, 55x65 cm
Jelezve jobbra lent: Tihanyi Paris 08.

A Mű-Terem Galéria két éve közzétett felhívásának eredményeképpen szeptember 10-én megnyílt a Magyar festészet rejtőzködő csodái – Válogatás magyar magángyűjteményekből című kiállítás második része. A tárlaton olyan XIX. és XX. századi, kiemelkedő kvalitású, magyar festményeket láthat a közönség, amelyek a rendszerváltás óta sem kiállításokon, sem árveréseken nem szere-

peltek. A tárlat mellé magyar-angol nyelvű exkluzív albumot jelentet meg a Mű-Terem Galéria, amelyben a kiállításon szereplő 141 alkotás és ok kísérő tanulmányai kaptak helyet.

A kiállítás ideje alatt heti háromszor ingyenes tárlatvezetéseket szervez aléria. Minden kedden és csütörtökön 17 órakor *Kalmár Anita* és *zás Gábor* művészettörténész, szombatonként 11 órakor pedig *Virág* tart nyilvános vezetést a „rejtőzködő csodák" között.

kiállítás helyszíne: Mű-Terem Galéria,
iállítás megtekinthető: október 09-ig.

Gulyás Zoltán építész életmű-kiállítása és könyvbemutató a HAP Galériában

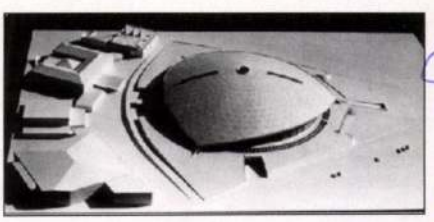

Gulyás Zoltán (1930–2000) saját teljesítményét példaképeihez, az egyetemes építészet kiválóságaihoz mérte. Szakmai téren rendkívül igényes volt, mondhatnánk maximalista. Elsősorban magával szemben, de ebből egyenesen következik, hogy mások előtt is magasra tette a mércét. Minden munkájával túl akarta szárnyalni az előzőt. Ennek köszönhető, hogy életműve – ellentétben számos más kortársáéval – szokatlanul egyenletes és magas színvonalú.

1952–ben szerzett építészdiplomát a BME–n. 1951–54 között Janáky István mellett – a KÖZTI–ben – a budai vár és a miskolci egyetem tervein dolgozott, 1954–55–ben Koreába ment, hogy a háború utáni újjáépítést segítse. 1956–tól az IPARTERV tervezője, majd osztályvezetője. 1962–ben „az építészet színvonalának felemelésében kifejtett alkotó munkásságáért, a Budapest, Fehérvári út 17. sz. lakóház tervéért" Ybl–díjat kapott. 1968–tól a BME Ipari Épülettervezési Tanszékén korrigált, mint külső adjunktus. 1970–től a MÉSZ Mesteriskoláján tíz éven át mesterként működött közre. 1978–ban az Iparterv irodavezetője lett. 1986–ban irodája kivált az Ipartervből és Materv néven önálló állami tervező vállalattá alakult. 1990–ben nyugdíjba vonult.

Fő művei: Fehérvári úti lakóház (1960), Chemolimpex székház (1963), Rózsakert eszpresszó Hévíz, Medicor székház (1973)

Meg nem valósult jelentős tervei: BNV–főpavilon, Budapest Sportcsarnok, Monimpex.

Gulyás Zoltán építészetéről most jelent meg *Ferkai András* monográfiája a HAP Kft. gondozásában, amelyet a kiállítás megnyitóján *Patonai Dénes* építész mutatott be a galériában.

A kiállítás helyszíne: Budapest II., Margit krt. 24. földszint

A kiállítás megtekinthető: október 28–ig.

Gulyás Zoltán építész életmű-kiállítása

Pályázati felhívások

A Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma a Drámairói Kerekasztal kezdeményezésére a következő pályázatokat hirdeti meg:

Katona József drámairói alkotói támogatás pályázat

Az alkotói támogatás célja, hogy a támogatott szerző kifejezetten a vele szerződő társulat számára írt, új színpadi művet hozzon létre.

Pályázni jogosult minden magyar nyelven író színpadi szerző, egy 2006. december 31-ig megírandó színpadi mű tervével.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

1. A tervezett dráma szinopszisát és két megírt jelenetét gépelt vagy nyomtatott formában.
2. Szakmai önéletrajzot.
3. A - hazai vagy határon túli magyar, fenntartóval rendelkező vagy fenntartóval nem rendelkező, hivatásszerűen működő - színházzal megkötött megírási szerződés hitelesített másolatát.

(A dokumentumokat 8 példányban kérjük mellékelni.)

E pályázat keretében legfeljebb 5 drámaterv részesül támogatásban, melynek összege pályázatonként 400.000 Ft.

A támogatást a támogatott az elkészült mű leadása után, a színház kezdeményezésére kapja meg.

A pályázatokat - egy eredeti és 7 másolati példányban, kizárólag postai úton lehet benyújtani nyomtatott vagy gépelt formában a lenti címre.

A pályázati csomagot egy borítékban, de 8 különálló pályázati dokumentációként kérjük benyújtani.

A borítékra kérjük írni: „Katona József drámairói alkotói támogatás pályázat".

A támogatott pályázóval a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma szerződést köt.

Katona József produkciós pályázat színházak és színpadi szerzők részére

A pályázat célja: kortárs magyar színművek színpadra kerülésének támogatása hazai és határon túli magyar színpadokon, függetlenül attól, hogy az adott művet korábban bemutatták-e vagy sem. Pályázni csak eredeti színpadi művel, vagy a szerző saját regényének, elbeszélésének, forgatókönyvének stb. dramatizált változatával lehet. Kortárs drámának minősül minden élő szerző magyar nyelven íródott színpadi műve, beleértve a serdülő korosztályt megszólító, a korszerű ifjúsági színház elvárásainak megfelelő, maradandó értéket képviselő ifjúsági dráma is.

A pályázat előnyben részesíti azokat a színműveket, melyek a pályázó társulat színpadi interpretációjától függetlenül is önálló irodalmi értéket képviselnek.

Pályázni jogosult minden hazai és határon túli magyar nyelven játszó - fenntartóval rendelkező, vagy fenntartóval nem rendelkező, hivatásszerűen működő - színház, illetve társulat. A pályázó színház annyi drámával pályázhat, ahány állandó játszóhelye van. A játszóhely besorolása (nagyszínpad, kamaraszínpad, stúdiószínpad) nemcsak a terem nagyságától, hanem a bemutatásra kerülő dráma jellegétől is függ (szereplők, helyszínek száma, szcenikai igénye stb).

Pályázni lehet 2006. április 30. és 2007. április 30. között bemutatandó produkció tervével.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

1. A kitöltött, a Nemzeti Kulturális Alapprogram Igazgatóságának 2005-re kiadott pályázati adatlapját, amely letölthető az Internet www.kultura.hu, valamint a www.nka.hu honlapjairól vagy díjtalanul beszerezhető a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma Ügyfélszolgálati Irodáján (1077 Budapest, Wesselényi u 20-22.) és a Nemzeti Kulturális Alapprogram Igazgatóságán (1085 Budapest, Gyulai Pál utca 13.). Postai úton csak felbélyegzett, megcímzett A/4-es válaszboríték megküldésével kérhető a nyomtatvány. Az adatlapot és mellékleteit az adatlapban szereplő tájékoztató szerint kell kitölteni, csatolni.
2. A bemutatandó mű szövegkönyvét gépelt vagy nyomtatott formában.
3. A színház és a szerző közötti bemutatási szerződés másolatát.
4. A pályázati adatlaphoz tartozó betétívet az alkotók névsorával.
5. Az állandó játszóhellyel nem rendelkező színházaknak illetve társulatoknak az előadásokat befogadó intézmény nyilatkozatát.
6. A pályázó színház nyilatkozatát arról, hogy hány állandó játszóhelye van.
7. Egyéb, a pályázó által szükségesnek tartott kiegészítő mellékleteket.

Az elnyerhető támogatás:

A Katona József pályázat a nyertes pályaművek szerzői honoráriumához, illetve a tervezett produkciók költségeihez (művészek tiszteletdíja és annak járulékai, jelmezköltség, díszletköltség, kellék, szállítási díj, bérleti díj, PR költség) járul hozzá a következők szerint:

- Ősbemutató esetén a szerző - a színházzal kötött szerződéstől függetlenül - 500 ezer Ft, új bemutató esetén 250 ezer Ft szerzői támogatásban, a színház pedig a bemutató jellegétől függetlenül - nagyszínpadi előadás esetén - 3 millió Ft, kamara-előadásnál 2 millió Ft, stúdió-előadásnál pedig 1 millió Ft produkciós támogatásban részesülhet.

E pályázat keretében legfeljebb 22 bemutató részesül támogatásban.

A pályázatokat egy példányban, kizárólag postai úton lehet benyújtani nyomtatott vagy gépelt formában a lenti címre.

A borítékra kérjük írni: **„Katona József produkciós pályázat".**

A támogatott pályázóval a Nemzeti Kulturális Alapprogram Igazgatósága szerződést köt.

Katona József gyerek-és ifjúsági drámairói alkotói támogatás pályázat

Az alkotói támogatás célja, hogy a támogatott szerző kifejezetten a vele szerződő társulat számára írt, új színpadi művet, vagy magyar író műve alapján készült igényes színpadi adaptációt hozzon létre.

Pályázni jogosult minden magyar nyelven író színpadi szerző, egy 2006. december 31-ig megírandó színpadi mű tervével.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

1. A tervezett dráma szinopszisát és két megírt jelenetét gépelt vagy nyomtatott formában.
2. Szakmai önéletrajzot.
3. A - hazai vagy határon túli magyar, fenntartóval rendelkező vagy fenntartóval nem rendelkező, hivatásszerűen működő - színházzal megkötött megírási szerződés hitelesített másolatát.

(A dokumentumokat 8 példányban kérjük mellékelni.)

E pályázat keretében legfeljebb 5 drámaterv részesül támogatásban, melynek összege pályázatonként 400.000 Ft.

A támogatást a támogatott az elkészült mű leadása után, a színház kezdeményezésére kapja meg.

A pályázatokat - egy eredeti és 7 másolati példányban, kizárólag postai úton lehet benyújtani nyomtatott vagy gépelt formában a lenti címre.

A pályázati csomagot egy borítékban, de 8 különálló pályázati dokumentációként kérjük benyújtani.

A borítékra kérjük írni: „Katona József gyerek- és ifjúsági drámairói alkotói támogatás pályázat".

A támogatott pályázóval a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma szerződést köt.

A pályázatokat a következő címre kell beküldeni:

Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma
Ügyfélszolgálati Iroda 1077 Budapest Wesselényi u. 20-22.

A pályázatok beadási határideje: **2006. február 1. 24h**

A pályázatok eredményhirdetése: **2006. március 30.**

Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma

(Közlésünk nem a teljes és hivatalos pályázati kiírást tartalmazza, az a www.nkom.hu honlapon hozzáférhető.)

Pályázat német-magyar kulturális együttműködésre

A Német Szövetségi Kulturális Alapítvány kezdeményezésére létrejött Bipolar együttműködés célja, hogy 2006-2007-ben közös projektek támogatásával új lendületet adjon a német-magyar kulturális kapcsolatoknak.

Noha Magyarország és Németország között mára figyelemreméltó kulturális cserekapcsolat alakult ki, ez többnyire csak az adott ország saját művészetének és kultúrájának a másik országban való bemutatását jelenti. A Bipolar ezért most felhívja a német és magyar kultúra résztvevőit: egyesületeket, szervezeteket és intézményeket, hogy dolgozzanak ki és nyújtsanak be közös terveket. A Bipolar olyan kortárs művészeti, kulturális és civil társadalmi projekteknek nyújt támogatást, amelyek megvalósításáért minden esetben két szervezet - egy magyarországi és egy németországi - közösen pályázik. A Bipolar elsősorban olyan újító művészeti együttműködéseket és társadalmilag elkötelezett kulturális projekteket részesít támogatásban, amelyek a program futamidején túlmutató, hosszú távú együttműködés lehetőségét is magukban rejtik. A Bipolar megkülönböztetett érdeklődéssel várja a fővárosokon és vonzáskörzetükön kívül működő szervezetek pályázatait. A Bipolar ösztönözni kívánja az átfogó társadalmi problémák kultúrába való beemelését. A program keretében három kiemelt témakört hirdetnek meg: Az utópia jövője - Vannak-e az utópikus gondolkodásnak újabb forrásai és inspiráló mozzanatai? Kollektív emlékezet és az emlékezés kultúrája - Vannak-e a szélsőséges történelmi tapasztalaton túlmutató közös, továbbadandó történetek? A normalitás utáni vágy - Az utóbbi évtizedekben a nem szűnő változások a megszokott, a normális utáni vágyat is gerjesztik. Milyen képet mutat ma a normalitás? A felsorolt témakörök ajánló jellegűek. A szakmai zsűri a kiválasztás során más projektjavaslatokat is figyelembe vesz, amennyiben azok összeegyeztethetőek a Bipolar céljaival. A német-magyar szakmai zsűri a támogatandó projektterveket elsősorban azok tartalmi színvonala, újszerűsége és az együttműködés hosszú távú perspektívája alapján választja ki. Emellett arra törekszik, hogy a kiválasztott projektek a művészeti és kulturális formák sokféleségét képviseljék, és általuk a két ország számos régiója megjelenjen a programban. A támogatási alapelvek és a pályázati adatlapok szeptember 22-től letölthetők: http://www.projekt-bipolar.net A Bipolar szakmai zsűrijének tagjai: *Dr. Andreas Broeckmann* fesztiváligazgató, transmediale Berlin; *Eötvös Péter* zeneszerző és karmester, Budapest; *Hegyi Dóra* kurátor, Ludwig Múzeum Budapest; *Prof. Jean-Baptiste Joly* igazgató, Akademie Schloss Solitude, Stuttgart; *Dr. Karsai László* történész, egyetemi tanár, Szegedi Tudományegyetem; *Kathrin Tiedemann* intendáns, Forum Freies Theater Düsseldorf; *Wessely Anna* szociológus, tanszékvezető egyetemi docens, Eötvös Loránd Tudományegyetem; *Hortensia Völckers*, a Német Szövetségi Kulturális Alapítvány művészeti vezetője. Berlini szervezőiroda: *Tálasi Flóra* (programigazgató) Bipolar német-magyar kulturális projektek c/o Relations e.V., Blücherstr. 37 A, D-10961 Berlin, Németország Tel.: +49.(0)30.60 03 19 30 info@projekt-bipolar.net Web: www.projekt-bipolar.net budapesti információs iroda: *Má Péter* (tanácsadó) *Csaba Enikő* (tanácsa asszisztens) Tel.: +36.30 .439 93 21 posta@ jekt-bipolar.net Web: www.projekt-bipolar.net

Hőnich Richárd

Szavak képekhez

Gulyás Zoltán

az utolsó szögig
az utolsó csavarig
mégse fárad el
az első gondolat
ami istentől van

Sólyom Benedek

Gulyás Zoltán

„Elkönyvelhető nyereség, hogy van, amivel egyáltalán nem kell törődnöd. Vágj neki bátran a botrányosan sok áttekintésének. Hátha egy szép nap megszokod a világot, úgy, ahogy a lélegzést megszoktad, hogy már észre se veszed, és az is kihagyható lesz mindenből... Azzal kezdődött ugye, hogy valami van. Ez a valami nem Te vagy még, (ergo): nem is gondolat, hanem egy érzés. Neve nincs. Sok-sok idő múltán, mikor nézője helyett már szereplője lettél a veled megindult ingyen mozinak és ottani neveket keresel rá, akár rossznak – egész valódat széttépő fájdalomnak, akár jó ámulásnak, áhítatnak, akár izgalmas várakozásnak, bizsergető kíváncsiságnak próbálod nevezni, hát ez egyik se. Csupán egy változás észlelése. Csak erre mondhatod, hogy biztosan van. Semmi továbbira. S mivel változás, különböznie kell attól, ami előtte volt. Annak is biztosan lennie kell. Nevezhetjük Semminek vagy Valaminek – korrektül mindenesetre Valaminek, ami különbözik a lét-érzéstől –, de ez soha meg nem ismerhető: mert ha egyáltalán észlelni tudtad volna, akkor az előtte való lenne a tőle szükségszerűen különböző meg-nem-ismerhető – akkor az lenne a második számú biztosan létező, a sehonnét, ahonnan jössz."

(Ottlik Géza: Buda)

Tarnóczky Tamás Attila

DLA Receptklub – ételanalógiák ízlelőbimbókra

AZ ÉPÍTÉSZETNEK ÍZE VAN

HOL A LELKET TÁPLÁLJA, HOL A GYOMROT FORGATJA AZ ÉPÍTÉSZ, MINT JÓ SZAKÁCS KÍNÁLJA A PORTÉKÁIT VENDÉGEINEK, AKIK – ÍGY VAGY ÚGY, DE – VÉLEMÉNYT FORMÁLNAK RÓLA.
A VÉLEMÉNY MINŐSÍTI A REMEKMŰVET ÉS A VÉLEMÉNYKÖZLŐT, A REMEKMŰ PEDIG A MESTERRŐL FORMÁL PREKONCEPCIÓKAT.

MENÜ
↓
EHETŐ ÉPÍTÉSZET
↓
EMÉSZTHETŐ ÉPÍTÉSZET
↓
EMÉSZTHETETLEN ÉPÍTÉSZET
↓
BÉLSÁR

MINDEGY, MIT ESZÜNK, MINDEN UGYANAZZÁ VÁLIK, A KILÁTÁSTALANSÁGNAK TETSZŐ HELYZET ELLENÉRE MÉGIS SZERETJÜK MEGVÁLOGATNI A KÖRETET...

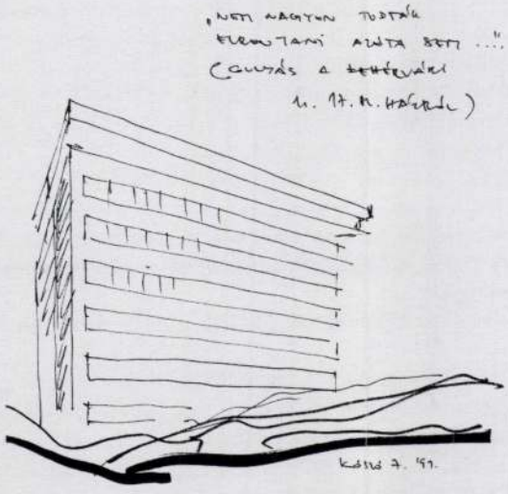

Kószó József

Tarnóczky Tamás Attila

Gulyás Zoltán

Szőlős-diós túrógombóc

Hozzávalók:
1 citrom
10 dkg dió
2 evőkanál vaj
1/2 kg tehéntúró
3 tojás
4 evőkanál cukor
10 dkg gríz
1/2 kg szőlő
1 dl aszú
1 dl fehérbor
1/2 valíniarúd
1 evőkanál vaníliás pudingpor
2 evőkanál cukor
1 dl tejszín

Előkészítés
A citromhéjat megreszeljük, a dió felét megdaráljuk, felét durvára vágjuk. A vajat egy serpenyőben felolvasztjuk, a túrót szitán áttörjük.

Elkészítés:
1. A túróhoz adjuk a tojásokat, a cukrot, a sót, a reszelt diót, a grízt, a vaj felét, citromhéjat, és jól összedolgozzuk. Letakarjuk, egy órát pihentetjük.
2. A maradék vajat serpenyőben felforrósítjuk, aranybarnára pirítjuk benne a maradék cukrot és a durvára vágott diót.
3. Felteszünk forrni 4 dl vizet. A túrómasszából vizes kézzel 16 gombócot kerekítünk, mindegyik közepébe 1-2 szem szőlőt nyomunk, és a forrásban lévő vízben 12 percig főzzük.
4. Közben a borokat összekeverjük. A márkához a vaníliarudat hozzáadjuk. Elkeverjük a pudingporral és a cukorral, sűrűre főzzük. Hozzáadjuk a tejszínt és a maradék szőlőt, éppen csak összeforrósítjuk.
5. A gombócokat leszűrjük, mellészedjük a szőlős bormártást, megszórjuk a pirított diómorzsával, tetszés szerint porcukorral.

Gulyás „Kefi" Zoltán és a mesterjelöltek

1999 tavaszán Gulyás Kefi volt a Műegyetem posztgraduális képzésében részt vevő fiatal mesterjelöltek vendége. A hallgatók mindenre kíváncsiak voltak, kezdve attól, miért Kefi a Kefi, honnan e különös becenév. A beszélgetés valóban két évszak gondolati gyümölcsszüretе volt: kiváló fiatal építészek találkoztak a legendás mesterrel.

Az együttlétről, a 69 éves mesterről féléves tanulmányukban az ifjak sokféle, sajátos módon vallottak, idézték meg Kefi ars poeticáját. Szeretettel – néha gyerekes kegyetlenséggel és fölénnyel – emlékeztek az *élő* mesterről.

A hetven éves Gulyás Zoltánt, munkásságát kívánta köszönteni az Új Magyar Építőművészet az 1998-ban megindított Mesterek és Műhelyek rovatában. Az anyaggyűjtéshez, beszélgetéshez Kefi türelmet, halasztást kért...

Aztán halála örökre megkésetté tette a jó szándékot, hogy az élő mestert köszöntsük a lapban.

A magyar közhely azt tartja, hogy a halottakról jót – vagy semmit.

Az eredeti latin mondásnak más a tartalma: „Halottakról *igazat* – vagy semmit."

A fiatal mesterjelölteknek az igazi, az élő Gulyás „Kefi" Zoltánról alkotott vízióját ennek a latin gondolatnak a szellemében merem ajánlani az olvasók figyelmébe.

KERÉNYI JÓZSEF

Csanády Gábor

Gulyás Kefi

Nem először vele, a nevével, hiszen a Mesteriskolán a mesterek sokszor róla. Mindig ebben a formában, ezért én is a címben. És nemcsak róla. Talán az ipartervesek közül a legtöbbször éppen őt. Penge gyerek. Angliás.

Őt hallgatva, mintha csak a Rimanóczy Gyula hangját. „Az első gondolat az Isten." Fickós.

És mégis mintha kicsit szomorkásan megfáradt. Vagy csak bennem? Mint aki csak a babérjain, gyengének az újhoz, öregnek a fiatalos fazonhoz, aki volt.

Az elismerés sem a kedvére. Mintha csak saját elmúlását. Élő legenda.

Ormai Rita

„Gyermek hitén ki nem nevet,
Győz pokol s halál felett,
Gyerek játéka, agg esze
Két évszak gyümölcsszüretе."
William Blake

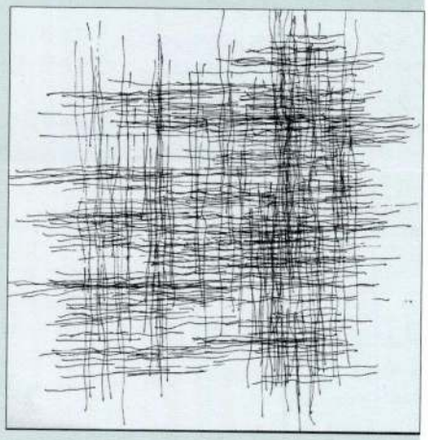

Tótpál Judit

Gulyás Zoltán

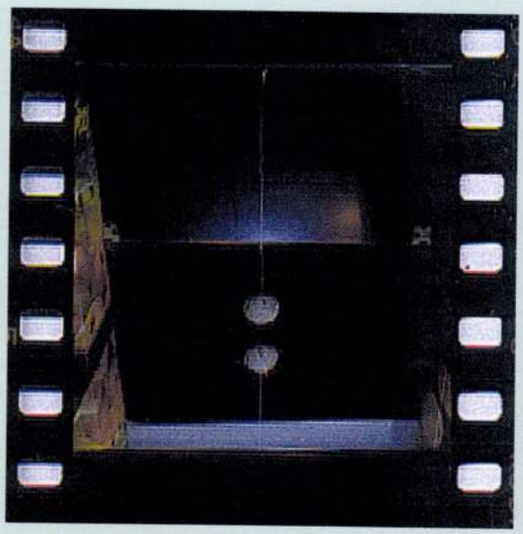

Dió/hurkapálca/spárga

Niszler Katalin

Gulyás Zoltán

Újra valaki a „nagy öregek" közül, és a történet újra ugyanarról szól: egyfajta közösségi légkörről és szellemről, a „műteremhangulatról", tervekről, épületekről, mesterekről és tanítványokról, emberi kapcsolatokról és barátságról.

El kell hinnünk a három alapelvet:

- hogy az első gondolat Istentől van,
- a kiviteli terv és
- a részletek fontosságát.

Néhány gondolat a régi IPARTERV-ről:

„A főnök értette a dolgát. Évente fölvette a legjobb végzett 5-8 hallgatót és ügyelt az előrehaladásukra, munkával való ellátottságukra. Ez a kb. 20 ember vitte az irodát a nagy öregek mellett, majd utánuk: Lauber, Mátray, Miskolczy, Menyhárd, Gnödig, Nagy, Farkas, Földesi, Gulyás...

Fantasztikus társtervezők is kerültek, mint például Orolin „Bandi" bácsi, a gépészek istene.

Kiváló műszaki színvonal volt. A hangulat olyan volt, hogy egyszerűen nem lehetett hülyeségeket, idétlen formalizmusokat megvalósítani, a tehetségtelenebb emberek is kénytelenek voltak egy bizonyos színvonalat elérni, mert a rajzolók nem rajzoltak fel bármit."

„Elidőzni az időben is, mint aki tükörképét nézi a vízben..."

Utalnak is látni fogják.
1974. V.3. 21.40 TV. T. Mutat - Hid -

~~épület testét jobban adja.~~

-A Bécsi utca és a Deák Ferenc utca sarkán lévő CHEMOLIMPEX Székházat megszoktuk már. Gulyás Zoltán az IPARTERV Ibl-dijas tervező m rnöke készitette ennek az épületnek a terveit. Látszólag az épület, ugye hát nincs téren, nem annyira exponált, mégis sok gonddal kellett megküzdenie.

-Ez egy elég nehéz épitési feladat volt. L nyegében jó lehet a Vörösmarthy-tér térképébe csak villanás szerüen játszik bele a létesitmény, de mégis meghatározott jellegü a távlati nézetek sze pontjából, akár a Vörösmarthy-térnek a tulsó oldaláról nézve, akár a Bécsi utca folytatásából, mint távlati nézet, tehát meghatározó karaktere van a háznak. Ezek voltak azok a szempontok, amik a létesitmény tervezésénél, mint fő koncepciót figyelembe kellett venni.

-Bárhonnan nézzük az épületet, már legalább is az Engels-tér felöl, akkor két épületet látunk. Valamikor itt zárt beépités volt.

-Igen. Ez valamikor egy keretes beépités volt.

-Tehát ez azt jelenti, hogy / közbevágnak/

-Igen körbe zárt volt. Én ezt a zártságot a Bécsi utca felé megnyitottam, tehát lényegében egy Ü-alakú beépitési fölmenő magas tömb került a régi épület helyére.

-Miért nyitotta meg ?

-Hogy nagyobb benapozás, tehát a homlok felületek funkcionálisan alkalmazhatók, tehát kihasználhatóbbak legyenek. Ezzel a megnyitás rendszerrel tulajdonképpen az OTP Bank épületének a nagy pénztárterme is természetes világositással tudtam ellátni, tehát a két épületszárny közötti, közötti földszint, illetve egy emeletes részt az közvetlen természetes világitást kap fölülről.

-Bátornak nevezhető az alkalmazott anyagok szine. Fekete, illetve egészen sötét szürke anyagokat alkalmazott és mégsem komor az épület.

-Igen, hát az anyag megválasztásánál visszatérve lényegében reprezentativ helyhez megfelelő anyagkiválasztás is szükséges és ennél az épületnél gránitot alkalmaztunk, még pedig érdekessége ennek, hogy ez a régi Erzsébet-hid pillérjéből kiemelt tömböt felvágása után került az épületen alkalmazásra. Az alsórész a fekete anyag, ami tulajdonképpen az épületen belül, tehát az épület homlokzati rendszerének részben feloldására fekete gránit burkolatot kapott. Ez egy nagyon jó minőségü bulgár eredetü gránit, úgyhogy ezt alkalmaztuk.

-Az épületet nemcsak, hogy megszoktuk, hanem azt hiszem nyugodtan mondhatom és ez a közvélemény hangja, ha szabad igy mondanom, megszerettük.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Gulyás Zoltán

MAGYAR NEMZET

1967 SZEP 17.

Az egri szovjet hősi emlékműtervek közül Gulyás Zoltán építészmérnök tervét fogadták el a város vezetői. Az emlékmű alapkövét november 7-én helyezik el a Vorosilov téren. Egy év múlva avatják fel az emlékművet.

1967

GULYÁS ZOLTÁN

AZ ÚJ ÉPÜLET
TERVEZŐJE

B. Kaiser Anna: Uj lakóház a budai vár-
negyedben Tárnok u. 13.

Müemlékvédelem, 1975. 3. sz. 157-160. l.

Gulyás Zoltán

műve a Deák Ferenc u. 7-9 sz. a. Chemol-
ignpex irodaháza

Berzo László, Bernát György, Erdei
Ferenc stb.: Budapest Lexikon, Buda-
pest 1973 13351

2361

Gulyás Zoltán

tervezte a Chemolimpex épületét

Ernyei Gyula: Az ipari forma története Magyarországon akadémiai Kiadó 1974 – 46 old.

Gulyás Zoltán

Seszták Ágnes: "Hogyan politizáljon az épitész" cimmel beszélget a "Fiatal Épitészek Köre vezetőjével, Szendrői Jenő, Kossuth-dijas épitész professzorral az 1954-től - 1960-ig müködő Mesteriskola jelenlegi kiváló épitészeiről: Bajnay László, Finta József, Gulyás Zoltán, Vadász György, Virágh Csaba. Ezt az öt kiváló fiatal épitészt sorolja fel Szendrői professzor akik a Mesteriskolából kikerültek.
1960-ban ezt a Mesteriskolát megszüntették. 1970-ben "Fiatal Épitészek Köre"néven ujjá született.

Élet és Irodalom, Bp. 1975. febr. 15.
XIX. évf. 7. sz. 7. lap.

Gulyás Loltán
építész

Gulyás Loltán és Sellés Gyula a
XI. Goldmann György tézi emlek-
mű pályázaton részt vesz.

----:Pályázatok és megbizások.

Müvészet,1975.április - 45.oldal

Gulyás Zoltán
építész

Szangulatos nyaralóhánat
tervezett Gulyás Zoltán tatuba.

Balogh János: Az en hanam.
Tulior 1975. szept. 23 - 3 oldal.

Gulyás Zoltán
építőmérnök

A XI. Goldmann György téren
felállítandó antifasiszta em-
lékmű tervezésére hívot pályáza-
tot Sebés Gyula, Mohrán és Gulyás
Zoltán építész pályamunkája nyerte

--------: Képzőmüvészeti pályázatok és megbizások.
Müvészet, 1975. október - 44.oldal

Gulyás Zoltán, építész

L. Földesi Lajos

- Észak-déli Metró kőér utcai járműtelepe Bp 42-49

Magyar

Építő művészet Bp. 1983 83/1

Gulyás Zoltán, építész

Budapesten, a Kosztolányi Dezső téren felavatták az antifasiszta ifjúsági emlékművet, Illés Gyula szobrászművész, Gulyás Zoltán építész alkotását; a szoborkompozíció a hősi halottak emlékét idézi. (repr.)

Esti Hírlap, 1982. szept. 29.

Gulyás Zoltán, építész

Új felszabadulási emlékmüt kap Kecskemét, Illés Gyula Munkácsy-díjas szobrászművész alkotását. — Gulyás Zoltán építészeti és környezetrendezési tervének előbb előnye a mű elhelyezése és a lépték megválasztása.

B. Sz.: „Hétköznapokon is ünnepélyes".
Petőfi Népe, 1984. márc. 20.

Gulyás Zoltán

építész

„Antifasiszta Emlékmű" a XI. ker. Feneketlen-tónál.
alkotópárosa Illés Gyula
szobrászművész

Esti Hírlap
1981 dec. 19.

Akadémikus művészek

Az egy évvel ezelőtt megalakult *Magyar Művészeti Akadémia* akadémiai tagságot, bizonyító oklevelét szerdán *Attalai Gábor* textiltervező iparművész, *Ágh István* költő, *Balassa Sándor* zeneszerző, *Bán Ferenc* építész, *Béncsik István* szobrászművész, *Bertha Bulcsu* író, *Bodonyi Csaba* építész, *Bozay Attila* zeneszerző, *Csaba László* építész, *Csete György* építész, *Csukás István* költő, *Deim Pál* festőművész, *Dobai Péter* író, *Durkó Zsolt* zeneszerző, *Eigel István* festőművész, *Farkas Ferenc* zeneszerző, *Finta József* építész, *Gerzson Pál* festőművész, *Gulyás Zoltán* építész, *Gyarmathy Tihamér* festőművész, *Gyurkovics Tibor* író, *Hernádi Gyula* író, *Jánossy György* építész, *Jurcsik Károly* építész, *Károlyi Amy* költő, *Kerényi József* építész, *Kocsár Miklós* zeneszerző, *Kokas Ignác* festőművész, *Makovecz Imre* építész, *Melocco Miklós* szobrászművész, *Mészöly Dezső* költő, műfordító, *Mezei Gábor* belsőépítész, *Páskándi Géza* író, *Pongrácz Zoltán* zeneszerző, *Sára Sándor* filmrendező, *Schéner Mihály* festőművész, *Schrammel Imre* keramikus iparművész, *Somogyi József* szobrászművész, *Szalay Lajos* grafikusművész, *Szentkirályi Zoltán* építész, *Szokolay Sándor* zeneszerző, *Szőnyi Erzsébet* zeneszerző, *Szőts István* filmrendező, *Tornai József* író, *Török Ferenc* építész, *Vígh Tamás* szobrászművész, valamint néhai *Kolozsvári Grandpierre Emil* író örököse vehette át. A *Kodály Zoltán* születésének százharmincadik évfordulóján megrendezett ünnepélyes közgyűlésen jelen volt *Andrásfalvy Bertalan* művelődési és közoktatási, valamint *Mádl Ferenc* tárca nélküli miniszter is. A *Magyar Művészeti Akadémia* közgyűlésének résztvevőit táviratban köszöntötte *Göncz Árpád* köztársasági elnök és *Antall József* miniszterelnök.

Gyurkovics Tibor ünnepi beszédében *Illyés Gyula*, *Tamási Áron* és *Márai Sándor* akadémiai tagságára emlékezett, és a *Magyar Művészeti Akadémia* létrejöttét úgy tekintette, mint a magyar művészet visszafoglalt bástyáit, amelyeket a sztálini években vesztettek el. Az akadémiai tagság elsősorban nem rang, nem jog, hanem felelősség a szétzilált erkölcsök helyreállítására – mondotta. Nem közvetlen, politikai vagy tanító hatású művekkel, hanem a független művészet *művészi eszközeivel* kell hatni az etikára.

(l. d.)

M. Hírlap 1992. dec. 18.

GULYÁS Zoltán ép.

zepette elvész az invenció ereje, s elemeire hullik a *Tallyho, Tallyho* (1964) című asszamblázs. Ezek ennek a művészi világnak a kikerülhetetlen csapdái, zsákutcái, melyekbe szerencsére csak nagy ritkán sétál be gyanútlanul a művész.

A sok egymásra halmozott ajtókopogtatóra is érvényes Arman tézise, miszerint egészen más a vizuális hatása egy, néhány, sok vagy számtalan tárgynak (mint ahogy magának a tárgynak és a tárgy részeinek is — folytatódik az elmélet). Már csak a technikai adatokból tudjuk rekonstruálni az eredeti funkciót, az aranyszínű fémkezek halmazának látványa egészen más asszociációkat ébreszt. A kézbe simuló kemény kopogtatógömb éppúgy lehet az emberre bízott világmindenség metaforája, mint a tudás almája, a bűnbeesés szimbóluma, de akár Paris almája vagy üveggolyója is; a cím — *Az egoista* (1964) — összefüggésében pedig a végzetes izoláció, önzés csak önmagát jelentő, önmagáért való tárgya. Még ebben a keserű, tragikus hangütésben is van humor. Humor, ez az esszenciálisan európai viszonyulás a világhoz, mely elengedhetetlen a túléléshez, mely lehetetlenné teszi, hogy túlságosan komolyan vegyük materiális világunkat, s mely helyére teszi a dolgok jelentőségét és súlyát. Nem lehet tudni, vajon Warhol ismerte-e ősei kitűnő középeurópai humorát, az azonban bizonyos, hogy érintetlen maradt tőle, mert az ő műveiben már nyomát sem találjuk humornak. Arman ellenben még a címekkel is játszik, bolondozik. *Életmentő* (1962) című szoborkompozícióján, mini „emlékoszlop"-án a rozsdás, öreg vasalók forróságot, égést, fájdalmat asszociáló talpukkal fordulnak kifelé, a néző felé, az *Akhillesz szindróma*ban (1974)

Gulyás Zoltán

cikke.

Debrecen, megyeközponti mentőállomás Európában. – Műszaki Tervezés, 1967. 1. sz. 36-40. l.

Az 1967. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája/Művtört.Ért. 1970. 1.sz. 68-107. l./

74. l.

M.D.É.

Gulyás Zoltán épitész

A falusi egészségügyi létesitmények tervpályázatán dijazva

I. dij 35ooo Ft

Társtervező: Földesi Lajos- Szekeres János

Magyar Építőművészet 1965/6, 2-5.l.

Gulyás Zoltán építész

Résztvett a Március 15. tér
tervpályázatán

N. N.: Legyen nyilvános vita
a Március 15. tér rendezéséről

Magyar Nemzet 1969 III. 15

Gulyás Zoltán

javaslatokat tett a Szt. György tér rendezésére.

Czagány István: A budavári palota és a Szent György téri épületek. Bp. 1966. Műszaki k., 194 l., 212 kép

146. l.

Gulyás Zoltán

Kathy Imre kísérelte meg Farkasdy Zoltán és munkatársai (Kisléghi Nagy ~~Zoltán~~ István, Pál Balázs, Balla Gula) valamint Kiss Kárló terveinek és Gulyás Zoltán javaslatainak összeegyeztetését a Szt. György tér rendezésének terveréséhél

Czagány István: A b udavári palota és a Szent György téri épületek. Bp. 1966. Müszaki k., 194 l., 212 kép

146. l.

Julyás Zoltán

Chemolimpex, Bécsi utca, 1960,
tejre

A felszabadult Budapest művészete.

Kiállítás-katalógus, Budapest, 1960
13 l.

Gulyás Zoltán épitész M.D.K.

A zánkai Központi Üttörőváros tervpályázaton
III. dij
Társtervező: Finta József- Föld esi Lajos-
Szekeres József- Száva György- Busch Béla-
Vermes György

Magyar Epitőművészet 1966/2. 6-12.l.

Gulyás Zoltán épitész M.D.K.

Budapesti uj Sporcsarnok tervpályázat

I dij

Társtervező: Rimanóczy Gyula-Rimanóczy Jenő

Magyar Épitőművészet 1966/6. 2-3.1.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Heves megyei Népújság

1955 NOV 71

1021

„Együtt fogalmazni a történelmi múltat és a mát..."

Látogatóban Gulyás Zoltánnál, az új egri emlékmű tervezőjénél

Az Iparterv hatalmas budapesti épületének egyik hetedik emeleti szobájában beszélgetünk. Tervezőasztalok, vonalzók, műszaki rajzlapok, épülettervek, alaprajzok és makettekről készített nagyméretű felvételek adják a stílszerű díszletet. Sok szép épület született már ebben a szobában. De más is: itt bontakozott ki és kapta meg végleges formáját az új egri felszabadulási emlékmű terve, melyet a pályázaton elfogadtak, s melynek alapján felépült a mai napon felavatásra kerülő reprezentatív objektum a Szabadság téren.

— Meddig dolgozott a terveken? — kérdezem Gulyás Zoltánt, az Iparterv fiatal osztályvezető mérnökét.

— Körülbelül fél esztendőt. Nehéz munka volt, hiszen az emlékmű tervezése összefüggött a tér rendezésével, az egész pedig a város rekonstrukciós programjával. Igen „rafinált" ez a tér, átlósan lejt a főszékesegyház felé. Egyensúlyt kellett teremteni a székesegyház nagy tömege és a bírósági épület között; ezért is lejt az obeliszk-sor a templom felé. Figyelembe kellett venni a város jellegét is. „Szabályos" szimbólummal nem lehet megfogalmazni együtt a város történelmi múltját és a szervesen összefüggő mát. „Korrekt" szimbólumot akartam teremteni: az őskori sirtumulusz formával és a csillaggal az elesett hősökre emlékeztet az építmény, körülötte feláll a tettekből született Ma, s ez egyúttal véd is; az obeliszksort ezért terveztem köré.

— Sokszor járt már Egerben?

— Igen. A legszebb magyar városnak tartom. S ha sor kerül rá, bármikor örömmel részt veszek olyan munkában, mely Eger szépítését tűzi célul.

— Szeretném bemutatni a Népújság olvasóinak az egri emlékmű tervezőjét... (Ez mindig nehéz kérdés, hiszen önmagáról kellene beszélnie az „alanynak".)

— Mit mondjak? — mosolyog a mérnök. — Ötvenkettőben végeztem el a műegyetem építészmérnöki karát. Dolgoztam a KÖZTI-nél, a Lakóterv-nél, most meg több esztendeje már az Iparterv-nél tervezek.

— Miket alkotott már eddig?

— Amikor elvégeztem az egyetemet, tizenhárom hónapig kint voltam Koreában. Ott terveztem meg a Phenjani Orvosi Egyetem épületét. Ez volt az első munkám.

— Hogy sikerült?

— Az ember mindig jobbat akar. Aztán a Madách téri lakótömböt terveztem...

— Kimutat az ablakon a szemben lévő hatalmas, korszerű épületre. — A CHEMOLIMPEX irodaháza. Ez is az én tervem. Mindennap látom...

— És most min dolgozik?

— Kollégámmal, Rimanóczy Jenő építészmérnökkel munkálkodunk az új budapesti sportcsarnokon. Már a kiviteli terv készül.

— Mikor jön újra Egerbe?

— Igen hamar találkozunk ismét: mert természetesen ott leszek az emlékmű avatásán...

K. G.

Gulyás Zoltán

napló

hogy vezessen a főnökhöz, maga idióta!

A tisztviselő felragadta a telefont, hogy így panaszkodjon feletteseinek.

— Nahát ez tényleg hallatlan — háborodott fel a főnök, — és honnan jött az az ember?

— A minisztériumból.

— Úgy, a minisztériumból — szólt a főnök és lecsapta a kagylót, hogy azonnal fogadja az érkezőt. Miközben így morgott magában:

— Miért nem vezeti be hozzám azonnal ez az idióta...

E. R.

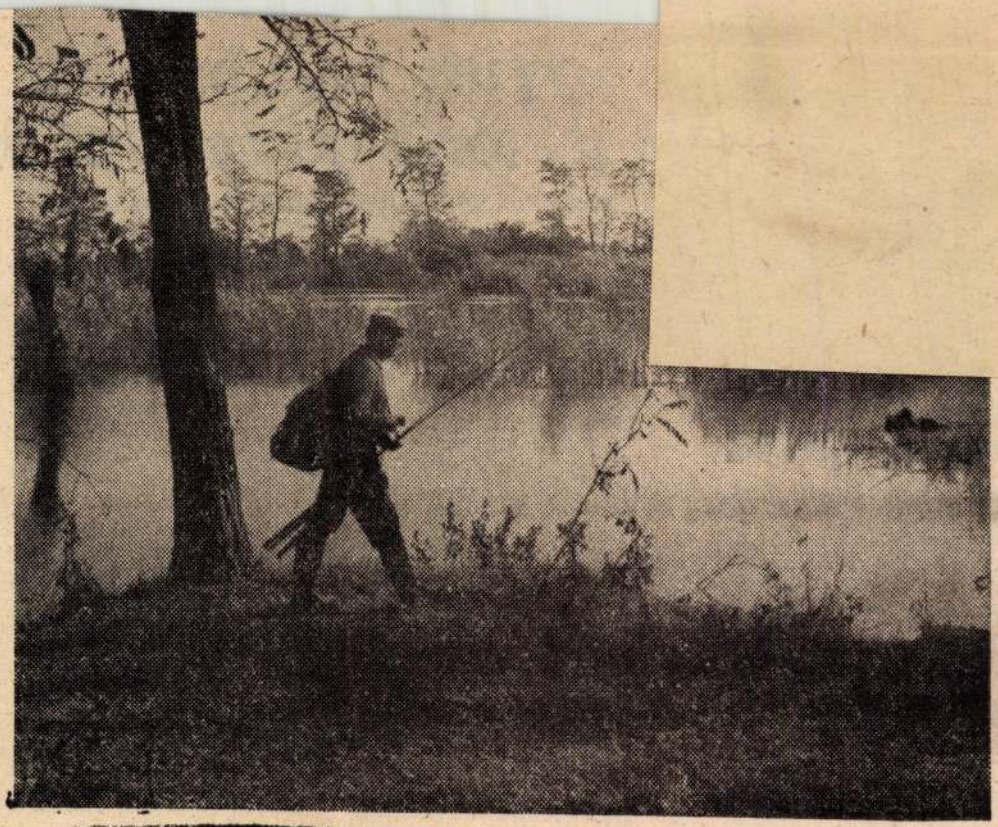

Ősz a vízparton.

nalu berendezés, világitástechnika és butorok érzékeltetik azt a gazdagodást, épitészetünk anyagi lehetőségeiben, technológiájában és szemléletében, amely a felszabadulást követő két évtized alatt bekövetkezett.

Gulyás Zoltán építész

1044 - Az 1962-63-as években felépült Chemolimpex irodaház, amely Gulyás Zoltán nüve bizonyitja legnegyőbbenaz uj magasabb szintre lépő épitészet és épitőipar megjelenését. Az épület egyik értéke a szerencsés beépitési nód. Az U-alaprajzu nagos irodaszárny által közrefogott udvarba épült az OTP bank terme. A belvárosi utcák szük, nyonasztó hatását oldja fel az épülettömb. A homlokzat sejtszerüsége a belső terek organizmusát az iroda sejtek sorozatát egységes ritmusba összefogva tükrözi. A felületek nyugalma, a bukó ablakok fel-fel nyiló sikja, a fekete osztókeretek a szintenként körbefutó ablaktámasz, a szürke gránitlap burkolat és az üveg mögötti finon zöldes sárga szinkontrasztot és játékosságot nyujtó aluminium zsaluzia, együttvéve uj és érdekes élményt nyujtanak a szemlélőnek. A bánkteret négy oszlopra tánasztott átvilágitott gerendarács fedi. Nemes burkolóanyagok, igényes anyaghasználat, nagasszinv-

1974. X.5. Televizió 12.45 Arc/45/
Uj épitészet Magyarországon.

Gulyás Zsuzsa, iparművész textiltervező

704

Sikere volt textilterveinek

–: A prágai magyar iparművészeti kiállítás nagy sikere 10. l

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1961. febr. 7. [vidéki]

MDK

Gulyás Zsuzsa

Repr.

IV.Országos Iparművészeti kiállitas.Műcsarnok.
Budapest 1959.Dec.18 - 1960.Jan.31.Kat.

MDK

Gulyás Zsuzsa, textil

4. Orsz. iparm. kiáll. Mücs. 1959.

MDK

Gulyás Zsuzs

Gulyás Zsuzsa / textil/ résztvett a IV.Orszg. Iparm.Kiáll.-on.

IV.Országos Iparművészeti Kiállitás.Műcsarnok. Budapest 1959 Dec. 18 - 1960. Jan.31. Kat.

Gulyás Zsuzsa

Alkotása aulítva

Bertalan Lajos: Múzeumi sétá
Vas Népe, Szombathely, 1969. szept.
7

Gulyás Zsuzsa

Gyerekkötény

Ernst Múzeum. I. iparművészeti kiállítás.,1952.

1.

lo

István neve pap közre
ujból renoválták. A tanuk
keznek arra, hogy a kapit
és,az ő idejében kezdődöt
azt is tudni véli, hogy a
István " más felrablott
Canonica Visitatiot az eg
Jellege: Részben középkor
században.
Külseje: Egy előreugró tor
laku ablak, e felett párk
majd záróköves félkörös ab
toronytest sarkain lizénák
oszlopok helyezkednek el,
két csucsives ablak, a szer
rom oldalával zárul. A tor
Belseje: Csehsüvegboltozat
tókeret barokk vasalásu, e
karzat, kétboltszakaszos,
csillagboltozattal és fiók
ajtókeret. Nyomott sekrest

Gulyás Zsursa

nevét a hagyományos kézi textilfestés felszabadulás utáni első úttörői között emliti

Katona Imre: Modern iparművészetünk néhány kérdése. Művtört. [illegible]rt. 1970. [illegible] 4.sz. 278-283.l.

[illegible]

MDK.

Gulyás Zsuzsa

Kiállitási hiradás

Szolnokmegyei Néplap 1966 juli.19.

.

M.D.

Gulyás Zsuzsa
textilkörvező

Fali textilképkeretét az
Iparmű vészeti Vállalat hi-
vitelette.

— : Szép Otthon
Nők Lapja, 1966. márc. 19 - 27 lap

Gul y ás Z s uzs a M.D.K.

Műv ei a kiállitáson

A vecsési képzőművészeti szakkör kiállitása

Pest megyei H irlap 1964. nocember 4, 4, 1.

HELYNÉVSZÓTÁR
A lapban szereplő helységek névszótára

Andód – Andovce
Bacsófalva – Počúvadlo
Bakabánya – Pukanec
Bártfa – Bardejov
Bát – Bátovce
Besztercebánya – Banská Bystrica
Bukovina – Bukovina
Csorba – Štrba
Eperjes – Prešov
Gúta – Kolárovo
Hodrusbánya – Banská Hodruša
Homonna – Humenné
Hontnémeti – Hontianské Nemce
Illés – Ilija
Igló – Spišská Nová Ves
Ipolybalog – Balog nad Ipľom
Ipolyság – Šahy
Jászó – Jasov
Jernye – Jarovnice
Kamocsa – Komoča
Kassa – Košice
Kava – Kava
Késmárk – Kežmarok
Kisaranyos – Zlatno
Körmöcbánya – Kremnica
Léva – Levice
Lőcse – Levoča
Losonc – Lučenec
Nagyemőke – Veľké Janíkovce
Nagysurány – Šurany
Nagyszombat – Trnava
Pográny – Pohranice
Ragyolc – Radzovce
Saskőváralja – Šašovské Podhradie
Selmecbánya – Banská Štiavnica
Szinyér – Svinice
Szitnya – Sitno
Szímő – Zemné
Szklenófürdő – Sklené Teplice
Szolgagyőr – Posádka
Vajk – Lúčnica/Vajka nad Žitavou
Vezekény – Vozokany
Videfalva – Vidiná
Vihnye – Vihňe
Zólyom – Zvolen
Zsip – Žíp

ESEMÉNYTÁR
A Magyar Köztársaság Kulturális Intézete
2005. júliusi program

XI. JOZEF GREŠÁK ORGONAFESZTIVÁL
július 12. – 20.00
Bártfa, Szent Egyed-bazilika

III. HOMONNAI THOMÁN ISTVÁN ORGONANAPOK
július 13. – 19.00
Homonna, Mindenszentek temploma
Az orgonafesztivál és az orgonanapok magyarországi meghívott vendége Finta Gergely orgonaművész Bach, Schumann, Grešák, Krebs műveiből ad elő.

VIII. JÁSZÓI NYÁRI EGYETEM
(július 12–18.) július 13. – 16.00
Jászó, autocamping
Szenvedésbe ágyazott gyönyörűség – Balczó András (Budapest) öttusázó, olimpiai bajnok előadása.
július 17. – 20.00
A Kicsi Hang versénéklő együttes koncertje. A rendezvény főszervezője a Csemadok Területi Választmánya – Kassa környéke.

PALÓC IFJÚSÁGI TÁBOR
július 25–31.
Ragyolc, Abroncsosi üdülő
A palóc népi hagyományokról. A palócok történelmének ismertetése erről a tájegységről származó írók, költők művein keresztül. Népdaltanulás, táncház.

GENERÁCIÓK TALÁLKOZÁSA
kulturális fesztivál
július 29-31., Pográny
Szlovákiai magyar rockegyüttesek fesztiválja, folklórfesztivál, táncház, népi mesterségek bemutatása, gyermekműsorok.

Fekete Sólyom Történelmi Íjászklub, Kava, I. Komáromi Nemzetközi Íjászverseny *2005. július 23.*

Református templom, Komárom
2005. július 28. – HOMMAGE á Johann Sebastian Bach hangverseny J.S. Bach halálának 255. évf. alkalmából

A KT HÁZA TÁJÁN – júniusban

Legújabb kiadványaink:
- Szénássy Árpád: Felvidéki Árpád-kori templomok lexikona, I. kötet, Nyitrai kerület; 2. kiadás.
- Cseh Gizella: Édes Gergely élete és munkássága.
- Böszörményi Jánosné: Kis falu az árban, 1965, Dunamocs.
- Szénássy Árpád: Csúz, Meszlényi–Szénássy-kastély, HKK 200. sz.
- Mária Lúčna–A. Petrovay: Hamuliakovo, Kostol sv. Kríža, HKK 77. sz., 2. kiadás.
- Ógyallai Kis Világ, Ógyallai Társadalmi Célú Közéleti Lap, I. évf. 1. sz.
- Zsigárdi Újság, 2005. 1. sz., A Zsigárdi Önkormányzat lapja.
- Csáky Károly: Kubáňovo, HKK 224. sz.
- Reško Sándor: Veľká Lehota, Pozoruhodnosti, HKK 232. sz.
- Reško Sándor–Kosznovszki Henrietta: Helemba, Község az Ipoly és a Duna találkozásánál, HKK 238. sz.
- Alexander Reško, Árpád Szénássy: Hronský Beňadik.
- Árpád Szénássy: Lexikon románskych kostolov, I. diel.
- Tábortűz, 54. évf. 6 szám.
- Múltunk Emlékei, 4. évf. 6 szám.

Kulturális tevékenység:
- *Budapest, 2005. június 6. Magyarok Háza* – A Felvidéki fürdőlexikon és a KT Könyv- és Lapkiadó bemutatója.
- *Budapest, 2005. június 8. Országos Széchenyi Könyvtár* – Sajtótájékoztató: Felvidéki fürdőlexikon, KT Könyv- és Lapkiadó.
- *Csúz, 2005. június 17.* – Esterházy-emlékünnepség és szoboravatás.

Kiadónkról megjelent írások:
- *Új Szó, 2005. június 15.* – „Felvidék nagyjaival találkozhatunk" (Szász Ildikó).
- *Kossuth Rádió, Határok nélkül, 2005. jún. 13.* – A KT Könyv- és Lapkiadó bemutatkozása.
- *Duna TV, Híradó, 2005. június 18.* – Riport az Esterházy-emlékülésről.
- *Atelier, 2005. június, 2 sz.* – Könyvismertető Kopócs Tibor: KépViselők című könyvéről.
- *STV2, 2005. június 21., 19.20 ó.* – magyar nyelvű híreiben adott hírt az Esterházy-ünnepségről.
- *Gömörország 2005. nyárelő. VI. évf. 2. szám* – Lapról–lapra, Kastélykrónika (Tököly Gábor).

MEGRENDELŐLAP

Megrendelem a Múltunk Emlékei című havilapot

Szlovákiában
- ☐ egy évre **264 Sk**
- ☐ fél évre **132 Sk**

Magyarországon
- ☐ egy évre **1620 Ft**
- ☐ fél évre **810 Ft**

Fizetés módja:
- ☐ banki átutalás
- ☐ postai utalvány

név: .....
cím: .....
.....
darabszám: ..... dátum: .....
aláírás: .....

Az összegek nem tartalmazzák a postai költségeket!

Vágvölgyi Szilárd:

Szoboravatás Andódon

Nem mindennapi eseménynek lehettek tanúi mindazok, akik 2005. május 28-án Andódon megjelentek. Ezen a napon a mátyusföldi kis faluban, Czuczor Gergely tiszteletére, egészalakos szobrot avattak. Köztudott, hogy Andód szülöttjének a templom előtti téren már áll egy köztéri mellszobra. A falurendezés programja keretében kialakított központi szabadterület azt az elgondolást tette lehetővé, hogy az épülőfélben lévő Ifjúsági Centrum mellett, egy Czuczort ábrázoló egészalakos szobor méltó helyen lenne. A község Önkormányzata, Miskolczi polgármesterrel az élen, olyan döntést hozott, hogy a szobor elkészítésére szabályos és nyilvános versenykiírást indítványoz, melyekre a pályázók benyújthatták elképzeléseiket. A beérkezett ajánlatok elbírálása után a legkedvezőbb ajánló, Jaroslav Gubrič, nagysurányi szobrászművész kapta meg a szobor elkészítésének jogát.

Míg a szobor készülgetett, elég idő volt arra, hogy a leendő szobor elhelyezéséről ia határozzanak. Két alternatíva is felmerült: az egyik az Ijúsági Centrum előtti terület, a másik a Czuczor Múzeum előtti tér. Milyen indokok léptek fel e két alternatíva körül? Az előbbit indokolná az a tény, hogy Czuczor mindig is vonzódott a fiatal nemzedékhez, hiszen munkásságának kezdeti korszakában tanárként működött Győrött és Révkomáromban. Hunyadi Jánosról szóló prózai művét az ifjúság számára írta, nyelvészeti munkái is az iskolai magyar nyelvtanítás jobbításával foglalkoztak. A Czuczor Múzeum előtti elhelyezéshez pedig az a sugallat társult, hogy a leendő alkotás egyben kihangsúlyozná a költő és tudós szellemi hagyatékának kézzelfogható és szemmellátható kulturális üzenetét.

Az avatási ünnepség legaktívabb szervezője a község polgármestere, Miskolczi László mérnök volt, aki mindent megtett annak érdekében, hogy az ünnepség méltó keretek között jöjjön létre. Ezt a nagy igyekezetét a megjelent becses vendégek utólagos elismerése is bizonyította. Vegyük sorjába az avatással kapcsolatos programrendet: Már a gyülekezés ideje alatt látni lehetett, hogy egyre-másra érkeznek a vendégek, egyrészt a határontúli magyarok, másrészt a környező falvak és polgári egyesületek, iskolák képviselői: Farkas Iván mérnök, a Magyar Koalíció Pártja parlamenti képviselője, dr. Farkas István, a Nyitrai Kerületi Hivatal elöljárója, dr. Ďurčo Zoltán érsekújvári esperes-plébános, Kalóz András Besenyőtelek polgármestere (MK), Pájer Árpád mérnök, Nagykovácsi és Andód közötti önkormányzati szintű kapcsolatok megszervezője, Erdős László ny. ezredes Budapestről, Czuczor Ernő mérnök Németországból, akinek felmenői Czuczor-leszármazottak, Száraz József, a Csemadok országos tanácsának elnöke, Lukács Valéria polgármesterasszony Kamocsáról, Bób János mérnök, Szímő község polgármestere, dr. Bara Mihály, Tardoskedd polgármestere, Berényi Margit, az érsekújvári Csemadok HSZ elnöke, Kürti Veronika festőművész-, író- és költő, dr. Szénássy Zoltán, ny. tanár Révkomáromból, Novák Mónika, az érsekújvári Czuczor nevét viselő alapiskola igazgatónője, Baksa Péter tanár Győrből, Jaroslav Gubrič szobrászművész Nagysurányból és dr. Vida István Érsekújvárból.

A népes vendégsereg között ott láthattuk Andód község Önkormányzatának képviselőit, a helyi vállalkozók egy csoportját, továbbá az ünnepség szervezőit és rendezőit, végül Andód község ifjúságát és polgárait. A vendégek fogadása a Községi Hivatal épületében zajlott le. Az ünnepi program további folytatását a községi Önkormányzat kulturális bizottságának elnöke, Kacsinecz Szilvia mérnöknő vezette, aki felkérte Papp László pedagógust és karnagyot, hogy szavalja el az ez alkalomra kiválasztott Czuczor-verseket. Az ünnepi szónok, dr. Pénzes István közíró, Czuczor életének fontosabb mozzanatairól és munkásságáról tartott beszámolót. Ezek után következett a szobor leleplezése, melyet Farkas Iván és Miskolczi László ünnepélyes méltósággal hajtott végre. Ďurčo Zoltán esperes-plébános áldása után a szobor előtt a vendégek koszorúzással tisztelegtek:

- Minden résztvevő nevében Farkas Iván, Farkas István és Miskolczi László,
- Szímő község Önkormányzata nevében Bób János,
- az érsekújvári Csemadok HSZ nevében Berényi Margit és Farkas Tiborné,
- az érsekújvári Czuczor Gergely Alapiskola nevében Novák Mónika és Tímár István.

A további program a Czuczor Múzeum kiállítási anyagának a megtekintése volt, ahol beszédet tartott Farkas Iván az MKP pártpolitikájáról és az MKP parlamenti tevékenységéről. Beszédet mondott Erdős László is, aki az 1848/49-es magyar szabadságharchoz kötődő megnyilvánulásokra hívta fel a figyelmet, és a magyarok összetartó erejét méltatta. Kitért a határokon kívül rekedt magyarok törekvéseire is, akik mostoha körülmények között is képesek magyarságuk megtartására.

Az ünnepségen felszólalt Kürti Veronika festőművész, aki művészettörténeti szempontokat figyelembe véve próbálta testközelbe hozni az alkotást. Hangulatkeltés gyanánt a mosonmagyaróvári Kátai Zoltán lantosmester, Czuczor megzenésített verseivel kedveskedett a jelenlévő közönségnek. Mindezek elhangzása után Miskolczi polgármester állófogadásra invitált, amely svédasztalos terítékkel, sok-sok csemegével várta a meghívott vendégeket. Az örömteljes és hangulatos ünnepi szoboravatást egy kissé lehangolta az a tény, hogy a pannonhalmi bencések, a Bencés Diákszövetség, az érsekújvári magyar gimnázium, a budapesti Rákóczi Szövetség, a budapesti Jedlik Ányos Társaság, az érsekújvári Jedlik Ányos Szakközépiskola, az ünnepi szoboravatáson nem képviseltette magát. A szervezők sajnálattal vették tudomásul, hogy az andódiak többsége is távol maradt az ünnepi szoboravatásról. Czuczor emlékét nem lehet távolmaradással tiszteletben tartani. A falu nagy szülöttjének szellemi hagyatéka a mindennapi gondok felett kell, hogy előttünk lebegjen. E szobornak az is a küldetése, hogy olykor-olykor rátekintve büszkék lehessünk költőnkre, büszkék lehessünk tudósunkra, aki egykoron tagja volt a magyar tudósok társaságának, akinek munkássága Andódot ismertté tette egyrészt a tudományos világban, másrészt verseivel a nagyközönség előtt.

Összevetve a leírt eseményeket azért elmondhatjuk, hogy az ünnepi szoboravatás méltó körülmények között zajlott le, és csak remélni lehet, hogy az új Czuczor-szobor idővel „belakja" a számára kijelölt helyet, és az andódiak tisztelete övezni fogja Czuczor formába öntött szellemi hagyatékát.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-048, 337-748, 340-796
1969 DEC 24

VAS NÉPE
Szombathely

1021

Savaria Múzeum:

1970 — a textilbiennálé jegyében

Gyorsmérleg, 1969

Vasi és szlovéniai képzőművészek közös kiállítása; zárult január 14-én; áthúzódó 1968-ról. Korok és vallások — vándorkiállítás, január 21—március 16. Ipari tanulók vizsgatárgyai, vendégtárlat; március 20—30. Tanácsköztársasági emlékkiállítás a Művelődési és Sportházban március 15—április 10. A múzeum újkori osztálya rendezte. A közúti közlekedés biztonsága, vendégtárlat; április 30—május 6. Geszler Mária kerámiakiállítása, a kisteremben; április 30—május 6. Derkovits Gyula em[lék]elmacher Anna rende[zése] június 15—augusztus 25. Textil falikép 69; résztvevő iparművészek száma: 32; augusztus 31—szeptember 25. V. Tóth László kiállítása, szeptember 13—október 6. Vértesi Péter kiállítása; október 10—október 23. Szokolszky Miklós kiállítása október 25—november 24. Riesz József bőrmunkái; október 17—november 24. „Kilencek" képzőművészeti kiállítás; megnyílt november 28-án; áthúzódik 1970-re.

Egészítsük ki a felsorolást a látogatók — hozzávetőlegesen pontos — számával. A **Művelődési és Sportház** galériáján rendezett **19-es emlékkiállítást** kereken 11 300-an nézték meg, a többit együttvéve mintegy 26—27 ezren. A diákok számára javasolt tárlatokat természetesen sokkal többen látták, mint például a nyári, vagy őszi, csoportos látogatók számára kevésbé „előírt" bemutatókat. Így érthető, hogy például a **Korok és vallások** 4267, **Riesz József kiállítása** pedig 1628 látogatót „vonzott".

Jönnek a fiatalok

Rokonszenves vonás a múzeumi tárlatévad mérlegében a fiatalok szerepeltetése. **Geszler** Mária, **Vértesi** Péter, **Szokolszky** Miklós, **V. Tóth** László munkáira összesen több mint öt és félezer látogató volt kíváncsi; s eltekintve az önálló bemutatkozás fontosságától, már a tömegekkel való ismerkedés tényét is örömmel kell regisztrálnunk. A közös tárlatok és munkabemutatók szükségképpen csak egy-egy vonást mutatnak a fiatalok kísérleteiből, míg az **önálló tárlat** fejlődésük valamennyi összetevőjét, első eredményeiket és hibáikat is felszínre veti, s ha ezeket közönség tévítéletéről szilárdan vizsgálja, a „hogyan tovább?"-ra is választ kaphat a fiatal képzőművész. (Ha közönségére, kritikusaira hallgat. Más kérdés, ha saját útja helyességéről és a közönség tévítéletéről szilárdan meg van győződve.) Évenként 3—4 fiatal képzőművész bemutatása a Savaria Múzeumban azt jelentheti, hogy majdnem minden kezdő tekintélyes helyről startolhat, s csupán tehetségén, szorgalmán, mesterségbeli tudásán múlik, versenyképes marade. Külön említésre méltó, hogy **a műfaji érdekességek** iránt érzékeny rendezők **a képző- és iparművészet közti különbség feloldásáért** sokat tettek. Riesz József művészi bőrmunkái, Geszler Mária művészi kerámiaképei, a textilművészek grafikái stb. bizonyítják, hogy e különbségek valóban eltűnőben vannak.

Az 1969. évi mérleghez még számítsuk hozzá a muraszombati-radenci **„Pannonia 69"** kiállítást, amelyen vasiak is részt vettek, rendezésében pedig a múzeum is fontos szerepet vállalt.

Biennálé és mas gondok

A magyar textilművészek 1970-től kezdve Szombathelyen a múzeum termeiben két évenként mutatják be legújabb alkotásaikat. Faliszőnyeg, falikép, festett, horgolt, kötött, szövött és egyéb technikával készült munkák kerülnek majd a közönség elé a szakma, illetve a művészeti ág élvonalbeli képviselőitől. Szombathely lesz a textilművészet második otthona, itt mérik le (közönség és szakemberek) az egyes alkotók és az egész művészeti ág fejlődését, törekvéseit, újításait stb.

Ez a legfontosabb pont az 1970. évi múzeumi kiállítási tervben. Emellett természetesen egy sor fontos tárlat színhelye lesz a földszinti nagy- és kisterem.

Közös tárlaton mutatkozik **be Simon** Iván és **Marosfalvi** Antal, ugyancsak együttes kiállításon láthatjuk majd **Horváth** János festményeit, grafikáit és **Majthényi** Károly szobrait, plasztikáit. A **vasi és szlovén** képzőművészek közös tárlatán kívül még egy kollektív bemutatkozás lesz a múzeumban: a **Derkovits-ösztöndíjasoké.**

Ezen kívül — mint eddig is volt rá példa — több más kiállítás gazdagítja a múzeum 1970. évi programját. S egyúttal a **gondokat** is. A terem megvilágításán kívül a **fűtés** a legnagyobb probléma, a hideg idő beálltával a legérdekesebb kiállítás is részvétlenségre van kárhoztatva. Mivel a Savaria Múzeumban hosszú évek óta divat az „áthúzódó" tárlat — ezúttal például a **„Kilencek"** képeit, szobrait őrzik a termek —, **időszerű a fűtés** bevezetése. Ezzel válhat teljessé a terv, amely így, vázlatosan is ígéretes a múzeum, a művészetek barátai, a közönség számára.

Bertalan L.

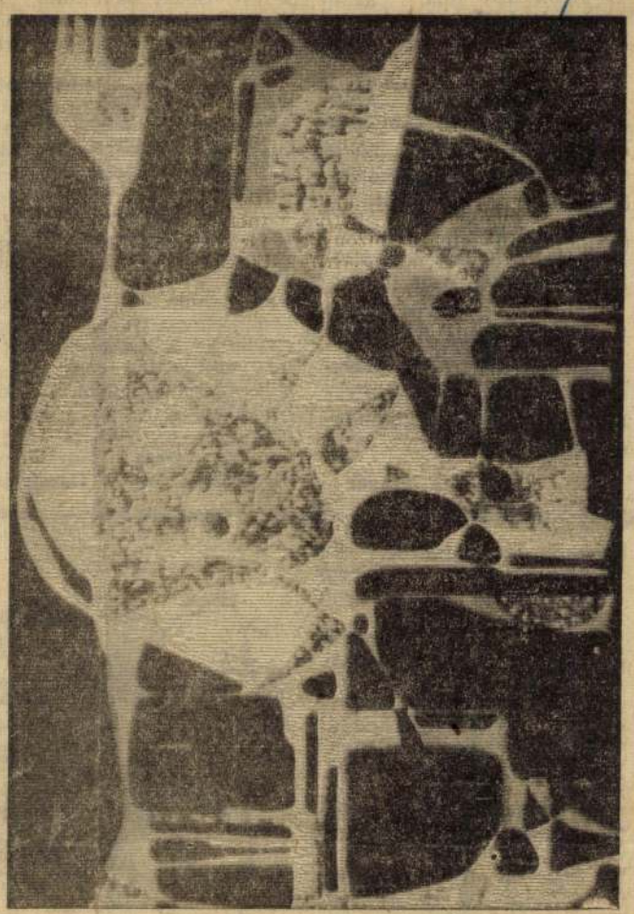

Gulyás Zsuzsa: Orange-fekete kompozíció. Textil falikép.

Gulyás Zsuzsa

egyetemi csapatba, aztán nem lett belőle semmi. A TF-ről viszont már lekésett...

— Jelenleg a MÁV Fűtőházban dolgozom, júniusban felvételizek a TF-en belüli vívómesterképző főiskolára. Remélem sikerül. Mindig előttem „vibrál" a nagy lehetőség: *a minszki vívóvilágbajnokságra való kijutás.*

Vajon a szeszélyes április mit hoz Komatits Józsefnek? Jó felkészültséggel — vidéki létére is — ott lehet Minszkben. Élete első világbajnokságán...

— gáspár

I-ben. Sokat tanultunk, tapasztalatokat szereztünk, jövőre ezeket bizonyára jól kamatoztatjuk majd.

— Az SZSE tekecsapata nehéz körülmények között indult az NB I-ben, — fejtette ki véleményét *Novák Ernő* szakosztályvezető. Felkészülésünket nehezítette, hogy pályaátalakítási munkák miatt edzéseinket idegen pályán végeztük, sőt első bajnoki mérkőzésünket sem tudtuk a Köztársaságtéri tekecsarnokban megrendezni. A tavaszi szereplés várakozáson alul sikerült, ősszel azonban, — főleg a hajrában, — a csapat már egységes volt és négy ponttal, jobb faaránnyal megelőztük a Z. Danuviát.

hasznosította a válogatot szerzett tapasztalatokat. ricz főleg hazai pályán „félelmetes". Horváth J egyenletes jó teljesítm nyel igazolta, hogy jó t ző. Szabó Lajos és Tóth mán gyengébb form nagyon megérezte az eg tes. *Hazai pályán* átla Móricz (458,5), Szép (453,5), Horváth J (444,7), Horváth L (432,8), Tóth K. (432), mogyi (424,7), Süle László (422,8), Nagy Imre (421,2) és Szabó L. (417,1) fát dobott. *Idegenben* Szépfalvi (444), Horváth J. (426,8), Szabó L (422,2), Móricz (420,8), Horváth L. (408,5), Nagy Imre (406,1), Tóth K. (400,5), Somogyi (400), Nagy István

felnőtt bajnokságot Móricz nyerte és bejutott az országos döntőbe. Az *Alkotmány kupára* Szépfalvi nevét írták fel. Horváth Lajos a *Boroskupában* 2. helyen végzett. Ifjúsági egyéniben Süle József bronzérmes lett.

Bodor Ferenc

készül, meg udvarol. Te hogy élsz? Remélem jól megy sorod. Kívánom, hogy Isten vigyázzon rád.

Igyekezz, becsüld meg magad és tanulj szorgalmasan. Örülök, hogy jó helyed van. A szomszédok sokszor kérdik mi van veled. Elmondtam nekik, hogy szép munkád van, jól keresel és tanulsz.

Ibi férjhez megy. Richter Laci veszi el, az akivel együtt jártál a tech[illegible]ba. Bár én azt szerettem volna, hogy Ibi az én menyem legyen. Dehát a sors másképpen hozta. Nagyon sajnálom. Jó feleséged lett volna. Tudom haragszol rá, hogy nem volt hajlandó veled menni, de nincs igazad. Óh, bár neked se jutott volna eszedbe soha, hogy itthagyj bennünket. Megértem én, hogy világot akartál látni, megértem azt is, hogy abban az időben sok minden összekavarodott benned, ám mégis azt mondom, nem tetted jól, hogy elmentél.

Sokat bajlódok a szívemmel. Az orvos azt mondta nyugodtan kellene élnem. De amióta Te elmentél, nem tudok nyugodt lenni. Anád még mindig neheztel rád. Nem hajlandó egy sort se írni. Azt mondja, a Te leveleidre se kíváncsi. Persze ez nem igaz. Észrevettem az egyik éjszaka, hogy a szekrényhez lopakodott, elővette a leveleid, s aztán kisompolygott a konyhába és ott olvasta őket.

Még egyszer kívánom, hogy tartson meg Isten erőben, egészségben és jól

menjen sorod. Azt a lányt, akiről írtál, üdvözlöm. Tetszett a fényképe. Azt ugyan nem szeretem hogy elvált asszony, dehát Te tudod kisfiam.

Sokszor csókol:
Édesanyád".

A levél végén rövid utóirat van. Az öcsém, Pityu biggyesztette oda:

„Szia Bratyesz! Mikor leszel nagytőkés? Már várom a Cadillacot, amit küldesz nekem. Persze, jobb lenne, ha hazajönnél.

Üdv. és minden jót:
Pityu".

Háromszor is elolvastam anyám öreges betűkkel írt sorait és Pityu rövid üzenetét.

Gondolatban odahaza járok. Apám körülbelül most fejezi be szokásos sakkpartiját. Sneck bácsival. Pityu biztosan már a vacsoráért ordít, mama pedig türelemre inti és gyorsan tesz-vesz a konyhában. Aztán eszembe jut, hogy tévedek. Amikor itt este van, otthon még hajnal. Alszanak. És nemsokára megszólal az öreg vekker. A mama kel majd elsőnek. Reggelit készít és csak amikor az asztalon párolog az illatos tea, akkor kelti apát és Pityut. A reggeli mellé már oda van téve a két elemózsiás csomag is. Valamikor három csomagot készített a mama. Most csak kettőt.

Negyedszer is elolvasom a levelet. Undorodom magamtól. Hazudozom össze-vissza. Félrevezetem anyámat. Pedig minden betűjéből, szavából kiviláglik, hogy menynyire bízik bennem. Meg van győződve arról, hogy én ügyes, okos és becsületes vagyok. S ha hibának is tartja, hogy eljöttem otthonról azért szentül hiszi, én megállom a sarat és felül tudok maradni. Hát nem maradtam felül. Alulra kerültem. Nagyon mélyre. Pityu hazahív. Anyám nem íria ugyan, de vár ő is. Apám is megbocsátana. Hazamenni, hazamenni. De hogyan? Én egyhamar nem mehetek haza. Egyáltalán haza mehetek-e még valaha?

(Folytatjuk)

MEGHÍVÓ

A FŐVÁROSI SZABÓ ERVIN KÖNYVTÁR

X. KERÜLETI FŐKÖNYVTÁRA

BUDAPEST X. PATAKY ISTVÁN TÉR 7-14

GULYÁS zsolt festő

Az artotékában

1991. április 11 - május 7-ig

GULYÁS ZSOLT

festő

kiállítása látható.

Megtekinthető a könyvtár nyitvatartási idejében

hétfő,kedd,csütörtök,péntek: 10-20-ig

szombat,vasárnap: 9-13-ig

Dr. Gulyáshé Berkes Ilaa
divatterverő

„Ruhatervek"

—: Játék a hocháhkal
Nőh Lapja, 1974. aug. 17 - 19 lap

Gulyás né Berkes Ica
diáktársa

Ruhatárnak

— Diáktársnak Debrecenből.

Nők Lapja, 1974. aug. 24. 16 lap.

Gulyásné Berkes Sara
divattervező

A Debreceni Ruhagyár kollek-
ciójának modelljeit tervezte.

— Szép nincs nyár
Nők Lapja, 1975. május 10 – 18 oldal.

Gulyás Gyuláné

Függöny, nyomott (foto)

I. Ipari Textilnüvészeti Biennálé
Szombathely, 1973. nov–dec.

Gulyás Istvánné, nővé

A Népművészet mestere lett.

— : Népművelők, népművészek kiállítására

12.

ESTI HIRLAP, Bp. 1973 aug. 17.

Gulyás Istvánné, kövő

A Népművészet mestere lett.

— Kiváló népművelők kitüntetése 7.

Népszabadság, Bp. 1973. aug. 18.

Gulyás Józsefné népi iparművész.

díjnyertes szőnyege (repr.)

Az 1972. évi pályadíjnyertes népművészeti alkotások" című kiállításon.

(közösen rendezte az Iparművészeti Tanács és az Iparművészeti Múzeum.)

Népművelés, 1972. máj. (2)

Gúlyás Józsefné

népi iparművész díjnyertes szűrje.
„Az 1972. évi pályadíjnyertes népművészeti alkotások" című kiállításon.

Népművelés 1972/11 25 old.

Gulyásné Gyöngyösi Gyöngyi grafikus/Lakitelek/.

Kilencedik alkalommal nyílt meg a Bács-Kiskun m.-i grafikai tárlat, Kecskeméten. – A művész grafikái szerepelnek a tárlaton.

Halászi Ferenc: Grafikák a nap alatt.
Petőfi Népe, 1984. márc. 25.

Gumprecht Ede

Pest 1844
I. Cehm

Ságüvegesipar

273. l.
274. l.

Grünprecht Ede

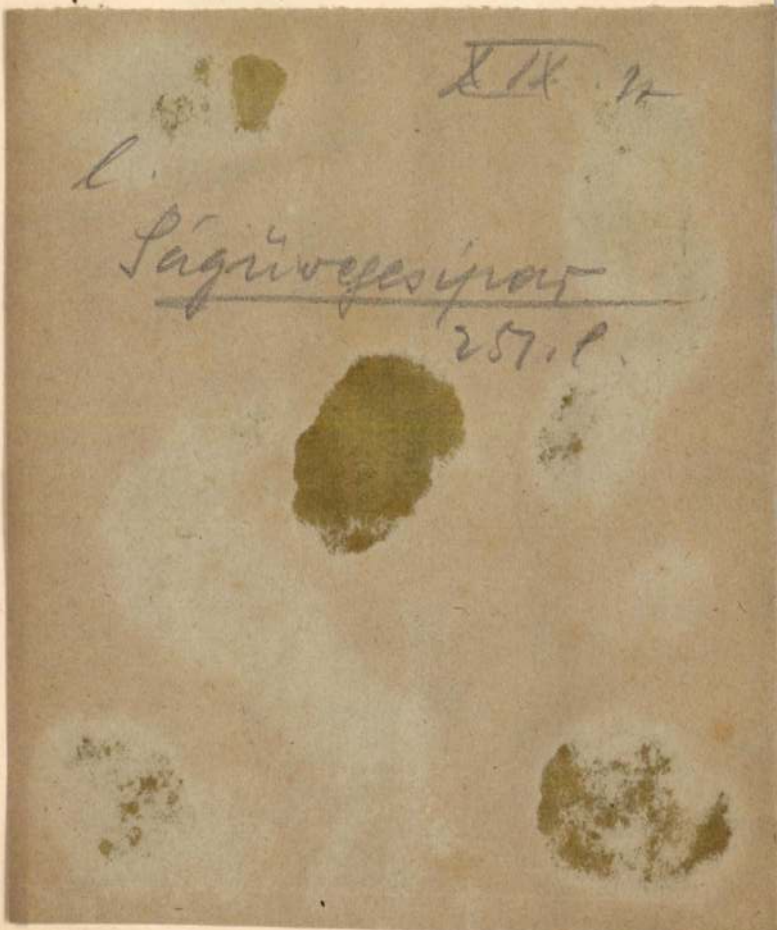

lem a Bokor-palota egész fundamentumát, csak azért, hogy a rotációsnak minél szilárdabb alapja legyen. Februárban kezdtem el az agitációt a Délmagyarországért és május közepén már állott az uj nyomda, ugy, hogy május hó 22-én, egy vasárnapi napon, megjelenhetett a Délmagyarország első száma 64 oldalon, óriási feltünést és izgalmat keltve Szegeden. Május 22-én éppen gyermeknapot rendeztek Szeged utcáin és a gyüjtés céljaira felállitott virágos sátrakban gyönyörü asszonyok és leányok árusitották a Délmagyarországot, amelynek első számát rengeteg példányban vásárolta a közönség. Megfelelő hatást keltett a lap a Délvidék városaiban is, miután a menetrend nyujtotta előnyöket már az első nap ki tudtuk használni. A Délmagyarországnak ugyanis már az első száma is kellő időben született, nem késett le, mint ahogy általában az ujságok első számai szoktak és a hajnali vonatok szétvitték a lapot a Délvidék városaiba és minden jelentékeny községbe. Azóta megdicsőült jóakaróm és politikai patrónusom, Návay Lajos valóságos belső titkos tanácsos irt vezércik-

M.D.K.

GULYÁSY Emil

1917-ben Nagybányán a Szabad Iskola tagja.

Róti: Nagybánya... Bp. 1954. 332.l.

M.D.K.

GULYÁSSY Emil

1918-ban Nagybányán a szabadiskola tagja

Réti: Nagybánya.....Bp. 1954. 333. l.

GULYÁSSY Emil festő

M.D.A.

1916. an Nag/bányán a Szabadiskola tagja

Réti: Magybánya... 1934. Bp. 1954. 332.1.

Gulyásik Jánosné, szövő

L: Melján Erzsi

Molnárné Hajdú Margit: Nagytarcsai szövő-asszonyok. 543.

Élet és Tudomány, Bp 1978. ápr. 28. XXXIII/17.

Gumilár István

Hegyes táj, akv.

Miecsarnok 1960. Képző- és Diszitőművészeti körök kiáll.

Gummel József, festő 1904

Jó képességű festőt ismerünk meg személyében a Pest megyei képzőművészek kiállításán.

Péter Imre: Jegyzetek kiállításokról 9.l

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1961. febr. 3.

Gummerdinger

Ignác

1775

l.

Ságüvezenpár

274. l.

Gumperger János

1561

A Művészet

1923. 17 l.

Pápai ref. főiskola Könyvtárának
fejlődése 1910-ben V. 182.

I. 125

Illyefalvi: Pesti és budai polgárok 1686-1848.....l.

Név: Gumprecht Eduard

Foglalkozás: üvegesmester

Szárm. hely: Danzig

Hitfelekezet: Ág. ev. Csal. állapot: hózos

A polgárjog megszerzésének időpontja: 1843 V. 8.

A polgárjogért fizetett összeg forintban: 12

M.D.K.

Julius Guna, orgonaépítő

műve a nagylomnici ev. templom második orgonája, melyre 1935-ben került sor, mivel az előző bádog-sípjait, 1917-ben, az ev. egyházközség háborus célokra odaajándékozta.

Gyréb, Julius: Kürzgefasste Gesch. d. ev. Kirche zu Gross-lomnitz. 1935 15. old.

Guncser Nándor

MDK

Hová menjünk!?, vizf.karrikatura

Műcsarnok 1919. Hadviselt művészek kiáll.

Gunceser Nándor

Ciculus vitiosus, vörf

6000.—

Nemzeti Szalon 1920 márc

MAPE . . 7. kiall

Gunscher Nándor

1908/9 I.

Ferkèpzomfoiskèvk

27 l.

nyában, a XVIII. sz. végén is. — Irodalom: *Guiffrey* (Párizs, 1882), P. de *Mont* (Haarlem, 1906), *Cust* (London, 1900), *Rooses* (Párizs, 1901), *Schaeffer* (Stuttgart u. Leipzig, 1909), Oldenburg, *Cust:* A description of the sketchbook of Sir A. van D. (London, 1902), *Wibiral:* L'iconographie d'A. v. D. (Leipzig, 1877), mely D. rézmetszeteinek 100 lapból álló gyüjteményét tárgyalja. *Fleischer.*

DZSAIPURI ZOMANC, aranyba vagy ezüstbe ágyazott zománcmunka, mely Észak-Indiában, különösen Dzsaipurban otthonos és valószínűleg Lahorból származik. Jellemző színösszetételei a vörös és zöld, esetleg kék is, fehér vagy halványsárga alapon. (L. *Indiai művészet.*) *Takács.*

EARLOM (ejtsd: *írlőm*), *Richard*, angol rajzoló és rézmetsző, * London 1743, † u. o. 1822. E. volt az első, aki a mezzotinto eljárást a vonalas karccal kombinálta és így lapjainak több kifejező erőt nyujtott. Számos mezzotinto lapján kivül Claude Lorrain rajzairól készitett facsimile lapokat nagy ügyességgel. Munkáinak jegyzékét Wessely adta 1887. Hamburgban.

EAST (ejtsd: *iszt*), *Alfred*, angol festő és rajzoló, * Glasgow 1850, † 1913. Tanulmányait szülővárosában, Londonban és Párizsban végezte. Főleg tájképeket festett, amelyek tele vannak lírai hangulattal. Az angol hegyvidéket és tengerpartot adta vissza egyszerű, széles látással. Rézkarcai majdnem ugyanazokat a témákat ábrázolják. Néhány egyszerű, igen mélyen edzett vonallal fejezi ki mondanivalóját, de a rézkarc változatos és dús skáláját hiába keressük

MDK

Guncser Nándor

Behavazott táj olajf.
Fenyves "

A Nemzeti Szalon tavaszi tárlatának katalogusa. 1920. Május. 23. l.

MDK

Guncser Nándor

Hová menjünk!? vizf.

Hadviselt művészek kiáll. Műcs. 1919. márc.
22 l.

MDK

Guncser Nándor

Melyiknek higyjünk? vizf.

Hadviselt művészek kiáll. Műcs. 1919. márc. 1.

22

Guncser Nándor

MDK

Melyiknek higgyjünk!?, vizf.

Műcsarnok 1919. Hadviselt művészek kiáll.

Guncser Nándor MDK

Bucsusok, olf.
Vázlat a nasici máv.kápolna freskójához

Egyház és müvészet
Nemzeti Szalon 1919.

1915. Apuka levelei a karatónál, víta és rajz.

1908-ból

GUNCSER *Nándor*, festő és grafikus, Hódmezővásárhely 1886 okt. 23. Budapesten a képzőmův. főiskolán Zemplényi Tivadar növendéke volt, azután Velencében és Firenzében folytatott tanulmányokat. Évekig Kolozsvárt élt s mint az Ellenzék és több más illusztrált lap munkatársa, főként grafikus munkásságával aratott sikereket.

1924: Kolozsvárt

E. G. I. 426 l

1310. Mantuai

A XV. száza

Madonna a gyermek Jéz

Térdén alólig van ábrázol
betakart Jézus ül, kit épen sz
hajtja, lefelé néz és jobb kezéve
zete: derékon megkötött ruha, p
és leomló fátyolját két angyal f

Terracotta-dombormű, méretei
1310. — Vétetett 1895 július 29-
vagyis 277·50 K-án. — Elszámolt
(246–895). — Az elszámolásra né
az 1895 november 28-iki 61301
Az elszámolást jóváhagyta az 1
(635–900) és az 1901 augusztus
(464–901).

Jegyzet. L. az 1896-iki lajstr.
— Preisliste Nº 76.

III 3 –

Pl.
Vét. 1895.

Gůncser Nándor

Önarchép, olaff

600 k

Nemzeti Szalon

1913. jib. téli kiáll.

Omkt 1919. marc. Hadvirth

Melyiknek hiajunk? } virf
Hova menjunk? } harch.

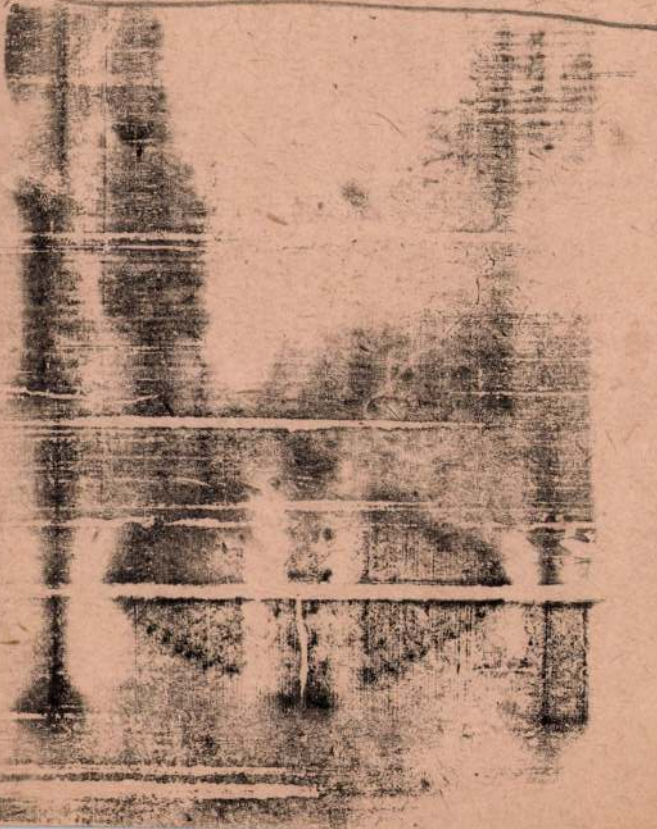

Meghivó.

A gödöllői művészeknek a Mátyásföldi állami elemi iskola termében tartandó jótékonyczélu NYÁRI KÉPTÁRLAT ÜNNEPÉLYES MEGNYITÁSÁRA 1920 július hó 11 én d. e 11 órára tisztelettet meghivjuk

Dettár György Sztelek Dénes festőművészek.

Belépő jegy 10 korona.

A tárlat nyitva 1920 jul. 11-től

A tárlat jul. 18 ig bezárólag.

GRÉSSER KÖNYVNYOMDA GÖDÖLLŐN.

Gunceser Nándor

~~[illegible]~~

1920 jan.-febr.

kiáll. Nemzeti Szalonban

Szerelem, olajf. 8000.-

Domboldal, olajf. 3000.-

Erdő, olajf. 3000.-

Park, olajf. 3000.-

1920. M Akv Pf Egy
kiáll. Nemzeti Szalonban

Circulus vitiosus, vízf.
6000.-

1927 tav: Finale, parit
Tanulmány, vár. kr.

1927 ősz: 417

1928 tav: 353

Váramói r. Kath. egyház V. 11.

Guncser Nándor

1913. sept. kiáll. Nemzeti Szalon

Domboldal, olajf. 400.—

Borus idő, olajf. 100.—

1913. dec. kiáll. u. o.

Önarckép, olajf. 600.—

1914. máj.-jún. kiáll. u. o.

Molnárné arcképe, olajf.

1919. egyházmin. kiáll.

Bucsusok, olajf. 300.—

Vázlat a nasici MÁV kápolna freskójához.

Tafler Ignác III. 132.

Guncser Nándor

Nagybánya művészete (katalógus)
Magyar Nemzeti Galéria, 1996

Szöveg : *202/5.*

GUNCSER Nándor
Hódmezővásárhely, 1886. október 23.–Kolozsvár, 1963. június 26.
Képz. Főisk. Bpest,
festő és illusztrátor

Banner Erdély

III. fe

Szent Benedek

Útban az őshazából a
miközben a törzsek és a
sorsközösségvállalása é
vén igazi néppé váltak,
len, szellemi valóságú,
zár néphez füződő kapcs
tek meg. A kazárok veze
vette föl, a köznép ped
kevéssel azelőtt, hogy
zár birodalom peremvidé
Bizánci Birodalom határ

Gunecser Nándor

festő

szül. 1886.
Laid

Osvát Kálmán dr.

Erdélyi Lexikon.
Nagyvárad, 1928. 112. l.

4160. Keményffi Jenő.

Sz. Budapesten 1875 febr

Kilátás a parlament f

Balról látjuk a Du
felől felvett kupolás és t
felé egy sárga villamos ko
nök utczát, a tereket és a
élénkitik. Előtte, a fellob
mentén, számos dereglye és
sarkán a villamos várotere
lében pedig egy ~~xxx~~ megrako
A folyó jobb partján Buda
Boldogasszonyról elnevezet
Jelzése alól jobbra: Kemén

Pastell, méretei 6
17-iki 66043 sz. leirat sz
tetett 1912 junius 7-én (1
8-án (1445-912). -- Az elsz
előadmányt.

Sz.
Át.
1167

V

Gunceser
festő
koll. kiáll. Kolozsvár
l.
Pásztortűz
1924. 219. l.

Guncser Nándor

„Apuka levelei a harcterről". Irta és rajzolta fenti

Kiadta Légrády Testvérek.

ivad

Pesti Hirlap. 1915. dec. 19.

(Két ifjusági kötet.)

U. 2179.

Kath. Mathild
Prot. Matild

CSÜTÖRT.

15

Kath. Longin vt.
Prot. Kristóf

Nemzeti ünnep

PÉNTEK

16

Kath. Geréb pk.
Prot. Henriette

SZOMBAT

17

Kath. Patrik pk.
Prot. Gertrud

Izr. 1. Nizan S. Vajikra R. Kh.

11

Guncser Nándor

7. Hódmezővásárhely
1886. okt. 23.

Révai XXI. 398. l.

Guneser Nándor

festő

Kolozsvár

1929

Suly Fritz

XIII. l

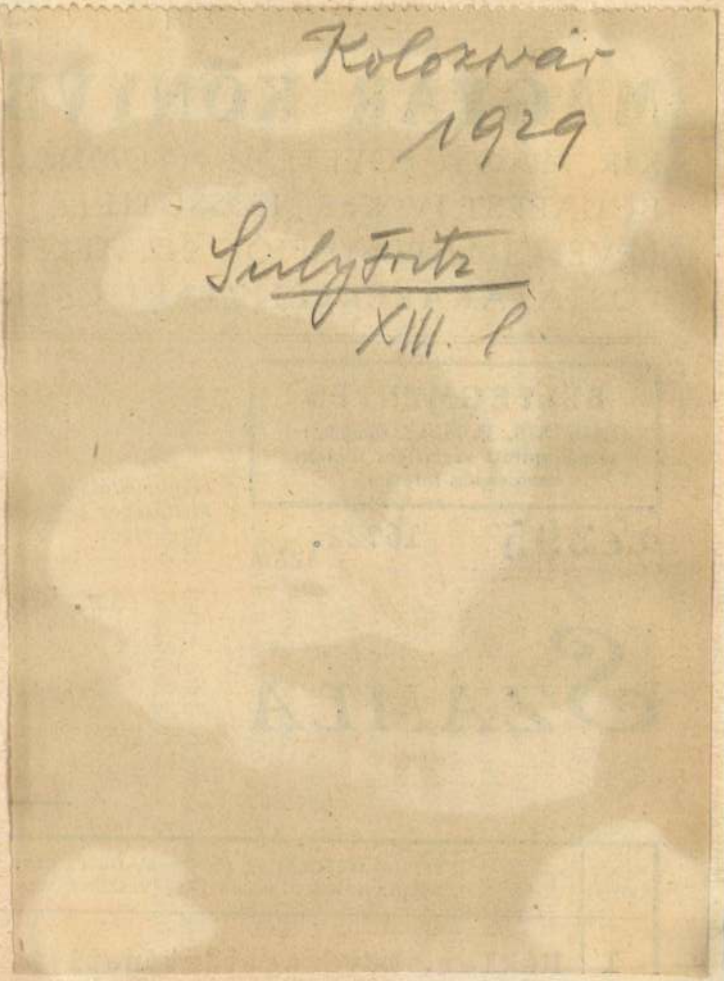

des Hundes und zu den Entstehungsmechanismus der Shockerscheinungen" (u. o., sajtó alatt), „Cholin szerepe a tengerimalacszíven kiváltható shockjelenségekben" (Tisza István Tudományos Társaság munkái, VI. kötet, 1936), „Az izolált tengerimalacszív koszorús ereinek viselkedése anaphylaxiás és histaminshock alatt" (u. o.) és „Monojodecetsav mérgezés hatása kutyák normalis és tetanusos ásványianyagcseréjére" (u. o.). Ugyancsak e tanévben jelent meg „Élettani gyakorlatok" című gyakorlati kézikönyve is.

Dr. Végh Pál Miklós (1906, Budapest, róm. kat.), debreceni belklinikai gyakornok (prof. Fornet) teljes összegű ösztöndíjat nyerve, folytatta a máj szerepének vizsgálatára vonatkozó kutatásait, amelyekről következő dolgozatai adnak számot: „Májparenchyma és vízforgalom", „Májbajosok vérplasmájának változása a Head-zóna ingerlése után" és „Klinikai tapasztalatok és kísérletes vizsgálatok a syphiliticus vérelváltozás természetére vonatkozólag". Az előző kettő az Orvosi Hetilap, illetve németül a Klinische Wochenschrift 1936. évfolyamában jelent meg dr. Paul Benő társszerzőségével, utóbbi dr. Roth Imre társszerzőségével készült a Magyar Orvosi Archivum részére. Ösztöndíja és a bécsi Collegium Hungaricumban kedvezményes térítés mellett elnyert lakhatási engedély lehetővé tette számára, hogy három-

Guncser Nándor

grafikus

ród

Szász Béla:

Kolozsvárón megalakult az Erdélyi Képzőművészek Szövetkezete.

Függetlenség

1940. okt. 20.

MDK

Guncser Nándor grafikus

a Szövetkezet müvész-tagja

Szász B: Kolozsváron megalakult az Erdélyi Képző-
művészek Szövetkezete. Függetlenség, 194o, okt. 2o.
5 l.

Fénykép

Milegué.

Képzőművészeti Főiskola: 304. ltr.

Gunda Antal: Ötéves terv.

Diplomamunka: 1951/52

Grafika.

Negatívnincs.

MDK

Gunda Antal /1929-/

Szökevények /filmplakat/ é.n., 70x48 MH

Magyar Plakát-Történeti Kiállitás.
1960.Műcsarnok.Kat. 24.l.

MDK

Gunda Antal, V.é.hallg.

Plakátterv

Bélyegterv

Ifjuségi Képzőm. és Iparm.kiáll. N.Szal. 1950. jun.

9 l.

Gunda Antal, grafikus

MDG

A csillagszemű juhász c. népmesét rajzolja filmre.

— : Új színes diá mesefilmek hírvétra

10. l.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1963. márc. 21.

Gunda Antal

Plakátja:

Éljen Április 4. Hazánk felszabadulásának ünnepe.
Bp.1961. 24x68 cm.

Ábrázolás: Balról két galamb olajággal, jobbról a rajzolt betük.

Az 1961 és 62. évi grafikai plakátok és metszetek. /összeállitotta: Munkácsi Piroska /
O.Sz.K. kiadványai Bp. 1965. 126.1.

MDK.

Gunda Antal

Kiállitási kritika

Müvészet 1967 márc.p.38.

MDK

Gunda Antal - Boromissza Zsolt

1926 - Salgotarján tollrajz 50x70 N.M.

VI.Magyar Képzőművészeti Kiállítás.Műcsarnok.
1955.Kat.30.l.

MDK.

Gunda Antal- Boromissza Zsolt grafikus

"1926-Salgótarján" /tollrajz/
a Népmüvelési Minisztérium megbizása

VI.Magyar Képzőmüvészeti Kiállitás
Mücsarnok,1955. 30.l.

MDK

Gunda Antal /1929- /

"Szökevények" filmplakát é.n.

Magyar Plakát-Történeti Kiállítás. Bp. 1960.
24.1.

MDK

Gunda Antal, festő
Iparmüv. Föisk.

151. Plakát.

Magy. Ifj.Képzöm. Kiáll. /VIT/
Föv. Képtár. 1949 aug. 16. -szept. lo. Kat.

Gunda Antal MDK

Szökevények, filmplakát, é.n.

Mücsarnok 1960. plakát-történeti kiáll.

MDK

Gunda Antal

4. m. plakát kiáll. Mücs. 1961.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

MAGYAR NEMZET

Gunda Antal

1957 JAN 6.

— **Vitával egybekötött tárlatszemlén** értékelte csütörtökön a KPVDSZ reklámosztálya propagandaszakemberek részvételével az 5. plakátkiállításon bemutatott munkák művészi színvonalát és reklámértékét, különös tekintettel az új gazdasági mechanizmusra. A Gunda Antal grafikusművész által vezetett vitában hangsúlyozták a megrendelők és tervezők szorosabb együttműködésének fontosságát.

— **DÖMPERREL NEM ADTA**

hosszú éveken át szemtanúja
és részvevője voltam.

Zakar János,
könyvtári tudományos
munkatárs

...en a rózsák dombja"

MDK

Gunda Antal, grafikus

Jugoszláviában volt
sikere.

– : Magyar grafikusok külföldi
sikere 9

Népszabadság, Bp. 1967. aug. 13.

Gunda Antal

Szerepelt a skopjei modern galéria magyar kiállításán.

Népszabadság 1967. aug. 13.

Gunda Antal - Boromissza Zsolt

MDK

1926 - Salgótarján, tollrajz

Műcsarnok 1955 VI. Magy. Képzőm. Kiáll.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
1987 FEB
KIRAKAT

Gyuncla Antal
1021

REKLÁM • PROPAGANDA

Vita a reklámgrafikáról

A Műcsarnok különtermében került sor a közelmúltban a Reklámklub első idei programjára, az *V. Magyar Plakátkiállítás* alkalmából. Az összejövetelen grafikusművészek, valamint kül- és belkereskedelmi propagandisták vettek részt. Közülük számosan és sokoldalúan elemezték a kiállítás látnivalóit: az alkalmazott grafika jelenlegi helyzetét.

Gunda Antal grafikusművész bevezető előadásában elsősorban a kiállítást értékelte, összehasonlítva az egyes résztémákat: plakátok, csomagolási és egyéb reklámgrafikák hazai és nemzetközi színvonalát. Az általánosítható tanulságokat összegezve megállapította: *„a grafikusművészek szakmaszeretetét, művészi igényességét és korszerű kulturált előadásmódját tükrözik — ha nem is mindenkinél azonos színvonalon — a bemutatott alkotások."*

A felszabadulás óta — és a hazai reklámélet eddigi történetében is talán — első ízben került sor a reklámgrafikák ilyen sokféleségét bemutató kiállításra, több mint 100 grafikusművész részvételével, akik — mint kitűnt — *még a jelenleginél is nagyobb alkotói önállóságot remélnek majd az új mechanizmusban.*

Sajnos kevés kereskedelmi téma szerepelt a kiállításon. De a látottak közül feltétlenül elismerést érdemel több munka is, mint például a desszert doboz és a Tangó paszta grafikája, a TV, a Magyar Hirdető és az Optima plakát, néhány sajtóhirdetés, valamint egy-két étlapborító, szállodai címke, és prospektus.

A reklámgrafika mennyiségi fejlődése és művészeti lehetőségei nem függetlenek a piaci kereslet és kínálat alakulásától. Ezért az esztétikumnak ezúttal is közelebb kellett volna kerülnie a praktikumhoz, még akkor is, ha a kiállítás egyes darabjai nem megrendelésre készültek. A témák feldolgozása előtti kapcsolat a propagandistákkal — a művészi igényesség csökkentése nélkül — gyümölcsözőbb együttműködést jelentett volna. Ennek hiányában a kiállított művek jelentős része csupán szakmabeliekhez, kollégákhoz szólt, és mivel nem készen, megvásárolhatóan mutatják be a témákat, jó részükkel sem most, sem a közeljövőben nem találkozhatunk az utcán, vagy a boltokban.

Mit akar a propagandista? Hogyan fogalmazza meg a témát a művész? És mindez hogyan hat az utcai járókelőre, a fogyasztóra?

Erről folyt a vita és sok hasznos megállapítás hangzott el. Kétségtelen, hogy ma még egy-egy megbízásnál hiányzik a propagandisták érdemi közreműködése. Pedig a reklámszakember kötelessége jó szempontokat adni azért, hogy a művész valóban a lényeget fejezze ki és ahol csak lehet, magát az árut mutassa be.

„Szépet alkotni!" — ebben mindenki egyetértett. De számunkra amint azt az egyik felszólaló találóan megjegyezte: *„Az a szép és jó plakát, vagy más reklámgrafika, amelyik érdekkel tetszik. Nem elég a Múzsa csókja, szükség van Hermes áldására is!"* Az alkalmazott grafikának nem lehet a feladata öncélú gyönyörködtetés: az eladás érdekében meghatározott funkciót kell teljesítenie.

A jövőben nagyobb intenzitású, szakszerűbb és gyorsabban végrehajtott reklámozásra kell felkészülni. Elkerülhetetlen lesz, ami az árureklám nagy részénél ma is hiányzik: *a folyamatos, rendszeres és összefüggő reklámtevékenység.* Bár az ötlet minden reklám éltető eleme, de az ötletszerűen alkalmazott propaganda nem lehet eredményes és előbb-utóbb kimegy a divatból.

A reklám célja: meggyorsítani az áru, a szolgáltatás népszerűsítését és eladását. Ez a fő feladata a vállalati propagandának és ehhez igényli a reklámgrafikusok alkotó közreműködését. Ezt a célt szolgálta ez a vita is, amelyre — úgy tűnik — máskor is szükség lesz.

Nemesi Konrád

Új vas- és műanyagcikkek, mű

Zománcedény levehető acél peremmel

Nemcsak a női divatban, hanem a híradástechnikában is egyre inkább tért hódít a *„mini"* irányzat. Bizonyára örömmel fogadják majd a vásárlók a VTRGY legújabb konstrukcióját, *a GR—4400 típusú zeneszekrényt,* amelynek súlya mindössze 18 kg, rádiót, lemezjátszót és magnetofont rejt magában. És mert az utóbbi időben egyre népszerűbb a kvarcolás, a Medicor Művek elkezdte a szerűtlen, régies formájú csillárokkal és hangulatlámpákkal kapcsocsolatban 1967 első negyedévében *15 modern csillár, álló- és hangulatlámpa* kerül a szaküzletekbe. És még valami, amit az új esztendő villamoskereskedelmével kapcsolatban el kell mondanunk. A RAVILL kötelezettséget vállalt arra, hogy az általa forgalomba hozott cikkek alkatrész utánpótlásáról gondoskodil-

csővel rendelkező 12 csatornás készülék ára 6500 forint. A *TA—675-ös* jelzésű új televízió súlya csupán 9 kg. A kép átmérője 28 cm. doboza tetszetős, ára

Korszerű fürdőszoba berende

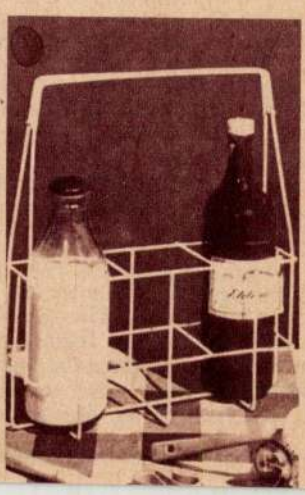

sé
52

19
tű
hi
ál
a
há
há
be
elő
bi
sik
döt
oxá
szül

KULTÚRAKÖZVETÍTŐK KAMARÁJA

MEGHÍVÓ

Napjainkban a legtöbb ember számára a rádió és a televízió jelenti a hangversenytermet, a színházat, a mozit, a tárlatot, az ismeretterjesztő előadást, a szórakozást, a kikapcsolódást. A leghatékonyabb és a legtöbb emberhez eljutó kultúraközvetítő eszközök.

A Kultúraközvetítők Kamarája ezért úgy döntött, tanácskozást rendez arról, hogy e két intézmény milyen kulturális értékeket közvetít. Szeretnénk, ha a körülöttük dúló politikai vitákban a lényegről, az igazán fontos dolgokról is szó esne: zenéről, irodalomról, filmről, képzőművészetről.

A tanácskozást a bankszakma és az üzleti élet szervezeteivel együttműködve tervezzük, támaszkodva a televízió és a rádió alkotóműhelyeire, hiszen az értékek védelme közös érdekünk.

Tisztelettel hívjuk és várjuk

1992. november 13-án 10 órára a

FÉSZEK Művészklubba
Budapest VII., Kertész u. 36.

Bevezetőt mond:
Jankovics Marcell Kossuth-díjas filmrendező.

Felkért hozzászólók:
Bodnár György irodalomtörténész,
Czigány György zenei szerkesztő,
Kamarás István szociológus,
Réz András filmesztéta.

A vitát **Forró Tamás,**
a Magyar Rádió főmunkatársa
a Privát Profit főszerkesztője
vezeti.

A Fehér Rózsa díj
Gunda Antal grafikus és **Péri József** ötvös alkotása.

A fehér rózsa a **SASAD** Szövetkezet ajándéka.

Támogatóink:
a Művelődésért Alapítvány,
a Magyar Rádió Alapítvány,
a Meeting Budapest Rendezvényszervező és Tanácsadó Kft.,
a Privát Profit című folyóirat

HIDY PETER
a Kultúraközvetítők Kamarájának
elnöke

1014 BUDAPEST, Úri u. 49. Telefon/fax: 156-9457

GUUDA Antal grafikus

Prospektus

Gunda antal-
ma vuz zu
an, tóbu R

1963. M. H. Hrch.

Plakát

Gunda Anetai:
Bernarda háza,
nitiház, 59 x 84

1963.

M. H. Arch.

Plakát

Gund antal:
„Jobbké a szabály"
(Közl. valeretel nárítás
50 x 70)

1963. M. H. Hrch.

MDK

Gunda Antal

Magyar plakát 66. 5. magyar plakát kiáll.
Műcs. 1966. dec.

nesvonalu szabás tört n
Itt a Nyugat-Dunántulon
Kapuvárott azonban sajá

Gunda Antal
grafikus

Részt vett a tárlaton

Bauer Jenő: Reklám '70
MŰVÉSZET, 1970.augusztus - 39.lap

Gurda Antal

Forte plakátja asszociációs hatáskeltés ízén intellektuális igényt lépett fel.

Reklámgrafikai kiállítás. – Ipari Művészet, 1968.3.02., 57.l.

MDK.

Gunda Antal

Hideg napok -plakátja

Népszabadság 1966 dec.11.

M.D.K.

Gunda Antal
grafikus

Részt vett a tárlaton.

Bauer Jenő: 5 Magyar Peakat kiállítás.
Művészet, 1967. március - 38 lap.

Gyenda Antal, grafikus MDk

Hideg napok c. plakátja.

R

–: Plakátművészeti kiállítás a Műcsarnokban

10.

NÉPSZABADSÁG, 1966. dec. 11.

MDK

Gunda Antal, 1929--

Szökevények, filmplakát

1885-1960. M. plakáttört. kiáll. Miles. 1960.

M.D.K

Gunda Antal
grafikus

A B.N.V. kiállítást grafikai
művei díszítették

(kucka): Láthatatlan művészet?
Élet és Irodalom, 1964. május 30 - 8 lap

GUNDAANTAL

Péter J: A kiállitésrendezés művészete

Művelt Nép 1955 11 ért. 38 n. nept. 18 3 l

Gunda Antal graf
Bp 1929 máre 3
Képzm Fösk 1952
Kiáll. és rekl. graf

14		15		16		17
folyó évi téritmény		mult évi téritmény		Kifizetendő összeg		Az átvételt elismerő aláirása
P	f	P	f	P	f	
				944,91	Cr	
				767,67	Cr	
				292,92	Cr	

Gunda Antalné

Oláh - Juhász - Edelényi:

Tanulmányutak, megfigyelések

c. könyv illusztrációit és a

borítót tervezte

Diszkrétek kapott

A még magyar könyv, 1962, 32 old.

M.D. 4/1

Gunda Antalné
grafikus

Rézt bevi a Farlatin.

Bauer Jenő: A Tekvizzio diszlet, jelmez, grafika
Művészet, 1968 április – 44 kap

Gunda Antalné

Biológia i könyv
borítóját tervezte
Diszérettes

A szép magyar könyv, 1963 33 old.

Gunda Antalné, grafikus MDk.

Illusztrációt elbeszéléshez.

Rev.

F. Vigdorova: A „hivatali elfoglaltság" és az iskola 12–13. lap.
(3 rajz)

Család i Iskola, sp. 1957. september VIII évf.

Gunda Antal

Vizsudkeditch TV-plakátjai (Reklám '70 kiállítás az Ernst Múzeumban).

F. I.: Láttuk-hallottuk; Magyar Hírlap, 1970. III. 3. 9. l.

Gunda Antal, grafikus

A Piért Keresk. Vállalat karácsonyi ajánlata: Magyar Muráliák. A mai magyar képzőművészet sorozatszerűen, évente megjelenő falinaptárral ismertetjük. Ebben az évben az építészeti iparművészet és képzőművészet alkotásaiból Bereczky Lóránt szerkesztette e naptárt. A grafika Gunda Antal munkája. (Említve.) Fogy. ára 140-Ft./db.

Magyar Hirdető: Karácsonyi ajánlat. 1978. 53. old.

Gyenda Antal, grafikus

a Munkácsy M. - díj III. f. - a kapta.

– : Kiosztották az idei irodalmi és
művészeti díjakat 8.

Népszabadság, Bp. 1973. ápr. 3.

Gyuda Antal grafikusművész

a Munkácsy Mihály-díj III. fokozatával történő kitüntetése.

Magyar Nemzet, 1973. ápr. 3.

Gunda Antal
grafikus művész, az alkalmazott grafika terén végzett szinvonalas alkotómunkájáért, és művészetpedagógiai tevékenységéért a Munkácsy Mihály díj III. fokozatát kapta.

Magyar Hírlap 1973/92 Vold.

Gruda Antal

Alkoholizmus elleni plakátjai meggyőzőek.

Szentes Lajos: VI. Országos Plakátkiállítás; Ipari Művészet 1972/3.sz. 18.l

Gunda Antal

Szimbolikus jelentése van a Győzzük le a rettegést c. plakátnak.

Szentes Lajos: VI. Országos Plakátkiállítás; Ipari Művészet 1972/3. sz. 18. l.

Gunda Antal
grafikus

Gunda Antal grafikusművészt
a Munkácsy-díj III. fokozatával tün-
tették ki.

-.-: Kitüntetések.
MŰVÉSZET, 1973.április - 5.oldal

Gunda Antal grafikusművész

a Munkácsy-díj III. fokozatát

kapta

Magyar Nemzet 1973 április 3

4. old

Gunda Antal grafikusmüvész

A Munkácsy Mihály-dij III. fokozatával tüntet-
ték ki a müvészt, -közli a lap: "Dijak, kitün-
tetések - 1973" cimmel.

Élet és Irodalom, Bp. 1973. ápr. 7.
XVII. évf. 14. sz. 2. lap.

dr. Gunda Béla, néprajztudós, a debreceni egyetem professzora.

A Kunmadaras juhászata "című könyv szerző-
"je dr. Fazekas Mihály karcagi néprajzos.
A könyv egyik ösztönzője dr. Gunda Béla
néprajztudós.

Gondolat

1980. VIII. 13. 19.15 (N.)

Negativ

Petrás

Kerényiné

210 Gunda T.: Cél.
plakát

211 Gunda T.: Cél.
plakát.

Gundbald-kehely

A magyar honfoglalás-
kora előtti időkből való
(796-896). Petőháza táján
találták. Jelenleg a sopro-
ni muzeumban van.

Mohl Adolf:
Lövő története.
Győr 1930. 102.1.

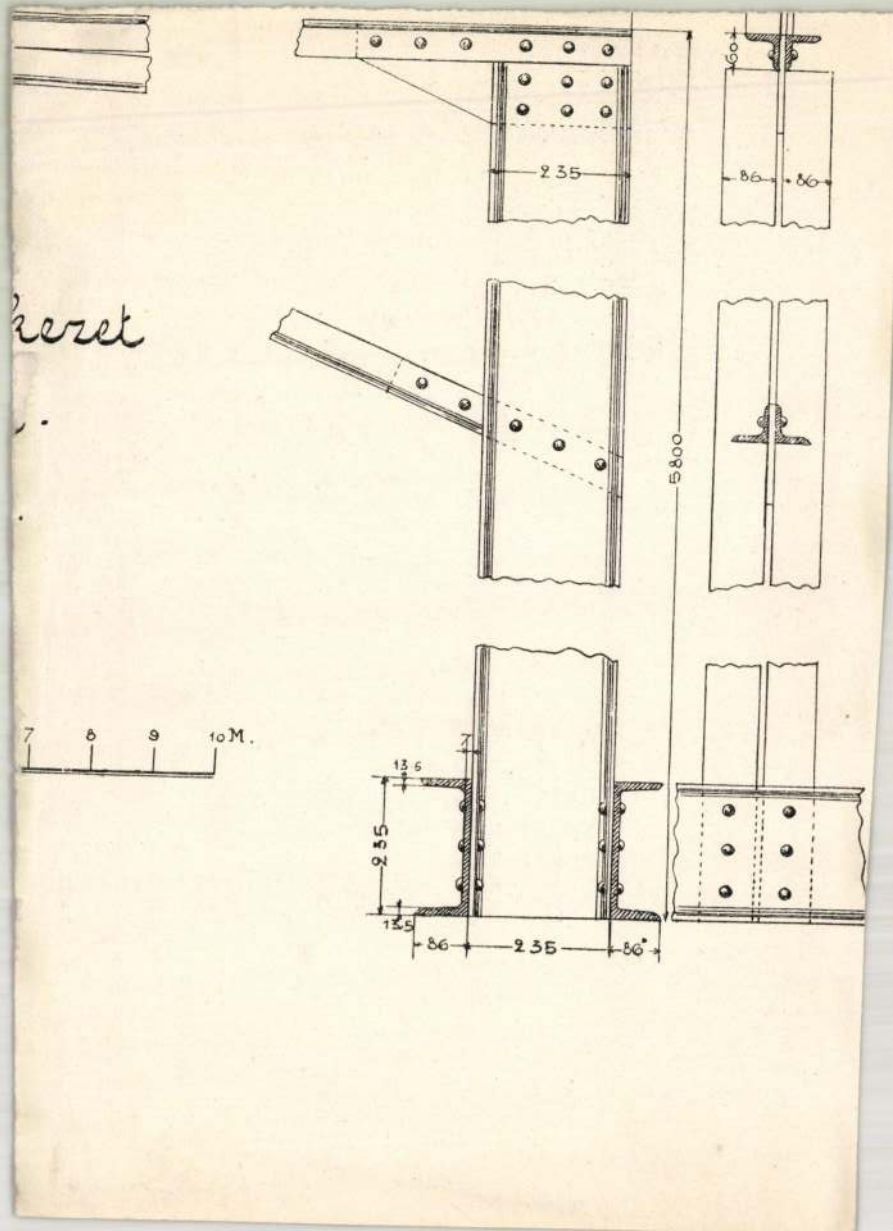
235
60
86
86
5800
7
8
9
10 M.
7
13.5
235
13.5
86
235
86

(lásd 223, 224, 226, 236 és 238. l.) még öt rézlemezt írtak le, ezek azonban részben külföldi művészek munkái, részben már máshonnan ismertek.

Binder János Fülöp (1735 körül—1811)

1. „Anton. L. B. De Störck." Jelezve: „Inven. et delin. August Gindl Ord. S. Pauli I. Erem. — Ioh. Phil. Binder sc. Budae." 7,9×9,8 cm. Lt. sz. 59.18. A rajzolóként feltüntetett Gindl József Ágoston expaulinusnak eddig csak írói működése volt ismeretes, művészi tevékenységéről nem volt tudomásunk.

2. Két római mérföldkő. Jelezve: „Binder sc: Budae" 16,5×10 cm. Lt. sz. 56.554. Megjelent: Schoenwisner, S., In Romanorum iter per Pannoniam Ripam... Budae, 1780—81. II. rész 112. l. után. Ugyanitt megjelent még egy, eddig ismeretlen Binder-illusztráció is feliratokkal, ennek lemeze azonban nem maradt fenn.

3. A budai sebészek vándorlevele. Jelezve: „Binder sc:" 31,7×41 cm. Lt. sz. 58.400.

4. Különféle címerek. Jelezve: „Binder sc: Budae" 14,7×9 cm. Lt. sz. 58.619.

5. Sematikus ábra a házassági bontó akadályok megállapítására. Jelezve: „J. Phil. Binder sc. Budae" 14,6×17,6 cm. Lt. sz. 58.559.

Falka Sámuel (1766—1826)

1. „SIGILLUM UTRIUSQUE COMITATUS SEPUSIENSIS ARTICULARITER UNITI." Jelezve: „R. Univ. Typographiae Sculptor — S. Falka sc. Budae 1805." 9,7×9,7 cm. Lt. sz. 58.643.

Frank de Langgraffen Johann (1700 körül)

1. „S. FRANCISC. XAVERI. SOC: IESU INDIARUM APOSTOLUS" Jelezve: „J. F. de Langgraffē sculps. Tÿr:" 12×6,7 cm. Lt. sz. 58.635.

Gundel, Barb. (XVIII. sz.)

1. „Abbildung des Bassiliskens, welcher in der ehemaligen Jesuiter Apotheken aufbehalten wird, in Pressburg." Jelezve: „J. Fr. Kiendler pinxit. — Barb. Gundel sculpt." 12,9×8,4 cm. Lt. sz. 58.553. A művészekről semmi közelebbi adatot nem tudunk. A lemez másodlagosan a Steer-féle opodeldok címkéjének nyomtatására szolgált. Mindkét oldal új levonata megvan.

Hoffmann (XVII. sz. vége)

1. „F. Mauritius Ungarus ex nobilissima et vetustissima Comitum familia..." Dedikáció: „fieri fecit et Mgris Philae dedic: Cassoviae Com. Georg. Csáky Rhet." Jelezve: „Hoffmann sculp." 13,9×9,5 cm. 59.70. Megjelent az RMK II. 1736-ban.

Karacs Ferenc (1770—1838)

1—15. Írásminták Heinich David Caesar szépíráskönyvéhez, am Egyetemi Nyomda kiadásában 1815 körül jelent meg. Latin, görög é betűkkel. A lemezeken a számozás ismétlődik és egyes számok hiány A jelzés egy kivételével minden lapon: „Fr. Karacs sc." Az 56.540. lapon: „Jos. Fischer scripsit. — Franc. Karacs sculp." Átlagos méret: 25× Lt. sz. 56.535—549.

16—17. „TABVLA I. LITERAE HVNGARICAE PECVLIA — TABVLA II. ALPHABETVM HVNNO-SCYTHICVM, SICVLIC Mindkét lap jelzése: „Karacs metsz. Pesten." Mindkét lap mérete: „19,5 cm. Lt. sz. 58.465 és 58.533.

18—19. Két magyarnyelvű kódexlap facsimiléje. Mindkettő j „Karacs metsz:" 19,7×11,7 cm. Lt. sz. 58.440. 20,1×12 cm. Lt. sz. 5

Lang, Mauritz (XVII. sz. 2. fele)

1. Jézus mennybemenetele. Jelezve: „M Lang F" 25×16,7 cm. 58.409.

Lehnhardt Sámuel (1780 körül—1840 után)

1. Jászberényi céhlevél, látképpel, szöveg nélkül. Jelezve: „Leh metzet:" 41,9×52,5 cm. Lt. sz. 58.405.

Lerch, Johann Martin (XVII. sz. 2. fele)

1—2. Két lapot szignált Tarnoczi, S., Rex admirabilis sive vita S. La Bécs, 1681. c. könyvben. A 15. kép jelzése: „Lerch f." 13,7×8,2 cm. 58.779. A 16. képen: „Lerch sc:" 13,4×8,2 cm. Lt. sz. 58.780. A címképén „HFranck sc:" szignatúrát találunk. Az 50 illusztráció — ebből 41 lemeze maradt fenn — a szignálatlanok Lerch, Rossetti és között oszlanak meg. Stíluskritikai alapon Lerch készíthette a 12—15, és 31—2. számúakat.

Gundel Barb. XVIII. sz.
e

MDK

rézmetszö

"Abbildung des Bassiliskens, Welcher in den ehemaligen Jesuiter Apotheken aufbehalten wird, in Pressburg." Jel.: "J. Fr. Kiendler pinxit. - Barb. Gundel sculpt."

200.o.

Cennerné Wilhelmb Gizella - Rózsa György: A Magyar Történelmi Képcsarnok rézlemezgyüjteménye.
FOLIA ARCHAEOLOGICA XI. 1959. 197-199.o.
A publikálatlan rézlemezek jegyzéke.
U.O. 199-205.o.

Gundel,Barb.XVIII.sz,rézmetsző M.D.K.

1."Abbildung des Bassiliskens,welcher in der ehemaligen Jesuiter ✕ Apotheken aufbehalten wird,in Pressburg." Jelezve:"J.Fr.Kiendler pinxit.-Barb.Gundel ~~xxxipxxxx~~ sculpt.".12.9+8.4 cm.Ltsz.58.553. Közelebbi adat nincs róluk.A lemez másodlagosan a Steer-féle opodeldok cimkéjének nyomtatására szolgált.Mindkét oldal új levonata meg van. Rézlemez.Magy.Tört.Képcsarnok. ✕ 200.o.

ennerné Wilhelmb Gizella-Rózs György: A Magyar Történeti Képcsarnok rézlemez gyüjteménye.197.o.

olia Archaeologica.XIX 1.1959.Bpest.Képzőmüv.Alap Kiadóvál.Bp.

GUNDEL Ferenc antalos

1878-ban lésniti Szénpetri lágett
templomának berendezését

Dobosy 1992 42,

MDK

Gundel, István építész

Felszabadult Bp. művészete. II. Szal. 1960.

Gunārs Ietvēn

Gundel István

és Kővári György, Rochlitz Tibor

MÁV északi jármű javító műhely és
iroda, Kőbányai ut. 30., 1958. terve

A felszabadult Budapest művészete.
Kiállítás-katalógus. Budapest, 1960
161.

Gundel János MDK

Fej, bronz

Mücsarnok 1932/33. téli kiállitás

Gundel J á n o s, festő, l. *Göröncsér Gundel János.*

Gundel János

MDK

Önarckép, rajz

Műcsarnok 1932/33 téli kiállítás

Gmidel János

kerepelt a dűnsárnak téli tárlatán.

BH. 1932. XII. 18.

Gundel János MDK

Fej, bronz

Mücsarnok 1932/33 téli kiállitás

MDK

Gundel János

Önarckép, rajz

Műcsarnok 1932/33. téli kiáll. keretében a Kéve jub. kiáll. kat. 11.1.

MDK

Gundel János

Fej, br.

Műcsarnok 1932/33 téli kiáll. keretében a KÉVE jub. kiáll. kat. 6.l.

MDK

Gundel János

Fej, br.

Műcsarnok 1932/33 téli kiáll. keretében a KÉVE jub. kiáll. kat. 7.l.

MDK

Gundelfinger /1833-1894/

Kende B.: Felvidéki müvészek és az őszi tárlat a Mücsarnokban. Müvészet 1938. III. évf. 22. sz. 148.l.

Gundelfinger Gyula

Szerepel a Felvidék mestereinek kiállításán a Műcsarnokban

Nemzeti Újság 1938 XI. 9

M.D.K.

Gundelfingen Gyula
Jestő

Szinyei herse sógora. Emlitve:

Szinyei Merse Pál c. Zöngyi-röl

Ybl Ervin: ~~Ke~~ecenziója. hűvtört. Érl.

1954 1 sz. 178

MDK

Gundelfinger Gyula

Árva-vára

Gr.Almásy Teleki Éva első nyilvános aukciója.
Művészet 1939. 29. sz. 11o.l.

Gundelfinger Gyula MDK

Diósgyőr

Műcsarnok 1929 őszi kiállitás

MDK

Gundelfinger Gyula festőművész

Árva vára

Divald K.: Gundelfinger Gyula festőművész. Művészet 1906. 4.sz. 232-242.l.

MDK

Gundelfinger Gyula /1833-1894/.

K.E.: A Szepesség ujabbkori festői és szobrászai. Szepesi müvészek. N. Szalon 1937. márc.

Gundelfinger Gyula F.M.19.2.

Apja földbirt. /Ly.N.r. 88/
Rahlnál tanul - ekkor még huszárhadnagy.
1856 Düsseldorf - 1859-ig)
1865 - Pasten tágfelip.
1864 Bosa vára.
Ly.N.r. 147.

MDK

Gundelfinger Gyula

Füzér vára

M.festészet haladó hagyományai. Főv.Képtár,1951.

Gundelfinger

Karpel a Nemzeti Szalonban a szepességi művészek kiállításáu

Magyarság 1937 III. 13

Gundelfinger Gyula

kesepel a Nemzeti Szalonban a szepesi művészek kiállításán

Nemzeti Ujság 1937 III. 14.

Gundelfinger

Műcsarnok őszi tárlatán a Magyar Aquarell és Pasztellfestők Egyesülete kiállításán szerepelt.

MH. 929. X-6.

Gundelfinger Gyula festő

Szerepel a szepesi művészek kiállításán a Neumrati szalonban

Cj Neumredék 1937 III. 12

Gundelfinger Gyula

Magyar Vízfestők és Pasztellfestők E-
gyesületének kiállításán a Műcsarnok-
ban "Diósgyőr" c. képével szerepelt.

PH. 929.X.6.

MDK

Gundelfinger Gyula

Árva vára, tanulm.

A Mücs. kiáll. pályázatai. Vas. Ujs. 1891. 872. l.

~~Gundelfinger~~ Gundelfinger Gyula MDK

Keleti Gusztáv, Gundelfinger Gyula és Telepy Károly a tájképfestők egész gárdáját nevelték fel.

Mirovi Myskovszky Ernő: A magyar képzőművészet története. Bp. 1906.

75.l.

Gundelfinger Gyula MDK

A diósgyőri várrom.

Sépm. Muz.Grafikai Osztálya XLVI. kiáll. 1922.
Magyar Tájak

MDK

Gundelfinger Gyula, festőm.

Tájképtanulmány. Olf. Repr. 228.l

Felsőmagyarországi várkastély. " 1875. 229.l
Repr.

Szmrecsányi Miklós: Történeti müvészet a Halászbástyán. Müvészet? 223-23o.l.

MDK

Gundelfinger Gyula, festőm.

6.l.

Végvári L.: A m.festészet haladó hagyományai. Főv. képt. Kat. előszava. 1951.

MDK

Gundelfinger Gyula festő

1877. Münchenből 2 képet küld KT-kiállításra

1) „A Szinye-Lipóca völgy Sáros megyében"

2) „Várkastélyrom" Sárosmegyei motívum"

MDK-A-I-1/752.

MDK

Gundelfinger Gyula, 1833-1894.

Táj várrommal, festm.

Almásy-Teleki I. aukc. 1939. szept.

7 1.

Eger (Heves)

Beloiannisz-utca 2. Ház, egye
kőkeretes barokk ablakokkal, e

(Eger V és MV. Rep. 1951, 3 l)

MDK

Gundelfinger Gyula

Várkastély első Magyarországon, of.

Képzőművv. Társ. kiáll. Arad, 1889.

10 l.

GUNDELFINGER Gyula

SZINYEI Merse Anna: Gundelfinger Gyula egy elfelejtett magyar tájképfestő (1833-1894). = Művészettörténeti Értesitő, 34, 1985, 1-2. 32 - 47., ill.

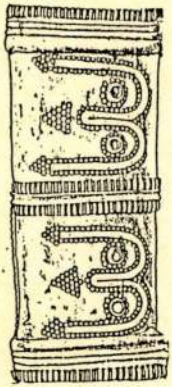

MDK

Gundelfinger Gyula

A Szinye-lipóczi völgy, Sáros megyében, of.

Képzőműv. Társ. kiáll. Arad, 1889.

10 l.

Gundelfinger Gyula

A Szinye-Ipoczi völgy, Darocz megyében, of.

MDK

Gündelfinger Gyula, + Krompach, 1894, máj. 4.

Szentiványi Gy. jegyzete.

MDK

Gundelfinger Gyula, 1833-1894.

A diósgyőri várrom, vf.

Magy. rajz 500 éve. Szépm.Muz. kiáll. 1940. jan. 11 1.

Gundelfinger Gyula.

Müvéret.

VI. évf., 1907.

179 - 186.

Rajz: Vázlatkönyvek
Gundelfinger Gyula

Művészet V. évf 1906. 232–242. l.

MDK

Gundelfinger Gyula

Sziklás táj

KMTárs. 1938. őszi tárl. kat. 22.l.

Gundelfinger Gyula MDK

A szirmabessenyői kastély részlete, olf.tanulmány

Árva vára, olf.tanulmány I-II.

Műcsarnok 1891/92. téli kiáll.

Gundelfinger Gyula
festő

M.D.K

Szinyei Merse rokona volt, Münchenben
dolgozott 1872-ben.

Pataky Dénes: Szinyei Merse Pál
Művészet, 1963. október - 6 lap

Gundelfinger Gyula MDK

Szinnye-Lipócz völgyi Sárosmegyében

Mücsarnok 1877. dec. 16.

Gundelfinger Gyula MDK

Szinnye Lipócz völgye Sárosmegyében

Műcsarnok 1877.nov.8.

Gundelfinger Gyula MDK

A kriványi kastély, vizf.

Tornyos várrom, vizf.

Műcsarnok 1909. akvarellek, pasztellek és grafikai művek nemzetközi kiáll.

MDK

Gundelfinger Gyula, 1833-194.

Egy elszegényedett nemes kastélyának erkélye, of.

M. Studio 2. sukc. 1921. 12 l.

MDK

Gundelfinger Gyula festő

Antwerpeni kiállítása (1885) 4 képet jelent be (Krompach, 1885.)

„Szinye-Lipócz völgye Sáros megyében"

„Várhastély Felsőmagyarországon"

„Esti alkony at

„Reggel a „Lauter" völgyében Dérnek mellett"

MDK-A-I-1/1429

Gundelfinger Gyula
festő

Műterembe kapott Szinyei
befejezetlen képe a „Hinta"
helyett, míg Szinyei távol
volt.

Pataky Dénes: Szinyei Merse Pál
Művészet, 1970. magyar - 7 lap.

Gundelfinger Gyula

A Mücsarnokban rendezett tárlatról ir M.: "A téli kiállitás" cimmel, s beszámolójában felsorolja a legifjabb müvésznemzedék tagjait, s közöttük emliti meg a müvész nevét.

Képes Családi Lapok, Bp. 1891. dec. 6.
XIII. évf. 49. sz. 778-779. lap

MDK

Gundelfinger Gyula festő
(Kronprech)
„Várhastély Fehőmagyarországon" c. képét őri
KT-kiállítása küldi 1885.

MDK-A-b-1/1484.

MDK

Gundelfinger Gyula festő
(Kronpach)
„Elszegényedett nemes kastélyának erkélye"
„Pavani reggel a szirmabesnyői parkban"
c hópcit KT téli tárlatra. 1892.

MDK-A-I-1/3035.

MDK

Gundelfinger Gyula festő

3 képpel vesznek a münchemi kiállításon

1892.

MDK-A-1-1/3053.

MDK

Gundelfinger Gyula Jeti

„Sünge-lipóci völgy"
„Várhastély Felsőmagyarországon" – képei

Arad-Temesvár – Herkulesfürdőn – Tárkaton 1889.

MDK-A-I-1/2528

MDK

Gundelfinger Gyula fertő
(Krompach? - [Korompa])

„Esti alkony" c képét küldi KT karácsonyi
táblatára 1890.

MDK-A-I-1/2802.

MDK

Gundelfinger Gyula festő

„Szinyelipóci völgy" c képe KT-nál 1891. Bécsbe kéri.
„Branyiszkói hilátás" c képét Krompachba (Korompa) kéri.

MDK-A-I · 1/2911. 2912. és 2913.

MDK

Gundelfinger Gyula festő
2 fényképét KT-nak küldi, és kér. fotográfálási engedélyt. 1891.

MDK-A-I-1/2964.

MDK

Gundelfinger Gyula festő

„Esti alkonyat"
„Őni reggel a Vág völgyében"
„A Lauter völgye Dernek mellett", képei a Műcsarnokban

1890.

MDK-A-I-1/2765.

MDK

Gundelfinger Gyula festő

A Nemzeti Képtár számára vételre kínálja egy terménet utáni vázlatát. 1891.

MDK-A-I-1/2979.

MDK

Gundelfinger Gyula festő

Négy természet utáni vázlata KT-nél

1891.

MDK-A-1-1/2074.

MDK

Gundelfinger Gyula festő

„Kilátás Branyiszkóról Szepesvár tájára" c képe

KT-tárlaton 1889.

MDK-A-I-1/2480.

MDK

Gundelfinger Gyula festőművész

A Nemzeti Múzeumben levő két festményén, az egyik "Arva vára" a másik Szinye-Lipócz vidéket tárja elénk, s az ugyanitt őrzött öt tajkép tanulmányán kivül egy tucatnyi befejezett festménye s mintegy másfél száz olajvázlata maradt ránk.

Cikk: Gundelfinger Gyula festőművész.

Művészet, 1906. 232.l.

MDK

Gundelfinger Gyula

Tájképtanulmány. Gundelfinger Gyula olajfestménye. Repr.

Felsőmagyarországi várkastély. Gundelfinger Gyula olajfestménye. 1875. Repr.

Művészet, 1906. 228, 229.l.

MDK

Gundelfinger Gyula, festőm.

Esti alkonyat. Olf.

OMKT ált.rend. Kolozsvári Képkiáll. 1899. ápr.
Kat. 14.1.

NDK

Gundelfinger Gyula, festön.

Tavaszi reggel a Lauter völgyében, Dernek mellett. Olf.

OMKT ált.rend.Kolozsvári Képkiáll. 1890.ápr. Kat. 11.1.

MDK

Gundelfinger Gyula, festöm.

Tavaszi reggel a Lauter völgyében, Dernek mellett.
Olf.

QMKT ált.rend. Brassói Képkiáll. 1890.máj. Kat. 7.1.

MDK

Gundelfinger Gyula, festöm.

Esti alkonyat.	Olf.	
Öszi reggel a Vág völgyén.	"	19.1.

GMKT ált.rend. Brassói Képkiáll. 1890.máj. Kat. 16.1. és 19.1.

Gundelfinger Gyula MDK

Sziklás táj

Műcsarnok 1938 őszi tárlat

Gundelfinger Gyula MDK

- Tavaszi reggel a szirma-bessenyői parkban, olf.

Műcsarnok 1891/92. téli kiáll.

Gundelfinger Gyula MDK

Felsőmagyarországi várkastély Sárosmegyéből, olf.

Mücsarnok 1885. őszi kiáll.

Gundelfinger Gyula MDK

A szirma-bessenyői kastély részlete, olf.

Mücsarnok 1891/92. téli kiáll.

Grundelfinger

d.

Lykanthropie
88, 112, 147, 206 d.

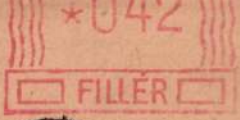

Európa Film-Könyv-Lapterjesztő és Könyvkiadó
Vállalat

Budapest

Visegrádi utca 36

AJÁNLOTT

K. 1.

M.D.K.

Grundelfinger
festő

Tájhátterei mutatnak romantikus vonást.

Bereviczy Albert: A tájképfestés a XVII. században. 176 l.
Bp. 1910.

Gundelfinger
festő

M.D.K.

Romantikus irányt visz a tájképfestésbe.

Beszeviczy Albert: A tájképfestés a XVII században. 205 l.
Bp. 1910.

Gundelfinger Gula

wod
z

Berstädtip

176 l.

yolczad balra, állva. Felfelé fésült ha-
Jobb kezével az asztalon látható há-
zkodik s baljával oldalán lógó kard-
latát fogja. Ingének gallérja lehajtott,
ojtos s atillája s vállra vetett prém gal-
os. Derekát kardkötője szorítja. Felira-

Pál

har m:) országgyűlési Képviselője,
házmegye segédgondnoka.
el-egylet e elnöke, a sárréti takarékpénztár
rékpénztárnál a takarékpénztárak felügyelő
Tisza e biztosító és jelzálogbank T. alelnöke."
H. Gerhart Wien."
Soma"
ilos"
alak nagysága 23.7.
hivai papirosom)
42.

Dívald K.

G. Gh. feldmüvek

Mův. 1. 1906. 4. s.

232 – 242. l.

arch. ~~[illegible]~~

Gácsi Mihály 185, 189

Garami János 26

Gera Éva 117,

Goldner Tekos 20

Golyha József 88, 89

Grünz Ferenc 186

Gunda Anikó 151

Györe Rosália 69, 71

Györai Jenő 76

Gundelfinger Gruha

festő † 1894.
Sárosszentmihályon.

részletes, 2 oldalas életrajza és kapcsolata Szinyei Merse Pállal. Amennyiben kellene lásd

Divfelséták. 128, 129. l.

T. 5362.

PRAEDA FUTURUS feliratú, gaz-
tbe foglalt kép alatt, mely
arútól körülvéve látjuk DARDA
ezet.

cm.

Gerandelfinger Gyula
festő"

Fővárosi Lapok 1895. jún. 26., 2011. old.
(Ujdonságok. Ajándék a nemzeti
muzeumnak.)

Kalmár

Gundelfinger Gula

wód
z
Kelp. 25. l.

Mailand Oszkár VIII. 129

Gundelfinger Gyula

Festó

1833 – 1894.

irod.

Krück I. 422. l.

Shakespeare II-189

Gundelfinger Gruba

Gundelfinger, Julius, Maler, geb. 28. Apr. 1833 in Krompach, gest. 3. Mai 1894 in Wien, begann seine Kunststudien 1855 bei Rahl, setzte dieselben dann in Düsseldorf und München fort. 1866 stellte er in Budapest sein erstes Gemälde, eine Landschaft, aus. 1891 erwarb der Staat sein Gemälde *Schloss Arva* für das Museum der schönen Künste. Ebenda befindet

2 ◇ sich auch sein Bild: Coobauer und Legend.

Knick I. 422. l.

REDLINGER
könyv és papírkereskedő
hírlapvállalat
LOSONC

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Gundelfinger Gyula

vród

Lázár Béla dr.

Szinyei Merse Pál a
pleinairfestés elő-
futára. Bp. 1922.
40. l.

Doktor Úr!

reám ezért a pár sor írásomért.
i a főispánnak kívánságára.
ntelt Doktor Urat, ha lehet,
10-ike előtt elküldetni, mert
épet 10-ike előtt, amikor t. i.
rásán egy nagy teremben fel-

Gundelfinger Gyula

Lyka München

35.59.l.

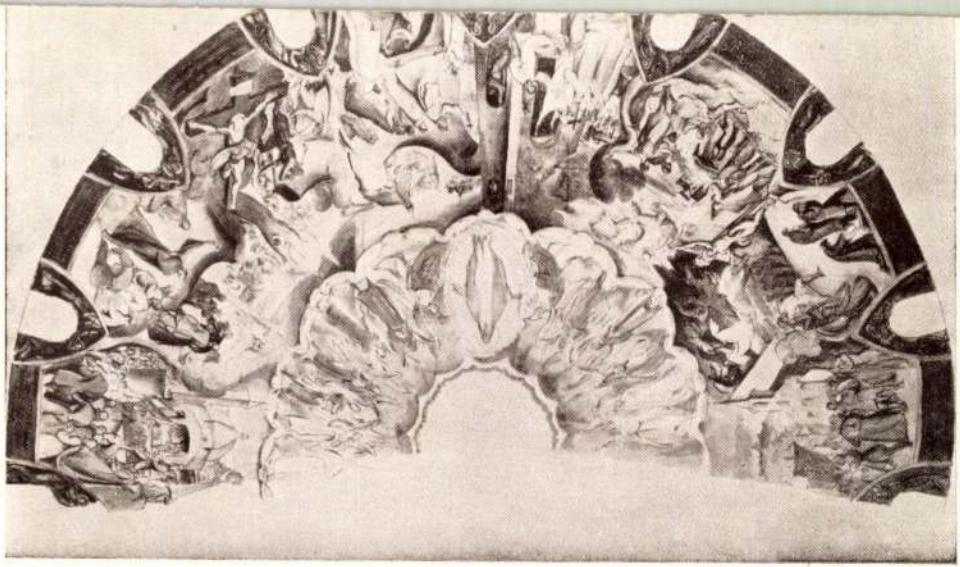

Gundelfingen Gmünd

is neu Gundelfinger.

l.

Meller - Szingei M. Pál

87 l. - 88. l.

90. l. 92. l. 94. l. 109. l.

Meller: Gundel-
fingen - nek
erja követ-
keretesen!

B á l i n t I m r e fel.szerkesztő urnak,

B u d a p e s t, VIII.

Rákóczi ut 54.

Gundelfinger Gyula

ivód

Mysk Ernö

75. l-

67846. 909. JUN. -7.

A tekintetes
budapesti kir. keresk.- és váltó-törvényszék.,
mint váltóbirósághoz!

Sommás váltó keresete

özv. Lipnicsky Károlyné
magánzó (lak. Budapest
Viola u. 37/a)

képv. **Dr. Földes Árpád** h. ügyvéd
Budapest, VIII., József-körut 10—12.

Gundelfinger Gyula

Perállag III.

1321. I.

Budapest.

Imári-porcellán, virágos medaillonokkal. XIX.
XIX. Jahrhundert.

720/a. **Váza,**

porcellán, világoskék alapon fehér violatővel.
mit weissen Levkojenstamm. Royal Copenha

720/b. **Dohánytartó,**

porcellán. Oroszt legyőző török groteszk csopo
Porzellan, mit grotesken Gruppe: einen Russ

720/c. **Két tányér,**

arany fűzérdísszel és koronás címerrel. Here
landen-Dekor und Wappen mit Krone. Here

720/d. . . . . .

720/e. . . . . .

720/f. . . . . .

720/g. . . . . .

720/h. . . . . .

720/i. . . . . .

37. KEREK TÁL. Sárgaréz, vésett dísszel. Perzsa . . . . . 25.—

38. FEKETEKÁVÉKÉSZLET. Vörösréz, domborított díszítéssel. Török. (Kanna, cukortartó, 6 csésze és kerek tálca) 20.—

39.

40.

41.

42.

43.

44.

45.

46.

47.

48.

49.

50.

51.

52.

53.

54.

—

fedővel és talppal. Kína. (A fedő gombja hiányzik.) . . . . . 20.—

875. LÁMPÁT TARTÓ DÉMON. Antimon. Japán. (A lámpa hiányzik.) . . . . 25.—

876. TIGRIS ÉS KROKODIL HARCA. Bronz. Japán . . . . . 40.—

877. FÜSTÖLŐ. Bronz, ezüst peremmel és fedővel. Japán . . . . . 25.—

878. UTCAI ÁRUS. Antimon. Japán. . . . 35.—

879. TABAKOIRE. Faragott fa. Japán . . 15.—

880. FALIDÍSZ. Elefántcsont, ezüst és gyöngyház berakással, domborított díszű ezüst keretben. Japán (Hibás.) . . . . . 75.—

881. KANNA. Cínezett vörösréz, vésett díszítéssel. Török . . . . . 20.—

882. KANNA. Réz, domború és vésett díszítéssel. Szíria . . . . . 25.—

883. VÁZA. Bronz, rekeszzománc dísszel. Japán . . . . . 50.—

884. VÁZA. Bronz alakos dísszel. Kína . . 80.—

885. ÖSSZECSUKHATÓ GYERTYATARTÓ. Bronz. Kína . . . . . 15.—

886. FÜSTÖLŐ. Bronz. Japán . . . . . 180.—

887. SHI-KONGO. Faragott és lakkozott fa. Japán. (Hibás.) . . . . . 30.—

888. HSIWANGMU. Fafaragás, ezüst berakással. Kína . . . . . 80.—

889. SZERENCSÉT HOZÓ GYERMEKEK. Bronz, fatalapzaton. Japán . . . . 150.—

890. BUDDHA. Festett alabástrom. Burma. (Javított.) . . . . . 80.—

891. HANUMAN (Majom Isten). Sárgaréz, vésett díszítéssel. India . . . . . 12.—

Gundelfinger Gyula

Perálltörtképes

562. l.

Iparművészeti Museum

Budapest

Üllői - út

Gundelfinger Gyula

Petrovics Elek: Magyar művészek rajzai a Szépművészeti Múzeumban. Művészet. 1907. 179 l.

Gundelfinger Gyula

vród

z

Szabómagyfest.

145. l.

TEMESVÁRI MAGYAR DALÁRDA

HANGVERSENY

a bányakatasztrófa áldozatainak

özvegyei és árvái javára

GUNDELFINGER GYULA:

70. Szinnye-Lipócz környéke, olajfestmény, az Országos Magyar Szépművészeti Múzeum tulajdona.
71. Csobáncz, olajfestmény, az Országos Magyar Szépművészeti Múzeum tulajdona.
72. Árva vára, olajfestmény, özv. dr. Kakusz Béláné tulajdona.
73. Diósgyőr, vízfestmény, az Országos Magyar Szépművészeti Múzeum tulajdona.
74. A kriványi kastély, vízfestmény, az Országos Magyar Szépművészeti Múzeum tulajdona.
75. Kolostor-rom, vízfestmény, az Országos Magyar Szépművészeti Múzeum tulajdona.

Nemzeti Szalon 1937. márc
Képes művészek

Gundelfinger Gyula
festő

NEMZETI SZALON MŰVÉSZETI EGYESÜLET

ELNÖK:

Gróf ZICHY JÁNOS

TÁRSELNÖKÖK:

WEISS FÜLÖP **PRESZLY ELEMÉR dr.**

ALELNÖKÖK:

Gundelfinger Gyula

GUNDELFINGER GYULA / 1833 - 1894 / :

43. Füzérvára. - Olajf., v. méret 60 x 39.5 cm. Jelz.nélk.

Kopp 1939/40. Terem I.

VIII.

HANGSZEREK, LÁTCSÖVEK, FEGYVEREK

Gundelfinger Gyula

Nemzeti Szalon

Szepesi művészek 1937. márc.

GUNDELFINGER GYULA

A kriványi kastély.

Gundelfinger Gyula
(1833-1894)

-1

52. Tachensteini várrom akv. 271 x 376 mm

53. Az urspringi kolostorrom 1875
akv. 196 x 270 mm Ltsz. 1899-182 mm

XIX. sz. városlépel és utcajzok MNG 1976.

Gundelfinger Gyula

2

54. A kriványi kastély
akv. 194 x 285 mm Ltsz. 1905 - 1854

55. A dióspyöri várrom akv. 238 x 325 mm
Ltsz. 1905 - 1855

XIX. sz. városlépet és utcajzok MNG 1976.

Gundelfinger Gyula, festőművész (1833–1894)

A Magyar Nemzeti Galériában „Válogatás 3 év szerzeményeiből" ámmel nyílt kiállítás. A Galéria tudatos vásárlási programja már az új kortárs anyagát gyűjti. Nagyon helyesen gondolnak a múltra, ezt példázza Bogdány Jakab, Munkácsy Mihály, Paál László egy-egy mestermű-ve és Gundelfinger Gyula 1876-os münchéni festménye, mely már az elősecesszió egyik alkotása.

Losonci Miklós: Nemzedékek találkozása.
Pest Megyei Hírlap, 1984. febr. 8.

Gundelfinger Gyula

Székely András: Régi és új ismerősök
A XIX. sz. művészete a Nemzeti
Galériában

Népszabadsag, 1987. XI. 25

137. l. — *Peregriny János dr.:* A M. N. Múzeum képtárának leíró katalogusa. Budapest, 1900. 85, 148, 156, 159, 497, 498. l. — *Petrovics Elek:* Magyar művészek rajzai a Szépművészeti Múzeumban. *Művészet.* 1907. 179. l. — *Szana Tamás:* Száz év a magyar művészet történetéből. Budapest, 1901. 214. l. — *Szépművészeti Múzeum.* A modern képtár katalogusa. Budapest, 1913. 17. l.

1855.
Graf

24. Gundelfinger Gyula.

Sz. Krompachon 1833. április 28-án. † ugyanott 1894. május 4-én.

A diósgyőri várrom.

A középtér ~~elfoglaló~~ hegy tetején ~~látjuk~~ a romladozó várat, melynek sarkain négyszögletű tornyok vannak ~~fedetlen tetővel~~. A külső ~~vár~~falát itt-ott cserjék s bozótok ~~nőtték~~ be. Az előtérben patak folyik; ~~melynek~~ vize a ~~várat~~ tükrözi vissza; Partján balra néző asszony áll. Fejét kendővel kötötte be, ~~ingvállának újja~~ rövid ~~s~~ kurta piros szoknyájának alját bal kezével kissé felemelte úgy, hogy ingének alja ~~ki~~látszik. ~~Jobbra egy magas czölöp emelkedik s a~~ háttérben dús lombozatú fák díszlenek. A kék égboltot néhol fényes fehér felhők borítják.

Aquarell, ~~papirosra,~~ méretei 23·9 : 32·8 cm.
1896: III. 24. — 1897: III. 24. — 1898: III. 24.
~~A művész hagyatéka 1895-ben. Ltsza 458.~~

-- Uj lelt. sz. 458. -- 1905. átvételi jegyzék 208. -- Száma az Orsz. Képtár sz. njában 1855. -- A művész hagyománya. -- Átvétetett 1895 junius 24-én. --
Kirüggesztésére vonatkozó adatok a Nemz. Muzeumban.

-- 1900: III. 24. -- 1901: III. 24. -- 1903: III. 24. -- 1904: III. 24. -- 1905: III. 24.

Gundelfinger G. hg. 1895 ~~1889. Octobio~~ ~~1894 jun. 24~~

Uj lelt 458.

37

1854

Graf

771

1854 ~~23.~~ **Gundelfinger Gyula.**

(Sz. Krompachon 1833. április 28-án. † ugyanott 1894. május 4-én.)

A kriványi kastély.

Az előtért ~~a kettős~~ zsindelyfedelű kastély foglalja el, melyet élő sövénynyel ~~van körül~~kerít ~~[illegible]~~ az innenső oldalon négy nyolczszegletű oszlop~~on tartja~~, a melyek közt a fal már elpusztult. ~~A~~ Menyezete sem lévén meg, ~~a~~ gerendái láthatók. Szemközt és az épületnek még jó falán, egy-egy ablak van. A kastély előtt fák díszlenek, a melyek az mögött egyablakos földszintes épület ~~van kéménynyel és zsindelytetővel~~. A középtérben vizmosásos domb köti le figyelmünket ~~s egészen~~ hátul hegyek kéklenek. Az égbolt felhőzött.

Aquarell, ~~papirosen,~~ méretei 19·4 : 28·4 cm.

1896: III. 23. — 1897: III. 23. — 1898: III. 23.

~~A művész hagyatéka 1895-ben. — Ltsza 456.~~

Teteje

nyugszik

részben elfedik.

pedig

-- Uj lelt. sz. 456. -- 1905. átvételi jegyzék 207. -- Száma az Orsz. Képtár sz. njában 1854. -- ~~Vétetett~~ A művész hagyománya -- Átvétetett 1895 junius 24-én.

Kifüggesztésére vonatkozó adatok a Nemz. Muzeumban.

1900: III. 23. -- 1901: III. 23. -- 1903: III. 23. -- 1904: III. 23. -- 1905: III. 23.

36

Gundelfinger Gy. hg. 1895 - ~~jun. 24.~~ oktober 10

Uj lelt 456

205

2758

2. Gundelfinger Gyula.

(Sz. Krompachon 1833. április 28-án. † ugyanott 1894. május 4-én.)

Szin[illegible]ye Lipócz vidéke.

A középütt emelkedő hegy tetejé[illegible], a fenyvesek közül, a vár romjai bontakoznak ki, és a háttér[illegible] hegyeket erdőségek boritják. Az előtérben patak folyik, a melynek innenső gyepes partján állati hulladék fekszik, a mely felé sas repül; balra pedig két fa áll magánosan. Az égbolt felhőzött. Jelzése alól balra: »*J. v. Gundelfinger München. 1873.*«

Vászon, méretei 79: 127 cm. — Ly lelt sz. 459. — T

~~1896: II. 2. — 1897: II. 2. — 1898: II. 2.~~

A művész hagyatéka ~~1895. — Ltsza 459.~~ — Átvétetett

718

1895. junius 24-én.

Kifüggesztésére vonatkozó adatok a Nemz. Muzeumban. 1896: II. 2 — 1897: II. 2. — 1898: II. 2.
-- 1900: II. 2. -- 1901: II. 2. -- 1903: II. 2. -- 1905: II. 2.

T 1905. átvételi jegyzék 116. — Száma az Orf. Képsárban a sz. szban 1766. és a leltárban 2758. —

Gundelfinger hagyom. 1895. jun. 24. Ly lelt. 459. 116

2848

37. Gundelfinger Gyula.

(Sz. Krompachon 1833. április 28-án. † ugyanott 1894. május 4-én.)

Csobáncz és vidéke.

Az előtérbeli kúp alakú hegy tetején jobbról romok látszanak; a hegy oldalát szántóföldek és szőlők foglalják el; aljában pedig különböző nagyságú kövek hevernek összevissza. A háttérben jobbról egy csúcsos kék hegy köti le figyelmünket. Az ég elől tiszta, kissé hátrább felhőktől borítják.

Vászon, méretei 21 : 41 cm. — Ny lelt. sz. 457. —

1896: III. 37. — 1897: III. 37. — 1898: III. 37.

A művész hagyománya ~~1895. — Ltsza 457.~~ Átvétetett 1895. június 24-én.

727

Kifüggesztésére vonatkozó adatok a Nemz. Muzeumban.

-- 1900: III. 37. -- 1901: III. 37. -- 1903: III. 37. -- 1904: III. 37. -
— 1905: III. 37.

1905. átvételi jegyék 221. — Száma az Orsz. Képsárban a sz. szban 1868. és a leltárban 2848. —

Gundelfinger Gy. h. 1895. jun. 24.

Ny lelt 457.
219

2854

43. Gundelfinger Gyula.

(Sz. Krompachon 1833. április 28-án. † ugyanott 1894. május 4-én.)

Árva vára.

A középtérbe[illegible] kúp-alakú hegy tetején s oldalán a vár ~~építményei~~ kötik le figyelmünket, a mely[illegible] körül zöld lombozatú fák díszlenek. A vár három külön részből áll. Alól a[illegible]épületek közül [illegible] templom ~~melynek tornya négyszögletes~~ és a bástyafokon lévő gloriette tűnik ki, följebb a középső vár terül el [illegible] legfölül a felső vár képezi a koronát meglehetős karban lévő épületeivel. A hegy tövében az Árva folyó egyik mellékágának tiszta vize foglalja el a területet. Tulsó partján piros ruhás nő és kék szoknyát viselő leányka áll, kik[illegible] ép úgy, mint a vár[illegible], a folyó visszatükröz. A vártól balra a községi épületek bontakoznak ki a fák csoportjából [illegible] háttérben fenyvesekkel borított hegyek hullámzanak. Az égbolt felhős. Jelzése alól balra: »*Gundelfinger Gyula 1865.*«

Vászon, méretei 39·4 : 47·5 cm.

1892: VIII. 396. — 1893: III. 181. — 1894: III. 9. — 1895: III. 39. — 1896: III. 43. — 1897: III. 43. — 1898: III. 43.

~~Vétetett 1891-ben. — Magy. Képt. 555. — Ltsza 398.~~

257

— 1900: III. 43. — 1901: III. 43. — 1903: [illegible] III. 43. — 1904: III. 43. — 1905: III. 43.

— Magy. Képtár 555. — Uj lelt. sz. 398. — 1905. átv. jegyz. 227. — Száma az Orsz. Képtárban a sz. nban 1874. és a leltárban 2854. — Vétetett 1892-ben 150 frton (300 K).

Kifüggesztésére vonatkozó adatok az Orsz. Képtárban.

Vét 1892.

Mk. 555
ugl. 398.

225

2854

398.

43. Gundelfinger Gyula:

Árva vára.

A középtérben emelkedő kúp alakú hegy tetején s oldalán a vár építményei kötik le figyelmünket, a melyek körül zöld lombozatú fák díszlenek. A vár három külön részből áll. Alól ~~vannak~~ a várépületek, ~~melyek~~ körül a templom ~~[illegible]~~, melynek tornya négyszögletes és a bástyafokon lévő gloriette tűnik ki; Följebb a középső vár terül el s legfölül a felső vár képezi a koronát meglehetős karban lévő épületeivel. A hegy tövében az Árva folyó egyik mellékágának tiszta vize foglalja el a területet. Tulsó partjan piros ruhás nő s kék szoknyát viselő leányka állnak, kiket ép úgy, mint a várat, a folyó visszatükröz. A vártól balra a köz égi épületek ~~[illegible]~~ bontakoznak ki a fák körül s a háttérben fenyvesekkel borított hegyek hullámzanak. Az égbolt felhős. Teljes alól balra: Gundelfinger Gyula 1865. r.

Vászon, méretei 39·4:47·5 cm.

~~Vétetett 1892-ben. Ára 150 frt.~~

~~M. képt. 554. 555.~~

~~Ly szá. 398.~~

~~III: 43.~~

395.

III: 396.

Gundelfinger Gula

Tornyos varrom és
Kolostorrom c-
vüf
a szép. Muz. Graf
Gyula

Sír, égetéses, bronztor IV. 131

1855 Rahlnál Bécs — München Böcklin

1870 és évek elején fest. (trivi) — Sárosztmi-hályon

GUNDELFINGER *Gyula*, festő, * Krompach 1833 ápr. 28, † u. o. 1894 máj. 4. Huszárhadnagy korában kezdett művészeti tanulmányokkal foglalkozni (Bécs, Düsseldorf) s 1866 óta állított ki Pesten tájképeket, amelyek a romanticizmus jegyeit mutatják. Leginkább birtokán élt és számtalan bonyolult peres ügye következtében nem sokat festett, de így is értékes képviselője a hetvenes évek művészetének. Árva vára, Szinyelipóc völgye, Csobánc és vidéke és Sziklás táj c. olajképeit a Szépmův. Múz. birja, Tornyos várrom és Kolostorrom c. vízfestményei u. o. a graf. gyüjteményben vannak.

Szirma Bessenyő of

Glaszlinka of

a hrivánje hastét, vinf

a diósgyőri várrom, vinf

E. G. I. 426 l

Fűzér vára, of. Fő kép

Toscan iskola a XI–XII. századból

Vizlevezető:

Ezen viz levezetésére szolg
elválasztott hajjal és szalag
va tartja.

Domtormű, mészkő, m

Ara 24 ft 5 kr.

Ltha 130

218

4625
52
9250
23125
240500

87
10

Gundelfinger Gula, festő

stul. 1833. IV. 28. Krompachon,

megh. 1894 V. 4. n. o. A Katonai

pályáját otthagyva, Beérben Rahlnál

~~[illegible]~~ Düsseldorfban s utóbb München-

~~[illegible]~~ ben Böcklinnél

Elsőnte romantikus tájképe

két festett, mesek utóbb szünyei

hatása alatt ~~[illegible]~~ szüresebbekké lettek.

Gundelfinger Gyula

Művészeti lexikon
315. l.

Ismeretlen

Derékon alól, hétnyolcadú
ke s szeme fekete, arcza s baj
támaptja. Ingének lehajtott
s dolmányja piros, derekát
tartja.

Olajfestés vászonra,
Festőjé: ismeretlen

Ai Kép. 20

képe Baronyi Artúr; Josiane és Gwynplaine cz. olajfestménye Siklóssy László dr. birtokában van. Jelentékenyebb művei továbbá: Szomorú emlékek, Dombvidék, Flamma Vestalis, Sonata, Szomorú őszi dal, A Bois de Boulogne-ban, Ezüst reggel stb.

A Képzőművészeti Társulat kiállításain következő műveivel vett részt:

1903—4. téli kiáll.: Zivatar után, olajf. — Gwynplaine, olajf. — Menekülés, olajf.

1904. tavaszi kiáll.: Alkonyat, olajf.

1904—5. téli kiáll.: Utolsó kenet, olajf. — Via Antica, olajf. — Zivatar előtt, olajf. — »Elhangzott dal régi fényről, — szerelemről...«, olajf. — Firenzei gyárrészlet, olajf. — Elegia, olajf.

1905. tavaszi nemzetk. kiáll.: Dal a rózsatőről, olajf. — A zárda környéke, olajf. — Vesztőhely, olajf.

1905—6. téli kiáll.: Susogás, olajf. — Éjfél, olajf.

1906. tavaszi kiáll.: Orgonavirágzás, olajf. — Találkozás, olajf.

1906—7. téli nemzetk. kiáll.: Sonata, olajf. — This the last rose of summer (Thomas Moore), olajf. — Kisvárosi este, olajf. — Parkrészlet, olajf. — Aranysárga köd, olajf.

1907. tavaszi kiáll.: Varázslat, olajf.

1909. tavaszi kiáll.: A régi kert ősszel, olajf.

1909. grafikai nemzetk. kiáll.: Salome, színes rajz.

1911—12. jubiláris téli kiáll.: Tikkasztó délután, vízf. — Székesegyház csöndje, pastell. — Labdarózsák, olajf. — Féerie intime, olajf.

1913. tavaszi kiáll.: Francesca da Rimini, olajf.

1913—14. téli kiáll.: Hervadás, olajf. — A rossz gyönyör, pastell.

1914. tavaszi kiáll.: Fiorenza, olajf. — Régi csarnok árnya, olajf.

A Nemzeti Szalonnak 1902 óta szintén állandó kiállítói közé tartozik.

A Gyűjtő. 1913. 44. l. — *A Hét.* 1905 ápr. 23. — *Alkotmány.* 1903 máj. 8. — 1905 okt. 10. — *Az Ujság.* 1905 máj. 14., nov. 22. — *Bálint Aladár:* Gulácsy Lajos. *Nyugat.* 1912 ápr. 16. — *Bányász László* Márffy és Gulácsy képei. *Ország Világ.* 1907. 257. l. (képekkel). — *Budapesti Hírlap.* 1903 decz. 20. — 1907 márcz. 15. — *Budapesti Napló.* 1902 márcz. 16. — *Dutka Ákos:* Erdei Viktor és Gulácsy Lajos. *Nagyvárad.* 1911 máj. 18. — *U. az:* Gulácsy Lajos művészete. *Temesvári Hírlap.* 1912 okt. 13. — *Egyetértés.* 1908 márcz. 4. — *Fürst Milán:* Gulácsy. *Nyugat.* 1909 okt. 16. — *Hajós Gabriella:* Látogatás Gulácsy Lajosnál. *Nagyvárad.* 1912 okt. 27. — *Kárpáti Aurél:* Arnolan halála. — Gulácsy Lajos képeihez. — Skarpion. — Fáy Dezső képeihez. — *Zólyomvármegyei Hírlap.* 1909 nov. 21. — *Kiáll. tárgymutatók.* — *Magyar Hírlap.* 1902 okt. 5. — *Magyarország.* 1903 okt. 18. — *Majthényi György:* A Gulácsy—Fáy-kiállítás az Urániában. *Zólyomvármegyei Hírlap.* 1909 nov. 21. — *Művészet.* 1907. 198. l. — 1908. 272. l. — 1912. 377. l. (képpel). — *Nemzeti Szalon Almanach.* Budapest, 1912. 170. l. — *Neues Politisches Volksblatt.* 1902 okt. 5. — *Népszava.* 1908 márcz. 4. — *Pesti Hírlap.* 1901 máj. 5., decz. 14. — 1902 decz. 28. — 1903 okt. 18., decz. 20. — 1904 okt. 9. — 1908 márcz. 4. — *Pesti Napló.* 1903 okt. 18. — *R. Ö.:* Gulácsy-kiállítás az Urániában. *Független Magyarország.* 1909 okt. 5. — *Sztrakoniczky Károly:* Verónai álmok. Gulácsy Lajos és Fáy Dezső kiállítása az Urániában. *Alkotmány.* 1909 okt. 5. — *T. Gy.:* Gulácsy Lajos. *Magyar Hírlap.* 1912 márcz. 28. — *Úttörő.* 1907. II. 24. l. — *(vd):* Két festő. *Népszava.* 1912 ápr. 6. és a művész közlése nyomán.

Gultz Ignácz, festő, l. *Goltz I.*

Gulyás János, ifj., festő; szül. 1894 okt. 2-án Ozorán (Tolna megye). Középiskoláit Újpesten végezte, azután az iparművészeti iskolába iratkozott. Innen azonban csakhamar kimaradt és a képzőművészeti főiskola növendéke lett, hol Zemplényi Tivadar vezetése alatt tanult. Az 1912. és 1913. év nyarát a Ferenczy Károly és Réti István vezetése alatt álló nagybányai művésztelepen töltötte. Nővérem arczképe cz. olajfestményével 1914 tavaszán szerepelt először a Műcsarnokban.

A művész közlése nyomán.

Gundel János, festő, l. *Göröncsér Gundel János.*

Gundelfinger Gyula, festő; szül. Krompachon 1833 ápr. 28-án; megh. 1894 máj. 4-én u. o. Atyja, József szepesmegyei földbirtokos volt, kinek 1838-ban bekövetkezett halála után nehány évre anyja, Szinyei-Merse Matild, Szirmay István gróf huszáralezredes nejévé lett. G.-t szülői katonának szánták, s iskoláinak elvégzése után mint hadapród a 2-ik huszárezredbe került, amellyel együtt ifjú éveit Csehországban töltötte. Katonáskodása közben folyton rajzolgatott, s lassanként megérlelődött benne az a gondolat, hogy leveti az egyenruhát, s teljesen a művészetnek él. Tervét közölte szülőivel is, de édesanyja hallani sem akart a dologról. G. azonban, akinek ekkor már huszárhadnagyi rangja volt, mit sem törődve a szülői intelemmel (különben is folyton feszült viszonyban élt az anyjával), 1855-ben Bécsben Rahl festőiskolájába lépett, hol körülbelül egy esztendeig tanult. Anyja ezért úgy állt boszút rajta, hogy támogatását megtagadta, de a fiatal festő per útján nagykorúsíttatta magát, s így az apai örökség jövedelmének reá eső hányadát ezentúl akadálytalanul megkapta.

1856-ban Düsseldorfban folytatta tanulmányait, s közben beutazta Németország jelentékeny részét. Az apai birtok azonban keveset jövedelmezett, s ezért 1859-ben félbeszakította düsseldorfi tartózkodását, s hazajött, hogy birtokát jövedelmezőbbé tegye. Erősen kifejlődött igazságérzete, kissé heves és összeférhetetlen természete számtalan kellemetlenségbe sodorta itthon. 1866-ban osz-

Gundelfinger Gyula

tályra kerülvén az atyai birtok, összetűzött bátyjával, s az ügyből per kerekedett. Családi perpatvarai közepette is foglalkozott a festészettel, s legelőször 1866-ban lépett fel a Képzőművészeti Társulat kiállításain egy tájképpel. E kép azonban nem vívta ki az óhajtott sikert s ezért egyelőre felhagyott a festészettel, hogy a saját és mások bajaival foglalkozzék. A 60-as évek végén elvállalta a gazdag szepesmegyei Probstner lányok gyámságát, s ezáltal újabb pereknek tette ki magát. Az elkeseredett küzdelem a lányok rokonai és G. között olyfokú volt, hogy a festő csak azért, hogy kijátsza a rokonokat, nőül vette az idősebb Probstner leányt, Máriát. A boszúból kötött házasságnak nyolcz évvel később válóper vetett véget.

Alig simultak el a Probstner-ügy hullámai, már is újabb harczba keveredett mostoha öccséért, Szirmay Alfréd grófért. Ez az ügy tulajdonképen csak később mérgesedett el, egyelőre csak annyi eredménye volt, hogy a ferdén nevelt fiatal grófot kiragadta rokonai kezéből s magával vitte Münchenbe. Hat évig tartózkodott itt s ez idő alatt Schleich Eduard és Böcklin oldala mellett képezte magát tovább a festészetben. Életének talán e legnyugalmasabb szakában festette jelentékenyebb képeit. Mihelyt azonban a fiatal Szirmay gróf nagykorúvá lett, visszatért vele Magyarországba, hogy birtokait vele átvétesse. Ebből aztán, minthogy a rokonság tagadta a Szirmay-birtok hitbizományi jellegét, sok összeütközés és egy nagy per keletkezett, melynek folyamán a felek a legkíméletlenebbül harczoltak egymás ellen. Luzsénszky József báróval ez ügy következtében 1881 decz. 14-én pisztolypárbajt is vívott, s ellenfelét oly veszedelmesen találta, hogy az még a párbaj színhelyén meghalt. A törvényszék ezért egy évi államfogházra ítélte, melyből egy félévet 1884-ben Váczon ki is töltött, a többit azonban mint volt katonatisztnek kegyelemből elengedte a király. Szabadulása után birtokára ment s hátralevő tíz esztendejét a festésnek, birtoka felvirágoztatásának és pörei folytatásának szentelte. Számos tanulmányt festett ez idő alatt természet után, s utolsó éveiben úgyszólván csakis a felhők tanulmányozásával foglalkozott.

A művészet terén az első siker elég későn, 1891-ben érte, mikor az állam Árva vára cz. képét a Nemzeti Múzeum számára 150 frtért megvette. 1894 elején tüdőgyulladást kapott, amely nehány hónap alatt végzett vele. Képeinek egy részét a Nemzeti Múzeumra, a többit pedig második házasságából származott leányára hagyta. Szepesi előkelő családoknál szétszórtan számos képe van.

G. művészetét életírója, Divald Kornél a következőképen jellemzi: »Gundelfinger nem volt olyan határozott, kiforrt és önálló tehetség, hogy a művészet-történet-írás behatóbban foglalkozhatnék munkásságával. De kétségtelenül tehetség volt, akit csak élete viszontagságai akasztottak meg fejlődésében.« Bár Münchenben is tanult »a müncheni iskola hatása mindazonáltal nem igen látszik meg munkáin. Gundelfinger romantikus felfogású tájképein a düsseldorfiak tanítványa maradt, tanulmányai pedig szigorú rajzukkal Keleti műveihez hasonlóan a Rahl iskolára vallanak.« Utolsó éveiben azonban »palettájáról lassanként egészen letörli a düsseldorfi iskola aszfaltos festékeit. Tájképtanulmányain egyre frissebb közvetlenséggel mosolyognak a természet színei. Egyik-másik vázlatát, ha nem lenne kissé levegőtlen, szinte Szinyeinek tulajdoníthatnók, aki Gundelfingerre élete utolsó éveiben kétségtelenül hatással volt.«

A Képzőművészeti Társulat kiállításain 1866-tól következő műveivel vett részt:

1866. évi kiáll.: Tájkép, olajf.

1877. téli kiáll.: Szinye-Lipócz völgye Sáros megyében, olajf. (München, 1873.) A művész hagyatékából 1895-ben a Nemzeti Múzeumba és onnan a Szépművészeti Múzeumba került.

1884. tavaszi kiáll. II. sorozat: Regg a Lauter völgyében, Dorneck mellett, Württembergában, olajf., 250 frt. — Őszi regg a Vág völgyében, olajf., 300 frt. — Esti alkony, olajf., 200 frt.

1891—92. téli kiáll.: Egy elszegényedett nemes kastélyának erkélye, olajf., 470 frt. — Tavaszi reggel a szirma-bessenyői parkban, olajf., 225 frt. — A szirma-bessenyői kastély részlete (I.), olajszíntanulmány. — A szirma-bessenyői kastély részlete (II.), olajszíntanulmány, a Szépművészeti Múzeum tulajdona. — Árva vára (I.), olajszíntanulmány. — Árva vára (II.), olajf., jelzése: »Gundelfinger Gyula 1865.« Megvette az állam a Nemzeti Múzeum részére, jelenleg a Szépművészeti Múzeumban.

Ugyancsak a Szépművészeti Múzeum birtokában vannak a művész hagyatékából: Csobáncz és vidéke, olajf. — A kriványi kastély, vízf. — A diósgyőri várrom, vízf., továbbá Sziklás táj, Dachenstein: Tornyos várrom, Urspring: Klastrom, Szinye-Lipócz és Olasz-Liszka cz. képei.

A pesti műegylet kiállításain nem találkozunk nevével, igen valószínű azonban, hogy az ott *Gyulaffy László* (l. o.) néven szereplő művész vele egy és ugyanazon személy. Nehány képét a bécsi Kunstverein tárlatain is kiállította.

Divald Kornél: Gundelfinger Gyula festőművész. *Művészet.* 1906. 232—242. l. (képekkel s a művész arczképével.) — *Évkönyve,* A Magy. Képzőművészeti Társulat —. 1864. Pest, 1865. 137. l. — *U. az:* 1865—1866. Pest, 1867. 242. l. — *Közleményei,* Az Orsz. Magy. Képzőművészeti Társulat —. 1892. évre. Budapest, 1892. 43. l. — *Művészet.* 1909. 75. l. — 1911.

Gundelfinger Gyula, festő; szül. Krompachon 1833 ápr. 28-án; megh. 1894 máj. 4-én u. o. Atyja, József szepesmegyei földbirtokos volt, kinek 1838-ban bekövetkezett halála után nehány évre anyja, Szinyei-Merse Matild, Szirmay István gróf huszáralezredes nejévé lett. G.-t szülői katonának szánták, s iskoláinak elvégzése után mint hadapród a 2-ik huszárezredbe került, amellyel együtt ifjú éveit Csehországban töltötte. Katonáskodása közben folyton rajzolgatott, s lassanként megérlelődött benne az a gondolat, hogy leveti az egyenruhát, s teljesen a művészetnek él. Tervét közölte szülőivel is, de édesanyja hallani sem akart a dologról. G. azonban, akinek ekkor már huszárhadnagyi rangja volt, mit sem törődve a szülői intelemmel (különben is folyton feszült viszonyban élt az anyjával), 1855-ben Bécsben Rahl festőiskolájába lépett, hol körülbelül egy esztendeig tanult. Anyja ezért úgy állt boszút rajta, hogy támogatását megtagadta, de a fiatal festő per útján nagykorúsíttatta magát, s így az apai örökség jövedelmének reá eső hányadát ezentúl akadálytalanul megkapta.

1856-ban Düsseldorfban folytatta tanulmányait, s közben beutazta Németország jelentékeny részét. Az apai birtok azonban keveset jövedelmezett, s ezért 1859-ben félbeszakította düsseldorfi tartózkodását, s hazajött, hogy birtokát jövedelmezőbbé tegye. Erősen kifejlődött igazságérzete, kissé heves és összeférhetetlen természete számtalan kellemetlenségbe sodorta itthon. 1866-ban osz-

JK. 877.

II
758

877. Gundelfinger Gyula.

Sz. Krompachon 1833. április 28-án. † ugyanott 1894. május 4-én.

Olasz-Liszka.

A dombos előtérben balról a községbeli házak látszának. Közülök egy leégett, de kéménye épségben maradt. Mellette az egyik fának lombja egészen és a másiké csak részben pörkölődött le. Jobbról a Tisza folyik. A derült égbolt felhős.

Vászon, méretei 22 : 42·5 cm. — Dep. új 69 *fl.* — Új lelt. sz. 721. — A művész hagyománya. 1899. október 10-én. — Átvétetett 1895. június hó 24-én.

Gundelfinger Gyula

Jk. 875

II

757

875. Gundelfinger Gyula.

Sz. Krompachon 1833. április 28-án. † ugyanott 1894. május 4-én.

Szirma Bessenyő.

A földszintes urasági kastélynak balról csakis tornyos sarka látszik, hol a terasse van, melyhez széles út kanyarodik. A feljáró oldalain virágvázák képeznek díszt és az út mentén a virágok közt délszaki növények (narancsok és czitromok) helyezvék el. A zsindelylyel fedett épület körül dús lombozatú fák díszlenek.

Vászon, méretei 36·3 : 27·4 cm. — Dep. új 69 *b*). — Új lelt. sz. 719. — A művész hagyománya 1889. október 10-én. — Átvétetett 1895. junius hó 24-én.

TK. 876.

II
757

876. Gundelfinger Gyula.

Sz. Krompachon 1833. április 28-án. † ugyanott 1894. május 4-én.

Szinye Lipócz.

A sárosmegyei Salvator-ásványvízforrás környékének előterében út vezet és itt-ott kövek hevernek. A vadregényes középtért balról erdőkkel borított hegy és jobbról változatos formájú kopár sziklacsoport foglalja el. A háttérben erdő látszik. A kék égbolt csak kissé felhőzött.

Vászon, méretei 22 : 42·5 cm. — Dep. új 69 *e)*. — Új lelt. sz. 720. — A művész hagyománya 1889. október 10-én. — Átvétetett 1895. június hó 24-én.

Gundelfinger Gyula, festőművész (1833-1894). 1.) Folytatás.
Szinyei Merse Anna: Gundelfinger Gyula, egy elfelejtett magyar tájfestő.

1. Gundelfinger Gyula arcképe. Magyar magántulajdon

Művészettörténeti Értesítő, 1985.
XXXIV. évf. 1-2 szám, 33-old.

Gundelfinger Gyula, festőművész |1833–1894|. 2.) Folytatás.

Szinyei Merse Anna: Gundelfinger Gyula, egy elfelejtett magyar tájfestő.

2. Árva vára, 1865–92. Magyar magántulajdon. |repr.|

6. Az urspringi kolostorrom, 1875. Magyar Nemzeti Galéria. } |repr.|

7. A kriványi kastély. Magyar Nemzeti Galéria. |repr.|

8. Szinye-Lipóc vidéke, 1873. –"– –"– –"– |repr.|

13. Felsőmagyarországi várkastély. Archív fotó. |repr.|

15. A szepesi vár. Amerikai magántulajdon |repr.|

16. Füzér vára. Magyar Nemzeti Galéria. |repr.

Művészettörténeti Értesítő, 1985. XXXIV. évf. 1–2. szám, 34–36–37–40–41–42– oldalakon.

Gundelfinger Gyula, festőművész (1833-1894) 4.) Folytatás

Szinyei Merse Anna: Gundelfinger Gyula, egy elfelejtett magyar tájfestő.

4. Gundelfinger Gyula: A diósgyőri várrom. Magyar Nemzeti Galéria

Művészettörténeti Értesítő, 1985. XXXIV. évf. 1-2 szám, 35-old.

Gundelfinger Gyula, festőművész (1833–1894). 5.) Folytatás.
Szinyei Merse Anna: Gundelfinger Gyula, egy elfelejtett magyar tájképtő.

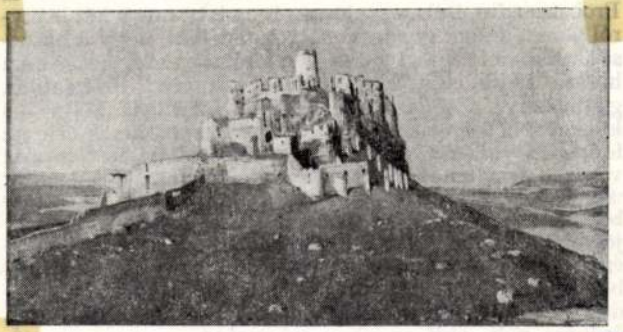

5. Gundelfinger Gyula: Szepes vára, 1872. Amerikai magántulajdon

Művészettörténeti Értesítő, 1985. XXXIV. évf. 1-2. szám, 35-old.

9. Gundelfinger Gyula: Falurészlet Korompán, 1873.
Amerikai magántulajdon

6.) Folytatás

Művészettörténeti Értesítő, 1985, XXXIV. évf. 1-2 szám, 38-old.

Gundelfinger Gyula, festőművész (1833-1894). 14.) Folytatás.
Szinyei Merse Anna: Gundelfinger Gyula, egy elfelejtett magyar tájkesti.

20. Gundelfinger Gyula: Tájképvázlat. Magyar Nemzeti Galéria

Művészettörténeti Értesítő, 1985.
XXXIV. évf. 1-2 szám, 43-old.

MDK

Gulyás Teréz, építész

Részt vett a bulgáriai Russe központjának átépítésére kiírt pályázaton.

–: Nemzetközi tervpályázat 3

ESTI HIRLAP Bp. 1963. febr. 9.

MDK

Gulyás Teréz, építész

A környezet egyik tervezője.

— : Szobor bemutató park a Városliget-ben 8

Népszabadság, Bp. 1970. ápr. 29.

MDK

Gulyás Teréz, építész

Rént vett Russe városközpont-
jának terapályázatán.

(-ts): – fordítsák meg a várost 3

ESTI HIRLAP, Bp. 1968 aug. 30.

M. D. K

GULYÁS Perész építészkalegató

Sportliget terve a Kerepesi út és a Fehér út által határolt terü-leten (diplomatero)

G. J.: Érdekes „élő témák" a fiatal mérnökök diplomaterveiben
Magyar Nemzet 1961. aug. 2. 3. l.

Gundelfinger
Gringer Herse Anna

13.) Folytatás.
té.

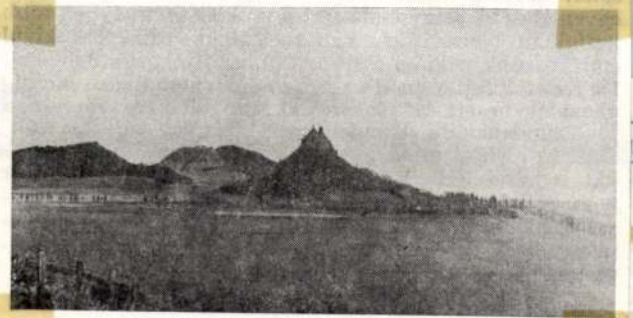

19. Gundelfinger Gyula: Szigliget, 1891. Amerikai magántulajdon

Művészettörténeti Értesítő, 1985. XXXIV. évf. 1-2 szám, 43-old,

sokat kultúrpolitikai tevékenysége miatt, mégis sokkal egyenletesebb színvonalú festői működése, melyben több műfajban bizonyította rátermettségét (tájképein kívül emlékezzünk például Eötvös Loránd ifjúkori arcképére).

GUNDELFINGER GYULA, EGY ELFELEJTETT MAGYAR TÁJFESTŐ (1833–1894)

Hazai festészetünk nagykorúvá válásának időszakából, a 19. század második feléből főként az olyan nagyszabású életművekre esett eddig élesebb fény, melyek korszakmeghatározó jellegüknél fogva mindig is az érdeklődés középpontjában állottak. Az utóbbi évtizedben — főként az MTA Művészettörténeti Kutatócsoportja és a Magyar Nemzeti Galéria szakkutatóinak közös erőfeszítése folytán — a nagyközönség a magyar képzőművészet kevésbé ismert korszakainak szélesebb mezőnyét is megismerhette a példamutatóan gazdag anyagot felvonultató kiállításokon (Művészet Magyarországon 1780—1830, illetve 1830—1870 között). Hátra van még a legszebb gyümölcsöket termő utolsó három évtized hasonlóan bőséges bemutatása, melyen újból érdekes megfigyelésekre számíthatnánk. Reméljük, hogy az illetékesek ezt a kiállítást is tervbe veszik: kár lenne a jól indult sorozatot befejezetlenül hagyni. Ezenkívül a szakma nagy feladatát jelentő művészettörténeti kézikönyv 19. századi kötetének összegező munkálatai közben sem felejtkezhetünk el a kiugró tehetségek árnyékában eddig kevesebb feltűnést keltett kismesterekről, hiszen ezek vizsgálata árnyaltabb korkép megrajzolásához segít bennünket. Legyenek bármennyire elszigetelten, szűk körben munkálkodó, vagy csupán kevés alkotást létrehozó művészek is ezek, mindannyian hozzájárultak a művészet iránti érdeklődés hazai megerősödéséhez, s ezáltal a maguk szerényebb módján ők is a századunkra hatalmas arányban kiterebélyesedett magyar művészet megalapozásának részesei lettek.

A regényes sorsú, ám több-kevesebb homályba burkolózó festők egyike Gundelfinger Gyula, akit ugyan évtizedek óra képvisel egy képe a Nemzeti Galéria állandó kiállításán[1] (8. kép), a sommás festészettörténeti összefoglalókba azonban már nem kerülhetett be a neve, így meg kellett elégednünk a szűkszavú lexikon-utalásokkal. Nemrégiben azonban váratlanul több műve bukkant fel különböző helyekről. A festő leszármazottainak ajándékaképpen frissen múzeumba került művek egyike a Nemzeti Galéria új szerzeményi kiállításán szerepelt[2] (11. kép), s egy másik, azonos évből származó festménye a BÁV 63. aukciójának egyik érdekes meglepetése volt[3] (12. kép). A röviddel előbb múzeumi adattárba került néhány eredeti dokumentum[4] (anyakönyvi kivonatok, végrendelet, régi fotók stb.) segített tisztázni több vitás adatot a művész életére és műveire vonatkozóan. Sajnos azonban legtöbb alkotása, teljes levelezése és egyéb fontos dokumentumok még a halálát követő időben szétszóródtak szűkebb pátriájában, a Felvidéken. Így szinte reménytelen újabb anyag felbukkanására várnunk, az összegezést addig kell elvégeznünk, amíg még elérhetőek eddig napfényre került alkotásai.

Gundelfinger Gyula német eredetű ősei többszáz évvel ezelőtt települtek Észak-Magyarországra. Szülőhelyének, a régi szepességi Korompának (gyakrabban használt német neve Krompach) nemrégen kiadott szlovák nyelvű monográfiája[5] szerint 1570-ben a gazdag korompai bányák Thurzó Erzsébet kezén voltak. Az elzászlotaringiai gróf Salm Gyulától származó leánya 1574-ben férjhez ment Lichtenstein Septimhez, aki egy Nördlingenből származó bizonyos Guldenfingert bízott meg a vagyonkezeléssel. Divald Kornél szerint is — akinek 1906-os cikke máig a legrészletesebb Gundelfinger-életrajz[6] — a család ősét még Guldenfingernek hívták, aki azonban az ő adata szerint egy évszázaddal korábban, a 15. században Boroszló vidékéről jött az országba Hedwig tescheni hercegnő, Zápolya István nádor felesége, János magyar király anyja kíséretében.[7] A Thieme—Becker-lexikon sváb eredetűnek mondja a festőt.[8] A vitás eredet nem befolyásolja azt a tényt, hogy a Gundelfingerre változott nevű család az évszázadok folyamán a Szepesség egyik legbefolyásosabb családja lett s a hanyatló jelentőségű szabad királyi bányaváros, Korompa néhány lassan kimerülő bányáján és hatalmas erdőségeken kívül az övék volt a mára már teljesen átalakított vasgyár. A család utolsó neves tagja a festő előtt annak nagyapja, György, Szepes vármegye alispánja volt. Az apa 1838-i korai halála miatt anyja bérbe adta a birtokot, mely egyre kevesebbet jövedelmezett és a gondatlan kezeléstől még ez a kis maradék is egészen tönkrement. Az özvegy nem szorult rá csekély jövedelmére, mert hamarosan újból férjhez ment és a gazdag gróf Szirmay István oldalán első házasságából származó három gyermekével együtt semmiben nem szenvedett hiányt. Borsos Józsefnek a Miskolci Képtárban látható remek portréja[9] már ebben a fényűző környezetben örökítette meg a szépasszonyt, akinek leányneve egyébként Szinyei Merse Matild volt, a festő Pálnak egészen távoli rokona.[10] Az anya szülőhelyét, Szinye-Lipócot festő fia, Gyula később többször megörökítette[11] (8. kép).

A kis Gyulának meglehetősen nehéz gyermekkora volt, mert a reális gondolkodású, keményvágású anya sehogy sem tudta megérteni az örökösen rajzolgató, a tanulásnak hátat fordító, emellett végtelen büszke és dacos gyermeket, aki teljesen más volt, mint engedelmes bátyja és húga. A szülők ezért katonai pályára szánták a különös érdeklődésű fiút, remélve, hogy ott majd embert faragnak belőle. Így került hadapródként a Csehországban állomásozó 2. huszárezredbe, hol császári és királyi kamarás és alezredes mostohaapjára való tekintettel gyorsan haladt előre a katonai ranglétrán. Még csak huszonegy éves, amikor főhadnaggyá léptetik elő, de itt megálljt parancsol magának: tovább nem hajlandó visszafojtani művészi hajlamát, ezért festészeti tanulmányokra készül. Nem volt váratlan és megmagyarázhatatlan ez az elhatározás, hiszen a katonaságnál is minden szabad percét rajzolással töltötte. Már ekkor igen erős benne az érdeklődés a romantikus tárgyak iránt: régi várromok, zordon rengetegek, marcona huszárok, útszéli kocsmák rajza népesíti be vázlatkönyveit. Anyja persze hallani sem akar a ragyogó katonai kerrier feladásáról. Fia művészi elhivatottságát egyszerű szeszélynek véli, ezért úgy próbálja Gyulát jobb belátásra bírni, hogy megvonja tőle anyagi támogatását. A mindenre elszánt ifjú erre Lőcsén per útján nagykorúsítását kéri,[12] így hozzájuthat elhalt apja korompai birtoka jövedelmének rá eső harmadrészéhez és erre támaszkodva kezdi el 1855-ben művészi tanulmányait Karl Rahl bécsi magániskolájában. Az ott tanuló magyar ifjak közül főként a nála egy évvel fiatalabb Keleti Gusztávval melegedett össze, akivel élete végéig kapcsolatot tartott fenn. Keleti is kis kerülővel jutott

1. Gundelfinger Gyula arcképe. Magyar magántulajdon

erre a pályára, hiszen Bécsben joghallgató volt, de ő legalább nem kellett festő és rajzoló apja, Klette Károly ellenérzését legyőzze, mikor végül is a művészet mellett döntött. Gundelfinger tudomásunk szerint csupán egy évig volt Rahl növendéke. Egyetlen ekkor készült művét sem ismerjük, a későbbiekből visszakövetkeztetve azonban úgy érezzük, bizonyára hatott rá a Bécsben még sokáig oly közkedvelt aprólékos biedermeier tájrajz, mely a mi utazó festőinket is sokáig fogva tartotta, sőt még a fiatal Mészöly Géza is ezt tanulhatta 1869-ben az Akadémián. A nagyvonalúan összefoglaló realista szemlélet ez időben csupán Pettenkofen és barátainak jellemzője volt, a Rahl-tanítványok közül mindössze Lotz Károly puszta-festészete mutatott eredetiséget. Bár Rahl iskolájának légköre az Akadémiához viszonyítva sokkal kötetlenebb volt, eleinte mind Keleti, mind Gundelfinger a rajzos elemekből indult ki s csupán később, romantikus szemléletük erősödésével növekedett festőiségük.

Valószínűleg nyughatatlan természete, kielégíthetetlen tanulnivágyása vitte tovább Gundelfingert a düsseldorfi festőakadémiára, itt már hosszabb ideig, 1856—59-ig maradt. Karl Friedrich Lessing tanítványaként[13] a düsseldorfi tájfestőiskola realisztikusabb irányával ismerkedett, s közben beutazta fél Németországot.

Ez időben már elég erősnek érezhette magát a hazai bemutatkozásra, mert a Pesti Műegylet 1858. december—1859. januári kiállítására Gyulaffy László álnéven küldött be egy olajfestményt *Késő őszi tájkép Szinye-Lipóc helységből, Sáros megyében* címmel, Szirmay Matild grófnő tulajdonából. Valószínűleg pályaválasztását és előrehaladását akarta ezzel igazolni családja előtt, hiszen aki ismerte őt, a kép tárgyából és tulajdonosából úgyis rájöhetett, kiről van itt tulajdonképpen szó, s ha nincs sikere, akkor a Gundelfinger nevet sem hurcolta meg hiába. Az 1915-ben megjelent művészeti lexikona első kötetében közzétett meglehetősen bőséges Gundelfinger-címszó végén Szentiványi Gyula közölte azt a feltevését, hogy Gyulaffy „valószínűleg Gundelfinger Gyulával egy és ugyanazon személy".[14] Hipotézise igazolása ma még csupán kéziratban olvasható,[15] hiszen a lexikon többi kötete már nem jelenhetett meg, érdekessége miatt itt közöljük: „Gyulaffy László festő az 1850-es évek végén szerepel a Pesti Műegylet katalógusaiban. Ez a név Gundelfinger Gyula festő művészi álneve volt. A katalógus hiányos adatai szerint Eperjesről került Düsseldorfba, s 1858—59-ben onnan küldte képeit a tárlatokra. Ez a körülmény, továbbá a beküldött képek tárgya, sőt azok tulajdonosa is kétségtelenné teszik, hogy Gyulaffy László neve csak művészi név, amellyel az ezidőtájban Düsseldorfban tartózkodó Gundelfinger Gyula élt". Végül felsorolja a Gyulaffy néven kiállított képeket. Az elsőt már leírtuk, ezt követi: „1859 május—júniusban *Régi úriház keleti Magyarországban*, olajfestmény; július—augusztusban: *Tájkép Szepességből*, olajfestmény". Cédulaanyagához Szentiványi még egy sajtókritikát is csatolt a Vasárnapi Újságból, ez különösen érdekes számunkra, hiszen a Kakas Márton álnéven író Jókai Mór épp e kritikájában ünnepli az ugyanezen a kiállításon bemutatott Madarász Viktor-remekművet, a *Hunyadi László siratását* is. „Egy pár új fiatal név is tűnt fel tájképfestményekkel. Gyulaffy Düsseldorfból egy régi úriházat keleti Magyarországon, és Perczel Münchenből két nyári tájképet küldött be; az első különösen sok tanulmányra mutat és jövendőt ígér".[16] A pozitív kritika annyi jeles festmény társaságában is észrevett képéről bizonyára jóleső elégtételül szolgálhatott a fiatal művész számára. Édesanyja egyébként 1852-ben egy fiúval, Alfréddel ajándékozta meg második férjét is, de másodszor is hamar megözvegyült, hiszen Szirmay István 1857-ben Ferenc József miskolci látogatásakor az uralkodó fogadására kirendelt bandérium élén szívgörcsben fordult le lováról. A tragédia összetöri az anyát, aki legkisebb gyermekét egészen elkényezteti, később ezért fordul a jóval fiatalabb féltestvérhez segítő szándékkal a lovagias tettekre örökké kész Gundelfinger.

A fiatal művész a kiállítási siker után egyelőre otthon maradt,[17] hiszen tapasztalta, hogy költséges külföldi utazásain képtelen kijönni birtokrésze csekélyre apadt jövedelméből. Megpróbálta rendbe szedni és saját kezelésbe venni a teljesen tönkrement korompai családi gazdaságot, hogy azután újra teljes figyelmét a művészetnek szentelhesse. Óriási erőfeszítésekkel is csupán évek múltán sikerült valami eredményt elérnie, akkorra azonban testvérei lépnek fel ellene követelésekkel. „Erősen kifejlődött igazságérzete, kissé heves és összeférhetetlen természete számtalan kellemetlenségbe sodorta",[18] így megkezdődött hosszú pereskedéseinek sora, mely egész haláláig olyan sok energiáját és pénzét vitte el, hogy csupán egy-egy szerencsésebb időszakban tudott gondtalanul művészetének élni. Divald Kornél remek léleklátó sorokkal ragadja meg ezt a különös egyéniséget — élete későbbi viharos eseményeinek megértéséhez szükségesnek látjuk cikke e részének szó szerinti idézését. „Ifjúsága szomorú emlékei kísérik élete egész útján, teszik az igazság fanatikus bajnokává, aki a maga, de még inkább a mások igazságáért szinte mindenét feláldozza. Az abszolút igazság keresése még élete nagy céljától, a művészettől is eltereli, családjával szemben óriási konfliktusokba sodorja, egész életét megkeseríti. Kudarcai, amelyek eközben érik, ahelyett hogy elcsüggesztenék, új küzdelmekre késztetik, s hitét, különösen a mások igazságának ügye iránt élte végéig nem veszíti el. Szinte csodálatos, mint ér rá tengernyi baja között is mások javáért érdeklődni, másokat biztatni, s főleg amikor művészetről van szó, a csüggedőket, mint Szinyei Merse Pált is, élőszóval, mázsás érvekkel teli hosszú levelekkel új küzdelmekre serkenteni. Ő maga eközben észre sem veszi, mint nyűgözi le testét-lelkét az igazság mohó keresése, mint távolítja el egyre jobban élete ideáljától: a művészettől. És szakadatlan családások okozta boldogtalanságában úgy látszik, sohasem ébredt annak tudatára, hogy a boldog emberek átlagának élete e földön a féligazságokkal való megalkuvások szakadatlan láncolatából áll."[19] Egyébként itt közölt díszruhás arcképe is ilyen egyenes jellemű, keményen kitartó és mégis ellágyulásra hajlamos egyéniségnek mutatja[20] (1. kép).

Az 1858—59-i, művészi álnév mögé bújó első kiállítási bemutatkozást hosszú szünet követte, hiszen a birtok rendbehozatala még a későbbi pereskedéseknél is több

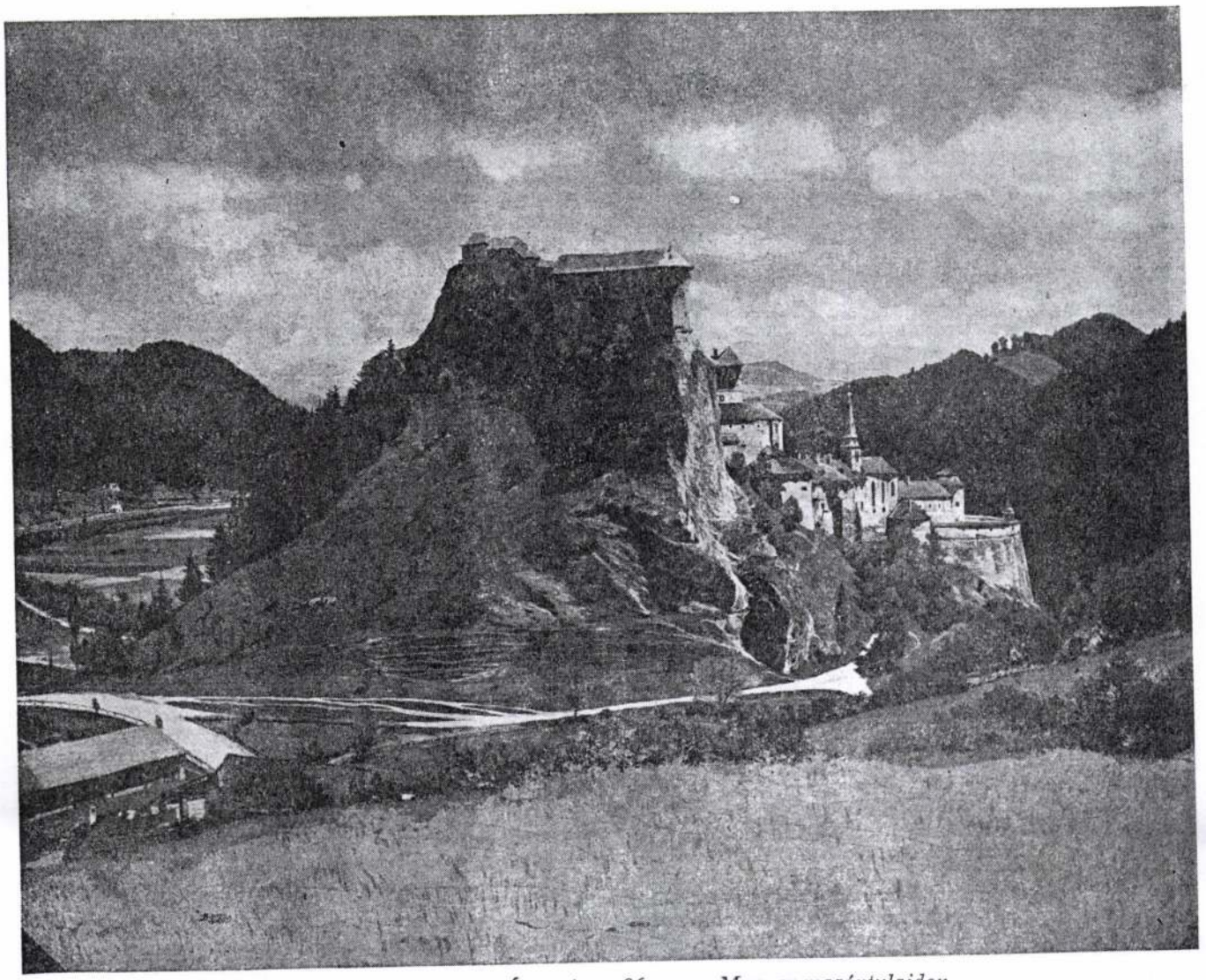

2. Gundelfinger Gyula: Árva vára, 1865—92. Magyar magántulajdon

idejét emésztette fel. Saját nevén 1866-ban állított ki először a Képzőművészeti Társulat tárlatán, s mivel ezúttal semmi visszhangot nem keltett, egy időre kedvetlenül félretette az ecsetet. Ekkori, még a leíró-topografikus veduta festészethez kapcsolódó tájfelfogására az 1865-re datált *Árva vára* című képéből következtethetünk, melyet a Képzőművészeti Társulat 1891/92-es téli tárlatáról 150 Ft-ért vett meg az állam a Nemzeti Múzeum Képtára számára.[21] Ez volt egyetlen anyagi sikere, s az idős művész csak úgy volt hajlandó megválni fiatalkori alkotásától, hogy lemásolta azt saját magának. Az előtérben befejezetlenül maradt másolat ma leszármazottainak birtokában van[22] (2. kép). A kristálytiszta levegőben rendkívül élesen, pontosan kirajzolódó látvány gondos ábrázolása volt itt a művész célja, szinte fényképészi hűséggel örökített meg minden apró tájelemet, vagy épületrészt. Színezése elég változatos, élénk, a való látványból kiinduló, jó érzéke van a közel- s távolban sokféle változatot nyújtó zöldek finom különbségeinek rögzítésére is. Bemutatási módja már-már naturalisztikus, bár még rendkívül kemény. Ez a fajta ábrázolásmód különösen akvarelljein, gouache-tanulmányain fog még sokszor visszatérni, még az 1870-es évek közepén, Münchenben, vagy idehaza készített grafikákon is, ezeken — valószínűleg Szinyei Merse Pál hatására — tovább erősíti a színek erejét. *Az urspringi kolostorromot* ábrázoló gouache-on például[23] (6. kép) az épület mögötti sűrű, tömött erdőt vad erős zöldekkel adja vissza. Hagyatékából fennmaradt egy 1868. október 6-ra datált lavírozott tus- és ceruzarajza *Budatin várá*ról[24] (3. kép), mely azt mutatja, hogy a művész magabiztosan-magától értetődő természetességgel kezeli a grafikai esz, közöket — nagyobb iskolázásra e téren valóban nem volt már szüksége. Romantikus lelkületének megfelelően továbbra is a múlt emlékeit őrző várak adták legkedvesebb témáit. A következő év júliusában *Diósgyőr*ött rajzolt, a siralmas állapotban levő saroktorony két különböző nézete került egy lapra.[25] Ábrázolásmódja minden rajzossága mellett is jól összefogott, meggyőző, kevésbé merev, mint későbbi grafikáin. Ugyanezt a várat környezetével együtt visszaadó akvarellje[26] (4. kép) már kevésbé sikerült, különösen ha kortársa, Telepy Károly híres képével hasonlítjuk össze. Gundelfingernél is található népi figura az előtéri víz partján, de merev tartása, a függőlegeshez túlzottan ragaszkodó kompozíciós szerepe össze sem mérhető Telepy természetesen mozgó csoportozatával. Gundelfingernél minden sokkal naturálisabb, tarkább, szétesőbb. Bár ő inkább elfogultságmentesen, a valósághoz erősebben ragaszkodva próbálja visszaadni az eléje táruló látványt, s így szemléletmódja is modernebb, Telepy műve — régiesebb felfogása ellenére is — kiérleltebb és nagyszabásúbb. Ha Gundelfinger is képes lett volna teljes figyelmét művészi eszközei kimunkálásának és tökéletesítésének szentelni, s nem aprózta volna el erejét egyéb feladatokkal való Don Quijote-szerű birkózásaiban, úgy életműve is sokkal egységesebb képet mutatna és nem tapasztalnánk csekély mennyiségű fennmaradt alkotása között is oly nagy minőségi ingadozásokat.

Felfogásának változásait aránylag jól követhetjük

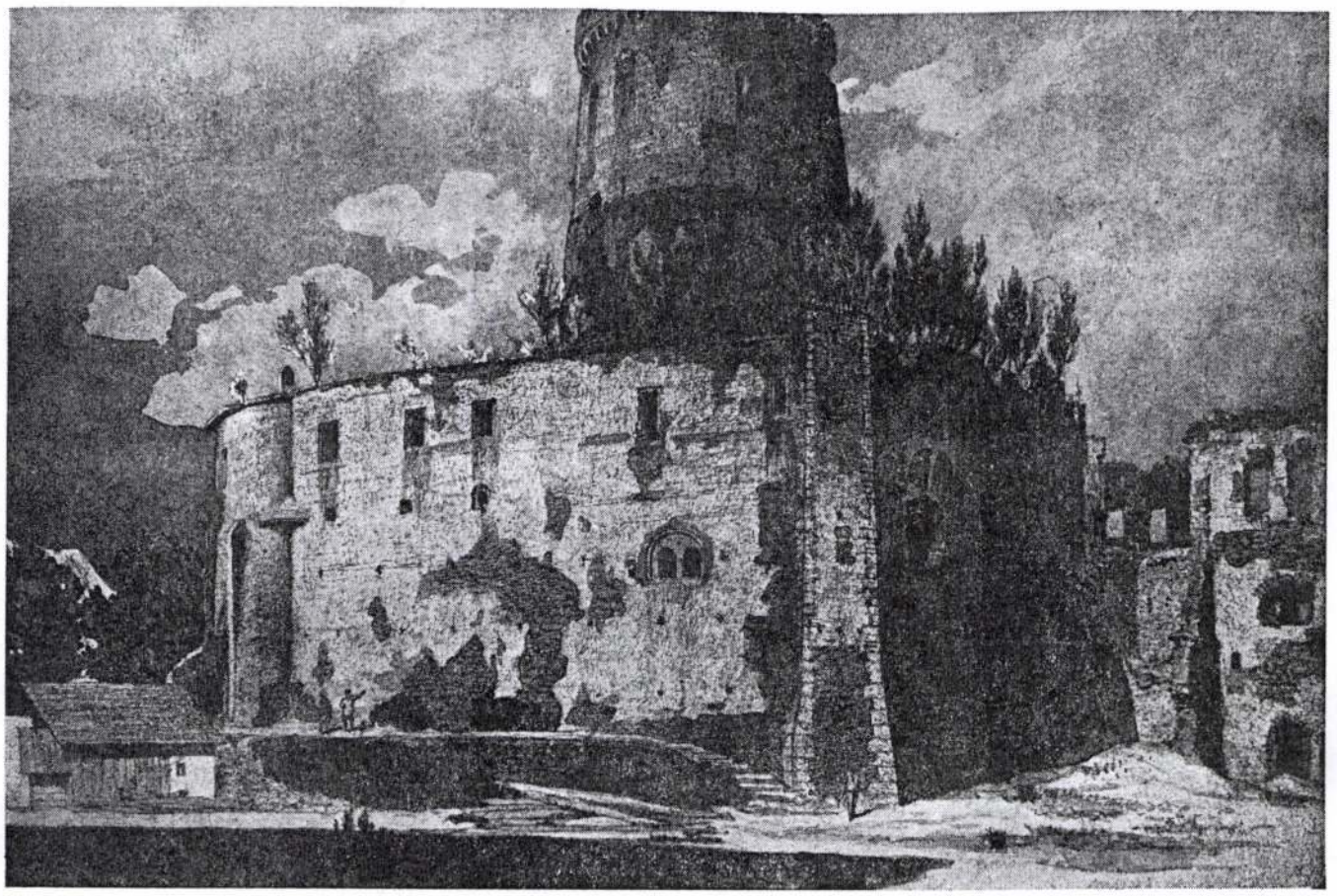

3. Gundelfinger Gyula: Budatin, 1868. Magyar magántulajdon

várábrázolásain, bár datálásuk a megmaradt képek adatainak és egyéb fogódzóknak hiányossága következtében meglehetősen merész vállalkozásnak tűnik. A korábbiak közé sorolandó a *Szepes vára*[27] (5. kép), ahol bizonyos naiv stilizálás — 1870-es évek közepén keletkezett műveinek sajátossága — észlelhető. *A szepesi vár* egy másik összefogott tanulmánya[28] (15. kép) közelíti meg leginkább a Gundelfinger legjobb műveiben megfigyelhető magasabb nívójú festői értékeket, ezért talán nem tévedünk, ha a 80-as évekre tesszük keletkezését, hiszen ez a fajta, részletezéstől mentes levegősség, nagyvonalú, puha formavisszaadás késői tájképtanulmányainak lesz leginkább sajátja, míg a 70-es éveket inkább némi stilizálás jellemzi. A *Szigliget*[29] (19. kép) viszont túlságosan elfogódott, már-már gyerekes természetfelfogást mutat a fentebb említett alkotások értékeihez képest, színezését nem ismerve nehéz róla véleményt formálni. Mindenesetre megdöbbentő, hogy az 1891. októberi datálást viseli, hiszen ez azt jelentené, hogy élete végén időlegesen ehhez az ábrázolásmódhoz is visszakanyarodott. Ezzel szemben a *Csobánc és vidéke*[30] (17. kép) és a *Füzér vára*[31] (16. kép) bizonyára érett kori alkotás, melyek messze jutottak a korai *Árva vára* metszően pontos rajzától és térképzésük is egyénibb, bátrabb megoldást mutat.

Várábrázolásainak kedvéért tett előrefutásunk után most Gundelfinger regénybe illő élettörténetéhez kell újra visszatérnünk, hogy jobban megérthessük főműveit. Mint már említettük, megyeszerte híres volt önzetlen segítőkészségéről, fantasztikus energiájáról, melyet mások ér-

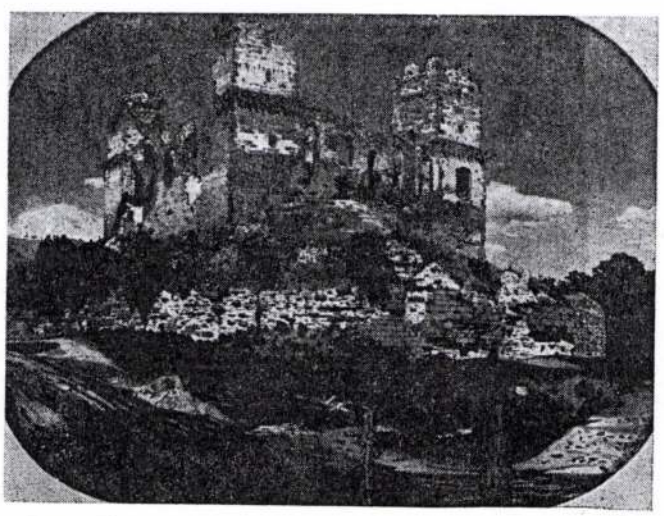

4. Gundelfinger Gyula: A diósgyőri várrom. Magyar Nemzeti Galéria

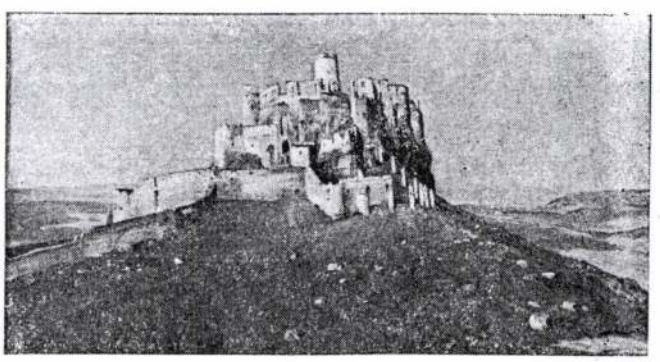

5. Gundelfinger Gyula: Szepes vára, 1872. Amerikai magántulajdon

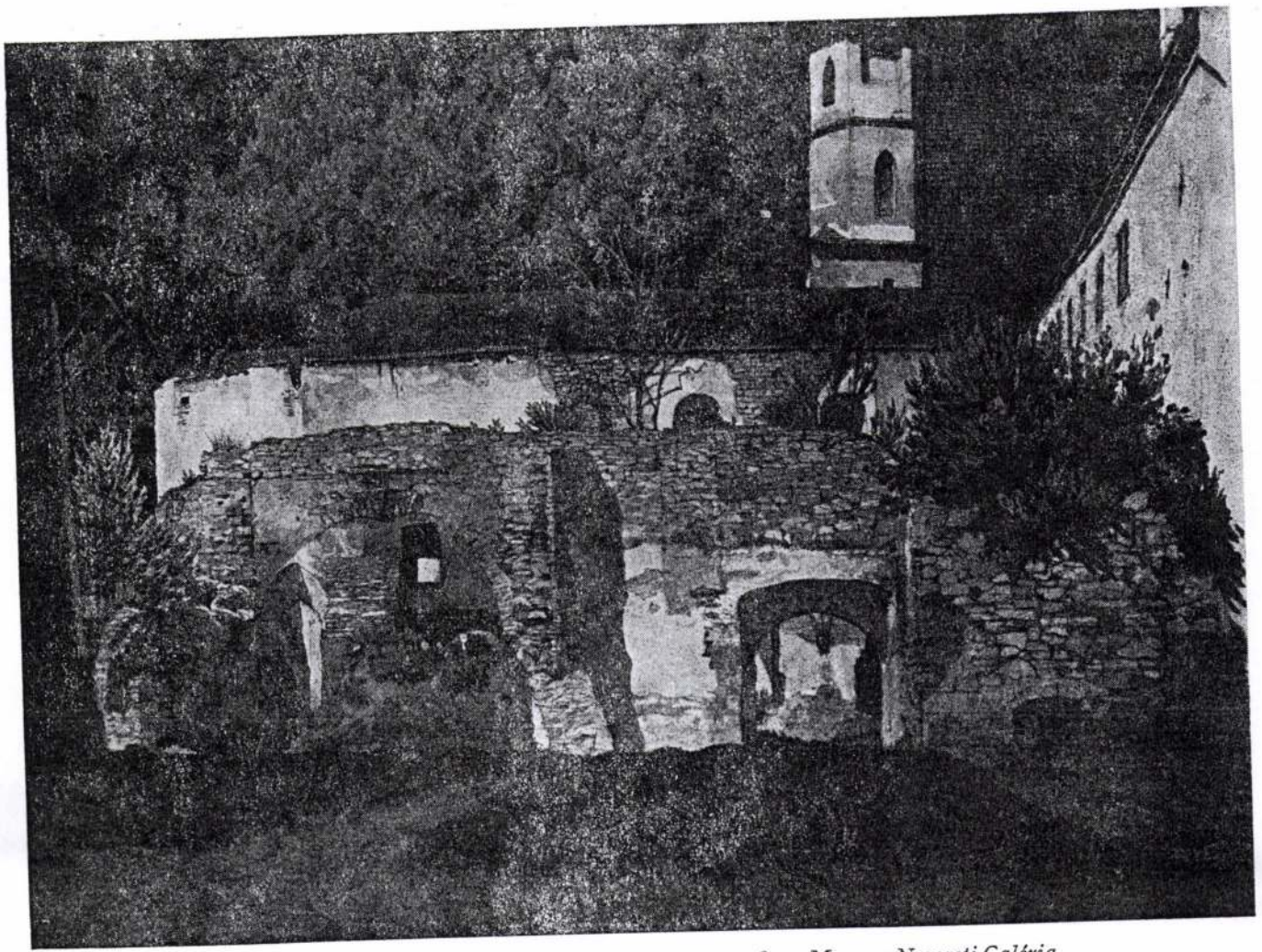

6. Gundelfinger Gyula: Az urspringi kolostorrom, 1875. Magyar Nemzeti Galéria

dekében képes volt bevetni, ha azt szükségesnek látta. Valószínűleg ezért történt, hogy a festővel jó ismeretségben levő gazdag lőcsei özvegy, Probstner Adolfné, akit már sokat háborgatott a vagyonára pályázó Probstner rokonság, halálának közeledtét érezve Gundelfinger Gyulát kérte fel három gyermeke gyámjául, abban bízva, hogy neki majd lesz ereje a kapzsi rokonság távoltartására. Reménykedése rövidesen valóra vált, hiszen mikor a Probstner család perrel támadta meg az asszony végrendeletét és követelésükre a törvényszék megfosztotta Gundelfingert gyámi jogától, ő még arra is hajlandó volt, hogy az akkor 17 éves idősebbik Probstner-lánnyal, Máriával kötött formai házassága révén nagykorúsított Mária részére biztosította az önálló ügyintézési jogot, s így testvérei is megmenekültek a további zaklatásoktól. A Probstner-fiú, Béla, egyelőre katona lett, míg a két leányról Gundelfinger gondoskodott — anélkül, hogy a házasság valóban létrejött volna — a férfinak ez természetesen hosszú időre erős lekötöttséget jelentett. Fiatalabbik gyámleánya, Zsófia — a későbbi Lilaruhás hölgy — kilencvenhét éves korában így emlékezett vissza erre az időre: „Gyula fiatal korában a düsseldorfi festőiskolát végezte és állandóan Münchenről álmodozott s amikor nővéremet elvette, hamarosan elutaztunk és Münchenben letelepedtünk."[32] Az elutazást azonban még egy jócselekedet előzte meg: Gundelfingernek sikerült elérnie, hogy a szirmabesenyői kastélyban élő anyja rábízza második házasságából származó fiát, Szirmay Alfrédot. A fiatal gróf a hatalmas Szirmay-vagyon egyetlen örököse volt, akit azonban rokonsága — anyja ébersége kijátszva — igyekezett félrenevelni, hogy majdan könnyebben megkárosítsák. A jóval idősebb, már számtalan keserű tapasztalatot szerzett féltestvér azonban még idejében észreveszi a veszélyt, mely öccsére leselkedik, ezért gyámleányain kívül őt is magával viszi Münchenbe, hogy nagykorúsága eléréséig távol tartsa őt a káros hazai befolyásoktól. A három fiatal természetesen nem volt végig a festő társaságában, hiszen különösen a leányok gyakran töltöttek hosszabb időt otthon rokoni házaknál, többek között Szirmabesenyőn, s a Szirmay-fiú is sokat utazgatott.

Gundelfinger Gyula 1870—76-ig tartózkodott Münchenben. Bár így sem élhetett zavartalanul művészetének, hiszen a fiatalok ügyes-bajos dolgai és otthoni hosszan elhúzódó peres ügyei sokszor megakasztották művészi elmélyültségében, mégis ez a hat év tekinthető talán legharmonikusabb, legeredményesebb időszakának. Tanulmányai folytatására telepedett le Münchenben: a források egybehangzóan állítják, hogy id. Eduard Schleichet és Arnold Böcklint tekintette ez időben mesterének. Ez a kapcsolat természetesen nem jelentett valódi mester—tanítványi viszonyt, csupán abból állhatott, hogy Gundelfinger gyakran felkereste példaképeinek műtermét és festés közben próbálta megfigyelni azok alkotómódszereit. A barbizoni hagyományokat Közép-Európa számára közvetítő Schleich hatásának tulajdonítható, hogy a bécsi és düsseldorfi tanulmányai folyományaképpen mindeddig megőrzött kemény rajzosság lassanként eltűnt Gundelfinger képeiről, csupán néhány grafikáján: a már említett *Urspringi kolostorrom*ot (vö. 23. jegyzet), vagy *A kriványi kastélyt*[33] (7. kép) ábrázoló gouacheokon őrizte meg nyomait, de már fokozott kolorizmussal és a lilás árnyékok alkalmazásával gazdagítva. Képei fokozatos színesebbé válása két forrásból táplálkozhatott:

9. Gundelfinger Gyula: Falurészlet Korompán, 1873. Amerikai magántulajdon

Böcklin, majd Szinyei Merse művészi elveinek megismeréséből. Jellemző, hogy a sokféle irányban szétsugárzó, virágkorát élő müncheni festészet egyik változata sem gyakorolt rá hatást, csupán a szintén vendégként ott-tartózkodó, általános meg nem értéssel körülvett Böcklin művészete érdekelte — nem témavilágában, de felfogásának eredeti különösségében.

Szinyeivel való kapcsolata 1872 júniusában vált szorosabbá (nem tudjuk, hogy egyáltalán ismerték-e korábban egymást), amikor a majd két évi jernyei távollét után Münchenbe visszatérő Szinyeinek Gundelfinger felajánlotta nyári utazásai idején használaton kívül álló műtermét, melyben a fiatal sárosi festő augusztusig dolgozott — hogy azután a Benczurtól szintén kölcsön kapott Arcostrassei műteremben immár maga is Böcklin közelébe kerüljön. Önálló műtermet csupán novemberben tudott szerezni. Szinyei édesapja — megtudván fia kapcsolatát Gundelfingerrel — szeptemberben így óvta őt a felvidékszerte ismert különctől: „... hogy a Gund. Gyula atelierjét használod, s nagyon intime vagy vele s családjával, megvallom, aggaszt — ő becsületes és jó ember, de hóbortos, extravagáns, igen tartok tőle, hogy végre is bajba kerít ..."[34] Pál ekkor már nagyjából befejezte az egyenként beállított modellek utáni alakfestést a *Majális*on. A fehér ruhás nőalakot Gundelfinger névleges feleségéről, Máriáról festette, s a fizetett modell is Mária elegáns, rózsaszínű ruhájában feszített. A táji környezet festésére novembertől kerített sort, most egyelőre néhány eladható képet szándékozott befejezni, megélhetése biztosítására. Így októberben őszintén válaszolhatta apja aggodalmaskodására: „Gundelfingeréket illetőleg hála Istennek egész nyugodtak lehettek, mert amennyire az illem csak engedi, kerülök minden közeledést, néha meglátogatom őket, de semmi tovább. Különben már pár hete nem is láttam őket."[35] A későbbi események ismeretében úgy gondoljuk, hogy nem tarthatott néhány hónapnál tovább a visszavonulás, hiszen 1873 tavaszán Pál már megkérte Gundelfinger kisebbik gyámleánya, Probstner Zsófia kezét. Pál apja akkoriban már Sáros megye főispánja volt és egyáltalán nem örült fia választásának, ezt az a tény is tükrözi, hogy a Korompán tartott esküvőn a szülők nem jelentek meg, csupán Zsiga öccse volt ott Pál tanújaként. A fiatal pár Korompán és Szirmabesenyőn töltötte a mézesheteket Gundelfingernél és annak anyjánál, majd Jernyére költöztek, itt már befogadták a szülők a családba kedves és szép fiatal menyüket.

Fentiekből következik, hogy Gundelfinger Gyula közeli viszonyba került a fiatal Szinyeivel. Ettől kezdve gyakran buzdította a festésre a könnyen csüggedő fiatal-

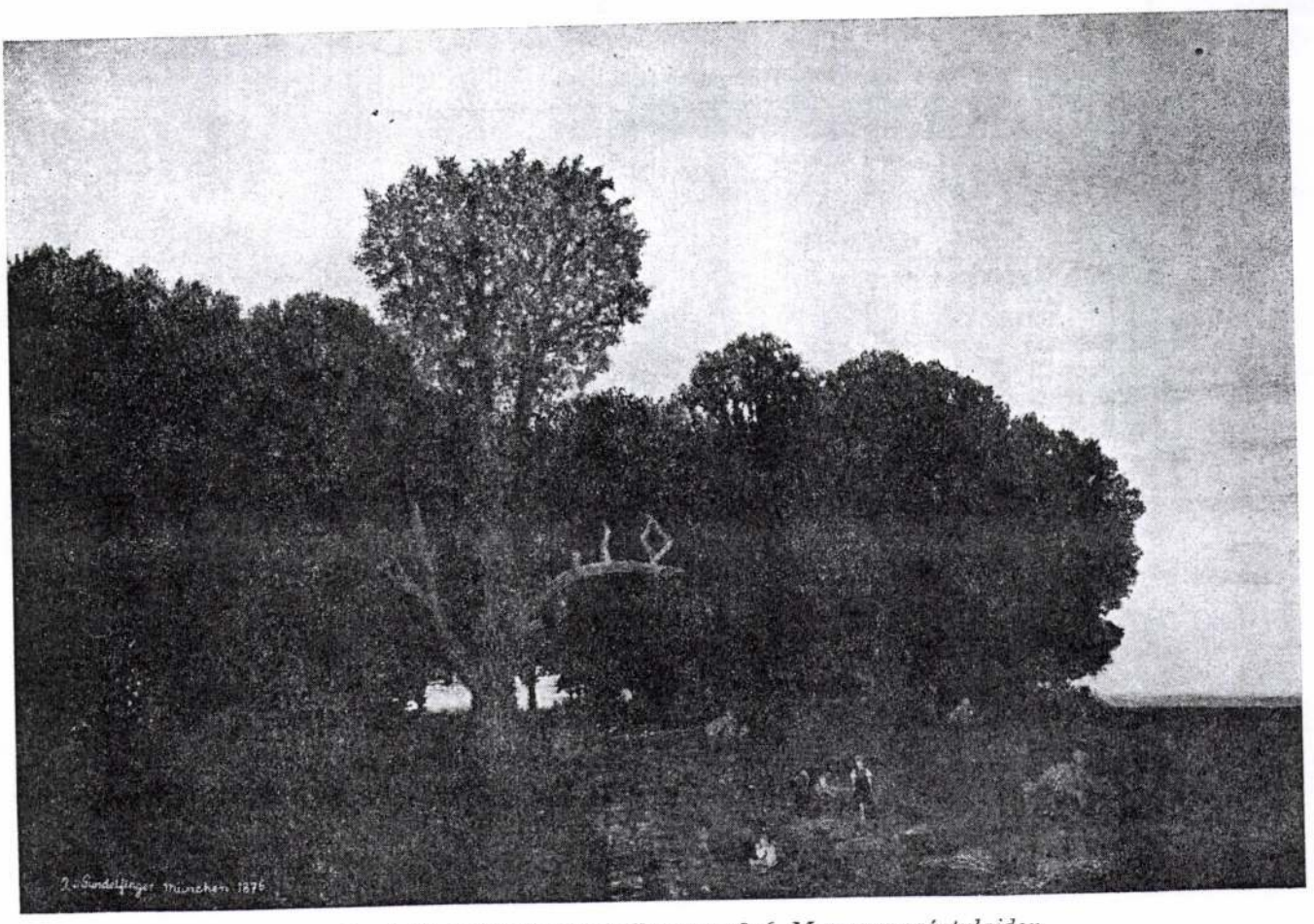

10. Gundelfinger Gyula: Esti alkonyat, 1876. Magyar magántulajdon

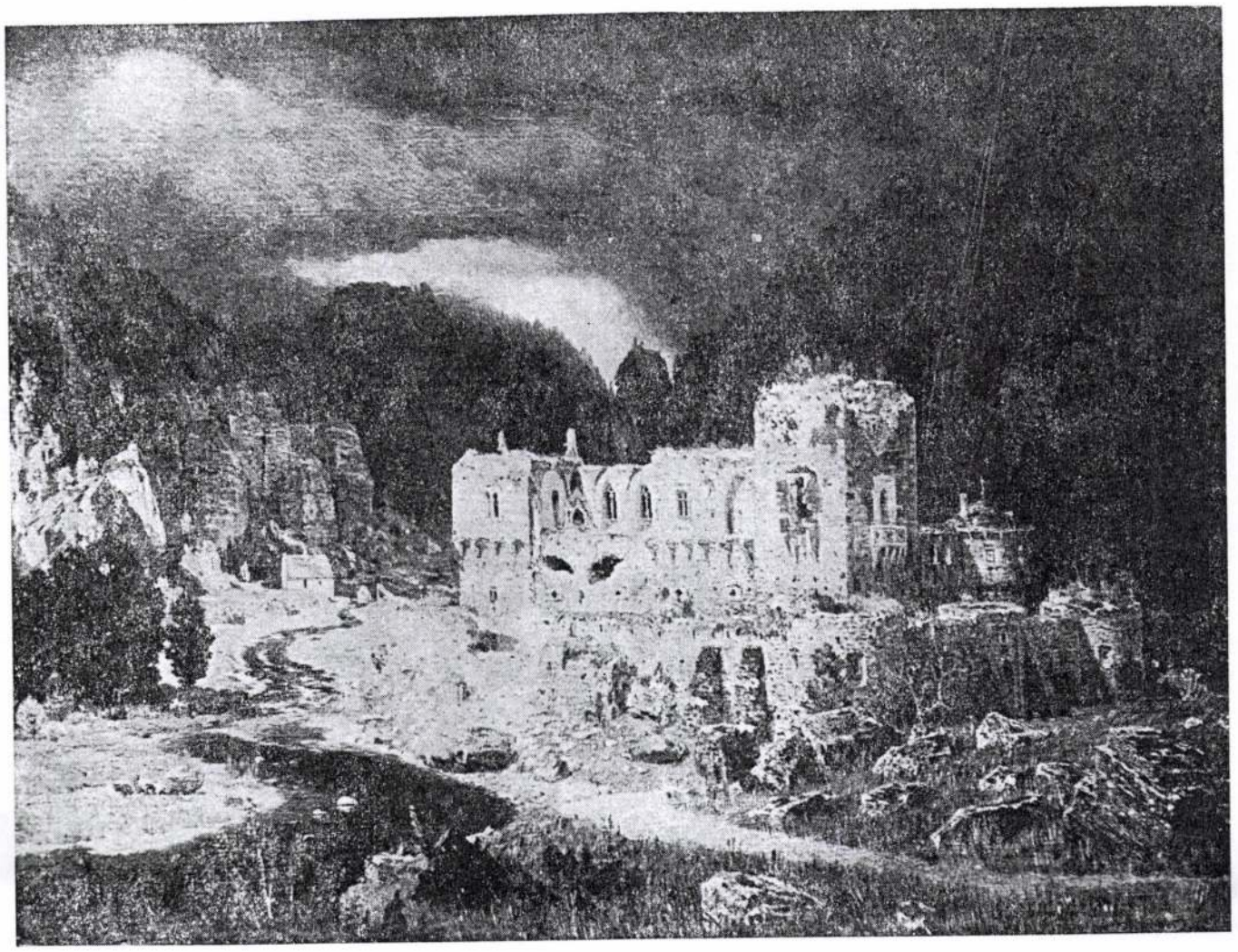

13. Gundelfinger Gyula: Felsőmagyarországi várkastély. Archív fotó

embert, ha utazgatásai közben Jernyét is útba ejtette, sőt levélben is megtette ugyanezt. Divald Kornél idéz egy 1882. október 3-i, zsolcai keltű levelet, melyet Gundelfinger írt Zsófiának, egykori gyámleányának.[36] Mint Gundelfinger egyetlen megmaradt levélszövegét, érdekessége miatt itt is közöljük néhány passzusát: „... Mikor Keleti Gusztávot, a mintarajziskola igazgatóját meglátogattam, aki Rahlnál tanulótársam volt, hazánk e legkiválóbb műkritikusához egy külföldi festő jött látogatóba, s mi Magyarország legkiválóbb festőiről beszélgettünk. Keleti Palit is szóba hozta s azt mondta, hogy nem tudja, miért nem látott már régen tőle semmit. A külföldi festő erre azt felelte, úgy hallottam, hogy megnősült, s azóta semmit sem fest többé ... Ekkor ... megfogadtam, hogy fölkérlek: bírd rá befolyásoddal Palit, hogy ismét komolyan hozzálásson a művészethez és hogyha neked ez sikerül, serkentsd mindig munkára, amint ezt nem egy kiváló mester felesége tette, mint pl. a német Düreré is ... Olyen emberek, akik nem tudták, hogy ismerjük egymást, beszéltek nekem tehetségéről. Lindenschmidt, Spitzweg, Voltz, Keleti, továbbá közös jó ismerőseink közül Kurtzbauer, Schleich, Böcklin ... Honnan Pali bizalmatlansága önmaga iránt, hogy képtelen lesz érvényesülni? ... Pali, édes barátom! Nem tudod a művészi munkát önmagáért megbecsülni, mihelyt a közönség, ez a birkanyáj, rögtön oda nem lesz attól, amit tőled lát, avagy ha az irigységtől sárguló kritikus munkáidat lerántja? ..." A levélből sok mindenre következtethetünk. Egyrészt láthatjuk, kikkel volt Gundelfingernek szorosabb összeköttetése és hogy a festő aránylag kis mennyiségű festői munkálkodása mellett is sose mulasztotta el bizonyos mérvadó művészi körök látogatását. Ezt abból is lemérhetjük, hogy nagy gondot fordított arra, hogy minél többször szerepeljen hazai és külföldi kiállításokon. Ebben Szinyeivel épp ellenkező módon viselkedett, aki inkább konokul elvonult magányába, mintsem hogy ő keresse az érvényesülést (ez is oka lehetett az újszerű művészetét kigúnyoló kritikusok ellenszenvének). Másrészt elcsodálkozhatunk Gundelfinger kitűnő emberismeretén, azon a nyitottságon, mely ellenvetés nélkül áll Szinyei akkor még teljességgel félreértett és elutasított modernsége mellé — talán akkoriban egyetlenként. Divald Kornél a Gundelfinger-hagyatékban böngészve Szinyei válaszleveleit is megtalálta, ezért írhatta, hogy „Szinyeinek jól esett szinte egyetlen barátja biztatása, aki művészetét megértette. Mindazonáltal nagyobb hatással nem volt rá."[37] Hogy is lehetett volna, amikor saját művészi pályája már nem tudott meggyőző érveket szolgáltatni a folyamatos, következetes festői munka eredményessége mellett. Megalkuvást nem tűrő, igazságot szolgáltatni mindig kész jelleme örökösen hadakozni kényszerítette és folytonosan elvonta őt a festéstől. Pedig, hogy ő is többre vágyott, mutatja levelének eddig még nem idézett részlete: „... ha Pali ... mindent félredob, Isten kegyelméből való tehetségét eltemeti, és soha ... nem lesz többé boldog. Mert semmi sem boszszulja meg magát annyira, mint a művészi munka elhanyagolása, ha igazán tehetséges az ember ... Foglalkozzék bármivel, ismét és ismét el fogja majd szívét a keserűség, valahányszor tespedésének tudatára ébred ..." Saját tapasztalatából beszélhetett.

A Szinyei-barátság mégsem hozott azonnal mélyre-

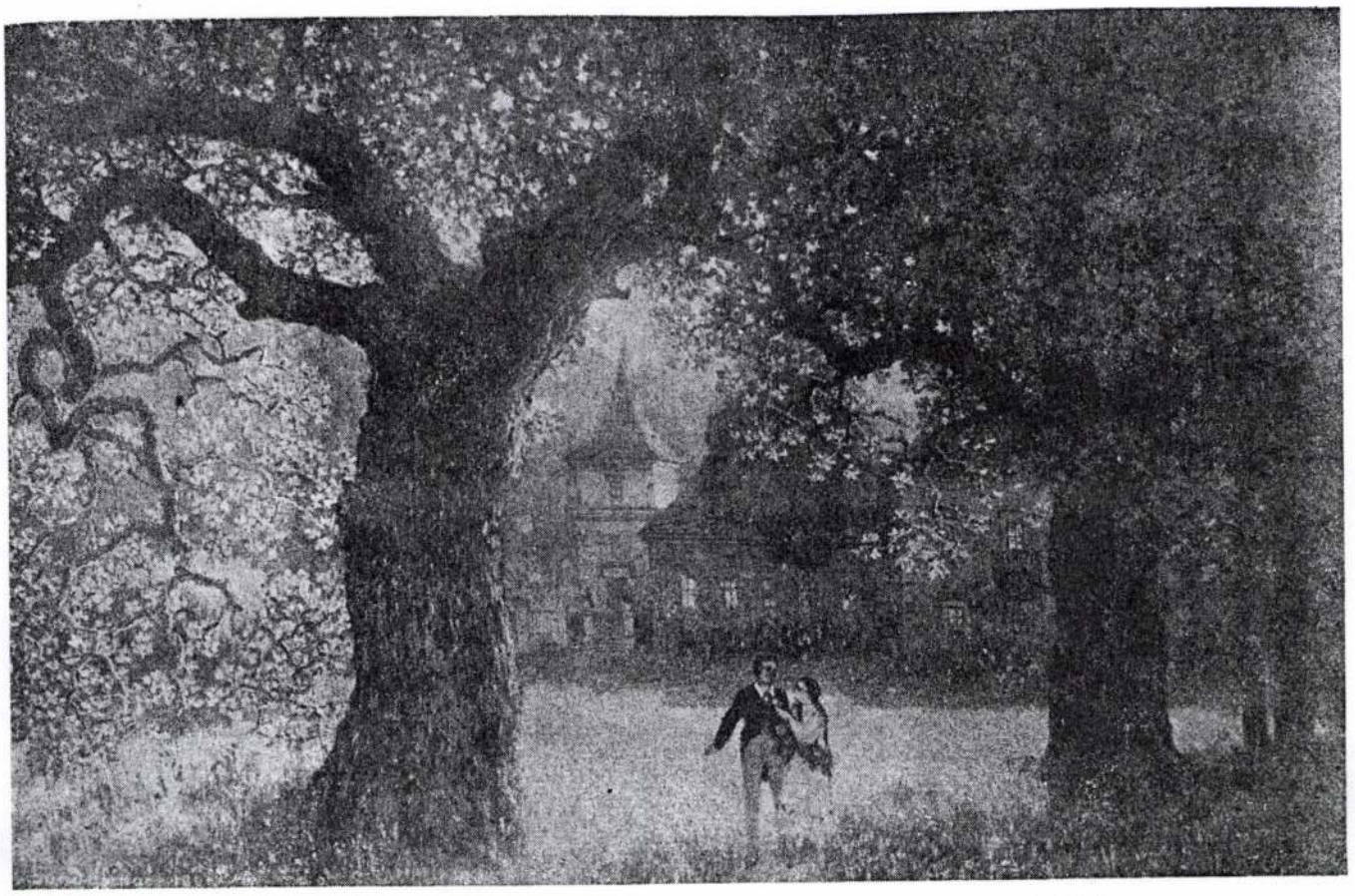

14. Gundelfinger Gyula: Tavaszi reggel a szirmabesenyői parkban. Archív fotó

ható változásokat Gundelfinger festészetében, mint ahogy arra lelkesedéséből következtethetnénk. 1873-ban, tehát a *Majális* évében, Münchenben festette és még ugyanabban az évben a Glaspalast nagy tárlatán bemutatta a Nemzeti Galéria állandó kiállításán is megtekinthető *Szinye-Lipóc vidéke* (8. kép, vö. 1. jegyzet) c. képét, mely mind a vadregényes tájék kiválasztásában, mind három térrétegre tagozódó klasszikus kompozíciójában őrzi a romantikában is élő tájfestői hagyományt, még ha színezése rendhagyóbb is a barnás galériatónust elvető sokféle zöldben pompázó vidék alapszínével kontrasztáló középső piros folt révén. S a várromokkal, fantasztikus sziklaalakulatokkal koronázott szirteket mindenütt beborító erdőségek fölött sejtelmes ködök gomolyognak, a színeket itt-ott felgyújtja a beszűrődő napfény: csupa olyan jel, mely a természet gondos megfigyelését bizonyítja — bár a nagy kompozíció nem a motívum előtt, hanem attól sok száz kilométerre, a müncheni műteremben készült, vázlatkönyvi feljegyzések alapján. Tehát a bécsi tájfestő iskola receptje még itt is kísért, a naturalisztikusabb düsseldorfi tanulságok előtti időből. Mikor azonban nem kiállításra szánt, reprezentatív nagy képet fest, de saját örömére szülőfaluja egyik festői kis zugát kívánja megörökíteni, mégis láthatóvá válik Gundelfingernél is az a hatás, mely őt Szinyei Merse által érte. Hagyatékában szerencsésen megmaradt egy *Falurészlet Korompán* (9. kép),[38] melyet 1873. szeptemberi dátummal látott el: üde, világos színekkel rögzített látványfestészet, mely a motívum folytonos szemlélése közben, természet után készült mesterkéletlen természetkivágat. Ekkoriban különösen sokat volt együtt Szinyeivel, aki többször tartózkodott Korompán októberi esküvője előkészítése végett. Így a mérvadó művészeti központok visszahúzó ereje ezúttal kevésbé tudott érvényesülni a fiatal, energikus festőtárs hatása mellett. Bár az Amerikában őrzött eredetit nem állt módomban megnézni, a színes fotóból ítélve valószínűnek látszik, hogy a kis kép egyike Gundelfinger legmodernebb festményeinek: a napsütötte, világos színekben mintha plein-air hatások is megcsillannának. Igazán sajnálhatjuk, hogy ehhez a felfogáshoz csupán idős korában, 1886 körül fog csak visszatérni.

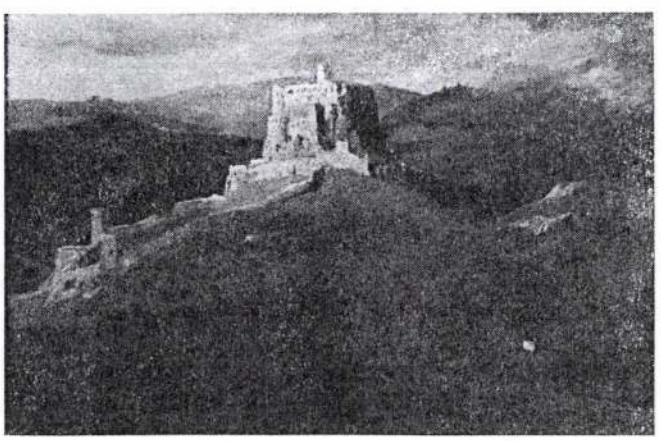

15. Gundelfinger Gyula: A szepesi vár. Amerikai magántulajdon

Egyelőre azonban vége az otthoni vakációnak, s Gundelfinger visszatér Münchenbe, ahol még három évig fog dolgozni. A közbülső évek termése számunkra teljesen ismeretlen, 1876-ból azonban három jelentős alkotása is fennmaradt. Mintha a Szinyei-hatás teljességgel feledésbe merült volna! Inkább az 1873-as *Szinye-Lipóc vidéké*nek némelyik képelemére kell gondolnunk az első két festmény szemlélésekor. Ott ugyanis a baloldali, lombkorona nélküli kopár fa szeszélyes formájú ágai különös hangsúllyal kötötték össze a szemlélőt a távolabbi hegyoldalakkal. Az *Esti alkonyat* (1876, 10. kép)[39] hatalmas, egész képtéren uralkodó fája még furcsább alakú: alsó, kopáran meredő ágai Csontváry cédrusait előlege-

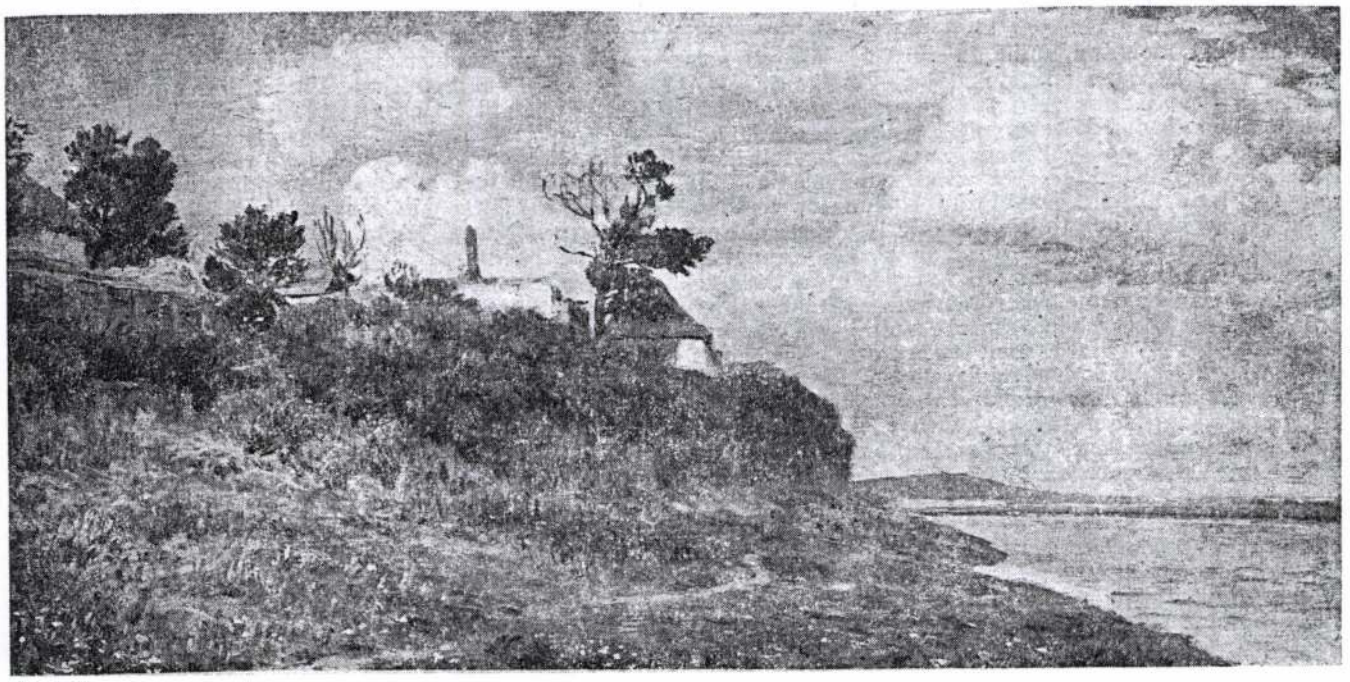

18. Gundelfinger Gyula: Olaszliszka. Magyar Nemzeti Galéria

zik és teljesen megzavarják az egyébként idilli hangulatot, melyet a mezőn munkálkodó földművesek és a védelmező fákhoz simuló kunyhó áraszt maga körül. A Schleichnél látott intim táj valami kesernyés grimasszal telítődött.

Ugyanebből az évből származik a *Tájkép várrommal*[40] (11. kép) egészen furcsa, meseszerű kompozíciója, melyen újból fontos szerepet kapnak a bizarr formájú fák. Mintha egy kísértetek látogatta elvarázsolt kastély kertjében vonszolná maga után kiáltásra feszülő kisleányát az előtéri ösvényen siető nő. A viharos égbolt alatt különös színesség kel életre, de ez is épp oly képzeleti jellegű, mint maga az egész látomás, a sosem volt kastéllyal együtt. A Münchenből évek óta eltávozott Böcklin szelleme kísért távolból, csakhogy az ő életörömtől duzzadó mitológiai lényei és mediterrán pompájú tájai valami északias fantasztikumnak adták át helyüket, melyből az alkotó zaklatott lelkivilágára következtethetünk. Gundelfinger művének bizarrsága még szembeötlőbbé válik, ha egy másik romantikus tájfestő hasonló elgondolású képével vetjük össze, mondjuk a fiatalkori kolléga, Keleti Gusztáv *A száműzött parkja* c. képével. Utóbbi is a pusztulásnak indult hajdani dicsőségre utal és száraz akadémikus eszközei az egész haza gyászos helyzetére utaló tartalom mélyebb megértését szolgálják. Ezzel szemben Gundelfinger tájképe inkább emlékeztet egy boszorkányszombat kísérteties helyszínére, mint valamifajta hazafias allegóriára. Még leginkább a Münchenben ez időben elterjedőben levő misztikus és okkult tanokhoz igazodik, melyek később a szimbolizmusba torkollottak.

Az újonnan felmerült *Tavaszi táj várrommal*[41] (12. kép) is ennek a nagy művészi felbuzdulást tükröző utolsó müncheni évnek a terméke, Gundelfinger legharmonikusabb műveinek egyike. Mintha egész más kéz munkája lenne mindhárom azonos időben született festmény, mint-

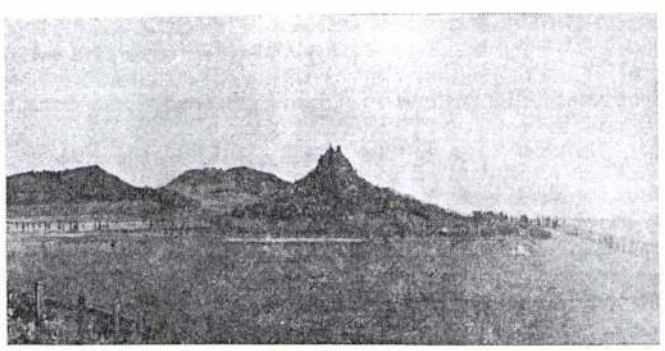

19. Gundelfinger Gyula: Szigliget, 1891. Amerikai magántulajdon

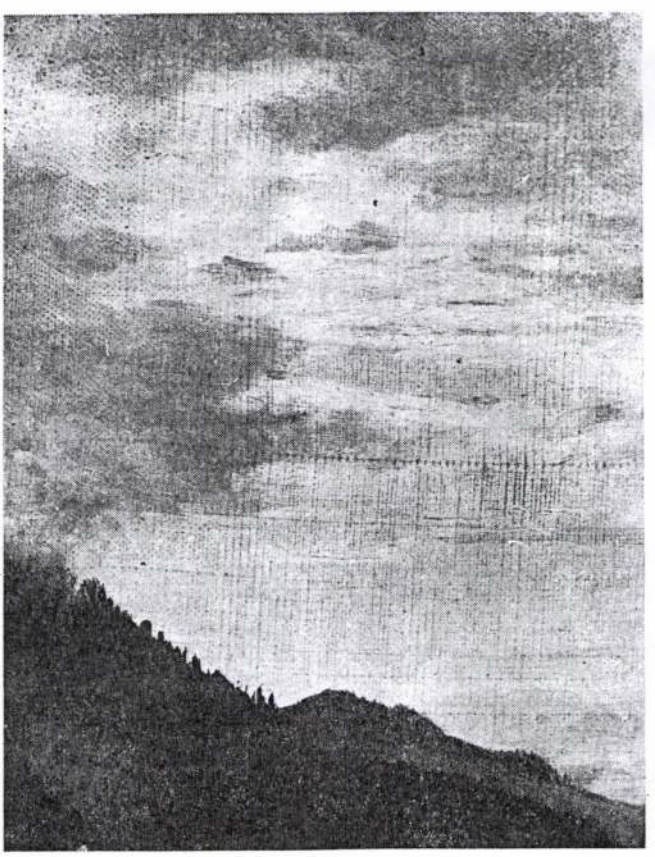

20. Gundelfinger Gyula: Tájképvázlat. Magyar Nemzeti Galéria

ha nem győzte volna próbálgatni képességeit a különféle ábrázolásmódokban. A forrásokból több Gundelfinger mű nyomát lehet kiolvasni, mint amennyinek sikerült eredetijét, vagy legalább reprodukcióját előkeríteni.[42] A Szentiványi Lexikon is azt írja, hogy szepességi előkelő családoknál számos képe van szétszóródva, ezenkívül hagyatéka is bőségesebb volt, mint az a ma még fellelhető művekből megállapítható. Ha minden művét sikerülne egybegyűjteni, talán megnyugtatóbb lenne az összkép, különféle korszakaihoz több festmény is tartozna. Most azonban szinte azt mondhatjuk: ahány kép, annyiféle elgondolás, illetve stílus. És érdekes módon mégsem téveszthető össze egyik sem kortársai vagy példaképei hasonló alkotásaival, a rokonság szinte mindig csak viszonylagos, több az elválasztó, mint az összekapcsoló vonás. A *Tavaszi táj várommal* például távolról Hans Thomát juttatja eszünkbe, pedig könnyebben rokonítható későbbi, század végi törekvésekkel, elég, ha Levitan hasonlóan üde orosz tájaira, vagy a düsseldorfi tanultságú Hans von Volkmann (1860—1927) némely hangulatos lírai tájképére utalunk a századfordulóról. Theodor Hagen (1842—1919) szintén Düsseldorfban járt az Akadémiára tíz évvel Gundelfinger után, 1883-as *Nideggen vára* is távoli rokona Gundelfinger műveinek. A magyar képből úgy tűnik, hogy festőnk már a plein-air megfigyelések eredményeit is kamatoztatta ezen a vásznán, legalábbis a színes árnyékok, a gyengéd párás atmoszféra és a bárányfelhőkkel borított ég furcsa villódzása, a szórt fény elomlása a finoman színes tájon, mind erre enged következtetni. Valóban, szinte elképzelhetetlen lenne, hogy az előzőkkel azonos évből származik — ha a mindhárom képen jelenlevő szignó és dátum nem utalna megbízhatóan közös eredetükre.

Felsőmagyarországi várkastély (13. kép) című képét sajnos csak régi archívfotóból és Divald Kornél 1906-os Gundelfinger-cikke illusztrációjából ismerjük.[43] A fekete-fehér fotóból alig kivehető évszám szerint 1880-ban festhette és 1885-ben volt kiállítva a Képzőművészeti Társulat közvetítésével létrejött antwerpeni magyar kiállításon, valamint ugyanabban az évben a budapesti őszi tárlaton. Ismereteink szerint ez volt utolsó vadromantikus festménye, mely leginkább az 1873-as *Szinye-Lipóc vidékével* rokonítható és nem sok köze van az 1876-os év fent elemzett képeihez. Egy másik gyenge minőségű archívfotóról talán az 1881-es évszámot sikerült kiolvasnunk, ez a *Tavaszi reggel a szirmabesenyői parkban*[44] (14. kép), mely a Képzőművészeti Társulat 1891/92-es téli tárlatán, majd az 1892-i VI. nemzetközi müncheni műkiállításon szerepelt. Bár a baloldali fa göcsörtös ágai és a falevelek rajza a 70-es évek közepi képeit és grafikáit idézi, az összhangulat sokkal intimebb és líraibb, mint bármelyik eddigi művén, még ha az előtéri figurák esetlensége alakfestési járatlanságát is bizonyítja.

Ekkoriban már otthon tartózkodott és nagykorúvá lett féltestvérének segédkezett birtokai átvételében. Névleges neje, Mária és a fiatal Szirmay a müncheni évek alatt megszerette egymást és most, utóbbi nagykorúvá válásakor kívántak összeházasodni, ezért Probstner Mária 8 évi formaházasság után elvált Gundelfingertől és 1878 augusztusában hozzáment Szirmay Alfrédhoz. Az eddig Szirmabesenyőn lakó anya nem nézte jó szemmel a házasságot, ezért átadta a házat a fiataloknak és ő maga Kassára költözött, ahol két év múlva meghalt. A művészetekért rajongó házaspár által kialakított boldog családi fészket gyakran meglátogatta az exférj és gyámapa és több képet festett itt.[45] Hasonlóképpen szívesen töltött hosszabb időt Szirmabesenyőn több ízben is Szinyei Merse Pál feleségével, aki a ház asszonyának testvérhúga volt. Itt készült festményeiről folyóiratunk egyik előző száma közölt ismertetést.[46]

Gundelfinger figyelme ekkoriban újra a pereskedések felé fordult és csupán ritka szerencsés perceket szánhatott a művészetnek, hiszen kevésbé harcos természetű öccsének próbálta minden erejével biztosítani a kapzsi rokonok által veszélyeztetett Szirmay-birtokokat. Most még nehezebb fába vágta a fejszéjét, mint annak idején a Probstner-ügy kapcsán. Ez időben sokat tartózkodott az ősi Szirmay-birtokon, Sárosszentmihályon[47] régi okmányok keresése céljából. Okvetetlenkedéseire végül az egyik rokon becsületsértéssel válaszolt, ám az így kikényszerített párbajban Gundelfinger 1881. december 14-én lelőtte magabiztos ellenfelét. Egy évi államfogházra ítélték, melyből kegyelmi kérvényei ellenére is le kellett ülnie fél évet a váci börtönben 1884 júniusától decemberéig. Ebben az évben halt meg harmadik gyermekével együtt a szülése utáni gyermekágyi lázban Szirmayné Probstner Mária, különféle felvidéki járványok következtében pedig a hatéves elsőszülött fiúcska hunyt el, Szinyeiéknél meg három kisleány. Gundelfinger féltestvére és védence egyetlen kislányával maradt és búskomorságba esett, Szinyeiéknek pedig végképp megromlott a házassága, mely 1887-ben válással végződött.

A vele és környezetében történt tragikus események azonban nem törik meg Gundelfingert. Kiszabadulása után újra Münchenben találjuk.[48] Teljes erővel veti magát a művészeti életbe, számon tartja a kiállításokat és igyekszik régi és újabb műveivel mindenütt jelen lenni. Hazatérése után saját kezelésébe veszi megmaradt korompai birtokát, faiskolát és gyümölcsösöket létesít és házvezetőnőjétől született kislánya társaságában igyekszik csupán otthoni boldogságára gondolni és a sorra elvesztett perek keserűségét elfelejteni. 1886-ból fennmaradt egy élénk színekben festett olajtanulmánya, melyen a rózsaszín ruhás élettárs ül kis gyermekükkel ölében a korompai ház ablakában.[49] Mintha más ember festette volna! A nagy harcos, mások bajának örökös orvoslója képes volt meglett korában a teljes megújulásra, ezt bizonyítja számos olajtanulmány, melyet tulajdonosuk, a művész Amerikában élő egyik leszármazottjának jóvoltából színes fotókon is tanulmányozhattunk. Míg az 1876-os *Tavaszi táj várrommal* minden frissesége mellett is bizonyos stilizálás jeleit mutatta, a tíz évvel későbbi, de e mű egyenes folytatásának tekinthető tájtanulmányok sokkal naturalisztikusabbak, a plein-air mélyebb megértéséről vallanak. Saját lelki áthangolódásán kívül ebben az is közrejátszhatott, hogy mind Münchenben, mind Pesten elszaporodtak a világosan festett képek és Gundelfinger, aki most különösen figyelemmel kísérte a kiállításokat, bátorságot merített kortársai hasonló törekvéseiből. Nagyvonalúan összegező *Erdei folyórészlet*ével[50] egész közel került Szinyei 1883-as *Pataktanulmány*ához, míg *Olaszliszka*[51] című kis vázlata (18. kép) a korai szolnokiak plein-air-jére rímel.

Ezután azonban megtorpanás tapasztalható festészetében. Nem keres többé sem vadregényes, sem változatos, üde tájakat, egyetlen, már-már monomániás témája a felhős égbolt mindig változó látványa. Székely Bertalan volt ilyen kitartó felhő-festő. Gundelfingert főként a viharos ég szürkés színjátéka érdekelte, százával készítette ilyenkor felhőtanulmányait[52] (20. kép). Így hűlt meg egyszer udvarháza tornácán: hatvanegy éves korában végzett vele az alattomos tüdőgyulladás.

A magyar festészet és a felvidéki élet különös figurája szállt vele sírba. Nagyobb névre szert tett, művészileg sikeresebb kortársaival összehasonlítva életműve sokkal egyenetlenebb és kisebb jelentőségű annál, hogy most túlzottan akarnánk hangsúlyozni rehabilitálásának szükségességét. Hiszen például Keleti Gusztáv sem festett sokat kultúrpolitikai tevékenysége miatt, mégis sokkal egyenletesebb színvonalú festői működése, melyben több műfajban bizonyította rátermettségét (tájképein kívül emlékezzünk például Eötvös Loránd ifjúkori arcképére). De Keleti kifejezésmódja retrográdnak mondható: mindig visszafelé nézett és kritikusként sem volt képes ráérezni a jövő tendenciáira. Gundelfinger kizárólag tájfestő volt, staffázs alakjai mind gyengék ahhoz, hogy más tematikát is feltételezhetnénk esetleg eltűnt műveihez. S bár nem volt határozott és kiforrott tehetség, legjobb műveiben kétségtelenül felfedezhetjük olyan önálló kezdeményezések még bátortalan jeleit, melyek a festészettörténet fejlődése irányába mutattak.

Szinyei Merse Anna

1 *Szinye-Lipóc vidéke*, 1873. o. v. 79×127 cm. J. b. l.: J. v. Gundelfinger München 1873. MNG Ltsz.: 2758. Kiállítva: 1873 München, Glaspalast; 1877 OMKT téli kiállítás; 1885 Antwerpen; 1889 OMKT Arad—Temesvár—Herkulesfürdő-vándorkiállítás; évekig a Nemzeti Múzeum Képtárában, Szépművészeti Múzeumban, majd a Nemzeti Galériában.

2 *Tájkép várrommal*, 1876. o. v. 78×126,5 cm. J. j. l.: 1876 J. v. Gundelfinger München. MNG Ltsz.: 82. 28. T. Kiállítva: MNG Új szerzemények 1983—84.

3 *Tavaszi táj várrommal*, 1876. o. v. 43,5×63,5 cm. J. j. l.: J. v. Gundelfinger München 1876. 63. BÁV Aukció 1984. május. Kat.sz.: 74.

4 MNG Adattár Ltsz.: 21692/1983.

5 *Ivan Chalupecky—Ján Rak:* Dejiny Krompachy. M. N. V. Krompachy, 1981.

6 *Divald Kornél:* Gundelfinger Gyula festőművész (Művészet, 1906. 232—242.)

7 *Divald* i. m. 234. A szepeshelyi levéltári kutatásokon alapuló adat valószínűleg hitelesebb, mint a családi szájhagyomány útján fennmaradt sváb eredet hiedelme. A festő maga is kutatta ősei nyomát, amikor 1857-ben düsseldorfi festőnövendékként a breisgaui Freiburg melletti Guldenfingen falut felkereste. Semmi sikerrel nem járt, már csak azért sem, mert ősei 400 évvel azelőtt már a Felvidéken éltek.

8 *Thieme-Becker* Künstlerlexikon XV. Leipzig, 1922. 341.

9 Olaj, fa, 34×28 cm. Irod.: *Végvári Lajos:* Kétszáz év magyar festészete a Miskolci Képtárban. Miskolc, 1982. kat.sz. 23. Közölve színesen a címlapon és a 30. oldalon fekete-fehérben. — A családra vonatkozó adatokért Bán Lászlónénak, özv. dr. Szigethy Miklósnénak, valamint id. dr. Dabasi-Halász Zsigmondnak tartozom köszönettel.

10 Gundelfinger Gyula szepesi alispán nagyapja, György egyébként szintén Szinyei leányt vett feleségül: Borbála Annát (1757—1807), akinek 1779-ben festett, ismeretlen gyenge festőtől származó portréját (férjéével együtt) nemrég ajándékozták a leszármazottak a Nemzeti Galériának (Ltsz.: 82.30 T). Ő Szinyei Merse Pál dédapjának húga volt, míg Matild sokkal távolabbi rokon, a család másik ágából.

11 Az 1. jegyzetben megadott befejezett képen kívül a MNG birtokában van még egy jó minőségű félbehagyott vázlat *(Szinye-Lipóc környéke.* o. v. 22×42,5 cm. J. n. Ltsz.: 59.163 T). Ez is egyike azon képeknek, melyeket Divald szerint Szinyei Merse Pál válogatott ki a művész hagyatékából a múzeum számára. Gundelfinger Amerikában élő leszármazottjának tulajdona ezen kívül még egy kis tanulmány, mely őszi színpompájával a nagy kép korábbi variánsa *(Szinye-Lipóc.* o. v. 7,5×12 cm).

12 *Divald* és az ő nyomán *Szentiványi Gyula* is (Magyar Képzőművészek Lexikona I. Bp. 1915. 611.) későbbre teszi a pert. Az MNG Adattárában levő eredeti okmányból (Ltsz.: 21692/1983—54.) azonban tudjuk, hogy az megelőzte a bécsi tanulmányokat, hiszen kelte 1854. október 3.

13 Az adat forrása: Almanach der Maler und Bildhauer Deutschlands und Österreich—Ungarn. I. Jahrgang 1890. Stuttgart.

14 *Szentiványi* i. m. 612.

15 Autográf feljegyzései az MTA Művészettörténeti Kutatócsoport Lexikon-anyagában találhatók.

16 „Kakas Márton a műtárlatban" (Vasárnapi Újság 1859. május 23. 260.)

17 A többi forrással ellentétben *Divald* 1858-ra teszi hazatérésének dátumát.

18 *Szentiványi* i. m. 611.

19 *Divald* i. m. 234.

20 o. v. 68,5×55,8 cm. J. n. Budapesti magántulajdon. Az MNG Adattárának ajándékozott családi fotóalbumban van annak a fotónak eredetije, melyről a Divald-cikk portréfelvétele készült. Ugyanarról, vagy egy hasonló, alig eltérő beállítású egykorú fotóról készülhetett Gundelfinger arcképe, melyet ugyan a leszármazottak önarcképnek tartanak, a művész festményein megfigyelhető gyenge alakfestés alapján azonban ezt meg kell kérdőjeleznünk, annál is inkább, hogy egyetlen portrét sem ismerünk tőle. A Gundelfinger-portré viszont az arcképfestéshez kiválóan értő, valószínűleg müncheni tanultságú művész kezétől származik. Az még esetleg elképzelhető, hogy az idősödő művész a régi fotó alapján maga készítette mégis a másolatot, de ez kevéssé valószínű. Egyelőre e kérdés megoldhatatlannak látszik. Ha előkerülne az örökösök tulajdonából elkallódott portré, melyet Gundelfinger élettársáról festett, talán könnyebb lenne eldönteni a szerzőséget.

21 O. v. 39,4×47,5 cm. J. b. l.: Gundelfinger Gyula 1865. A Képtár magyar anyagát megörökölő Szépművészeti Múzeum a festményt később a Vallás- és Közoktatásügyi Minisztériumnak adta letétbe (761/1921. sz. akta), ahol időközben nyoma veszett. Leírását ld. *dr. Peregriny János:* A Magyar Nemzeti Múzeum Képtárának leíró katalógusa. Bp. 1900. 2854. sz. alatt.

22 O. kartonra ragasztott vászon, 39×48,5 cm. J. n. Budapesti magántulajdon.

23 Papír, gouache, 196×270 mm. J. n. Felirata: Urspring 19 Juli 1875. MNG Grafikai Osztály Ltsz.: 182—1899. Kiállítva: 1976 MNG. Veduták.

24 Papír, ceruza, lavírozott tus, 175×263 mm. J. n. Felirata: Budathin 6 oct 1868. Budapesti magántulajdon.

25 Papír, ceruza, lavírozott tus, 232×313 mm. J. n. Felirata: Diós-Győr 11 Juli 1869. Budapesti magántulajdon.

26 *A diósgyőri várrom.* Papír, gouache, 238×325 mm. J. n. MNG Grafikai Osztály Ltsz.: 1905—1855. Kiállítva: 1976 MNG. Veduták.

27 O. v. 23×43 cm. Felirata: „Zipserschloss in der Zips (Nord Ungarn) 1872". Amerikai magántulajdon.

28 O. v. 19×28,5 cm. J. n. Amerikában élő tulajdonosa úgy tudja, hogy a kép a sárosi várat ábrázolja.

29 O. v. 23×43 cm. Felirata: „Oktober 1891". Amerikai magántulajdon.

30 O. v. 21×41 cm. J. n. MNG Ltsz.: 2848. Reprodukálta *Bodnár Éva:* Balatoni Képtár. Katalógus. Keszthely, 1975. 18.

31 O. v. 39,5×60 cm. J. n. MNG Ltsz.: F. K. 4748.

32 Közli *Szinyei Merse Anna* az Akadémiai Kiadó részére átadott Szinyei Merse Pál-dokumentumkötetben, a Probstner-leányokra vonatkozó más adatokkal együtt (nyomdában).

33 P. gouache, 194×285 mm. J. n. MNG Grafikai Osztály Ltsz.: 1905—1854. Reprodukálva: Szepesi művészek kiállítása. Nemzeti Szalon 1937. Katalógus, szám nélkül. Kiállítva: 1976 MNG. Veduták.

34 Részletét közli *Meller Simon:* Szinyei Merse Pál élete és művei. Bp. 1935. 92. A levél teljes kritikai kiadására Szinyei Merse Anna 32. jegyzetben említett forráspublikációjában kerül majd sor (207. sorszámú levél).

35 Az ismeretlen helyen levő levéltöredéket közli *Lázár Béla:* Szinyei müncheni évei III. (Magyar Művészet 1935. 5. sz. 133).

36 *Divald* i. m. 238—239.

37 *Divald* i. m. 239. Sajnos mára az összes levél elveszett vagy megsemmisült.

38 Amerikai tulajdonosa szerint o. v., szerintem talán inkább gouache vagy akvarell, 32×43 cm. Felirata: „Krompach Sept. 1873".

39 Német kiállításokon Abenddämmerung címmel szerepelt, ennek szó szerinti fordítását adták meg a korabeli magyar kiállításokon is, bár elegendő lenne az Alkonyat cím is. O. v. 33×50 cm. J. b. l.: J. v. Gundelfinger München 1876. Budapesti magántulajdon. A legújabb szakszerűtlen restaurálás hozta ki ilyen élesen bevésve a szignót, egyéb részletei szerencsére érintetlenül maradtak. Kiállítva: 1885 OMKT antwerpeni és budapesti őszi kiállítása; 1890 OMKT kolozsvári, brassói, majd budapesti téli kiállítása.

40 Adatait lásd 2. jegyzet. A kép a Nemzeti Galéria új szerzeményi kiállításán volt látható 1983—84 telén. A családi hagyomány szerint a nagysárosi vár képzeletben kiegészített romjait ábrázolná, de ez kevéssé valószínű a domborzati viszonyok miatt is, hiszen Nagysáros község és a hegytetőn épült vár között sokkal nagyobb szintkülönbség van, mint ahogy itt a képen látható. Az épület inkább egy archívfelvételen rosszul látható másik festmény épületéhez hasonlít, mely valószínűleg a fricsi kastélyt ábrázolja, meglehetősen átstilizálva. Frics azonban sosem volt romos. Az sincs kizárva, hogy képünk azonos az OMKT 1877-es téli kiállítására Gundelfingertől Münchenből beküldött *Várkastélyrom (Sárosmegyei motív)* c. képpel, mely a Társulat 1889-es aradi—temesvári—herkulesfürdői vándorkiállításán is részt vett.

41 Vö. 3. jegyzet. A festmény talán azonos a *Reggel a Lauter völgyében Dorneck mellett Württembergában* címmel több kiállítást is megjárt képpel (OMKT kiállítása Budapesten és Antwerpenben 1885-ben; Budapesten, Kolozsvárt és Brassóban 1890-ben; a Wiener Künstler-Club bécsi kiállításán 1890-ben; a müncheni Glaspalastban 1892-ben).

42 Szívesen megnéznénk például a Műcsarnokban 1889-ben bemutatott *Kilátás Branyiszkóról Szepesvár tájára*, vagy az 1890-ben kiállított *Őszi reggel a Vág völgyében* című képeit, valamint a végrendeletében is megemlített (Ltsz.: 21692/1983—56.) számtalan fricsi tanulmányt, melyek közül egy állítólag az eperjesi múzeum tulajdona. A szlovákiai magán- és közgyűjtemények még bizonyára szolgálnának néhány meglepetéssel Gundelfinger-ügyben is. Éppen ezért nem csatolunk táblázatszerű oeuvre-katalógust e cikkhez, hiszen minden eddig megismerhető adatot a jegyzetekben közlünk, de a felvidéki anyag és a leszármazottaktól elkerült művek felkutatása még hátravan. Az unoka például emlékszik egy olyan pipacsos tájképére is, mely állítólag erősen megközelítette szinyei hasonló témájú képeinek kontrasztos színerejét, ezt különösen érdekes lenne látnunk.

Az MNG Grafikai Osztálya egyébként még az alábbi műveket őrzi Gundelfingertől — ezekre elemzéseinkben külön nem térünk ki: *Tachensteini várrom*, 1872, p. akv. 271×376 mm. Ltsz. 1899—181. Kiállítva: 1976 MNG. Veduták — *Várrom* (Radjina bei Pilgan), p. akv. 137×292 mm. Ltsz. F 84. 1. — *Templomrom* (Bieschin), 1862, p. akv. 126×177 mm. Ltsz. F 84. 2. — *Welhartitz kastély*, p. akv. 125×180 mm. Ltsz. F 84. 3. Kiállítva: 1985/86. MNG. Mecénásaink.

43 Foto MNG Adattár Ltsz.: 21692/1983—44. *Divald* i. m. 229. lapon reprodukálja. Ő 1875-re datálja, nem tudni, mi okból.

44 MNG Adattár Ltsz.: 21692/1983—46.

45 Az OMKT 1891/92-es téli tárlatán *A szirmabesenyői kastély részlete* című kép szerepelt a már említett *Tavaszi reggel a szirmabesenyői parkban* című képpel és egy különös című másik festménnyel együtt *(Elszegényedett nemes kastélyának erkélye)*, mely valószínűleg korábbi alkotása lehetett, akárcsak az *Árva vára*. A művész 1889-

ben a Nemzeti Múzeum Képtárára hagyományozta *Szirma Besseny*ő-nek nevezett képét (o. v. 36,2×27,4 cm. J. n. MNG Ltsz.: L. U. 58. 63.; *Peregriny* i. m. 875. sz.), ez valószínűleg azonos az OMKT tárlatán bemutatott képpel.

46 Vö. Szinyei Merse Anna: Szinyei Merse Pál ismeretlen színvázlatai 1883-ból (Művészettörténeti Értesítő XXXII. 1983, 254—256.)

47 A környezet élményszerű leírása és Gundelfinger élettörténete olvasható *Divald Kornél:* Felvidéki séták c. könyvében (3. kiadás Budapest é. n. 127—132.)

48 *Lyka Károly:* Magyar művészélet Münchenben. Bp. 1951. 59.

49 O. v. 23×21 cm. Amerikai magántulajdon. A művész hagyatékából Magyarországon lappang ezenkívül egy kép, mely a gyermeket kézenfogva vezető élettársat ábrázolja a korompai ház előtt tisztáson, háttérben a birtok egy részével.

50 O. v. 29,5×44 cm. J. n. Amerikai magántulajdon.

51 O. v. 22×42,5 cm. J. n. MNG Ltsz.: 59.164 T. Az MNG Adattárában fenmaradt kis vázlatkönyvében (Ltsz.: 21692/1983—107.) látható egy 1878 októberére datált kis ceruzarajz Liszkáról egész más képtémával. A festmény mintegy tíz évvel későbbi kell legyen. Tokajhegyalján sok felvidéki családnak volt szőlője, így többször is utazhatott oda.

52 Az örökösök még őriznek néhányat, ezek közül kettőt ajándékoztak a Nemzeti Galériának: *Tájképvázlat*, o. v. 19×15 cm J. n. Ltsz.: 82.26 T (itt reprodukáljuk); *Kilátás Kolinóc felé*, o. v. 20,2×12,5 cm. J. n. Ltsz.: 82.27 T.

GYULA GUNDELFINGER, EIN VERGESSENER UNGARISCHER LANDSCHAFTSMALER (1833—1894)

Es finden sich noch immer viele solche, in Vergessenheit versunkene Persönlichkeiten der ungarischen Kunst des 19. Jahrhunderts, von denen wir wohl einige bedeutendere Werke kennen, der Lebenslauf des Schöpfers und seine übrigen Werke sind uns aber kaum bekannt. Die Erforschung der Kleinmeister kann doch den Forscher helfen, das Zeitbild wesentlich nuancierter als bisher darzustellen und das ist, zur Zeit der Vorbereitung des großen kunstgeschichtlichen Handbuches besonders nötig. Gyula Gundelfinger ist zum Beispiel in der ständigen Ausstellung der Ungarischen Nationalgalerie seit Jahrzenhnten von einem Gemälde vertreten, aber wir konnten seinen Namen außer einem aus dem Jahre 1906 stammenden Aufsatz von Kornél Divald sowie den wortkargen Lexikon-Stichwörtern in der Literatur beinahe nirgendswo treffen. Im Jahr 1984 war noch ein Werk des Malers auf der Neuerwerbungenausstellung der Ungarischen Nationalgalerie, der eine kleine Kollektion aus dem Nachlaß des Meisters geschenkt wurde, zu sehen. Auch auf der Auktionsausstellung ist zur gleichen Zeit ein interessantes Gemälde von ihm aufgetaucht. Deshalb ist es aktuell geworden, das romanhafte Leben des Meisters und seine Werke bekannt zu machen.

Der Ahne von Gyula Gundelfinger hat noch, als er im 15. Jahrhundert in Begleitung der Teschener Herzogin Hedwig, der Mutter des ungarischen Königs János Zápolya vom Gebiet Breslau nach Ungarn kam, Guldenfinger geheißen. Einigen Quellen nach war er schwäbischer Abstammung. Die den auf Gundelfinger geänderten Namen führende Familie ist eine der einflußreichsten der Zips geworden, der Großvater des Malers war z. B. Vizegespan. Außer einigen langsam abfallenden Bergwerken von Krompach, der freien königlichen Bergstadt von rückgängiger Bedeutung hat das heute schon völlig umgestaltete Eisenwerk auch ihm gehört.

Der kleine Gyula hat seinen Vater früh verloren und seine Mutter, Matild Szinyei Merse hat bald den kaiserlichen und königlichen Kammerherrn, Oberstleutnant Grafen István Szirmay geheiratet. Auf dem in der Galerie in Miskolc ausgestellten prächtigen Porträt hat József Borsos die schöne Frau schon als Frau Szirmay verewigt. Sie war zu realistisch gesinnt, der sich früh meldenden künstlerischen Neigung ihres Sohnes mit Verständnis zu begegnen. So wurde er gezwungen, die militärische Laufbahn zu wählen. Gyula ist als Kadett in das in Böhmen stationierende 2. Husarenregiment eingeteilt worden, wo er, dank des Einflusses seines Stiefvaters schnell auf der Militärdienstleiter gestiegen ist. Er ist nur noch 21 Jahre alt, als er zum Oberleutnant befördert wird, der Junge läßt schon aber seine ursprüngliche Neigung weiter nicht ersticken und er bereitet sich auf künstlerische Studien vor. Diesen Entschluß hat er nicht unerwartet gefaßt, da er all seine Freizeit auch im Soldatendienst mit Zeichnen verbrachte. Schon in dieser Zeit hat er ein großes Interesse für die romantischen Themen gezeigt; seine Skizzenbücher sind voll mit Zeichnungen von alten Burgruinen, rauhen Wildnissen, martialischen Husaren und am Wegrand liegenden Wirtshäusern.

Im Jahre 1855 fängt er seine Kunststudien in der Wiener Privatschule von Karl Rahl an. Von den dort studierenden ungarischen Jungen hat er in erster Linie mit Gusztáv Keleti, der ein Jahr jünger als er war, eine nähere Freundschaft geschlossen, mit dem er bis an sein Lebensende in Verbindung stand. Obwohl die Atmosphäre der Schule von Rahl im Vergleich mit der Akademie viel ungebundener war, ist sowohl Keleti als auch Gundelfinger — infolge der langlebenden Wirkung der minutiösen Landschaftsdarstellung des Biedermeier — anfangs aus den zeichnerischen Elementen der Landschaft ausgegangen und das Malerische ist in ihrem Schaffen nur später, mit der Verstärkung ihrer romantischen Anschauung, in den Vordergrund getreten.

Es waren wahrscheinlich seine unruhige Natur und seine unstillbare Lernbegierde, die Gundelfinger weiter, auf die Düsseldorfer Kunstakademie gebracht haben. Zwischen den Jahren 1856—59 hat er als Schüler von Karl Friedrich Lessing die realistischere Richtung der dortigen Landschaftsmalschule kennengelernt, während er das halbe Deutschland bereiste. Zu dieser Zeit kann er sich schon genug stark gefühlt haben, vor der Öffentlichkeit des Vaterlandes aufzutreten, da er Landschaften zur Winterausstellung von 1858—59 des Pester Kunstvereins sowie noch zu zwei weiteren Ausstellungen, vorläufig noch unter dem Pseudonym László Gyulaffy, eingeschickt hat. Eines von seinen Werken hat auch die Aufmerksamkeit von Mór Jókai auf sich gelenkt, der darüber eine günstige Kritik geschrieben hat.

Da er die Ausgaben der kostspieligen Auslandsreisen aus dem geringen Einkommen seiner vermieteten Landgüter nicht mehr sichern konnte, ließ er sich auf eine längere Zeit in Krompach nieder, um die in der Zwischenzeit völlig zugrundegegangene Wirtschaft in Ordnung zu bringen. Diese Arbeit hat ihm all die Zeit und Energie in Anspruch genommen, so daß das Malen jahrelang wegblieb. Nur im Jahre 1866 hat er sich, bereits unter seinem eigenen Namen, mit Werken an der Ausstellung des Vereins für Ungarische Bildende Künstler beteiligt.

Auf seine, sich noch mit der beschreibenden, topographischen Vedutenmalerei verknüpfende Landschaftsauffassung können wir aus der im hohen Alter des Meisters entstandenen Kopie seines 1865 datierten Bildes *„Die Burg von Árva"* (Abb. 2.) schließen. Der Zweck des Künstlers war hier die genaue Darstellung des sich in der kristallklaren Luft äußert scharf abzeichnenden Anblicks. Seine Farbengebung ist ziemlich mannigfaltig und lebhaft, sie ist — aus dem wirklichen Ansicht ausgegangen — gar nicht idealisiert; der Maler hat ein feines Gefühl, die kleinsten Unterschiede der sowohl in der Nähe als auch in der Ferne viele Variante bietenden grünen Farben widerzugeben. Seine beinahe naturalistische, aber noch äußerst harte Darstellungsweise wird noch auf seinen, in der Mitte der siebziger Jahre des vergangenen Jahrhunderts angefertigten Aquarellen, Gouache-Studien (Abb. 6. u. 7.) wahrscheinlich auf Einfluß von Pál Szinyei Merse schon mit einem gesteigerten Kolorit und mit ins Lila spielenden Schatten

bereichert, zurückkehren. Seine sich aus dem Jahre erhaltene Zeichnung über *die Burg Budatin* (Abb. 3.) beweist, daß der Künstler die graphischen Mittel mit Selbstsicherheit und mit einer selbstverständlichen Natürlichkeit angewendet hat. Seiner romantischen Gesinnung entsprechend haben die das Gedächtnis vergangener Zeiten bewahrenden Burgen späterhin seine beliebtesten Themen gebildet. Sein Interesse daran ist fast sein ganzes Leben hindurch wach geblieben. In seinen frühen Werken (Abb. 4., 5.) ist eine naive Ergriffenheit bzw. Stilisierung zu spüren. Die späteren werden immer zusammengefaßter, wahrhaftiger und auch ihre Raumkonzeption weist eine persönlichere, ausgeprägtere Lösung auf (Abb. 15., 16., 17.). Gundelfinger konnte eine kontinuierliche und folgerichtige künstlerische Aktivität nicht entfalten, da sein stark entwickelter Gerechtigkeitssinn sowie seine für die Rechte von anderen immer kampffertige Hilfsbereitschaft ihn in unzählige Unannehmlichkeiten gestürzt und auch von seinem großen Ziel, der Kunst abgelenkt haben. So hat er langdauernde Prozesse, eine Scheinehe, sogar ein Duell, und auch die darauffolgende halbjährige Gefängnisstrafe auf sich genommen. Hätte er seine Kraft in derartigen Don Quijote-Ringkämpfen nicht zerstückelt, würde auch sein Lebenswerk ein einheitlicheres Bild aufweisen und wir würden keine so große Qualitätsunterschiede auch unter seinen erhaltenen Werken geringer Anzahl feststellen können.

Gundelfinger sehnte sich seit langem nach München, wo er sich endlich, wennschon wegen seiner im Gange befindlichen Angelegenheiten auch hier nicht ungestört, in den Jahren 1870—76 wieder der Kunst widmen konnte. Die Quellen sind darüber einig, daß er in dieser Zeit Eduard Schleich d. Ä. und Arnold Böcklin für seine Meister hielt. Es ist dem Einfluß von Schleich zuzuschreiben, der die Tradition von Barbizon für Mittel-Europa überbrachte, daß der infolge seiner Wiener und Düsseldorfer Studien bis dahin bewahrte zeichnerische Charakter aus seinen Bildern allmählich verschwand. Das immer reicher werdende Kolorit seiner Gemälde kann dagegen ihren Ursprung in zwei Quellen, im Kennenlernen der künstlerischen Prinzipien von Böcklin und derjenigen von Szinyei Merse haben. Es ist bezeichnend, daß er von keiner Variante der in vielen Richtungen ausstrahlenden, in Blüte stehenden Münchner Malerei beeinflußt wurde, es war nur die, mit dem allgemeinen Unverständnis empfangene Kunst des gleichfalls Gast Böcklins, die ihn nicht in seiner Themenwelt, sondern in der Originalität der Auffassung interessierte.

Seine Beziehung zu Szinyei ist im Juni 1872 enger geworden. Wir wissen nicht, ob sie einander früher überhaupt gekannt haben. Derzeit hat Gundelfinger sein Atelier dem nach einer zweijährigen Abwesenheit nach München zurückkehrenden Szinyei angeboten, wo der Letztere bis August gearbeitet hat — um dann später in dem von Benczur verliehenen Atelier in der Arco-Strasse, in Böcklins Nähe gelangen zu können. Zu dieser Zeit hat Szinyei das *„Maifest"* gemalt, wozu die nominelle Frau von Gundelfinger das Modell der weißgekleideten Frauengestalt gesessen hat. Mit deren jüngeren Schwester, Zsófia Probstner, Gundelfingers Pflegetochter hat sich dann der junge Szinyei im Frühjahr 1873 verlobt.

Auf dem Gemälde *„Landschaft um Szinye-Lipóc"* von 1873 (Abb. 8.) ist es nur noch ein roter Fleck, der auf Szinyeis Einfluß hinweist. Dieses Rot wurde als Kontrast zu den, den bräunlichen Galerieton ablenkenden vielen Grünen in die Mitte gestellt. Das im selben Jahr auf der großen Ausstellung des Münchner Glaspalastes gezeigte Gemälde ist bis auf heute in der ständigen Ausstellung der Ungarischen Nationalgalerie zu sehen. Es bewahrt noch sowohl in der Auswahl der wildromantischen Gegend als auch in ihrer klassischen Komposition die auch in der Romantik fortlebende Tradition des Landschaftsmalens. Dagegen hat er im September 1873 eine *Dorfpartie in Krompach* mit frischen, hellen Farben gemalt, die ein während der kontinuierlichen Betrachtung des Motivs entstandener Natur-Ausschnitt ist. Damals war Gundelfinger mit Pál Szinyei Merse besonders oft zusammen, der bei ihm zwecks der Vorbereitung seiner im Oktober zu haltenden Hochzeit zu Gast war. So hat sich der Einfluß des jungen und energischen Malergenossen kräftiger als der Traditionalismus der fernen Kunstzentren erwiesen.

Auf dem drei Jahre später entstandenen Werk *(Frühlingslandschaft mit Burgruinen,* 1876, Abb. 12.) scheint Gundelfinger die Ergebnisse der Pleinairbeobachtungen schon erfahrener angewendet zu haben; die sanfte Beleuchtung durch das zerstreute Licht, die fein gefärbte Landschaft, die milde, dunstige Atmosphäre und das Flimmern des mit Lämmerwölkchen bedeckten Himmels lassen wenigstens darauf schließen. Von fern erinnert uns das Bild an Hans Thoma, es ist aber noch mehr mit den Bestrebungen des Jahrhundertendes in Verwandschaft zu bringen; es genügt, wenn wir auf die gleichfalls frischen, russischen Landschaften von Levitan, oder auf einige stimmungsvolle lyrische Landschaften des in Düsseldorf geschulten Hans von Volkmann hinweisen.

Das Gemälde *„Abenddämmerung"* (1876, Abb. 10.) zeigt eine andere Seite der Malkunst von Gundelfinger. Der die ganze Bildfläche beherrschende Baum mit sonderbarer Form ernähert schon Csontváry und verstört die ansonsten idyllische Stimmung völlig: die bei Schleich gesehene intime Landschaft läßt eine gewisse bittere Grimasse spüren. Das gleichaltrige *„Landschaft mit Burgruinen"* (Abb. 11.) hat einen noch prägnanteren Phantasiecharakter. Der Geist von Böcklin, der München schon einige Jahre zuvor verließ, spukt hier, aber die mit Lebensfreude vollen, mythologischen Gestalten und die prächtigen Mediterranlandschaften von Böcklin sind hier irgendeinem nördlichem Phantastikum gewichen, woraus man auf Gundelfingers gehetzte Innenwelt folgern kann. Tatsächlich ist in seinem Leben wieder eine schwere Periode begonnen, als er München verlassen hat. Deshalb sind aus dieser Zeit nur wenige Bilder übergeblieben.

Seine späte, überaus harmonische schöpferische Periode dauerte von 1886 bis 1892, als er sich auf seinem verbliebenen Landbesitz in Krompach niederließ. An der Seite des von seiner Haushälterin geborenen Töchterchens hat endlich ein eigenes Hausglück die unruhige Seele des Malers erfüllt. Gundelfingers künstlerische Auffassung erfährt durch dieses neue Gefühl eine völlige Erneuerung. Seine Ölstudien aus dieser Zeit sind ungekünstelte Natur-Ausschnitte, jede von ihnen ist eine frische, mit hellen Farben gemalte, großzügige Synthese (Abb. 18.), die mal mit einem Werk von Szinyei, mal mit den Pleinairgemälden der frühen Szolnoker Maler in Verwandschaft zu bringen sind. Gundelfinger hat den Ausstellungen auch in dieser Zeit mit großer Aufmerksamkeit gefolgt, so konnte er aus den sowohl in München als auch in Pest je öfter vorkommenden Bildern mit hellem Kolorit zu dieser für ihn neuen Darstellungsweise Mut schöpfen.

Seine letzten Jahre hat er in stiller Resignation verbracht. Er sucht weder nach wildromantischen noch wechselvollen, frischen Landschaften; sein einziges beinahe schon monomanisches Thema ist die Wiedergabe des sich immer verändernden bewölkten Himmels; von der Erdoberfläche läßt er kaum etwas sehen. Eine während des Malens der Gewitterwolken erwischte Lungenentzündung hat sein Ende in seinem 61. Lebensjahr herbeigeführt.

Eine sonderbare Gestalt der ungarischen Malerei und des Lebens in Oberungarn ist mit ihm ins Grab gelegt worden. Er hat ein Lebenswerk von ungleichmäßiger Qualität und ziemlich geringer Quantität hinterlassen. Dennoch können wir in seinen besten Werken schüchterne Zeichen einer selbstständigen Initiative entdecken, die zweifellos in die Richtung der Entwicklung der Malerei zeigen.

Gunder Martinus

könnves

XVII. sz

lásd

Székesfeh. Szemle

1931. 10-12 sz

4 l.

II. MELLÉKLET.

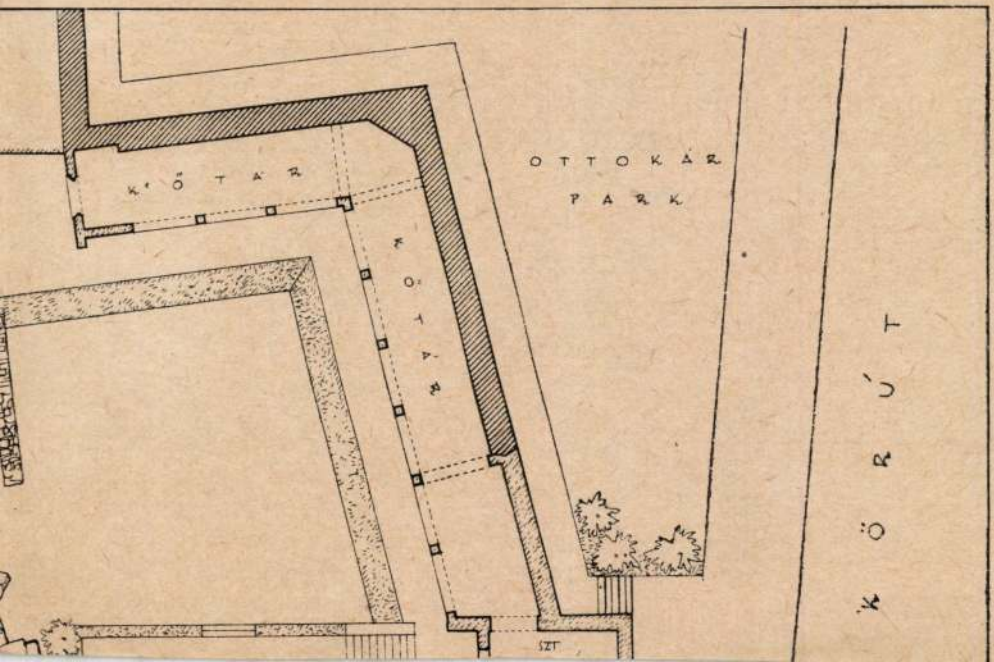

Gunderich József

l. Gundrich

l.

Schoenkörpvárosh

100. l.

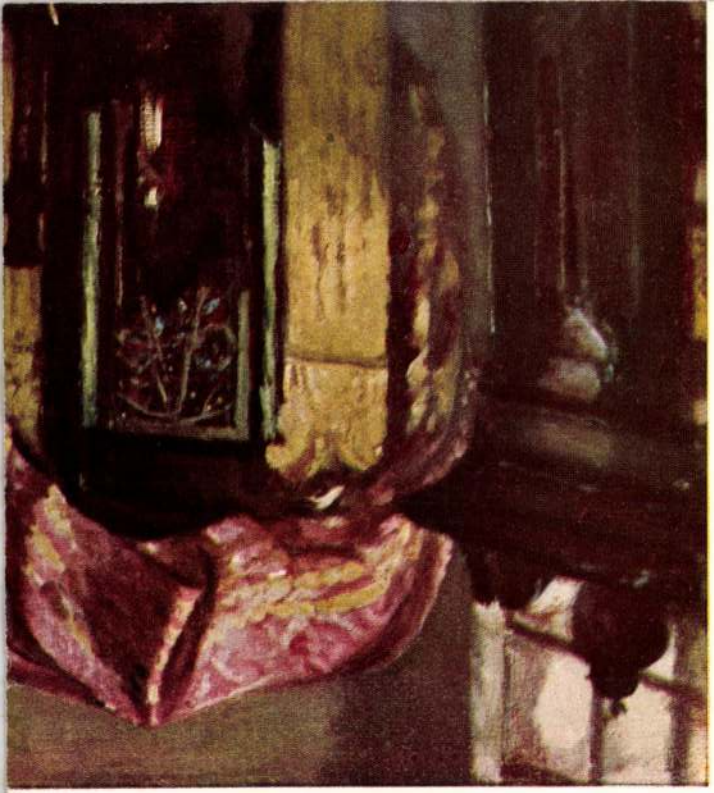

Gundert, l. *Günther.*

Gundert, Limprecht

Gundert, Limprecht l. Günther Lambert.

Gundhartt János

ötv.

l.

Körnagyötöj.

1236. 7.

Gündl Erzsébet

Gündl Miksa id
neje

l.

Kardos Emilia
A pécsi német
sajtó és mincsnet
tört. Pécs 1932.
14. l.

Czölöpépitmények, svájczi

X. 50, 51.

MDK

Gundi Fülöp szobrászgyakornok

Pécsi és Bonyhádi Képzőm. Szabadiskolák kiáll. /66/. Pécs 1950 máj.

Gundl Ferdinand

Könyvkötő

Pécs 1821.

erőd

Tvócskönyvk

76. l.

Gündl Miksa

könyvkötő

1792

l.

Kardos Emilia

A pécsi német sajtó és szinészet tört. Pécs 1932

12. l. 14. l.

Fenti fia Miksa

lisd. u. o. 14. l. 93 l.

Zsigorított csontvár VII. 244.

Gündl Maximilian

könyvkötő

Pécs 1816.

első

Trocskönyvek

76. l.

MDK

Gundlach

Alpár Ignác mesteriskolája. Építő Ipar - Építő Művészet. 1924. márc. 1.

D

Gundlin, Bar.

rézkarcoló, dilettáns

Pozsonyban. a

XIX. sz. elején

Csákós. 8. l.

BUDAPEST-KELENFÖLDI REFORMÁTUS
EGYHÁZKÖZSÉG
XI., BOCSKAY-U. 42.

POSTA-CSEKK: 58.703 TELEFON: 2-586-46

30/1 Méltóságos
Nagyságos
Tekintetes

Dr Szentiványi Gyuláné úrnak
titkár neje úrnőne

BUDAPEST

Lagymányosi u 16 1/2

Charles Gundri, aknász M.D.K.

1702 tavasza után Dumont-al egyült kobbantja Eger, hétszes fehérvár, Palota, Simontornya erődítményeit.

Schoen Arnold: Dumont nyomában..

Műemlékvédelem, 1958. II évf. 2. a.

89 l.

MDK

Gundrich pesti szobrász

Vita Aggházy Mária a Barokk Szobrászat Magyarországon c. kandidátusi értekezéséről. Garas Klára opponensi véleménye Művért 1957.VI.évf.4.sz.314.l.

M. D. K.

GUNDRICH Ferdinánd szobrász

1753-ban Pesten házasodott

Aggházy: Barokk szobrászat... Rk. 1950.
I 203. l.

Gundrich János

nebrasz

József fia. Kis-
martonban mun-
kódott + 1813

Csatkai Endre dr.

Magyar Múzeum

1938. 153. l

K.D.K.

GUNDRICH János szobrász

1783. Fertőd, Esterházy-kastély, park cascade szobrászmunkáinál szerepel

Aggházy: Bardek szobrászat... Pest. 1859.
I. 106-107., 124., 113., 203.l.

Gundrich, (János) Johann

Magyar Művészet

1934. 286. l.

MDK

Gundrich Josephus, sculptor, Kismarton.

Kaposssy János: Építők, szobrászok, festők és grafikusok Magyarországon 1828-ban. Műv. Ért. 1952ó 1. sz. 137 l.

Gundrich József
pesti szobrász
1752-ben iratkozott be

Gundrich József, pesti szobrász, 1752 jan. 17-én iratkozott be.

lásd Fleischer Béla 48. l.

Villanyos felszerelés

1902-909-11
Igazgatói-lakás.
Dolgozó-szoba.
1012-909-3

512. Portativ-lámpa.

1 darab portativ-lámpa bronzból, zöld selyem ernyővel, egy égővel és hozzá való zsinórral.
Értéke.....16 K

Szállitotta Barta Károly az 1904: XII. 12-én kötött és 1905: I. 20-án 111280 sz.a. jóváhagyott alkuegyezmény alapján (877-904).-- Kifizettetett az 1906:II.15-iki 104492 ex 905 sz. leirattal (296-906).

Gundrich József

szobrász herceg Esterházy meghivására Került Kismartonba + 1806.

Csatkai Endre dr.

Magyar Művészet

1938. 153 l.

Ferenczy Zoltán
gimn. tanár
Hatvan
Áll. gimnáziuma.

Gundrich, szobrász

A XIX. sz. elején a kismartoni kastély szobrásza. Megbizásából Zitterbart József, keszthelyi kőfaragó több figurális művet akkotott. 345. old

Péczely Piroska: Egy szentmargitai kőfaragó család Keszthelyen 345. old

Soproni Szemle. Helytört. Folyóirat. XV. 1961. Sopron

Fe. D. K

GUNDRICH József szobrász

Pesti szobrász, 1752-ben a bécsi Akadémiára
iratkozott be
1828-ban Kismarton polgára

Aggházy: Barokk szobrászat... Bp. 1959.
I. 106-107., 124., 152., 203.

Gundrich, Josef

Magyar Muvészet

1934. 286. C.

Maránuszi György, György barát reneszánsz vlesu címere a szamosujvári vár falán.

(38)

~~[illegible]~~ Reformátusok úrvacsora-vétele a XVI. században. Heltai Kis kátéjából, mely 1550-ben jelent meg.

(39)

Magyar földön pusztító janicsár díszes karciöltözetében. Nicolay 1572-ben megjelent munkájából.

Gündrich József
tróbrás

l.

Csat-Frey Öst Kunstt
XXIV. k.

176, 178. l.

Rust

F. 619

1798
keresz. madonna
Jav. 26.30 ft

1798. Gündrich József. tróbr.
2 fesztelet, 8 [illegible]
3 kánon tábla 56.- ft
Rust. tetháromság - plét. tegl

Gyüjt

A hely neve	A tárgy megnevezése
Eger,	Vármegyeház Ederházy portré

I/125

Illyefalvi: Pesti és budai polgárok 1686-1848.....I.

Név: Gundrich Carl

Foglalkozás: Szolcsán

Szárm.hely: Pest

Hitfelekezet: _____ Csal.állapot: _____

A polgárjog megszerzésének időpontja: 1733 VI 30

A polgárjogért fizetett összeg forintban: 12

Gundrich Carolus Ferenc

(1

nobrász

ired

Horváth Henrik: Gundrich Carolus Ferenc: A pesti plébánia-templom oltáramák mestere. Arch. Ért. 1928. 255—263. l.

Az emlitett templomban tőle való a timár (1736) és kádár (1741) ech oltárai.

1743. restaurálta a pesti Hentháromság nobrot

Fia, Gundrich József pesti nobrász 1752-ben tanult a bécsi képrőmiváseti akadémián

Gundrich Károly F.

csebrán

életrajz

l

Schoen: A bpesti

központi városháza

Bp. 1930. 100 l.

A MAGYAR KIR. VALLÁS- ÉS KÖZOKTATÁSÜGYI MINISTERIUM

2 f-t a 127690. számu kiadási csekkszám-
lezettsége mellett utaljon ki. A mi-
.Róbert s.k. h.államtitkár.

A hivatalos másolat hiteléül:

Gaál Mihály
min. iroda s.tiszt.h.

MDK

Gundrich Károly Ferenc, szobrász
A pesti belvárosi plébánia templom négy barokk mellékoltára közül a szentélyhez közelebb eső ket faragta 1736-ban és 174i-ben.

Gerő László: A pesti belvárosi plébánia templom
Müemlékeink Bp. 1956, 28 l.

Gunpsich Károly

1736 és 1745-ben a belvárosi templomnak a
szentély felőli mellékoltárait faragta.

Bertzo. László, Bernát György, Erdei Fe-
renc stb.: Budapest Lexikon, Budapest
1973 1335 l

1091

de D. K.

GUNDRICH Károly Ferenc szobrász
Pesten szül. 1704 körül megh. 1747, Pest
1704-1747 között Pesten.

Polgár lett 1734-ben? 1745-ten viltakozik a
1733 van
paulinusok szobrászának külső munkával-
lalása ellen

1736 és 1741. Pest, belvárosi plibánia templom
két melléholtár

1741. Pest, szentháromság emlék, restaurálás
70.- forintért

Agghány: Barokk szobrászat ... Bp. 1959.
I. 106., 112., 203., e
II. 44, 45.

Gundrich Károly Ferenc

A belvárosi plébániatemplom négy mellékoltára közül a szentélyhez legközelebb esőket faragta 1736-ban és 1745-ben.

229.o.

Borsos - Sódor - Zádor : Budapest. Bp. 1959.

Gundrich Károly Ferenc MDK

Bp. belvárosi plébániatemplom /Március 15 tér/

két mellékoltára/1736 és 1741-42/

Zakariás G. Sándor: Budapest. Bp. 1961. 111.1.

MDK

Gundrich Carolus Ferenc

a pesti pl.templom oltárának mestere

Y.E:Tanulmányok Bpest multjából. B.H. 1934.junl 17.
21.1.

7.

MDK

Gundrich Carolus Ferenc

(Irodalom:) Horváth Henrik. Gundrich Carolus Ferenc. A pesti plébániatemplom oltárainak mestere. Arch. Ért. XLII. k.

Budapest irodalma.

Udvari Ferenc, Budapest 1929.

[690. l.]

Gundrich Carolus Ferenc nyomdáy

1733-ban lett polgár; ismert, bár nem különösebb tehetségéről tanuskodó művei a pesti belvárosi plébánia fpl. mellékoltárai.

Buadapest története III.Akad.kiadó Bp.1975.

241.old.

GUNDRICH Károly

J.HALÁSZ Margit: Megjegyzések Gundrich Károly pesti szobrász életéhez és munkásságához. = Müvészettörténeti Értesitő, 39,1990, 3-4. 217 - 219. ill.

18.

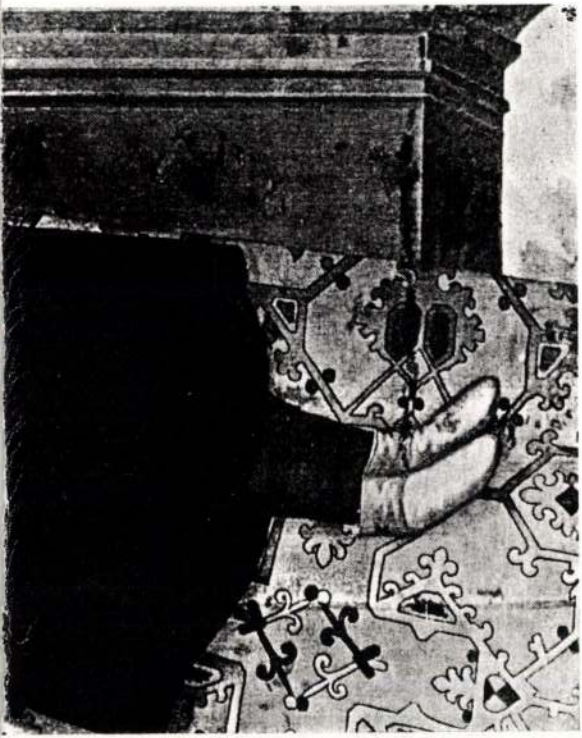

Budapest, Hungarian Historical Picture Gallery

peak of this tendency is represented by the k of Márton Szepsi Csombor entitled *Udvari ola* (Court Schola), written in 1623. This work,

GUNDRICH Károly id. és ifj. szobrászok

J.HALÁSZ Margit: Megjegyzések Gundrich Károly pesti szobrász életéhez és munkásságához. = Müvészettörténeti Értesitő, 1990. 3-4. 217 - 219. és ill.

hogy miután az Eger folyó ismét kiáradt és a vízgátat elszakította, s a Belvárosban a házakat elseperte, a kőfalnak visszaállítására dolgozzon ki terveket. 1814-ben a munkát megkezdték. (EÁL Heves vm. közgy. jkv. 1813. §. 753. 825.) 1815-ben a Helytartótanács a Kamarai Építési Igazgatóságnál 3 évre egy segédigazgatói állást szerez számára: feladata az út- és hídépítési ügyek irányítása lett. (Felhő—Vörös: A Helytartótanácsi Levéltár. Bp. 1961. p. 509.) 1820 körül megtervezi a felnémeti malom mederépítését. (EÁL ÉrsGazd L tvj. II. 99.) 1834-ben a szalóki völgyön átvezető egerszólái kőhíd tervét nyújtja be. (EÁL mmi VIII. 136/b.) 1837-ben az építendő új székesegyház és környékének rendezési tervét ő rajzolja meg. (EÁL ÉrsGazd L cl. V. fasc. FF. no. 878. VI/3/a.) 1838—39-ben a megyei börtön kibővítésének — azaz emelettel való kiegészítésének — tervét és költségvetését készíti. A költségvetésben szerepelnek → Höntsch Márton, → Mahr F., → Stróf J., → Benkovics J.-né, → Hakke I., → Benkovits M., → Póts Péter, → Klinkovics P. és → Seres egri kézműves iparos mesterek. 1839—40 között Markmüller elkészíti a megyeház nyugati szárnyépületének klasszicista stílusú szép terveit, amelyeket → Hentsch Márton, → Mahr Ferenc, → Seres Antal egri mesterek kiviteleztek. (EÁL mmi 216. és VIII. 216., uo. VIII. 222/i és 222. sz.) 1840-ben tervezi a megyei dologház épületét (EÁL mmi 96.), a mai árkádos garázsépület földszinti része, ahol a megyei börtönben raboskodókkal selyemgombolyítót akartak üzemeltetni. Ugyancsak Markmüller tervezte 1836—44 között a gyöngyösi megyei hajdúház és a méntelepi istálló épületeit, amelyeket → Fischer kőművesmester kivitelezett. (EÁL mmi VIII. 238., uo. 91. sz.) Markmüller József megyei mérnök a Szovjethadsereg u. 24. sz. ház (hrsz. 31, 32/1.) tulajdonosa volt 1830—40 között. A házban később → Szász Móric egri mérnök lakott.

MARKÓ András kőműves. 1814-ben szerepel az egri

Gundrich Károly Ferenc

GUNDRICH *Károly Ferenc*, győri születésű szobrász. 1726. a budai, 1733. a pesti polgárok sorába vették fel. 1735-től választott polgár volt Pesten. 1736. a tímár-, 1741. a kádárcéh oltárait készítette a pesti belvárosi plébánia templomban. 1743. G. restaurálta a pesti Szentháromság-szobrot. Fia: G. *József*. 1752. a bécsi akadémián tanulta a szobrászatot, azután szintén Pesten működött.

K. Gy. I 426 l

1309. Toscan

A XI–XII. szá

Vízlevezető.

Női fejet ábrázol középütt
laggal körülfont koszorúdíszszel

Mészkő-dombormű. magasság
— Vétetett 1895 július 26-án P.
48·10 K-án. — Elszámoltatott 1895
— Az elszámolásra nézve lásd az 54
28-iki 61301 sz. min. előadmányi

hagyta az 1900 november 28-iki 4
augusztus 26-iki 373 eln. sz. leirat

Jegyzet. I.. az 1896-iki lajstr.
— Preisliste Nº 258.

III 3 - 3

Pl.
Vét. 1895.

Gundrich Károly

nobrán

l.

Föv. Könyvtárok

X 1940. 179. l.

Gundrich Károly

Ferenc

festő

Gentmüeml

53. l.

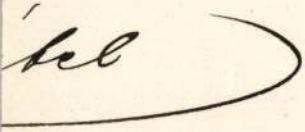

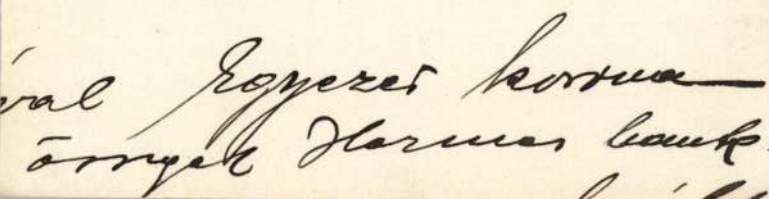

Gundrich Károly

vorbász

1741

irod

z

Gerendás Ernő:

A cehek és a vallásos

élet. Regnum

1942-43. V.k. 385.l.

Gündtrich Károly

pesti nobrán

l.

Gulyáskömpkötés

445. l.

Gundrich Károly
Ferenc

l. Hor Bp.
46. l.

Gjöngjös

Gundtrich Károly
nobrán
Pest 1746.

lásd

Magyar Könyvszemle
1913. 247. l.

Format. Er lebt in der Geschichte und in dem Gedächtnis des ukrainischen Volkes nur als Hetman des Jahres 1630, als Feldherr im einzigen Kriege, den die Kosaken vor Auftreten Chmelnyćkyjs gegen die Polen gewonnen haben.

Gundrich C. Ferenc

MAGYAR MŰVESZET

1927. 543.

1930. 659

BAROSS SZ

Kereskedő-, Iparos- és Rokons
Budapest, IV. Bástya-utca

Igen tisztelt Szakos

Kedves E

A Baross szövetség 197. sz. visel
tályének emelése céljából a nemzetközi
bíró s itt Budapesten (Gödöllön) augus
Jamboree-n szerepeltetni akarjuk. A csapat
sajnos szövetségünk, a mai nehéz viszon
miért is tagjaink szíves áldozatkészségét ke

Tekintettel erre a nemes célra, a
gyen szíves a mellékelt csekk-lap felhasz
tehetségének megfelelő kegyes adományát

Midőn még szíves áldozatkészségé
Baross testvéri üdvözlettel hívé:

Budapest, 1933. június 15.

a

Gundrich

szobrász család

a XVIII. sz. ban

lásd.

Magyar Művészet

1934. 286. l.

Nagyságos

dr. Szentiványi Gyula urnak,
muzeumi titkár,

Budapest.

VI. Szondy-u. 98/b sz.

Gundrich Ferenc

pesti szobász

XVIII-sz.

cród

Pálinkás László:

Esztergom XVIII. századi
művészeti emlékei -
Bpest. 1937. 50-l.

Gündrich Károly

Ferenc

zebrai

1736 és 1741. maig

meglévő egy-egy mellékoltár

Pálinkásbelsőtenyl.

404. l.

Gundrich Ferenc

Nobrárt

1735 töl választott polgár Pesten.

(Schmall L., Adalékok Bp. 1899 147 l.)

I.

Vagyis a varosi kepviselőtestület tagja

Római Cattaneo - kollekció gemma-
lenyomatai VI. 216.

Gundrich Ferenc

Zobrázs

1735 tőt választott polgár Pesten

Schmall

I. K. 147 l.

érája alatt. Az előző kurzus sikere[1] jogosan kelthette azt a várakozást, hogy ez a speciálisan római kori tanfolyam is eredményes munkát fog végezni s az azon résztvevők értékes tapasztalatokat fognak szerezni jövő munkájukhoz.

Míg a második országos régészeti tanfolyam az archaeologia minden ágát felölelte és széles vonásokban nyujtott áttekintést az egyes régészeti korokról, addig a harmadik tanfolyam, melyről alább részletesen beszámolunk, tisztán a római archaeologiának volt szentelve, tehát annyival előnyösebb volt ez a hallgatók számára, hogy egy korral alaposan megismerkedhettek és az erre a korra vonatkozó ismeretek összefoglalását szakférfiak előadásaiból nyerhették.

Minden múzeumnak van egy osztálya, mely a többitől kiválik gazdagságával, vannak vidékek, melyeknek leletei tipikus korokba tartoznak. Az ilyenek érdekében áll, hogy ezekkel a korokkal időnként behatóbban foglalkozzanak. Magyarország negyedfél századon át volt

[1] Ism. Múzeumi és Könyvtári Értesítő II. 224—229. l.

G u n d r i c h K á r o l y
szobrász

Siklóssy László: Pesti szobrász-harc 1774-ben. Pesti Napló. 1918. szept.17.

Gundrich Carolus Ferenc

vobraix

l.

Tanulmányok Bpest II.

86-l.

Gündrich Ferenc Károly
pesti nobrátt
XVIII.

l.

Tanulmányok Bp
multjából III. k.
163. l.

Gundrich C. Ferenc.

Magyar Művészet
1927: 543

Debreceni Városi Múzeum II. 127.

Gundrich Károly

szobrán

U. 1735
a

MEGHÍVÓ

AZ ORSZÁGOS MAGYAR RÉGÉSZETI TÁRSULATNAK
F. ÉVI DECEMBER HÓ 9-ÉN, (CSÜTÖRTÖKÖN) DÉLUTÁN 1/26 ÓRAKOR
A MAGYAR NEMZETI MÚZEUM IGAZGATÓSÁGI TERMÉBEN TARTANDÓ

FELOLVASÓ ÜLÉSÉRE

TÁRGYSOROZAT:

1. YBL ERVIN: Kern Leonhard XVII. századi német szobrászmester főműve.
2. HORVÁTH HENRIK: Gundrich Carolus Ferenc, a belvárosi templom oltárainak mestere.

Vendégeket a Társulat szívesen lát.

Előzőleg délután 5 órakor ugyanott választmányi ülés.

GEREVICH TIBOR
társulati titkár.

4123.-1926. — K. M. Egyetemi Nyomda Budapest

Gundrich Károly Ferenc

nobrázy

l. Suloldalt!

NYOMTATVÁNY

Gundrich Károly
Ferenc
pesti szobrász
lárd. XVIII. sz

Arch. Ert.
1928. 255. l

még inkább újból használatba veszi
a karok tartása, a hintázó térdel
motívumon kívül egyszerű jelentő
az antik kánontól ellesett konvenci
felül a képalakítás és életkifeje
jelenti, bár az alakítási technikai
ták, aminek letagadhatatlan jelei
A táncmozdulat valamely szuggesz

Az alak összekapcsolása a n
csés, az elért ornamentális hatás ál
illuminált kódexekkel, amelyekre
megy és eredetileg egy G vagy C
A szóbanforgó dombormű még
épületmaradványból származik E
színűleg az épület 12. századi át

Ezen a ponton kell bekapcs
egy roppant figyelemreméltó eml
nem pannóniai-római mintaképek
kus műremekre. Arról a tartalm
domborműről van szó, mely a son
lomról származik és melyet jelenleg
őriznek. A domborműben Róme
oroszlánnal, Gerecze Péter[78]) Dá
legújabban Dercsényi Dezső[79]) S
felismerni. Ez az ikonográfiai biz
figyelés révén még lényegesen fok

1. A fent felsorolt Szent Jer
oroszlános jelenetre vonatkozó
alábecsülik azt a körülményt, hog
hanem főleg a bal mellső láb mad

Gundrich, Carl Franz

Magyar Nemzet

1934. 286. l.

fele díszmyergeket, melyek különben használatban sohasem voltak, Zsigmond adományozott kedvelt híveinek, valószínüen sikeres lovagi tornák jutalmául.

(44)

Tárogatók a XVIII. századból a Nemzeti Múzeumban. A kurucvilág híres-neves hangszerei, melyek fejlettebb billentyűzettel napjainkban is népszerűek.

(45)

Mátyás király díszköntöse az Esterházy-hercegek kincstárában. Szövete nagymintás itáliai reneszánsz-brokát, szabása azonban helyi jellegű.

Gündrich Károly Ferenc

l.

Schoenkörpvároshaza

84, 100. l.

ARNHOLD NÁNDOR
VÍZFESTMÉNYE.

Athenaeum r.-t. nyomása.

2

Gundrich Károly ~~Lajos~~ Ferenc

Valószínűleg Győrben született 1726. feb. 8. vette fel a tanácsa budai polgárok sorába. Utóbb Pestre költözött, hol 1733 jun. 26. vették fel a polgárok sorába. 1735. ápr. 24. választott polgár lett az utóbbi helyen

Horváth Henrik Arch. Ess.

1928. 255–263

vázlatára az — egykor — gróf Széchényi Ferenc tulajdonában lévő szentkép-albumban találtam rá.[4] (2. kép)

A téma forrása a Legenda Maior, amelyben azt olvassuk, hogy Szent István Imrét — többi gyermeke halála után — „... most már, mint egyetlent, szenvedelmesen szerette, s napi könyörgéseiben Krisztusnak és Anyjának, az örökös Szűznek ajánlotta".[5] Az ábrázolás típusa a korona-felajánlás témájának változataként a 18. században alakult ki.[6] A kompozíció megfogalmazására nyilván hatott Pater Uldrick 1740 körül festett főoltárképe a pozsonyi kapucinus templomban.[7] (3. kép) Palko tollrajzán a mennyekbe fölvett Boldogasszony ereszkedik alá angyalok kíséretében. A bazilika monumentális oszlopai előtt a félrehúzott függöny nyit kitekintést a háttérben Tata távlati képére. A jelenet központjában Szent István király — féltérden állva, jobbját a magyar ruhás Imre herceg vállára helyezve — ajánlja fiát a Menny Királynéjának. A megdicsőült Mária — az itáliai Assunta képekről ismert — szélesre kitárt karokkal, felhők fogatán érkezik, lába a holdsarlót érinti. A transzcendens szféra vibráló dinamizmusát a Szűzanya előtt a tömjénezőt lengető angyal, mögötte pedig a vitorlaként lobogó palást érzékelteti. A kép jobb sarkában gyermekangyalok készülnek a Boldogasszony színe elé, egyikük a nemes teherre való tekintettel atlasz figuraként bújik a vánkos alá, amelyen a magyar korona és Szent Imre lilioma nyugszik.

Az egykori oltárkép ünnepi látványával a barokk theatrum sacrumot idézte, s a Palkóra jellemző színvilág élményét az égi látomás csak fokozhatta.

A téma variánsai Caspar Franz Sambach freskóján a székesfehérvári Nepomuki Szent János templomban (1748?), Franz Anton Maulbertsch-től a győri székesegyház szentélymennyezetén (1772), továbbá szintén Győrben a karmelita templom főoltárképén (Martino. Altomonte nyomán, 1725?) fordulnak elő. Budán a Szent Anna-templomban (1765) Franz Xaver Wagenschön, Pesten pedig a Terézvárosi templom számára Schöft József Ágost festette meg a magyar barokk ikonográfiának ezt a meglehetősen ritka témáját (1797?). Szintén még a 18. századból való a váci Hétkápolna Kegytemplom oltárképe, valamint egy feltűnően nagyméretű barokk apácamunka a balatonfüredi plébánián.

Szobrászművészeti megoldásban látható a nagyvázsonyi Szent István templom díszesen kiképzett főoltárán (1740 körül) és kapuja fölött (1770 körül), valamint a Gyöngyös-mátrafüredi templom Mária-oltárának remek rokokó együttesén (1772).[8]

Szilárdfy Zoltán

JEGYZETEK

1 *Nedeczky* (helyesen: Kolinovits Gábor): Posthuma memoria Josephi Esterházy de Galanthae, 1682—1748. Tyrnaviae, 1754. 247. „In cujus praecipua Icone spectantur Divus Proto Rex, cum Emerico suo, quorum huic ara consecrata, desuper in nube Deipara stellus coronata, Luna sub pedibus; Angeli exterior thuribulum gerit aureum, in Laeva alter humeros nubibus Atlantis subjicit in modum, in manu tertii lilium Symbolum Virginitatis, Stephanus dextro genu terrae innititur, manumque eo latere protendit in humeros sui Emerici. Laevo vedi adest super pulvillo per Angelum sustentato Corona, Sceptrum, Pomum ... Appicta Divo Stephano cernuntur arx Tata ..." Palko műveként közli *Garas, Klára:* Franz Anton Palko als Maler von Altarbildern. In: Orient und Okzindent im Spiegel der Kunst. Graz 1986, 124.

2 Stech Alajos piarista tanár 1866—72 között Tatán rajztanárként is működött, 1873—78-ig pedig ugyanott házfőnök és gimnáziumi igazgató. Mészáros Imre ny. piarista házfőnök szíves közlése, Budapest. Vö.: *Tallós Ödön József:* A tatai kapucinus rendház 1743—1950. Kézirat, Budapest 1980, 90 skk.; *Szabó Júlia—Széphelyi F. György* (szerk.): Művészet Magyarországon 1830—1870. Katalógus. Budapest 1981, 118, 135, 426 (Stech).

3 Közli *Garas Klára* i. m. 120, 13. kép.

4 Imagines Sacrae B.M.V. et Sanctorum Hungariae. Nr. 600 926. XVII. Mérete: 450×267 mm. Papír, tus, toll.

5 *Hoffmann Edith:* A felajánlás a Szent István ábrázolásokon. In: Lyka Károly emlékkönyv. Budapest 1944, 182.

6 *Szilárdfy Zoltán:* Barokk szentképek Magyarországon. Budapest 1984, 34. képmagyarázat.

7 *Anna Petrová-Pleskotová:* Maliarstvo 18. storočia na Slovensku. Bratislava 1983, 18 (Pater Udalrik), IV. kép. A kép fotóját Anna Petrová-Pleskotovának e helyt köszönöm meg.

8 *Szilárdfy*, i. m. 34.

MEGJEGYZÉSEK GUNDRICH KÁROLY PESTI SZOBRÁSZ ÉLETÉHEZ ÉS MUNKÁSSÁGÁHOZ

Gundrich [Gundtrich] Károly pesti szobrász nevével először a pesti könyvkötő céhvel kapcsolatban találkoztam, amikor is az 1746-ban megalakuló céh alapító tagjai között szerepel.

Gundrich Károly Ferenc felvétele a könyvkötőcéhbe először teljesen váratlannak és érthetetlennek tűnt, miután még csak hasonló hazai példával sem találkozhatunk a szakirodalomban sem. Igaz, hogy korábban — és abban az időben is — gyakoriak a vegyes céhek, mégsem találtam rá magyarázatot, hogy egy szobrász miért éppen a könyvkötőkhöz lépett be. A kérdést az is bonyolítja, hogy a 18. század közepén már több szobrász dolgozott Pest városában, tehát egy külön céh alakításához is meglettek volna a feltételek.

Az európai könyvkötőcéhek közül a legrészletesebben a német nyelvterület céhei vannak feldolgozva.[1] Az első európai könyvkötőcéh — a párizsi — után sorra alakulnak a német céhek, összesen 55-ről tudunk, melyek között a céhalakítás különböző változataival találkozhatunk. Ahol a városban egy vagy két compactor dolgozott csak, ott a könyvkötő lépett be egy másik céhbe. 1602-ben pl. Annabergben a nyergesek céhébe lépett be a mester. Más esetben Berlin és Köln könyvkötői egy céhet hoztak létre 1682-ben. A különböző foglalkozású mesterek által létrehozott vegyes céhek közül számunkra a legérdekesebb az 1549-ben alakult ulmi céh, amelyet festő, *szobrász*, selyemhímző, üveges, kartonfestő és könyvkötő alapított. 1573-ban hozták létre a könyvkötők és a tokkészítők Nürnbergben a céhüket. Több szakma képviselteti magát a Münchenben 1596-ban alapított céhben: könyvkötő, könyvelő, bőrdombormű készítő, pergamen- és címereslevélkészítő.[2] Ha megfigyeljük ezeket a mesterségeket, nagyon nehéz a közös alapot megtalálni.

Azon kívül, hogy nem közszükségleti cikkeket állítanak elő és a ritkább mesterségek közé tartoznak, kell még közös jellemzőjüknek lenni. A könyvkötő inasok képzéséből indultam ki. E mesterség is azok közé tartozik, amelyeknél a tanulóidő az átlagnál hosszabb (5 és fél, 6 év sem ritka), a könyvvel való foglalkozás és a mesterséggel járó könyvkereskedelem csak bizonyos tanultsággal lehetséges. A legkorábban már feltétel volt az írni-olvasni, valamint a számolni tudás, továbbá megkövetelték a rajz tanulását is. Tehát a magasabb követelményekben látom az okát nagyrészt annak, hogy ezek a különböző mesterek együtt alkottak céhet, együtt próbálták felvenni a versenyt a kontárokkal. Ehhez még természetesen egyéni okok is járulhattak, különösen Gundrich Károly esetében, mint arra majd kitérek.

Gundrich Károlyra nézve a szakirodalomban néhány ellentmondó adatot találunk 1715 és 1752 között. Horváth Henrik a pesti szobrászról írt tanulmányában felveti a Carl és a Carolus Frantz váltakozó névhasználatát is, de további vizsgálatot nem végez.[3]

Gundrich Károly

Művészettört. 1990

1. Gundrich Károly(?): Püspökszent szobra a pesti belvárosi plébániatemplom mellékoltárán, 1740 körül

E kérdések megoldásához egy pesti könyvkötő, Fischer János munkásságából indultam ki.[4] A 18. század közepéről, illetve a 19. század elejéről szintén nagy időközökben voltak szórvány adataim, s érthetetlen volt, hogy a hagyományos technikával aranyozott bőrkötéseket pl. a Ráday családnak készítő Fischer János miért dolgozik egyszerre más bélyegzőkkel, az eddig ismeretlen batik technikával és más stílusban, s születési helyül is kétféle: Győr és Pest szerepel.[5] Munkássága további vizsgálata és az egyházi anyakönyvek átnézése azután igazolta a feltevést, hogy itt nem egy, hanem két mester munkásságával állunk szemben, az azonos nevű apával és fiával. Minden mesterségnél gyakori, hogy a fiú folytatja apja szakmáját, átveszi műhelyét. Nem ritka az sem, hogy 3—4 generáción keresztül is követhető egy-egy műhely sorsa, ez érvényes a Gundrich családra is. Az előzményekről:[6]

Budán — a török alól való felszabadulás után — nagy lendülettel indult meg az ipar és a kereskedelem. Alig néhány évvel később már megtelepedett a városban könyvkötő Albich János Keresztély személyében (1692.[7] Ettől az időtől kezdve folyamatosan találhatók könyvkötőnevek. A 18. század húszas éveiben már négyen dolgoznak Budán. A kulturális élet fellendülése szinte számszerűen lemérhető a könyvkötők számának növekedésénél, ahogyan nő a nyomdák, iskolák és más kulturális intézmények száma, úgy van egyre több könyvkötőre szükség. 1686 és 1848 között Budán összesen 7661 polgár élt, közülük 24 könyvkötő.

A könyvkötők nevének — s részben munkásságának — ismeretében érthetetlen volt, hogy Budán csak 1767-ben történt az első céhalapítási kísérlet. 1722-ben Buda városa két kimutatást is készít az itt dolgozó céhekről, illetve a működő kézművesekről és céhekről. Mindkét kimutatásban szerepelnek a könyvkötők.[8] A Budai Levéltár céhanyagának vizsgálatakor az 1725-ből és az 1741-ből való kimutatások azonban nem tartalmaznak könyvkötőkre vonatkozó adatokat. Az 1722-es kimutatás megerősíthető további adatokkal. A 18. század első feléből származó céhszabály-másolatok sajnos keltezést nem tartalmaznak. Az első másolat a budai és a pesti könyvkötők articulusait tartalmazza. Ebből ismerjük, hogy a két város compactorai első időben együttesen alkottak céhet e 20 cikkelyt tartalmazó irat szerint. Az időpont meghatározásában támpontunk az itt szereplő négy név volt: Albich Tóbiás, Michael Walcher, Rottmeister József (budai) és Muhrbek (Muerzebl) József (pesti). E könyvkötők 1715 és 1720 között kaptak polgárjogot. A további másolatokon a pesti megjelölést már kihúzták,[9] a budai mesterek majd csak 1767-ben nyújtják be céhszabály-tervezetüket.[10]

A 18. század elején találkozunk Pest városában letelepedő könyvkötőkkel. Ekkor válik a város az ország mind gazdasági, mind kulturális központjává. 1687 és 1848 között a 8703 pesti polgár közül 31 könyvkötő. A kulturális fejlődéssel kapcsolatban ki kell emelni a könyvkötők szempontjából, hogy az egyetemet és vele együtt az Egyetemi Nyomdát is Budára, majd Pestre helyezték. A nagyarányú fejlődés sem tudta valamennyi könyvkötő gond nélküli megélhetését biztosítani, mert számuk növekedésével a verseny is fokozódott.

2. Gundrich Károly(?): Püspökszent szobra a pesti belvárosi plébániatemplom mellékoltárán, 1740 körül

Az 1740-es években már többen dolgoznak a városban s 1746-ban kerül sor a pesti könyvkötők céhszabályzatának összeállítására és megerősítésére. A szakirodalomban a könyvkötőcéh létezése ismert volt, csak alapítási időpontja téves: 1646. Az évszám feltehetően sajtóhiba miatt került be, a mesterekre vonatkozó levéltári adatok az 1746-ot támasztják alá.

Négy mester: Kohr József és Pécsy András pesti, Sátor Péter komáromi könyvkötő, továbbá Gundtrich (Gundrich) Károly pesti szobrász 1746. március 21-én nyújtják be a szabályzatot a városi tanácshoz. Az aranyozott barna bőrbe kötött céhkönyv fennmaradt.[11]

Érdekes, hogy a budaiakkal az együttműködés megszakadt, most a pestiek egy komáromi könyvkötőt vettek be maguk közé. Az említett Gundrich Károly pedig szobrász (Bildthauer) és nem képmetsző, ahogy korábban nyilvántartották. Kremmer Dezső könyvében hivatkozik egy, a Fővárosi Levéltárban fennmaradt metszetre, amely szerint az együtt céhet alkotó könyvkötők és képmetszők szabályait (!) 1746-ban hirdette ki és erősítette meg Pest város bírája.[12] A metszetre sajnos csak szövegbeli hivatkozás történik, a levéltárban nem maradt fenn, nyoma veszett.

Pécsy András 1740. március 4. óta pesti polgár, Kohr (Khor vagy Chor) József pedig már 1737. november 29-től.[13] Mindketten többször előfordulnak a városi jegyzőkönyvekben mint a városnak is dolgozó mesterek. Kohr József 1789-ben már nem él, mert az ez évi május 16-i összeírásban már özvegye szerepel. Műhelyének folytatója — valószínűleg a fia — Kohr István, aki 1768. október 5-én polgárjogot kapott.[14]

Pécsy András 1752-ig dolgozott. Tudjuk, hogy özvegye még ebben az évben Landerer János Lipót budai nyomdász felesége lett. A compactoria mesterjogát még ugyanebben az évben a győri származású Müller Jakab szerezte meg.[15] E műhely folytatója lett 1776-ban id. Fischer János, aki előzőleg már Müller Jakab legénye volt s annak halála után Müller özvegyét vette el. E műhely fennállását a család kezén a 19. század közepéig tudjuk követni, mert id. Fischer János halála után özvegye, majd fia, ifj. Fischer János dolgozik ott tovább.[16]

Sátor Péter komáromi mester működéséről egyre több adat kerül elő. Azt tudjuk, hogy még mesterré válása előtt mint legény többször megfordul a debreceni könyvkötőknél, majd Komáromban telepszik le. Debreceni kapcsolatai sem szakadtak meg, már mint mester dolgozik pl. 1758-ban a debreceni városi nyomdának bizományosként.[17]

A céh alapító tagjai közül Gundrich Károly pesti szobrászról tudjuk, hogy jó nevű mester volt, életéről és munkásságáról több adat maradt fenn. A budai tanácsülési jegyzőkönyv szerint Győrben született. 1715-ben már keresett mester volt. Budára kerülve 1726. február 8-án kapott polgárjogot. Hét éven keresztül Budán dolgozott, de miután a budai szobrászok között nagy volt a verseny, s különösen Mosselruthner, a város hivatalos szobrásza hajszát indított ellene, átköltözött Pestre.[18] Pesten 1733. június 26-án kapott polgárjogot.

Horváth Henrik e feltételezés-sora, a Carl és a Carolus Frantz névhasználat váltakozásai, valamint az adatok évei közötti több évtizedes különbség adta meg a lehetőséget egy másik feltevés valószínűsítésére: Gundrich Károly (Ferenc) munkásságának adatai mögött nem egy, hanem két, azonos nevű személy, apa és fia létezését kell feltételeznünk.[19] Gondolok itt elsősorban a születési hely ellentmondó adataira: a budai Tanácsülési jegyzőkönyv szerint győri származású, míg Pesten mint helyi születésű („hiesiges Kindt") kap polgárjogot, amelyért 12 forintot fizet. Ez azért is lényeges, mert a születési helyet — különösen ha helybeli — bizonyítani kellett, mert helybeli polgár fia fél taksát (12 forintot) fizetett csak.[20] A négy évszám összevetése is elgondolkoztató: 1715-ben keresett mester, tehát már nem egészen fiatal és kezdő. 1726-ban budai, majd 1733-ban pesti polgár s 1746-ban a könyvkötőcéh egyik alapítójaként szerepel. Túl nagy időközök ezek abban a korban, különösen ha figyelembe vesszük, hogy fia, Gundrich József pesti szobrász neve 1752-ben szerepel a bécsi képzőművészeti akadémia anyakönyvében.

Az, hogy itt nem egy emberről van szó, azonnal elgondoltatott — éppen egy pesti könyvkötő család példáján keresztül. Fischer János neve korábban is ismert volt a szakirodalomban, de érthetetlen volt, hogy a 18. század végén aranyozott bélyegzős technikával dolgozó mester mintegy két évtizeddel később a különleges batik technikával készült kötésekre tér át. Id. Fischer Jánosról tudjuk, hogy a győri származású Müller Jakab legénye volt, akinek halála után annak özvegyét veszi el, s 1776-tól a műhely folytatója lett. A Fővárosi Levéltárban végzett kutatásaim során megtaláltam az 1844-ből keltezett végrendeletet.[21] A nagy időkülönbség további munkára sarkallt, s a levéltári iratok és az egyházi anyakönyvek segítségével — amit most már a kötéstechnika és stílus változásai is megerősítettek — ismert lett a két generáció munkásságának története. Feltevésem szerint Gundrich Károly, a könyvkötőcéh alapító tagja, a belvárosi templom szobrainak alkotója a győri származású mester fia, amit az összes adat valószínűsít. Még az apa költözhetett át Pestre, ami azonban nagyon ritka abban az időben, különösen, ha egy városban már megszerezte a nem kis áldozattal járó polgárjogot.

Gundrich Károly, az ifjabb, tehát 1733-ban kapott Pesten polgárjogot. Megbecsülését mutatja, hogy 1735 áprilisában már választott polgár. Munkái közül a pesti plébániatemplom részére készített szobrokat lehet bizonyossággal neki tulajdonítani. 1736-ban megegyezést köt a tímárcéhvel szobrok készítésére, számlái is fennmaradtak, a szobrok azonban biztosan nem azonosíthatók. 1741-ben a pesti kádárcéhvel kötött szerződést, amelynek alapján kimutatható, hogy a belvárosi templomban oltárszobrokat készített.[22] 1743-ban pedig a pesti Szentháromság-szobor javítását bízták rá. Saját megnevezésekor következetesen a „Bildhauer" megjelölést használja — az akkor inkább használatos „Steinmetz" helyett —, ami azt mutatja, hogy képzett művész volt.

Kimondhatjuk tehát, hogy a Gundrich család esetében is három generáció működött, ahol az unoka már a mesterségbeli képzésen túl a bécsi akadémián tanult.[23]

Gundrich Károly szobrász és a könyvkötők közös céhe is beilleszthető az európai és magyarországi képbe. A családtörténetre vonatkozó további kutatások feltehetően kiegészítik még a családra és munkásságukra vonatkozó eddigi ismereteinket.

J. Halász Margit

JEGYZETEK

1 A legrészletesebb monografikus feldolgozás: *Helwig, Hellmuth:* Das deutsche Buchbinder-Handwerk. Handwerks- und Kulturgeschichte. Bd. I–II. Stuttgart 1962.

2 Uo. Bd. I. XI–XIV.

3 *Horváth Henrik:* Gundrich Carolus Ferenc: A pesti plébániatemplom oltárainak mestere. Archaeologiai Értesítő XLII. 1928, 255–263.

4 *Halász Margit:* Adalékok a pesti Fischer könyvkötő és könyvkereskedő család történetéhez. Magyar Könyvszemle 1966, 138–144.

5 *Halász Margit:* Batikolt könyvkötések Magyarországon. Magyar Könyvszemle 1967, 49–60.

6 *Halász Margit:* Adalékok a magyarországi könyvkötőcéhek történetéhez. Budapest 1966. Bölcsészdoktori disszertáció.

7 *Némethy Lajos:* Nyomdászok, könyvkereskedők és könyvkötők Budán és Pesten a XVII. és XVIII. században. Magyar Könyvszemle 1901, 59.

8 Fővárosi Levéltár, Budai Levéltár. Céhügyekkel kapcsolatos iratok, 1699–1768.

9 Fővárosi Levéltár, Budai Levéltár. Céhprivilégiumok, 17–18. század, 28. csomó.

10 Fővárosi Levéltár, Budai Levéltár. Miscelanea antiqua 87.

11 Iparművészeti Múzeum 54.1655.1 ltsz.

12 *Kremmer Dezső:* A régi Buda és Pest könyvekben, képekben. Budapest 1922, 265. sz. 28.

13 *Illyefalvi Lajos–Pallós Jenő:* Pest és Buda polgárjogot nyert lakosai. Budapest é. n., 238. – *Némethy* i. m. 60.

14 *Némethy* i. m. 61.
15 *Gárdonyi Albert:* Hazai könyvtermelésünk a könyvkereskedés önállósítása korában. Magyar Könyvszemle 1944, 153.
16 *Halász* i. m. (Fischer . . .)
17 *Csűrös Ferenc:* A debreceni városi nyomda története. Debrecen (1911), 367—368.
18 *Horváth Henrik* feltevése. Vö. *Horváth* i. m., 260—262.
19 *Halász* i. m. (Disszertáció), 90.
20 Uo. — *Illyefalvi—Pallós* i. m., 125.
21 *Halász* i. m. (Batikolt . . .); Fővárosi Levéltár, Pesti Levéltár. Int. a. m. 7157.; Fővárosi Levéltár, Pesti Levéltár. Pesti Hagyatéki a. n. 5196.
22 *Horváth* i. m. 260—261. szerint „csak a jobb és bal oldalon lévő második fülkében látható két oltárműről lehet szó", két püspökszent és két angyal, ill. két női szent és Szent Péter és Pál, részben lecserélt szobraival.
23 *Halász* i. m. (Disszertáció), 31.

KÉSŐ BAROKK SZOBRÁSZRAJZOK AZ ESTERHÁZY-LEVÉLTÁRBÓL
(Adalékok a schwarzenbachi templom építéséhez)

Az egykori Sopron vármegyében fekvő Kabold várral szemben elterülő schwarzenbachi uradalom az Esterházy család legnyugatibb hitbizományi birtoka volt a 18. század elejétől. Középkori eredetű Szent Bertalan tiszteletére emelt temploma, valamint a várkastély, melyet Bubics Zsigmond „Fekete vár"-ként emleget Esterházy Pálról írt művében. A birtok még Pál nádor idejében került a család tulajdonába s főleg jó minőségű épületfája miatt játszott jelentős szerepet Fertőd (Eszterháza) építésekor; „fényes" Miklós különös súlyt helyezett gazdálkodására, és irányítását a Kismartonban székelő Rahier régensre bízta.

A község jelentős műemléke, a plébániatemplom 1764-re már annyira rossz állapotba jutott, hogy abban istentiszteletet tartani alig lehetett, teljes lebontásának gondolata is felmerült. Engedve a hívők kérésének, Felber Antal lelkész *Riedlbauer Mátyás*, majd *Muhr Miklós* kaboldi kőművessel és *Horváth Márton* ácsal a legszükségesebb javításokat elvégeztette és az épületet vaspántokkal erősítette meg. Mivel az oltár még épen állt, e fölé ideiglenes tetőt emeltek. A munkálatokra azonban nem volt kellő fedezet, így Katoch Antal inspektor, aki a plébános kérésére szabálytalanul utalt ki nagyobb összegeket javításokra, kénytelen volt tiszttartói hivatalából távozni.[1]

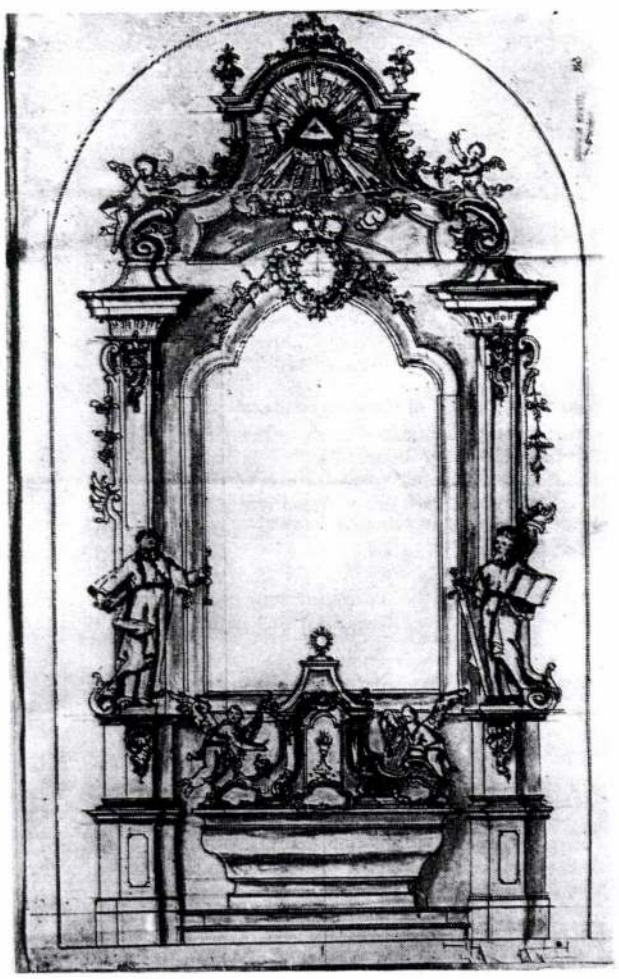

1. Jacob Hamb: A schwarzenbachi plébániatemplom főoltárának terve, 1773. Magyar Országos Levéltár

Minthogy a templom megerősítése csak átmeneti jellegű volt és már eddig is sok költséget emésztett fel, 1766-ban újabb állagóvó munkálatokat kellett eszközöltetni. A hívők egy része ez időben a kicsi várkápolnában hallgatta a misét. Itt azonban a helyszűke, valamint az a tény, hogy az oltár szobrászi javítás alatt állt és a Sarlós Szűz Máriát ábrázoló képét a — meg nem nevezett — művész folyamatosan festette, még inkább megnehezítette a részvételt.[2] E kápolna berendezése csak 1760-ban készült el, az arany és ezüst kegyszerek felújítása, az egyházi ruhák beszerzése az 1764. évre maradt. Közben Felber lelkész *Hádl Ágoston* kismartoni szobrásszal egy Nepomuki Szent János szobrot készíttetett, melynek kifizetését mindeddig halogatta.[3] Elmaradt *Lehner József* asztalosmester munkadíja is, aki 1764-ben egy nagy sekrestyeszekrényt épített.

Mindezen elsietett és sok költséget jelentő munkák tisztázására 1766-ban Rahier kormányzó a kismartoni hercegi kőművesmestert küldte ki. *Joseph Ringer* megállapította, hogy nem szükséges az egész építmény lebontása, hiszen a főfalak erősek és szakszerű megerősítés mellett a boltszakaszokat fokozatosan tovább lehet építeni; a hajó oltáron túli meghosszabbításával pedig a templom befogadóképessége 300 főre bővíthető. A kis fedezet miatt a munkálatokat több évre kívánatos beosztani. Összeállítása szerint ez évben az építési anyagok, valamint a kőműves, ács és egyéb mesterek díja 1766,7 forintot tehet ki. A későbbiekben a torony harangtartó szerkezeténél az ácsmunka 360 fl., a szentély belső felújítása 590 fl., négy félkörű ablak kifaragása pedig 138,20 fl. Szükséges továbbá 20 000 tégla, 1200 mázsa mész beszerzése; a befedéshez javasolt faanyagot az uradalom ingyen bocsátja rendelkezésre.[4] A Ringer szakvéleményében foglalt tetemes költségek miatt a munka egyelőre nem volt kivihető, így a csekélyebb javítások ellenére a templom állaga csak romlott, és 1767 végén már a torony is leomlott, törmeléke pedig az orgonát összetörte. A kápolnában csupán az oltár, az öntött harang és a sekrestye egy része maradt épségben.[5]

1768-ban Felber lelkész a hibák és az egyházi adósságok miatt távozni volt kénytelen. Az új inspektor, Dragan Mihály János jelentette, hogy a romos sekrestyében a kegyszerek épségét veszély fenyegeti. Ezek alapján Rahier 1769 elején újból Ringer kőművesmestert küldte ki, hogy a megváltozott körülmények szerint új költségvetést készítsen és véglegesen meghatározza a helyreállítás menetét. Egyben közölte, hogy a négy ablak befalazása és a hajónak tetővel való befedése esetén istentisztelet már tartható volna benne, amit Kirchknopf Pál, az új plébános is szorgalmazott. A templom helyreállítása az 1769—1770-es években új lendületet kapott. Megtörtént a boltozás, a szentély fedése, s a 11 öl hosszúságúra tervezett

Gundrich Kándy

Gundrich Lipot

Wobran

József fia. Kis-
martonban mükö-
dött † 1835.

Csatkai Endre

Magyar Művészet

1938. 1531.

Lipót

Gundrich, (Leopold)

Magyar Művészet

1934: 286. l.

(32)

II. Terenc király fiatalkori arcképe. Bosch festménye után F. W. Durmer rézmetszete.

(33)

Balassa Bálint arcképe. A virágénekek és a végbeli harcok nagy költőjének közel egykorú arcképét az alsó-krabóci Balassa-kastély őrzi.

(34)

Bernardo Monelli síremléke a Nemzeti Muzeumban. Monelli a diósgyőri vár biztosa, a mármarosi sókamara grófja és végül Beatrix királyné óbudai várának palotagrófja volt. Budán temettek el 1496-ban. Sírkövét az érett renaissance stílus jellemzi.

M. D. K

GUNDRICH Lipót kőfaragó

1827 és 1832. Kismarton, Szentháromság emlék, javítás

Agghány: Barokk szobrászat ... Bp. 1959. I. 203. l.

Gundrum Iván

Szül. Oriovacon 1892 feb-
19. Rk. 4 iparisk.
1912/13. I. első osztágbeli mű-
vésznőv. Nadler Robert.
1912/13. II. első osz. u. o és
Edvi Illés A.

Micsai lelet VI. 157

Gündrum Iván

1912/13

Ferkopzomfoiskèvk

87. l.

Sámson és Delila (Bécs) c. képes

Gundrum Iván, festő; szül. 1892 február 19-én Orivacon (Slavonia).

Gündtler G./Gregorius/,asztaloslegény

Győrben 1674-1699 között megfordúlt asztaloslegények jegyzéke származási hely szerint:"Liebenthal, Szilézia:Gündtler G." 122.old

Batári Ferenc: Asztaloslegények Győrött a XVII. században - Adatok Győr város asztalosmüvességének történetéhez 93.old

Arrabona,9. -Xantus János Múz.Győr,1967. - A Győri Múz.Évkönyve

GUNDTNER Kaspar l. KUNDTNER

Gunersdorfer Lebestyén

ünegesm.

1795

l,

Ságünegesipar

207. l

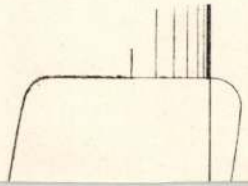

Gunes Lajos

Alkotása a Nemzeti Szalónban a Magyar Arcképfestők Társ.kiáll.-án.

E.K.930.X.19.

Günesch Gergel

ötv.

l.

Kömagjötvj.

1342. 3.

Gunesch Gergely

ötvös

Nagyszeben

Talpas pohár

ca 1600

16.5 cm

br. Herzog M. tepót

Anlájd

Imre

SOPRON

Muzeum: Esrna-csatári honfoglaló lelet

A soproni muzeum. VV 1913, 808 l.

Gunesch György
ötvös Wagneber
Körnagyötvi. 240. l.

1342

Talán — *Vielleicht* **Gregorius Gunesch**, e. 1597. (Jegye lehetne az A : II,23—25 valamelyike, akkor 1581 és 1585 között lett volna mesterré. — *Könnte eine der unlesbaren Marken A : II,23—25 sein, dann wäre er M um 1581—1585.*)

a) **Talpaspohár vésett arabeszkes lambrekénnel.** — *Kluftbecher m. grav. Arabeskenbehängen.* — Ca 1600.
Báró Herzog Mór Lipót, Bp. Expos. 1931 : 164.

b) **Pohár, későbbi talpon.** — *Becher, m. Fußteil v. 1716.*
Iparmův. Múzeum — *Kunstgewerbe-Museum*, Bp.

M—H 16,5

G\H I V O .

kl6s-uti "Szent Gellert" Noi Fel-

inek Egyesülete

kedden d.e. 11 órakor

y Miklós-ut 27./ tartando

Z G Y Ü L É S É R E.

t:

Gundter, Limprecht l. Günther Lambert.

Gundter, l. *Günther.*

Gunesch György

ötv.

l.

Kőmagyötvj.

48. 7.

laid Gunes Georgius

Muz. és Kőt. Ert

1914. 31. l.

Gunesch Georgius

Gunesch, Georgius, beszterczei ötvös

Muz. és Kvt. Ert.

VIII. 31, 32

Kehely XVII. sz. Gunesch Georgius
beszterczei ötvös műve, fekete
ág. ev. egyház tulajd.

(VIII. 32. l.

Múzeumi és Könyvtári Értesítő)

Kokuszerleg XVII. sz. Gunesch Georgius
beszterczei ötvös műve, beszterczei
ág. ev. egyház tulajd. (VIII. 32. l.

Múzeumi és Könyvtári Értesítő).

Műbútor-asztalosok figyelmébe!

BÚTORÜVEGES-MUNKA

:: szakszerű kivitelére ajánlkozik ::

BREIER ANTAL

bútorüveges. Készít rézbekeretezéseket a legdíszesebb kivitelben.

BUDAPEST, II. KERÜLET,
ZSIGMOND-UTCA 40. SZ.

Thurnherr Gyula

MŰBÚTORASZTALOS

BUDAPEST,
VIII., MAGDOLNA-U. 17.

Készít teljes lakberendezéseket.

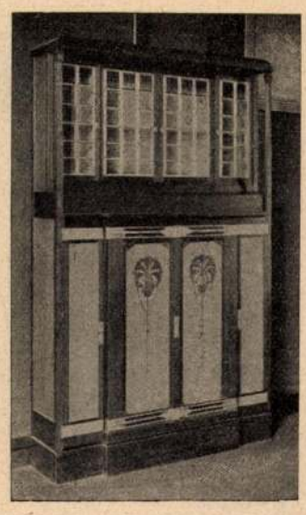

Ezüst-oklevél. Elismerő-oklevél.

Gunesch János

bronzműves és galvanoplasztikus

BUDAPEST, II. KERÜLET,
MARGIT-RAKPART 20. SZÁM.

Készít galvanoplasztikai műtárgyakat, serlegeket, kelyheket, dísz-zászlókat, ezüst-galvanoplasztikát, bútorbetéteket és vereteket, bronzműves-munkákat, egyesületi jelvényeket, :: tűzzománcozásokat, táncrendeket, díszalbumokat, versenydíjakat, aranyozást, ezüstözést, nikkelezést, sárga- és vörös-rezezést.

BRUNNER FÁBIÁN

BUDAPEST, VI. KER.,
SZIV-UTCA 20. SZÁM.

MŰ- ÉS BÚTORASZTALOS
::: CABINET-MAKER :::

ROSENTHAL K. ADOLF

:: Műbútor-asztalos és :: modern lakás-berendező

BUDAPEST, VII. KERÜLET, ALSÓ-ERDŐSOR 8.

Készít: mindennemű modern lakásberendezést, adott rajz vagy saját terv szerint. — Tervezetek és költségvetések kívánatra díjmentesen. :: :: ::

VÁGÓ LÁSZLÓ

KÁRPITOS ÉS DÍSZÍTŐ

BUDAPEST, VI., IZABELLA-UTCA 66.

Kitüntetve aranyéremmel 1903.

Elvállal teljes lakberendezéseket, régi bútorok feldolgozását és átalakítását és minden e szakba vágó munkát. Specialista angol bőrbútorok készítésében. Függöny és szőnyegek megóvása.

Mindennemű javításokat elfogad. Megrendeléseket pontosan teljesít és házhoz szállít. ::

DALNOKY ÉS SZÁNTHÓ

Készítenek teljes lakás-, iroda- és boltberendezéseket, portálokat.

MŰASZTALOSOK, MODERN LAKÁS-BERENDEZŐK

Budapest, IV. ker., Kötő-utca 5. (Városház-tér sarok.)

DIPOLD JÁNOS

:: ÉPÜLET- ÉS MŰLAKATOS ::

BUDAPEST, VII., RÓZSA-UTCA 8. SZ.

Készítek bárminemű kovácsolt munkát, u. m. vas- és bronz-csillárokat, rácsokat, kandallókat, bárminemű világítótesteket saját terv vagy rajz után, különlegességeket u. m. domborított, vert vagy kovácsolt vas és fém bútor-vereteket.

Az asztalosmesterek kiállítási egyesülete

a városligeti iparcsarnokban állandóan **nagy bútorvásárt** tart, amely nyitva van naponkint reggel 9-től délután 6 óráig. Itt a nagyközönségnek alkalma van szép, jó és szolid bútorokat, jutányos áron vásárolni.

Magyar Iparművészet
1908. 3. szám

Dr. EŐRY GYULA

:: MŰ- :: ASZTALOS

BUDAPEST, IX., Mátyás-utca 3.

KÉSZÍT BÚTORT MINDEN KIVITELBEN. ◦ MŰJAVÍTÁSOKAT ELVÁLLAL.

LAKOS MÓR

ÉPÜLET- ÉS MŰLAKATOS | **BUDAPEST, VII., Wesselényi-u. 58.**

Készít mindennemű **lakatosmunkát** stílszerű, tartós kivitelben szolíd üzletárak mellett.

Különlegességek takaréktűzhelyekben **mosódai gépek felszerelése és jókarban tartása.** Javítások szakszerűen és pontosan eszközöltetnek.

KRATOCHVILL ÁGOSTON

MŰ- ÉS CÉGTÁBLAÖNTŐDÉJE

BUDAPEST, VI., KIS JÁNOS-UTCA 10.

Készít mint különlegességet, ízléses, modern és tiszta kivitelben minden célnak megfelelő bronzból és horganyból öntött **felirattáblákat, építészek, hivatalok, ügyvédek, orvosok** stb. részére. Vidéki megrendelések TELEFON 28-35. utánvétel mellett. TELEFON 28-35.

Weiszmann Márkus

MŰ- ÉS CÍMTÁBLAÖNTŐDE

BUDAPEST

VII. KERÜLET

ALMÁSSY-UTCA 6.

ELVÁLLAL ezüst-, bronz- és horganyöntéseket, valamint öntvényeket mindennemű célra és méretben, minta vagy rajz szerint.

IFJABB WALLA JÓZSEF

MOZAIK-, MŰKŐ- ÉS CEMENTÁRU-GYÁRA

TELEFON 76—36. IRODA: TELEFON 76—36.

BUDAPEST, VII., ROTTENBILLER-U. 15.

GYÁRT

márvány-mozaik lapokat velencei módra, mintázott cementlapokat (római utánzat), karmantyus-csöveket, portland-cementből, műkőmunkákat: lépcsők, lábazat, tok, ballusztrádok stb.

ELVÁLLALJA

márvány-mozaik- és cementlap-burkolások, granit-terrazzo, betonmunkák, csatornázások, medencék teljes kivitelét.

Képkereteket, templom-munkákat, valamint az aranyozási szakba vágó minden munkát szakszerűen készít

KRATZERT GYULA

ARANYOZÓ

BUDAPEST, V. KERÜLET, ARANY JÁNOS UTCA 33. SZ.

ÜVEGTETŐK vízmentesítését

szabad. módszer szerint (kittelés nélkül) fényképész urak részére mérsékelt árban, jótállással, részletfizetésre is elvállal

MIHALIK SÁNDOR szabadalom tulajdonos

BUDAPEST, VIII., KÁLVÁRIA-TÉR 4. SZÁM.

NOTTER JÓZSEF ESZTERGÁLYOS

BUDAPEST, VIII., ESZTERHÁZY-U. 14—16.

Készít csipkeverő párnát, ehhez való fácskákat, gombolyítót és mindennemű műesztergályos munkát.

Gunesch János

bronzmüves

Cásd

Fettich Nándor

Magyar stílus az iparművészetben

Bp. 1943. 89. l.

Gunesch, Georgius ötwös Nr. 139

Er arbeitete in der Goldschmiedezunft in Bistritz/Beszterce. 1728 wurde er Zunftmeister (*magister cehae*). Sein Meisterzeichen findet sich auf liturgischen Gegenständen, Gefäßen und Gürteln. Er starb 1759.

Schätze 1991

tiója) oly szóban, hogy nincs ige, melyet alája nem lehetne von-ni. Ekképen hangzik: „a cselekvő ige az alanynak határozott vagy határozatlan tárgyesetre kiható, vagy magában kihatlanul működő munkásságát jelenti; p. o. *ir*, *vár*, *nyer*, *ver*, *néz*, *kér*, *jár*, *kel*, *áll*, *ered*, *támad*, *épül* stb.“ Ha az *épül*, *kel*, *ered*, cselekvő ige, akkor nincs ige, melyet az iménti definitio értelmében cselekvőnek ne lehetne nevezni; azaz csak azt akarjuk mondani, hogy az igék imént említett osztályzata, bizonyos tekintetben, kevesebb mint kellene. Hogy ezt bebizonyíthassuk, kérünk az itt következők iránt figyelmet:

Az ige nem általános vagy mellék fogalom, mint a nevek, hanem összetett; mert személyt foglal magába és azon működést vagy munkálódást, mely a személyből kifejlik. A személyt, mely a munkásság forrása, nevezzük alanynak vagy subiectumnak, az igét pedig állítmánynak vagy praedicatumnak. Itt két eset adhatja magát elő:

1. A subiectumból a működés nem hat ki, hanem benne megmarad; p. o. *Péter gondolkozik*; *szél támad* stb. Az ilyen igékből alkotott mondatok állanak subiectumból és praedicatumból, s ezeket, ezen természetöknél fogva *benmaradóknak* (intran-

Gunesch Márton

aortalos

1657. Nagyneben

Albrich Herm

2881

M.D.K.

Gyurg László
festő

A magyarországi festőművészet
Pécsett volt kiállítása.

— : Hírek
Művészet, 1963. február – 46 lap

Morten Gunge, dán építész. 2.) Folytatás.

Gerle János: A szellem erős, de a hírközlés nem koreti

1987. augusztusában nagyobb építészcsoport keretében Magyarországban jártak Eric Asmussen és munkatársai, a HUS csoport tagjai, Morten Gunge, Herbert Dreiseitl, Alberts amsztetdami bankjának egyik társtervezője Udo Zembok, a stuttgarti konferencia társszervezője Joachim Eble, hogy Makovecz Imre épületeit tanulmányozzák.

Magyar Építőművészet, 1988., 2., 53-old.

MDK

Gungel M.

butor

Gaul K: Butorip. diszitő ip. az ezr. o.kiáll.on.
MMÉKözl. 1897, 6.füzet, 263-276 l.
képek

Fr. Gugel, festő MDK

Pálffy Miklós kvalitásos arcképét festette. Személyéről többet nem tudunk. 3 Hold. Romantikus előadásmód.

Mojzer Miklós: "A magyar barokk müvészet" kiállitása a Fabricius házban. 373.o.

Soproni Szemle, Helytört. Folyóirat. XVII. 1963.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ZALAI HÍRLAP

Galéria a tetőcserepek alatt

NAGYKANIZSA, Lenin út 13. A házat a századforduló idején építették. Nem takarékoskodtak az anyaggal. Éppen elég feljutni a padlásra.

A fáradtságért azonban érdekes, különleges kárpótlást kapunk.

Különös, megkapó világ van itt a magasban. A tetőszerkezet gerendái között, a cserepek alatt műterem, mintázó terem és — egy képkiállítás.

1964-ben kezdte építeni Gungl László. Négy évig dolgozott kemény munkával.

— *Mégegyszer aligha volna erőm ilyen munkához* — mondja a házigazda, majd gyorsan hozzáfűzi. — *De megérte...*

IGEN, ez biztos. Sok befutott, nagynevű festőművész is örülne, ha ilyen műterme, magán-galériája lehetne. Főleg a galéria! Ez a maga nemében egyedülálló. A kortól természetesen barnult gerendák, kovácsolt vas díszítések, különös formájú farönkök és ahol csak hely van, festmények, festmények...

Gungl Lászlót mint közéleti embert sokan ismerik, mint festőt is, de jóval kevesebben.

Gyerekkorában kedvtelésből rajzolt, festett. Később foglalkozása is volt. A felszabadulás után, 1945-ben képzőművészeti szabadiskolát is szervezett Sándor Mátyás festőművésszel Kanizsán. Három éven át tőle lesett el sok mesterfogást. 1962—63-ban pedig Demjén Attila kétszeres Munkácsy díjas mellett végzett képzőművészeti studiumokat.

Eddig Pécsett és Kanizsán rendezett önálló kiállítást, de szerepelt már zalaegerszegi, szombathelyi és budapesti kiállításokon is.

Sokoldalú ember. Munkái között plakátot, grafikát, plasztikát, fafaragást egyaránt találhatunk, de legkedvesebb számára a festés.

— *Nem tudok megállapodni valamiféle stílusirányzat mellett* — mondja. — *Sokan a stílusukhoz keresik a témát, én igyekszem meglelni a mondanivalóhoz illő legkifejezőbb formát. Persze ez nem mindig sikerül, s ez elkeserítő.*

Ilyen keserű pillanatról tanúskodik egy öregasszony portréja. Összetépte. Aztán megbánta. Összeragasztotta. S most egy festőművész azt ajánlotta, hogy éppen ezt a képet küldje kiállításra.

TÉMÁI VÁLTOZATOSAK — csendélet, tájkép és sok-sok életkép. Most például a zalaegerszegi kőolajfinomítóról festett két képet — konstruktív stílusban, de a hagyományoktól eltérően. A festék mellett alumínium fóliát is használt. A festék és a fólia merész kombinációja meggyőző hatást ér el.

Érdekes módszere az is, hogy műanyaglapra fekete nyomdafestéket ken, aztán acéltűvel karcolja bele rajzát. Így készítette a jól sikerült Don Quijote című művét.

— *Most a portréfestés izgat. Ehhez anatómiai tanulmányokat folytatok. Baudelaire: A romlás virágai című kötetéhez pedig illusztráció sorozatot akarok készíteni. Ősszel aztán Pécsett és Szegeden szeretnék önálló kiállítást rendezni.*

— És Kanizsán?

— *Itt tulajdonképpen állandó kiállításom van most már. Galériámban ugyanis örömest fogadok minden érdeklődőt.*

És érdemes is feljönni ide a magasba.

T. E.

Zalai Hírlap
Vasárnapi melléklet

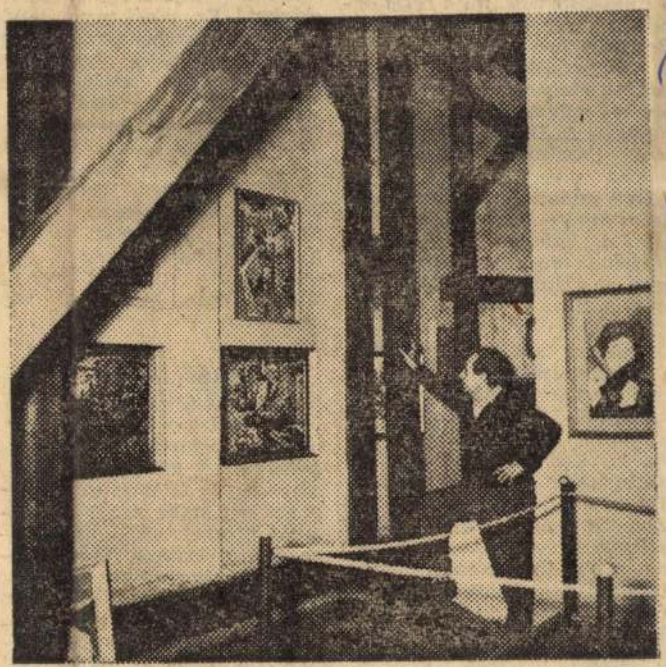

A galéria és alkotója.
(Buzek Dénes felvétele)

márványos arcukon átút a mámor:
vérük, a vígtűzű rózsa kicsattan.

A hóhullásban szép az öregember,
amikor egyedül ballag a dombra:
süvege, válla a zuhogó szálak
rácsait szelíden tépkedi, bontja, —
emelt arcából tág szeme kitartón
figyel a pelyheket ringató égre,
nyakába csüngő ősz haja, ezüstös
bajusza fehéret ír a fehérre.

felmu
igazsá
a legf
Csa
burká
tett-h
meg.
igaz
szi.

D. T.

eszüntetés nemcsak az üze-
nekben, hanem az üzletekben,
hozikban és kávéházakban is.
Nagykanizsán elvtársaink ál-
alános sztrájkja a lehető leg-
mpozánsabb volt" — állapí-
otta meg a fővárosi *Népszava*
udósítása (melyből egyébként
öbb sort törölt a cenzúra).
„... a sztrájk alatt a szó szo-
os értelmében meghalt min-
den élet, és a munkásság fe-
gyelmezettségével rá tudta
kényszeríteni akaratát az egész
városra."

Január 19-én délután és ja-
nuár 20-án *több népgyűlést*
tartottak Nagykanizsa szocia-
listái. Ezeken Sneff és Ham-
burger mondtak több alkalom-
mal beszédet. Megmagyarázták
a munkásoknak, *mi a célja en-*
nek a nagy megmozdulásnak.
Beszédeikben *éltették a békét,*
a szovjet állam következetes,
háborúellenes politikáját, va-
lamint a demokratikus válasz-
tójogot. A Deák téri népgyű-
lésen Hamburger hangsúlyoz-
ta: az orosz elvtársak kitűnő
példát mutattak a háború meg-
szüntetésére. *„Békét akarunk!"*
„Le a háborús uszítókkal!"
„Éljen az orosz forradalom!" —
ezek a kiáltások gyakran har-
tantak fel a gyűlések alatt.

Érdemes külön kiemelnünk
a nagykanizsai és a környék-
beli vasutasok harcát. Ham-
burger és Sneff hozzájuk is
kimentek, és őket is megnyer-
ték a nagy sztrájkhoz való
csatlakozásra. Január 19-e és
21-e között — akárcsak az or-
szág sok más helyén — itt is
leálltak a vonatok. A vasuta-
sok több alkalommal harcos
szellemű összejöveteleket ren-
deztek ezekben a napokban.
„Nem szállítunk több katonát
a harcterekre!" „Le a háború-
val!" „Éljen az orosz proletár-
ság!" — ezek voltak legfőbb
jelszavaik. A forradalmi gon-
dolkodású Hamburger hatásá-
ra azonban a vasutasok *nem*
elégedtek meg szavakkal a há-
borús politika elleni harcban.
Ezekben a napokban *bátor*
cselekedeteket is hajtottak
végre: *Komárvárosnál és más*
helyeken felszedték a vasúti
síneket. Ez érzékeny csapás
volt a militarizmusra, hiszen
Nagykanizsán és környékén
haladt át több hadifontosságú
vasútvonal, s az olasz harc-
terekre irányított katonai szál-
lítmányok jelentős része erre
ment keresztül. A nagykanizsai
vasutasok bátor, forradalmi
szabotázstevékenysége nárját
ritkította az egész akkori
Ausztria-Magyarországon. A
vasútvonal helyreállítása a
sztrájk után két hetet vett
igénybe.

Január 21-én délután
azonban váratlan hír érkezett.
A szociáldemokrata párt or-
szágos vezetősége leszerelte a
sztrájkot. A kormány néhány
üres ígérete fejében véget ve-
tettek egy nagy reményre jo-
gosító mozgalomnak, amely —
megfelelő vezetés esetén —
forradalomhoz vezethetett vol-
na. *Nagy volt az elkeseredés*
Nagykanizsán is. Az itteni szo-
ciáldemokrata pártszervezet —
élén Hamburgerrel és Sneffel
— élesen *elítélte az országos*
központ árulását. Január 22-én
az itteni munkások felvették
ugyan a munkát, de hangula-
tuk továbbra is izgatott volt;
nem ilyen eredményre számí-
tottak e nagy mozgalom után.

A nagykanizsai párt-
szervezet harcos szellemét bi-
zonyítja, hogy *a sztrájk be-*
fejezése után is tudtak még
egy komoly akciót kezdemé-
nyezni. Január 23-án a mun-
kásasszonyok és lányok a
Munkásotthon elé vonultak, s
a pártszervezettől kértek se-
gítséget nyomorúságos helyze-
tük javítására. Követelték a
hadbavonult hozzátartozóik
után járó segélyek felemelését,
a közellátás megjavítását. Dr.
Hamburger Jenő azonnal cse-
lekedett is. *„Fel a városházá-*
ra!" — adta ki a jelszót, majd
az ezerkétszáz főnyi tömeg élé-
re állt. A sokaság hamarosan
a városháza elé ért. Itt *Sabján*
Gyula polgármester kénytelen
volt fogadni a küldöttséget, sőt
meg is ígérte, hogy a panaszo-
kat „orvosolni fogják". Közben
az asszonyok tüntetése mind-
inkább politikai jellegűvé vált.
Szidták a háborút és ezt kiál-
tották: *„Engedjék haza férjein-*
ket és fiainkat!" Megmozdulá-
suk fegyelmezett rendben ért
véget.

Néhány hét múlva, február
elején *a hatóságok letartóztat-*
ták Hamburgert és Sneff Jó-
zsefet. Pozsonyba vitték őket.
Haditörvényszék elé akarták
állítani a két kiváló harcost
„az állam hadserege elleni
bűntett" címén, valamint *a*
sztrájk szervezéséért, és azért,
mert *„Nagykanizsán államelle-*
nes és forradalmi célzatú mun-
kástanácsot alakítottak". A to-
vábbiakban pert indítottak el-
lenük, és el is ítélték őket. 1918
őszén azonban másként döntött
a történelem: győzött a forra-
dalom és mindketten kiszaba-
dultak...

Az 1918 januári *tömeg-*
sztrájk megrázkódtatta a Mo-
narchiát. Ebben a nagy moz-
galomban Zala megye lakos-
sága az országos *átlagon felül*
vette ki részét. Érdemes ki-
emelnünk, hogy *hazánk terü-*
letén akkor kevés helyen volt
ilyen határozott, harcos balol-
dali és forradalmi irányvonal
a helyi munkásmozgalomban,
mint éppen itt, Nagykanizsán.
Ezért az 1918 januári sztrájk
Zala megye történetének leg-
ragyogóbb fejezetei közé tar-
tozik.

Most, fél évszázad múltán
joggal hajtjuk meg előtte a
tisztelet zászlaját.

Dr. Merényi László
a történettudományok
kandidátusa

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ZALAI HÍRLAP

Gungi László

1968 JAN 28

1021

UTCARÉSZLET

Gungi László rajza)

Miért késik a folytatás Tótszentmártonban?

Tavaly télutón, tehát nem is egészen egy éve, örömmel adtuk hírül, hogy az ilyen vonatkozásban magáról korábban ritkán hallatott *Tótszentmártonban* az egész falu összefogott a kultúrmunka fellendítése érdekében, s öreget-fiatalt egyaránt megmozgató, népi hagyományaikra épülő műsort állítottak össze, majd mutatták be nagy sikerrel. Ami különböző, ma is fennálló okok miatt eleve félő volt már akkor, sajnos, hamarosan bekövetkezett: *a folytatás elmaradt*, legalábbis egyelőre.

Mi az oka ennek, s van-e mód az újbóli fellendülésre? — ezekre a kérdésekre keresünk választ most a községben.

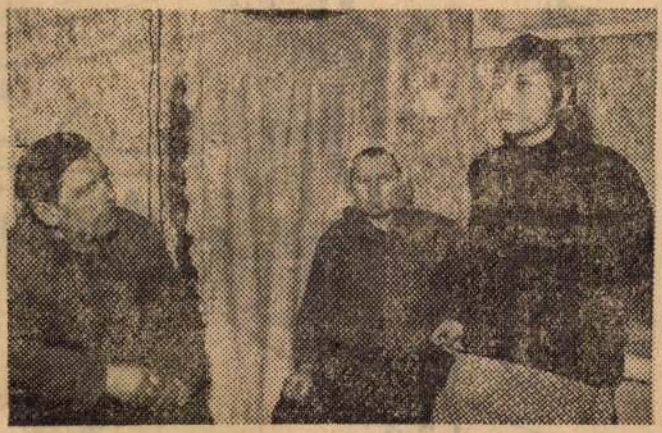

— Mi most is szívesen szerepelnénk — állítja Horváth Magdi.

A három kívánság

Minthogy a tótszentmártoniak az elmúlt évben éppen *népi hagyományaik* ápolásagyobb baj van, bármilyen furcsának is tűnik ez a kijelentés.

— *Tizenegy pedagógus dolgozik az iskolában* — közli Péter Lászlóné —, *javarésze egészen fiatal. Sajnos, a kul-*

most is elmennénk — állítja egybehangzóan a 30 éves *Mihovics Mártonné*, s a 16 éves *Horváth Magdolna*, akik mindketten tavaly is kivették részüket a kultúrmunkából.

A műsor

L. Gungel

és Josef Maximilian Kolbacél metszete Ludwig Rohbock rajza nyomán: „Kolozsvár látképe" 1856-64.

Rózsa György - Spira György: Negyvennyolc a köztársaságért, Budapest 1973. 575 l

Gyengl László
festő

MDK

A Képcsarnok Vállalat rendezésében megnyílt kiállításon bemutatta a „Pókháló", „Kihalt utca" c. képeit is.

— : Nagybányai festőművész kiállítása Pécsett
Magyar, 1963 jan. 19. 5. lap

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ZALAI HÍRLAP

Gungl László

1021

Gungl László linómetszete

ncsei

ulójára

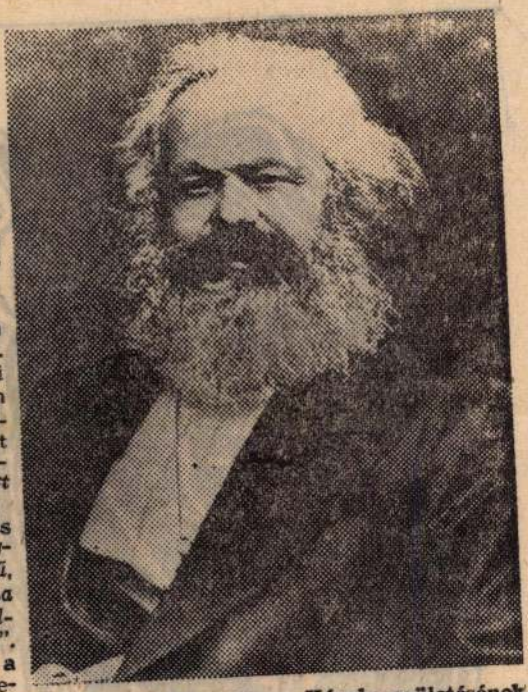

Ma ünnepeljük Marx Károly születésének 150. évfordulóját. Kevés olyan embert ismer a történelem, akinek a hatása olyan nagy, mint Marxé, a tudományos szocializmus megalapítójáé.

kinyomtatásra is előkészítettek, amelyeket a tudományos kommunizmus megalapítói életükben nem tudtak publikálni. A többi között olyan alapvető alkotásokat, mint Marx és Engels *„Német ideológiája"*, amely Engels szerint *„a legvakmerőbb mű, amely valaha is német nyelven megjelent"*. Egyebek közt a *„Tőke"* negyedik, befejező kötetét. Engels már gondolt a kiadására, de neki nem sikerült. Teljes kiadására először a Szovjetunióban került sor.

Először a Szovjetunióban, 1925-ben jelent meg Engels befejezetlen munkája, *„A természet dialektikája"*. A könyv kéziratát a szovjet Marx-kutatók a szociáldemokraták berlini archívumában fedezték fel.

1967-ben a Szovjetunióban

adásba. Minden ilyen cikk vagy levél után ott áll a megjegyzés: *„Első publikáció"*.

A tudományos kommunizmus megalapítóinak írásai — az emberiség szellemi életének nagy kincsei. És az a tény, hogy ezrek meg ezrek olvashatják a Marxizmus—Leninizmus Intézete Központi Pártarchívumának jóvoltából, felbecsülhetetlen hozzájárulás

M.D.V.

Gungl László
festő

Nagykanizsán rendezett
kiállítást.

—: Hírek
Művészet, 1962. julius – 38 lap.

Gungl László MNK

képei is látható a Képcsarnok vállalat konzói kiállítótermében.

Uj Konló 1963. máj. 7.

Ø Gungl Ferenc

butorterverő

1925–27

Éimisk 1930.83.l.

Sárosvármegyei határrészi felvételek

IX. 172, 173.

Gungl M. fiai

antatn

l

Közlezrkiáli

1387. l.

OLVASD EL ÉS ADD TOVÁBB!

Loholsz, futsz új javak után...

Loholsz, futsz új javak után, kifúj a szél, megázol,
És a meglévő holmidra vajjon, miért nem vigyázol?
Még törekvő emberek is sokszor sárba ragadnak,
Hogy ha ezer dolgod is van, szakíts időt magadnak!
Biztosításod van már rég (jobbat nem is tehetnél),
De manapság **e kis pénzért** mondd, hogy mit is vehetnél?
Ezt az ügyet nem is lehet más oldalról szemelni,
Az értéket nagy sietve jó lesz ma felemelni!!

"Pátria" r.-t. Budapest — 435418

Óbudai Társaskör Galéria

Budapest, III. Kiskorona utca 7.

Ami személyes és ami... 2.

Balla Vivien

Gunics Dóra

Szederkényi Bella

kiállítása

Megnyitja 2009. február 17-én 18 órakor

Szirtes János

képzőművész

Kurátor:

Tatai Erzsébet

Megtekinthető: március 15-ig

hétfő kivételével 14-18 óra között.

nka

85

Gumscher Lajos

Szerepel a Nemzeti Szalon tavaszi tárlatán

Új Nemzedék 1977 VI. 16.

Gunscher Nándor

Árverési Csarnok aukció, kat.

39. sz. 1927. okt.

40–41. nem szepel

l. Güncser Nándor

~~Balatagyarmat I. 123, 126, 128,~~

1903 III. 30.

~~Budapest.~~

~~[illegible]~~

~~Mihalik József jelentése közöltetett~~ a nem.-muzeum érem és régiségtárának igazgatójához (152/903.)

7; a Kassai múzeum mon. bizottsának a Lehoczky-gyűjtemény megbecsléséről

~~[illegible]~~

Toló jelentése tudomás végett közöltetik

Günscher Nándor

festő

Kelenvölgy

Váradi u. 9

MKSz 1947

ΜΗΚΩΝΙΟΥ

Gunsches Károly

Szerepel a Magyar Vasuti és Hajózási Klub karácsonyi kiállításán

Magyarság 1926 XII. 21.

Gunsicher Károly.

A Nemzeti Szalon szezón záró kiállításán figurális pasztellje szerepel.
(említve.)

Pesti Hírlap, 1924. Jún. 21.

MDK

néhai Gunscher Károly, festőm.

368. Női fej. Pasztel.

A Magy. Akv. és Pastelfestők egyesülete.
Műcsarnok. - XIII.terem.
Kat. 68.l. Arcm.?

Gunscher Lajos

Kréta tanulmánya nagyobb a Nemzeti Szalon magy tavaszi tárlatán

Magyarság 1927 VI. 16.

Pest. 1482. Kádárcéh.

Archaeologiai Értesítő
XLII., 1928., 255—263.

Horváth Henrik: Gundrich Carolus Ferenc,
a pesti plébániatemplom
oltárainak mestere.

Pest. 1741. Timárcéh.

Archaeologiai Értesítő

XLII., 1928., 255–263.

Horváth Henrik: Gundrich Carolus Ferenc, a pesti plébániatemplom oltárainak mestere.

Grafika. 1735. Rézmetszet: Pozsony látképe, Gundlin-tól.

Tört. Tár

1880., 161.

Szilágyi: Magyarországi képzőművészek névsora

Gündlin Bar., rézmetsző, 1735.

Tört. Tár

1880., 161.

Szilágyi: Magyarországi képzőművészek névsora

Ötvösség. 1715. Ötvösök: Budán mesterségüket törököktől tanulták.

Archaeologiai Értesítő

XLII., 1928., 256.

Horváth Henrik: Gundrich Carolus Ferenc, a pesti plébánia templom oltárainak mestere.

Gündrich József, szobrász, 1752-y
Pesten.

Archaeologiai Értesítő
XLII, 1928, 255–263.
Horváth Henrik: Gmndrich Carolus Ferenc,
a pesti plébániatemplom
oltárainak mestere.

Gündrich Károly-Ferenc, szobrász, 1741., Pesten.

Archaeológiai Értesítő

XLII., 1928., 255–263.

Horváth Henrik: Gundrich Károly Ferenc, a pesti plébániatemplom oltárainak mestere.

MD⁴

Gunscher Károly

Tanulmány

Darinka, paszt.

MAFE 13. kiáll. N.Szal. 1927. máj. 6. 1.

MNK

Gunscher Károly

Finale, paszt.

Tanulmány, vör.kré+a

N.Szal. kiáll. 1927. jun. 12. l.

MDK

Gunscher Károly

Tanulmány, of.

N.Szal. őszi tárl. 192o. szept. 11. 1.

Gunscher Károly festőművész

— **Gunscher Károly festőművész posthumus kiállítása.** *Gunscher* Károly, az aradi származású elhunyt nagytehetségü festőművész hagyatékából övegye kiállitást rendez a Vonatkisérők Otthonának földszinti nagytermében (VII., Nefejejts-utca 61.). A kiállitás, amelyen a művész legsikerültebb munkái sorakoznak föl, április 17-én nyilt meg és április 24-éig mindennap délelőtt 10 órától este 6 óráig még megtekinthető.

N.U.932.IV.20.

Gumpoldskirchner Kellerei Franz Mayer

N.Ö. 932. IV. 20.

Gunscher Károly

M E G H I V Ó

GUNSCHER KÁROLY elhunyt festőművész hagyatékából özvegye

K I Á L L I T Á S T

rendez, amelynek megtekintésére ezuttal tisztelettel meghivja t. Cimet. A kiállitás f. hó április 17-től 24-ig d. e. 10-től este 6 óráig lesz nyitva a Vonatkisérők Otthonának földszinti nagytermében (VII., Nefelejts-utca 61. sz.)

Nagybecsü megjelenésére biztosan számit

özv. GUNSCHER KÁROLYNÉ

NYOMTATVÁNY.

Nagys.
Mélts.

.....urnak
urnőnek

.....

.....

Gumcser Károly.

A Nemzeti Szalon évadnyító kiállításán két figurális képe szerepel. (említve.)

Magyarság, 1928. jún. 21.

Gunscher Károly

Szerepel az akvarell és pantellfestők kiállításán a Nemzeti Szalonban

Magyarság, 1927 V. 26.

Ø Gunscher Endre

Hobrán

1931 - 34.

Iparm. Isk. Évk.

1930-34. 45. l.

III. kép. *Pittoni:*
Borromei Szent Károly áldoztat.

MDK

Gunscher Endre, disz.szobr.

Iparm. Isk. Evk. 1934-36.
43.1.

Gunnerd Ignác

bécsi aranyozó

javitotta részben a vesz-

prémi székesegyház

aranyozáscit 1838-ban.

Ádám Iván: A veszpré-

mi székesegyház. Vesz-

prém 1912. II. r. 462. l.

német kőrajzolók egyes lapjaival
Például az 1854-ből származó Hil
garde főhercegnőt ábrázoló rajzá
tekintete,beállitása,aprólékos,n
szerű megmintázása csaknem telj
egyezik Kriehubernek egyik Erzsé
királynőt ábrázoló litográfiájáv
amely azonban 1862-ben készült,v
sok rokonságot mutat Hanfstängln
ugyancsak Erzsébet királynőt tér
képben ábrázoló,1853-ból származ
kőrajzával.Mégis,csak annyi közü
egymáshoz,amennyi egykorbeli alk
soknak lehet,minden közelebbi ha
vagy kapcsolat nélkül.Ugy ők,min
e kor legtöbb arcképfestője- és
zolója,miniaturisták is.S a mini
technikájából,valamint azXXXXX

Gunkel és Kolb acélmetszete

Rohbock rajza

1856.

A Rudas fürdő belseje

37.

Rexa: 101 kép a régi Pest-Budáról Helikon 1959

Gunkel, Carl

Rohbock rajzai után Eé-
nütt acélmetszetei az
alabbi műben

Roh Hunf I.

Részlet a Király-utcából
Pesten (J. M. Kolb-bal
együtt készítette)

Bizonyos an azonos

Gungel K.-val

Gunisch Márton

antalos

1721-22.

Vizakna

Schuller Zwei

398, 399. l.

GUNSCHER KÁROLY. Június 1-én elhúnyt Budapesten *Gunscher* Károly festőművész és magyar államvasúti titkár. Eredetileg tanító volt Szlavóniában, a Julián-Egyesület által föntartott iskolákban. Hajlama a festészet felé vonzotta s 1913—14-ben a Képzőművészeti Főiskolának lett nö-

vendeke. A háboru megszakította tanulmányait, amelyeket csak 1918-ban folytathatott s 1922 megkapta a rajztanári képesítést. Csak nagy ügyes-bajjal tudott menekülni családjával az összeomlás után

Szlavóniából és festészeti tanulmányai mellett kénytelen volt állást vállalni a MÁV-nál. Gunscher aki stul. Vrapoljében (Verőce m.) 1884 jún. 20. csak ritkán állított ki utoljára 1927 júniusban szerepelt két munkájával a Nemzeti halomban. Főleg tájképeket festett és dekorativ rajzokat készített.

Magyar Művészet
1931. 249, 250 l.

GUNSCHER *Károly*, festő és grafikus, * Vrpolje (Horvátország) 1884 jún. 20. † 1931 jún. 1. A bpesti képzőműv. főiskolán tanult, azután tizenhat évig Horvátországban működött. 1918 visszajött Budapestre s tanársegéd volt a képzőműv. főiskolán. Figurális műveivel többször szerepelt a fővárosi tárlatokon. Könyvillusztrálással is foglalkozott.

K. G. I 476 l

T. 7014.

rfás hid vezet(at) a melyet éppugy,
elők élénkitik, fölötte csolna-
edig házak látszanak, melyek
Jelzése
884.
etto.

o

cm.

242-99-16.
572-99-5.

Gunther Károly

MAGYAR MUVÉSZET

1931. 249

Lyka Károly

Nekrolog

- Telefon 862-98.

ttel a virágvasárnapi konferenciával kapcsolat
inkra, szeretettel kérjük Kedves Testvérünket,
k hátralékos részletét lehetőleg még
ELSŐ NAPJAIBAN

zt, hogy Kedves Testvérünk mindent el fog kö-
sának beküldésével is átsegitsen bennünket
teljesitse kérésünket szeretettel.-
ben Kedves Testvérünk virágvasárnapi konferen-
érjük, küldje be jelentkezését utolsó,hogy az
unk országos konferenciánkon.-
öszöntéssel és áldott ünnepvárással.

március 30-án.

Szőke Imre s.k.
ügyvezető elnök.

Gunscher Károly

MDK

Női fej, pasztell

Mücsarnok 1931 őszi tárlat

Gunscher Károly MDK

Tanulmány, pasztell

Mücsarnok 1928 tavaszi kiállitás

Gunscher Károly MDK

Tanulmány

Műcsarnok 1927 őszi kiállitás

MDK

Gunscher Károly,

417. Tanulmány.

KMTár.1927. őszi kiáll. Kat. 18.1.

Gunscher Károly MDK

1923-ban ösztöndijat kapott

Képzőm.Főisk.Évk. 1921-22, 22-23, 23-24, 24-25.
Bp. 1926.

Gunscher Károly

fleszö

47 éves Erzsébet 1931 junius 1-én meghalt.

Pesti Hirlap 1931. jun. 2.
(Halálozás)

U. 3107

Magyar gyár

Gunczer Károly

Karinthy Frigyes

Budapesti emlék
c. könyvének
címlapja fentitől
Repr

Mátrai László

Az irő és a város
(Karinthy)
Budapest I. évf
1945. 125. l.

Günscher Károly

Repetitor 158. l.

Elek.
m.o. 634. l.

Pesth (Buda) látképe a Várral.

Vízfestmény. 8·5 x 5 cm.

Stemmer Ödön dr. Tul.

Kr. ②. 569.

Gunscher Károly

1920. szept.

ki 11. Nemzeti szalonban

Tanulmány, olaff. 7000.–

Halley – üstökös V. 190.

Szunyoghy Károly

1913/14, 1918/19 – 1922/23

Ferképzőmfoiskèvk

87.l.

Gunser Mátyás

festő

Rentgotthárd

+ 1772 márc 7

l.

Vasi kerule

1938. 343. l

Günszt 1898

d. Gereczerajztár
938. h.

A FASISZTÁK ÁLTAL ELHURCOLTAKAT
SEGÍTŐ BIZOTTSÁG

ENG. SZ. 130.713/1945. B. M.

Segíts az el

Minden magyar, minden igaz
az ártatlanul deportáltak megs
Nézd, mennyire megnyomoríto
Nézd, mily éhesen, betegen, n
néhány, aki megmenekült a náci-nyi
Nincs se ruhája, se cipője.
Nem találja sem családját, sem
Kihez menjen, kitől kérjen?
Tőled vár segítséget, emb
Te adj neki pénzt, cipőt, ruha
Adj, amit csak tudsz, a legjobb
Ezt várja tőled a magyar nép,
Nemzeti Segély közös szerve.

ifj. Gunszt Ferenc

Kiskúnlacházán megmjélt id. Gunszt Ferenc emlékkiállítása. Utolsó képét már fia, ifj. Gunszt Ferenc fejezte be, aki Kiskúnlacháza tanácstitkára évtizede.

Losonci Miklós: Tárlatok Érden és Kiskunlacházán.
Pest Megyei Hírlap. 1977. jún. 22

Gunst, Philipp v. MDK
rézmetsző

metszeteiről készültek freskók a Ráday-kastély disztermében.

Zsindely Endre: A Péceli Ráday-kastély
Bp. 1959. 24.o.

Gumschitz, Elias

Örás

l.

Csat-Frey Öst. Kunst

XXIV. K.

56, 59. l.

Gyüjt

A hely neve	A tárgy megnevezése
Eger,	Minorita templom homlokzata

Gunszt Ferenc, naiv festő

1977.VI.26.Petőfi, 11.38/KJné/
Láttuk, hallottuk

Kiskunlacházán ritkán nyilnak tárlatok, de ezuttal Gunszt Ferenc naiv festő emlékkiállitása igazi esemény.
A tavaly elhunyt alkotó erdész volt, müvész lett. Széchenyi Zsigmond környezetéhez is tartozott, de főleg erdőkhöz, önmagához. Müfaja nem is annyira festészet mint azon izzó és képpé feldolgozott élmény, melyet nyugdijas korában 1965-től megvalósitott táncról, hegyi tavakról, képzeletben születő őserdőről, Bartók Kékszakállujáról.

Gunszt Ferenc képeit több mint 10 községben mutatták be Jászberény környékén, s hamarosan Székesfehérvárott is megismerkedhet e különös értékü életmüvel Fehér megye közönsége.

Az más kérdés, hogy Kiskunlacháza bejelentette készségét Gunszt Ferenc hátrahagyott életmüvének muzeális gondozására. Bizony itt is épülhetne muzeum, mely a temető kppjafáit az itteni illetőségü Gál Imre festői hagyatékát és Gunszt Ferenc naiv müvész alkotásait szervezné közös gyüjteménnyé.

A kulturának ez a magas készenléte egy fél órára megállitaná az autók áradatát Budapestre és Baja között.
Állitsa meg !
A kiállitás julius 6-ig tekinthető meg.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

1038 MAR 2 6

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

Gunszt Gabriella

s hajnalban, amikor felkelsz
ébred az isten is:
ujjbegyével
szétnyomja a csillagokat,
mint bogarakat a falon

1021

Gunszt Gabriella rajza

szerző". Meglepő tény, hogy elenyésző azok száma, akik az újságok kedvelt hirdetési rovata jóvoltából kelnek frigyre.

A városlakók, illetve a szellemi foglalkozásúak számára a munkahely és az iskola a megismerkedés legalkalma-

Munkás-művelődés Egerágon

Négy éve, amikor beindították az érettségi vizsgára előké-

Gunszt Lajos

Postrékkal

szerepel a Józsefvárosi Képzőművészkör 1971 évi Tárlatán

K. É: Képzőmův. kiáll. a művelődési központban

Ganz návag Dolgozók Lapja 1971 v. 14

Günszt Lajos

a táj és a portré műfajában ért el figyelemre méltó eredményeket, a Jozsefvarosi Művelődési Ház képzőművészeti körének jubileumi kiállításán.

Péter Imre: Művelődési házak jubileumi kiállításai.

Népművelés 1970/5

45 old.

Gunszt Lajos

Emlitve

Leskovar Jenő: Döntött a zsüri
Gaur-Mávrag Dolgozók Lapja, Bp.
1970. sep. 18.

Ø

Günszt Márton

Kőfarago

l.

Boggay Tamás dr

A jáki apátsági templom és szent Jakab-kápolna

Szombathely. 1943.

96 l.

— Vármegyei Múzeum, balácai római-kori freskók 215
— — ereklyetartó mellkereszt 221, CCXXX 1
— — jásdi párkánytöredék 164
— — timpanontöredék 163—164, 164*
— — zománcos diptychon 203, CCLVIII 1
—ben előkerült körmeneti kereszt (Nemz. Múz.) 200 CCXXXI 1
VESZPRÉMVÖLGY
—i apácák 238, 247, 248
VÉZELAY *(Yonne)* apátsági templom, szentélyboltozás 88
— oszlopfő 136, 141
— kettős oszlopok 88
— timpanon 175
—i szobrászműhely 133
VEZZOLANO *(Lombardia)* S. Maria-templ., oszlopfő 144
VIENNE *(Isère)* St.-Pierre-székesegyház, oszlopfő 141, 176
WIMPFEN
temberg
rajz 65
WIEN, l.
WIENER-N
ria-temp
— szobrász
ZÁBOŘ *(C*
kapu 18
ZÁGRÁB
Hahóti-
231
— székeseg
László
miseruh
ZALAAPÁ
l. Zala
ZALASZEI
—on talá
Múz.) 2
ZALAVÁR
— Szt. A
templ.
— Szt. Já
— Szűz M
— bencés
kolostor

Günther Mihály, porcelánfestő

704

40 éve dolgozik a Herendi Porcelángyárban.

Havas Ervin: Herend márkája

4-5.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1964. júl. 2.

D Gunszt Miksa

1878/9 I. esti tanfolyam
vül. Szegeden 1854 jun. 27.
Szr. 1 reál. Karpitos.
1878/9 II. esti tanf.

Woermann, a drezdai Képtár igazgatója

V. 214.

GUNTHER MIHALY, szappanosmester

Bárhogy is védték érdekeiket a céhmesterek,a legények többségének-aHelytartótanács,ill.a magisztratus segitségével-mégiscsak sikerült a mesterjogot megszerezniök keserves meghurcoltatás és évekig tartó huzavona után.Igy Günther Mihaly szappanosmester 1848-ban mar mint mester szerepelt a választói névjegyzékben. 292.old

BALÁZS PÉTER: A céhrendszer problémái Győrött a XIX. század első felében 279. old

ARRABONA, A Győri Xantus János Muzeum Évkönyve, 17. Győr. 1975.

GUNTHER MIHALY, szappanoslegény

1829-ben győri születésü szappanoslegény. A céh nem akarta mesterré tenni. Günther befizette az előirt 103 forintot, a cén elzarkózott a remekeltetés elől. Végre mégis kitüzik a remeklés napjat, de sem helyet, sem mestert nem jelöltek ki., ahol és, aki előtt Günther remeklését elkészithette volna. 280. old

BALÁZS PÉTER: A céhrendszer problémái Győrött a XIX. század első felében 279. old.

ARRABONA. A Győri Xantus János Muzeum Évkönyve, 17. Győr, 1975.

Gunterdt Mathias

ötv.

l.

Kőmagyötvj.

1389. 27.

Gunterdt Mátyás

~~Girtler Michael~~

otvös Nagyszeben

Körmagyotyi

246.1.

1389

Michaël Girtler, M 1617, e. —1633, avagy — *oder*
Matthias (Mattes) Gunterdt, M 1617, † 1636. (A : IV,21.
Gy : 84.) Műve nem ismeretes. — *Arbeit nicht bekannt.*

Guntert Mátyás, ötvös. A nagyszebeni ötvös czéh 1617-ben avatta mesterré.

Gyárfás Tihamér: A nagyszebeni ötvösök mesterjegytáblája. *Arch. Ért.* 1910. 415. l. (Mesterjegye közölve a 411. lapon.)

Guntert Mihály

magyszebeni ötvös

1657. u. ott

lakik

Albrich Herm

284. l

Felső galla

42 III.22

Gunterdt Lukály

ötvös Nagyszeben

Cápás pohár
XVII sz. Közepe
m. 15 t 4.

Gr. Andrássy Géza
tulajd.

Jul

SOMBEREK. (Baranya.)

Somberektől délre, Bartól észak nyugatra a szántóföldeken falomladékok. (Zebegény monostora?)

Gerecze, 1906, 144 l,

Gunterdt Mihály

ötvös Nagyszeben

Kőmagyötvy 247. l.

Abbildung.

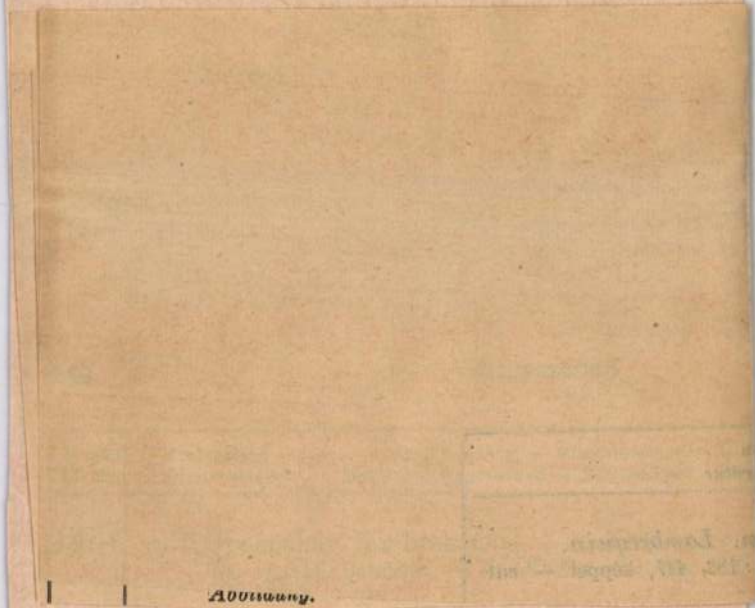

Gunterdt Mihâly

Ao.

l.

Kömagyötöj.

1401. 7.

Guntert Mihály, ötvös. 1636-ban lett mesterré Nagyszebenben.

Albrich, Karl: Die Bewohner Hermannstadts im Jahre 1657. *Archiv* des Vereines für sieb. Landeskunde. 1883. XVII. 278, 284. l. — *Gyárfás Tihamér:* A nagyszebeni ötvösök mesterjegytáblája. *Arch. Ért.* 1910. 415. l. (Mesterjegye közölve a 411. lapon.)

Günsert János

ácsm.

1657. Wagyneban

Albrich Herm

289. l

Güntert Mihály

Kemény Lajos: A kassai Szt.Erzsébet egyház történetéhez. Arch. Ért. 1897. 46 l.

Günther

ötvös

Szent László feleségének,
Adelhaidnak keresztje
a lavanttali Szent Pál
kolostorban. A keresztet
83 centimér magas, fáját
aranylemek borintják, dót
filigrános keretben drága-
kövek és gemmak díszítik.
A XI. században Magyar-
országon készett vésett fi-
gurális díszű hátlapja
a XII. századból való, a rafta
olvasható latin felirat meg-
nevezi a hátlap készítőjét
Gunthert, és a magyar
király feleségét Adelhai-
dot.

Bárányné Oberschall Magda:
A Kézművesség első nyomai
Magyar Művelődéstört. I. 564. l.

5 1400
4 1397
3 1398

1236

Johannes Grundhartt, e. 1666

(Roth) Keresztelőmedence, hólyagos. — *Taufbecken, gebuckelt.* — „1656."

Ev. egyház, Medgyes — *Ev. Kirche, Mediasch. Roth : 235, 605, Tafel 193.*

Grundhartt János

Ötvös, Medgyes

Kőmagyötvy. 221 l

Gunthardt János

ötv.

l.

Kőmagy ötvj.

1232. 7.

Gunther 2004

Utolsó frissítés: 2005. december 19.
updated on: 19 December 2005

Az epiteszforum.hu oldalait a Median Webaudit auditálja.

Minden jog fenntartva - all rights reserved
© Építészfórum - ArchitectForum, 2000
HU ISSN 1586-409X
3634 *látogató* / visitors

komoly elméleti háttérrel rendelkezik. A cikkekből könyvek nőnek ki, és ezek nagy segítséget jelentenek a tervezésben - legalábbis nálunk. Nem képeken keresztül értjük meg, merre mozdul el a világ.

EF: Tartottál nemrégen egy előadást a Trafóban az Átmenetek konferencián.

GZs: Ott nem is a provincializmusról tartottam előadást, hanem az átalakulóban lévő provinciáról, amit metaprovinciának nevezek. Az alapot egy 1996-os kiállítás jelentette a Pompidou Centerben, amit Rosalind Krauss és Yves-Alain Bois L'informe: mode d'emploi vagyis Formátlan: használati utasítás címmel rendezett, és amely az entrópia, az izotrópia és a horizontalitás-vertikalitás fogalmára épült. Ezek lényegében elterjedtek már a nyugat-európai építészetben, viszont a magyar építészetben, és főleg a vidék építészetében egyáltalán nem jelentek még meg. Ezeket egészítettem ki olyan eszközökkel, amelyek véleményem szerint még helyet kaphatnak közöttük. Egy tervünket be is mutattam, ami kifejezetten ezeket a dolgokat hasznosította. Most is van egy templom-pályázat Győr külvárosában, ahol ezt a módszert tudatosan lehet használni. Ezek az eszközök teljesen maiaknak tűnnek, és nagyon jól illeszkednek a röghöz kötöttséghez, a provinciához. Egy nagyon érdekes egyveleg jön létre, amivel érdemes megmutatkozni Magyarország, de Európa előtt is.

EF: Az az érzésem, hogy professzionális módon, két szinten is hiányt próbáltok betölteni. Az egyik az építészet tudatosításának a folyamatában meglévő hiány, a másik pedig a vidék építészetében meglévő hiányra vonatkozik. Praktikus dolgokra is kíváncsi lennék. Mindezt hány emberrel tudjátok megoldani? Mekkora irodát vezettek?

GZs: Az irodánk kicsi. Jelen pillanatban négyen vagyunk. Amikor az Audi-projektek mentek, akkor nyolcan-kilencen is voltunk. Szívesen nőnénk egy picit, ha megfelelő társakra lelnénk. Mindezek a dolgok - az építészet propagálása, tervezés, ügyvezetés - egy kis közegben akkor végezhetők jól, ha mindenkire maximálisan számíthat az ember, ha kipróbált vagy sokat ígérő emberekről van szó. Ezért nem is arra törekszünk, hogy minél többet és minél nagyobbat építsünk, hanem arra, hogy amit sikerül megépíteni, az minél jobb legyen, és azok a gondolatok, amiket mi fontosnak tartunk, minél teljesebben jelenjenek meg ezeken az épületeken. Most már eljutottam odáig, hogy megbízás szintjén nem érdekelnek azok az épületek, ahol a megbízó nem érti meg azt, hogy mi nem a saját egónkat akarjuk előtérbe helyezni, hanem egy közös jót akarunk létrehozni, ami mind az építészeti kontextusnak, mind neki jót tesz, és nekünk is örömünk van benne. Közvetve a házán keresztül ő is elmond magáról valamit, ami valami őszinte és szép dologgá nemesül, ami nem akar másnak látszani, nem akar másolni, hanem helyhez és időhöz kötött, eredeti valami akar lenni.

EF: Milyen visszajelzéseket kaptok?

GZs: Mivel az építészeti közélet az előbb vázolt szinten van, ezért nincs különösebb visszajelzés. Megpróbáljuk diszkréten reklámozni ezt az épületet, de nem minden léptéken túl. Az látszik, hogy az Audi cégen belül sikere van az épületnek . Volt a Magyar Hírlapban egy győri kulturális melléklet, ott is jó volt a visszhangja. Az Audin belüli fogadtatása nagyon érdekes, mert az Audi hierarchikusan felépített gazdasági szervezet, ahol nem szabad, hogy ezek a vélemények közvetlenül érvényre jussanak. Egy kisebb szervezetnél teljesen természetes, hogy gratulál az ügyvezető igazgató, hogy nagyon jó ez az épület és jól érzem magam benne - ilyen nem történt, és nem is várjuk el. Egyszerűen a kulturális közeg nem olyan, hogy mást is elvárhatna az ember. Tény, hogy Ausztriában teljesen másképp kezelnek egy jól sikerült épületet, mint nálunk. Ezen is sokat kell javítani, hogy előbbre jussunk, hogy az építészet mindenkinek fontos legyen, vagy ha nem is mindenkinek, de azért az emberek egy részének.

EF: Mit gondolsz az építészet jövőjéről?

GZs: Az építészetben még mindig az a szép, hogy nem immateriális. Ha ide tettük le az épületet, akkor azt nem lehet áttenni máshová. Vannak extrém példák, de az épületek 99%-a a jövőben is így fog készülni. És ha egy épület hozzá tud adni valamit a helyhez, illetve identitásképző tud lenni, ugyanúgy, mint ahogy Győr vagy Budapest belvárosában néhány régebbi épület markánsan megjelenik, akkor én azt mondom, hogy az építészetnek a jövőben is fontos szerepe van. Ne csak a múltat jelenítsük meg, hanem a jelent is, és legyünk úgy büszkék a jelenre, hogy reméljük, büszkék lesznek unokáink a múltra, a mi jelenünkre.

2004. május 25.

Gunther Zsolt 2005. március 15-én Ybl díjas építész lett.
Őszintén gratulálunk az elismeréshez!

Pásztor Erika Katalina, epiteszforum.hu

Kapcsolódó oldalak:
Gunther Zsolt - Önéletrajz
Interakció 'város' - Győri városépítészeti keretterv a hosszútávú fejlődés érdekében

küldje el ezt az oldalt barátjának, ismerősének | Nyomtatható változat
impresszum | médiaajánlat

tervpályázatok formájában nem léteztek, hanem uram-bátyám stílusban keltek el ismerősök között. Nagyon nagyot tévedtünk, mert azt hittük, hogy egy olyan gazdaságilag fejlett város, mint Győr, hasonló kulturális háttérrel rendelkezik, mint például Graz. Ez óriási tévedés volt. Amikor erre rájöttünk, akkor úgy láttuk, az ipari építészet egérutat jelenthet ebből a világból. 1996-97 körül sikerült is két-három olyan épületet letenni, ami néhány dolgot tükrözött abból, amit a világról és az építészetről gondolunk. De az ipari megbízók is egyre inkább csak a zsebüket nézik, és nem azt, hogy mit akarnak egy épületen keresztül kifejezni - természetesen tisztelet a kivételnek. Váltottunk, megpróbáltunk olyan munkák után nézni, amelyekben a kicsinek van értéke. Ha egy megbízó 200-500 m2-es nagyságrendben fontosnak érzi a minőséget, akkor azt meg is kapja. Ezekben a kicsi projektekben olyan dolgokat lehet kikísérletezni, amelyek nagyban vagy túl kockázatosak, vagy nincs rájuk idő, vagy egyéb paraméterek korlátozzák őket. Lehet, hogy pénzügyileg jobban megéri nagyobb objektumokat tervezni, de reflektáltságuk szintje mindenképpen sokkal alacsonyabb. Nagyon fontos, hogy az építészetbe belépjen az önreflexió, hogy minden építész elgondolkodjon arról, mit is akar kifejezni egy épülettel. Fontos, hogy egy épületnek többszintű olvasata legyen. Az épület a megbízó számára mást kommunikál, mint egy átlagos építészeti műveltséggel rendelkező ember számára. Az insiderek pedig kulturális összefüggésbe tudják helyezni az épületet - és így felrajzolható egy ív a magyarországi építészetben. Nagyon fontos, hogy ne csak épületeket építsünk, hanem gondolatokat is próbáljunk meg építeni.

EF: Nem félsz attól, hogy ha valaki elmegy az Audi-épület előtt, akkor azt mondja, hogy ez egy olyan Bauhausos, kemény épület? Elterjedt ez a fogalom, de nem biztos, hogy tudjuk, mi az.

GZs: Az építészet megítélése Magyarországon mindössze néhány mankóra támaszkodik. A Bauhaus az egyik olyan kifejezés, amit mindenki előszeretettel használ, amikor egy modernebb épületet meglát. De azok az emberek, akik ezeket a szavakat kiejtik a szájukon, gyakorlatilag egyáltalán nem értenek hozzá. A Bauhaus nem volt jellemző az egész világra, csak egy kisebb régióra; ezen az építészet régen túllépett. A modern teljesen új olvasatban jött vissza, ami Magyarországon is egyre inkább érezteti a hatását. Hogy ezt mi Magyarországon neo- vagy új Bauhausnak nevezzük, az borzasztóan fals, mind a Bauhausnak, mind a ma űzött építészet félreértése, mert a Bauhaus mindenféle szempontból a modern gondolatmenetet tükrözte. Mára jóval komplexebbé vált a dolog. Különféle anyagok jelentek meg, és itt nem elsősorban a high-techre gondolok, hanem olyan anyagok, amelyek gondolatokat, érzéseket tudnak kommunikálni. Az anyagok használata mellett nagyon fontos, hogy az építészet már nemcsak művészetként definiálja magát, hanem kicsit el is mozdult egy filozofikus irányba. Egy-egy épület megértése szellemi kalanddá kezd válni. És ennek nincs köze a Bauhaushoz.

Ami látszik, az az, hogy az épületeknek új, meglepő formájuk is lehet, ez a biomorf irányzat vagy expresszív építészet, amiben én nem igazán hiszek, mert itt és most nem adaptálható, egyszerűen nem autentikus. Hihetetlen lehetőségek nyíltak meg az építészet előtt, úgy is, mint művészeti kifejezési eszköz, és úgy is, mint funkcionális tárgy előtt. Ez különösen akkor érdekes, ha azt nézzük, hogy nem szellemi középpontban vagyunk, hanem gyakorlatilag a perifériára szorultunk. Kérdés, hogy mit tudunk ezzel az új formálási-alkotási lehetőséggel kezdeni, amikor egy teljesen más közegben kell elmagyaráznunk, hogy egy épület jó, kifejez valamit a cég identitásából, és ugyanakkor a mai kor nyelvén is szól. Egyre inkább hiszek abban, hogy nekünk nem kell a high-tech őrületbe menekülnünk, hanem egy sokkal földhöz kötöttebb építészetet kell művelnünk. Nem az organikus építészet értelmében, hanem teljesen friss és átértelmezett módon. A mai felszínes gondolkodásmód ötvöződik ezzel a hihetetlen röghöz kötöttséggel, ami itt vidéken jelen van. Az elkészült épületeinket röghöz kötött emberek használják. Visszakanyarodva a kultúrmisszióhoz: foglalkozni kell azokkal az emberekkel, akik megbízóink, és utána pedig az épületeink felhasználói lesznek.

EF: Ezt értelmezhetem úgy is, hogy ez a világ sokkal kevésbé mobilis, sokkal lassabban változik, mint amit valóságosnak képzelünk? Folytassuk a röghöz kötöttségnél, mert ezt kevesen pedzegették eddig.

GZs: Egyre kevesebb pont tudja determinálni a világ folyását. Nagyon sokan érzik úgy, hogy a decentralizáció kényelmessé teszi az életet, eközben annak ellenére, hogy ingáznak, egyre röghöz kötöttebbé válnak. Gondoljunk Budapest vonzáskörzetére. A nagyívű ingázás sem szellemi, sem fizikai értelemben nem megszokott Magyarországon. Szellemi értelemben ez rejtetten érhető tetten: bár kinyíltak a határok, mégis háttérbe szorult az emberek információcsere iránti vágya, a jobb, az újabb és a komolyabb dolgok megismerésére ösztönző belső erők. Bár a csatornák megvannak, nagyon nehéz különbséget tenni a csatornák fajsúlya között. A legtöbb ember belefásul, és inkább leül a TV elé, maga elé vesz egy pizzát sörrel, és úgy érzi, hogy része a globális áramlatnak. Kapcsolgat, az interneten is megnéz ezt-azt, de nem szól bele aktívan a világ folyásába. Ezt fel kell ismerni, hiszen Magyarország provinciális. Budapest a központ, de a multik gazdaságilag a kezükben tartják az országot. A lehetőség a szellemi kitörésben rejlik. A magyar kreativitásnak, a magyar virtusnak szervezettebben, és nem ilyen disszonáns módon kellene eljutnia a felszínre. Meg kell találni a kapcsolatot az európai kultúrával, ami különösen fontos lenne most az építészetben. Nem véletlen, hogy a magyar építészek nagy része csak képeslap-nézegetés szinten foglalkozik a jó külföldi folyóiratokkal, holott némelyik nagyon

www.epiteszforum.hu

© Ars Wonderland

Ne csak házakat, hanem gondolatokat is próbáljunk meg építeni

Pásztor Erika Katalina interjúja **Gunther Zsolttal** (3h Építésziroda), az epiteszforum.hu **"15 év tranzit"** című kiállításához

epiteszforum.hu: Hogy érzed magad ebben a világban, amiben élünk?

Gunther Zsolt: Nálam erősen hullámzik az, hogy hogyan érzem magam a világban. Egyszer jól, máskor pedig nagyon rosszul. Amikor éppen befejeztünk valamit, általában jól érzem magam, utána pedig rosszabbul, amikor látom, milyen lehetőségek rejlettek még a dologban. Ez a hullámzó közérzet a provincializmus tehetetlen megélésére vezethető vissza, ami ellen egyre tudatosabban hadakozom. A szellemi sekélyesség kifejezetten idegesít. Tíz évvel ezelőtt nem láttam ezeket az akadályokat, illetve úgy véltem, az akadályok teljesen másban rejtőznek. Akkoriban vagy nem volt feladat, vagy nem volt olyan szinten az építőipar. Ez részben ma is igaz, de ez már arra vezethető vissza, hogy az elmúlt tizenöt év alatt nem tudtunk igazán megújulni, nem tudtunk élni a szellemi lehetőségeinkkel. Ha ez továbbra sem történik meg, akkor szerintem nagyon nagy bajok lesznek. Úgy érzem, ma már néhányan fel merünk már állni, merünk kicsit gondolkodni, merünk olyan dolgokat letenni az asztalra, amelyek nem feltétlenül felelnek meg a közízlésnek. Egy kicsit provokálunk, de ezt sokkal szélesebb körben kellene művelni ahhoz, hogy az ember kulturálisan jobban érezhesse magát.

EF: Mit jelent a közízlés és hogyan tud egy építész provokálni, szembemenni a közízléssel?

GZs: A közízlés számomra nagyon egyszerűen megragadható: csak be kell ülni egy autóba, és végig kell menni egy közepes méretű magyarországi városon. Amikor elhagyjuk a történelmi városmagot, akkor a shopping centerekben, az ipari parkokban és a családi házakban érzékelhető, hogy iránytévesztettség vesz körül minket, nem tudjuk, merre tartunk. Ez egy nagyon jó referenciapont szerintem, de az is elég, ha elővesszük a Lakáskultúrát, az Otthont és az egyéb lapokat, amelyek a szépet, a szép épített környezetet a tömeg felé kommunikálják. Az a gond, hogy a jó épített környezet közvetítése Magyarországon vagy nem történik meg, vagy olyan csatornákon keresztül történik, amelyek a nagyközönséget nem érik el. Ha pedig elérik, akkor az a céljuk, hogy minél nagyobb példányszámot adjanak el.

EF: Helytálló azt mondani, hogy egyfajta kulturális misszionáriusok vagytok?

GZs: Talán ez egy kicsit túlzás. De azt felismertük, hogy itt valami nincs rendjén, az alapoknál kellene elkezdeni kutakodni. Mostanában egyre inkább a nyugat-magyarországi régióra koncentrálunk, egy kicsit Burgenlandra is. Olyan közös projekteket szeretnénk létrehozni, amelyeknél több síkon lehetséges az építészetet kifelé kommunikálni. Ennek sikeres fóruma volt a Párhuzamok című rendezvényünk 2004 tavaszán, amikor nem magunkról, hanem az építészetről próbáltunk beszélni. Egyáltalán, az építészetet beszédtémává kell tenni. Bevittük az építészetet a győri városi képtárba, ahova a múzeumbarátok köre is ellátogat, ahova politikusok is elmennek, és felismerhetik, hogy az építészet közügy. Az építészet nem olyan kulturális tett, mint a festészet - a képet valahova kiakasztom, utána meg leakasztom -, mert a ház ott marad ötven-száz éven keresztül, hiszen gazdaságilag így szükségszerű. Az építészetet nem lehet megkerülni.

EF: Gondolom, számtalan megbízóval állsz és álltál már kapcsolatban az elmúlt tizenöt évben. Milyen változást látsz az igények szintjén a megbízói oldalon?

GZs: Nem állunk számtalan megbízóval kapcsolatban, és én azt sem érzem, hogy a megbízók változnának. Az építészszakmának sokkal mélyebbre ható és általánosabb kulturális tevékenységet kellene folytatnia a megbízók irányában ahhoz, hogy mélyreható változás történjen. Ez nem öt-tíz éves munka, hanem majdhogynem egy generáción átívelő tevékenység. A közízlés csak akkor tud megváltozni, ha először megbízóink ízlését sikerül megváltoztatni. A jó példa épületeken keresztül már szélesebb körben képes hatni.

Nagyon rossz időszaka volt az a magyar építészetnek, amikor visszajöttünk Ausztriából. 1994-96 között a posztmodern még nem igazán csengett le, a frissebb modern még nem jött át a határokon, az állami megbízások

2003párhuzamok/parallelen rendezvénysorozat:
helyzet_004 / positionen_004 az architektur raum burgenland építészeti kiállításának győri bemutatása Csillag Katalinnal és Susanne Schmallal
határvidék / grenzraeume konferencia a régió építészeti helyzetéről
2004 burgenlandi építészeti kalauz magyarországi részének gondozása. Szerkesztő: Otto Kapfinger
2004 yea! (young european architects) konferencián Magyarország képviselete

Az Ybl-díj jelöléshez bemutatott munkáim:

fontosabb megépült épületek
2004 _ Általános iskola értelmi fogyatékosok számára, Csorna, orsz. nyílt tervp., 1. díj
2003 _ Audi Hungária Magyarország, főirodaépület bővítése, Győr, meghív. tervp., 1. díj
2003 _ Audi fórum, Győr
2002 _ Szállásépület 22 értelmi fogyatékos részére, Koroncó

megépült épületek
2002 _ 53 lakásos lakóépület, Budapest 8, megvalósulás alatt
2001 _ Szociális lakóépület, Budapest 8
1998 _ t ház, Budapest 12
1998 _ Moldin kft. fröccsöntő üzeme, Szombathely
1997 _ Hanna Wilson műanyagipari üzem, Győr
1996 _ Bank és lakóépület, Győr

pályázatok, tervek
2004 _ Dísz tér 17., Budapest, országos, nyílt tervpályázat,
2004 _ Kismegyeri templom és plébánia, Győr, meghívásos tervpályázat, 1. díj
2004 _ Ítélőtábla, Győr, orsz., nyílt tervpályázat (Bach Péterrel), 3. díj
2004 _ Győrszentiván településközpont és rendezvényterem, meghívásos tervp., 2. díj
2004 _ Mozgásjavító intézet, Budapest 14, országos, nyílt tervp. (Anthony Gallal), 1. díj
2003 _ Városháza, Budaörs, országos, nyílt tervpályázat, 2. díj
2002 _ akvárium mátrix, Graphisoft park, Budapest, nemzetközi tervpályázat
2002 _ Balatoni regionális könvtár, Siófok, országos, nyílt tervpályázat
2002 _ Közösségi ház, Bácsa, engedélyezési terv
2002 _ Marcalváros, lakótelepi uszoda, Győr, országos, nyílt tervpályázat, 2. díj
2000 _ Egyetemi sportcsarnok, Győr, országos, nyílt tervpályázat
2000 _ Lakóépület 63 lakással, Ganz-park, Budapest 2, tanulmányterv
1998 _ Völgy utcai lakópark, Budapest 2, kiviteli terv
1996 _ europan4, Graz-Eggenberg (a), nemzetközi tervp. (Ferdinánd Árpáddal), 1. díj
1991 _ expo '95 bécs, nemzetközi tervpályázat (Peter Balogh-gal, Stahl Tiborral), 1. díj

Kapcsolódó oldalak:
Ne csak házakat, hanem gondolatokat is próbáljunk meg építeni - Pásztor Erika Katalina interjúja **Gunther Zsolttal** (3h Építésziroda), a "15 év tranzit" című kiállításhoz.

küldje el ezt az oldalt barátjának, ismerősének | Nyomtatható változat
impresszum | médiaajánlat

Utolsó frissítés: 2005. december 19.
updated on: 19 December 2005

Az epiteszforum.hu oldalait a Median Webaudit auditálja.

Minden jog fenntartva - all rights reserved
© Építészfórum - ArchitectForum, 2000
HU ISSN 1586-409X
761 *látogató / visitors*

2002. 11.19. "2x2_megközelítések" címmel előadás a SZIE-n, Győr
2003. 09.19. "Munkamódszerek" címmel előadás a BME-n
2003. 10. 11. "Közös építészeti tér" Pasaréti Építészeti Napok
2003.10. 27. "Absztrakció" címmel előadás az AMI-n, Sopron
2003. 11. 13. "2x2_approaches" előadás az Architekturloge Wien szervezésében, Bécs
2004. 02. 29. "Metaprovincia" előadás a "transitions2" keretében, Trafó, Budapest
2004. 03. 20. "Metaprovincia" előadás a SZIE szervezésében, Győr
2004. 10. 18. "Vastag fal" előadás, Pannonhalmi Apátság
2004. 12.03. "Városi építészeti politika, Győr 2010" előadás, keret civil fórum, Győr
2004. 12. 11. "yea! jelentés egy habszerű képződményről" előadás, holland-magyar archinale, Budapest

Publikációk
Audi Hungaria Magyarország, főirodaépület bővítése Győr
2004 _ Élet és irodalom 2004.03.26. XLVIII./13 (Budapest)
Torta-szentély a profizmus árnyékában
2003 _ octogon architecture & design 2003/5-6 (Budapest)
Beengedni a fényt! / Az Audi Motor Hungaria Kft. Központi irodaépületének bővítése
Audi Fórum, Győr
2004 _ Magyar Hírlap 2004.05.22. (Budapest)
Egy "pipacs" mint épületszobor
2004 _ Élet és irodalom 2004.03.26. XLVIII./13 (Budapest)
Torta-szentély a profizmus árnyékában
2004 _ Népszabadság 2004/1. (Budapest)
2003 _ atrium 2003/6 (Budapest)
Szobor - antiszobor
2003 _ www.epiteszforum.hu
Általános iskola értelmi fogyatékosok számára, Csorna
2004 _ Magyar építőművészet 2004/3 (Budapest)
Iskola-példák
2004 _ Népszabadság 2004.07.28. (Budapest)
Négyből kettő, kettőből egy
2004 _ www.epiteszforum.hu 2004.07.08.
Szállásépület értelmi fogyatékosok részére, Koroncó
2004 _ Alaprajz 2004/1 (Budapest)
Lamellák és a hangulati tér
2003 _ atrium 2003/2 (Budapest)
Áttűnések
2003 _ Népszabadság 25.06.2003. (Budapest)
Érzelmek és értelmek
2003 _ www.epiteszforum.hu
madi múzeum, Győr
2003 _ madi art periodical n05
t ház, Budapest
2001 _ octogon architecture & design 2001/4 (Budapest)
Hajlék a magason
Moldin Műanyagipari kft., Szombathely
1999 _ Alaprajz 1999/8 (Budapest)
A fröccsöntő háza / Szombathelyi gyárépület
europan4, Graz-Eggenberg (A), nemzetközi tervpályázat
1996 _ die stadt über der stadt (Europan österreich, Graz)
1996 _ europan4, european results (Europan, Párizs)
europan3, Leibnitz (A), nemzetközi tervpályázat
1994 _ europan3, european results (europan, Párizs)
expo 95 bécs, nemzetközi tervpályázat
1991 _ wettbewerbe 1991/2 (Bécs)
1991 _ expo 95 architekturwettbewerb (expo vienna ag, Bécs)

Cikkek, kiadványok
2004.03. régió interjú az építészfórumon
2004 2 épület / Building in the province (hungary) könyv kiadása (mellékelve)
2004 AUDI - két épület / two buildings könyv kiadása (mellékelve)

Kiállítások
1991 tavasz EXPO'95 Bécs a díjazott művek kiállítása, Bécs
1997 tavasz Europan 4, zárórendezvény, Róma
1999 tavasz "Eddig" önálló kiállítás a 3h építésziroda munkáiból, Kós K. terem (Bp)
2001 ősz Piran nemzetközi workshop, Piran (slo)
2001 ősz "térjel" fiatal építészek kiállítása, Győr
2002 nyár "1001 év 1001 nap" kortárs építészeti kiállítás, Millenáris (Bp)
2002 ősz "térjel" fiatal építészek kiállítása, Győr
2003 tavasz "kassák et madi aujourd'hui en hongrie', institut hongrois, Párizs
2004 nyár Ismeretlen szomszédok "az elmúlt tizenötév magyar építészete 1989-2004" Freiburg, Németország
2004 október "Tizenöt év tranzit - az elmúlt tizenötév magyar építészete 1989-2004" Leiden, Hollandia
2004 nov. "Tizenöt év tranzit - az elmúlt tizenötév magyar építészete 1989-2004" Győr, Városi Képtár

Kulturális tevékenység
1997kommende architektur1 osztrák kiállítás budapesti bemutatása, Fonó Branczik Mártával és Csillag Katalinnal
1998kommende architektur2 osztrák kiállítás budapesti bemutatása, MEO Branczik Mártával és Csillag Katalinnal

© Ars Wonderland

Gunther Zsolt
Született: Budapest, 1964. 03.14.
guntherzs@3h.hu
www.3h.hu

Tanulmányok
1983-1990 építészeti tanulmányok a Budapesti Műszaki Egyetemen
1986-1988 Iparművészeti Főiskola, Építész kar, vendégtanulmányok Hans Hollein professzornál, Bécs
1988 Világkiállítás-munkacsoport, Francois Burkhardt, Centre Georges Pompidou
1990 diploma a BME Középülettervezési Tanszékén diplomadíjjal
2003- Magyar Iparművészeti Egyetem, Budapest, DLA-képzés; témavezető: dr. Ferkai András

Idegennyelvismeret: angol, német, francia

Szakmai tevékenység
1989 Granit SA, Lausanne, Svájc, építésztervező-gyakornok, vezető tervező: Antoine Wasserfallen
1989-1990 Easa (európai építészhallgatók találkozója) national contact
1990-1991 város- és területrendezési tevékenység, Mű-hely Kft., Budapest
1991 tervezői tevékenység a Mecanoo irodájában, Delftben (Hollandia), amely akkor még a négy vezető építésszel együtt működött - többek között Francine Houbennel, Erik van Egeraattal, Henk Döllel. A tervek frissessége mellett az iroda racionális felépítése volt példaértékű számomra.
1992 tervezői tevékenység Volker Giencke irodájában, Grazban. Olyan épületek tervezésében, művezetésében vettem részt, mint a grazi botanikus kert, lakóházak stb. A részlettervezés jelentőségének felismerése, zseniális koncepciók, átdolgozott hétvégék - ezek voltak az itt eltöltött szűk egy évre jellemzőek.
1993-1994 tervezői tevékenység Ernst Giselbrecht irodájában, Grazban. Itt a jó érte-lemben vett iparos munkát tanultam meg, a mérlegelést az anyaghasz-nálatban, az árérzékenységet.
1994 saját iroda felállítása feleségemmel, Csillag Katalinnal
1996 a Magyar Építész Kamara tagja
1996 építész vezető tervezői minősítés
1999 küldött és felügyelő bizottsági tag a GYMSM-i Területi Építész Kamaránál
2003- a NYME - AMI, Sopron külsős diploma konzulense
2002- szerkesztő-munkabizottsági tag a MÉK díjszámítási bizottságában
2003- elnökségi tag a GYMSM-i Területi Építész Kamaránál
2003- témavezető vendégoktató a NYME - AMI, Sopron építész tervezőművész szakon
2003 tanulmányút szervezése az ÉME Mesteriskola XVII. Ciklusa számára Vorarlbergbe és Tirolba (A)
2003- országos, nyílt tervpályázatok zsűritagja
2004- október 21-24. yea! (young european architects) konferencia, national contact
2004.11- városi építészeti politika kidolgozása a Győr 2010, Európa kulturális fővárosa eseményre Csillag Katalinnal és a Keret civil egyesülettel

Munkák, súlypontok
Tervezési módszerünk a közös munkán alapszik. **Csillag Katalinnal** munkáinkat közösen jegyezzük, mivel a koncepciók, az épületek állandó együttdolgozás eredményeként jönnek létre.
A 3h építésziroda 10 éve alatt sikerült jó néhány tervet megvalósulásig végigvinni. Fennállásunk első időszakában leginkább ipari épületek tervezésével foglalkoztunk. Ez egyfajta kényszerpálya volt, mivel az általunk képviselt racionális modern építészetet más területen nem tudtuk érvényesíteni. Kitörési pontot jelentettek a nemzetközi tervpályázatok, ahol többször is eredményesen szerepeltünk. A posztmodern lecsengésével és az országos, nyílt tervpályázatok számának növekedésével lehetőségünk nyílt az intenzívebb jelenlétre.
Munkáinkban a minőség és a gondolatiság dominál. A konkrét építészeti tevékenység mellett sok energiát fektetünk a minőségi építészet továbbadására, népszerűsítésére. Ez a tevékenység a tanításban (NYME -AMI, Sopron) illetőleg kiállítások, konferenciák szervezésében mutatkozik meg (Budapest, Győr). Az utóbbi években fokozottan koncentrálunk a régióra és a vidék építészetére. Egyik fontos esemény a párhuzamok / parallelen c. kiállítás és konferencia az architektur raum burgenland kismartoni építészközponttal közösen megrendezve. A másik jelentős momentum a Kortárs építészet Burgenlandban és Nyugat-Magyarországon című könyv megjelentetése - szintén az arb-vel együttműködve.

Szakmai előadások
2000.11.24. "Milyen kérdések foglalkoztatnak" címmel előadás az Ybl Miklós Főiskolán

Csorna, Arany János Iskola értelmi fogyatékos gyermekek részére

2004, március 26 - 11:18
Kategória: oktatási célú épületek Régiók I.: Ny. M.o. Csillag Katalin Gunther Zsolt Csorna

A Magyarországon megjelenõ információs kultúra dominanciája és a gyors ill. mélyreható társadalmi változásokat generáló elmúlt korszakok a vidékiség, a vidék kultúráját periferiális helyzetbe sodorták. A gazdaságilag hátrányos pozíció a kultúra értékvesztésében is jelentkezett: az elmúlt évtizedek (a mai napig) a vidék hagyományainak és tudásának pusztulását hozták magukkal.

A 3h iroda tevékenységének fókuszában a vidékiség kortárs kultúrába és elméleti diskurzusba visszaemelése áll. A munka vizsgálatok és tervek, megvalósult épületek közös kezelésében, oktatásban és megfigyelésben is megnyilvánul; ennek a nemrégiben befejezett példája a csornai kisegítõ iskola épülete.

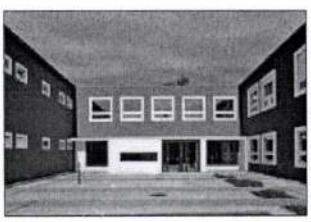

A házat, illetve a falusi portát találtt tárgyként kezelõ koncepció a meglevõ iskolaépületet a hagyományos, áthajtós, kvázi-nagyparaszti udvarházzá alakította. Ez egyben a hagyományos, keskeny telekre és nagy sûrûségû beépítésre alapuló vidéki településstruktúra rehabilitációja is – szemben az általánossá vált, különálló beépítésû és a vidéki életmódtól meglehetõsen idegen és pazarló építkezéssel.

Az iskola-porta rendszere ugyanakkor zárt, absztrakt és koherens, a mai kultúra és életmód igényeinek megfelelõ. A magyar éghajlati viszonyok alatt igen jól használható fedett és nyitott terek képezik a rendszer egyik lényeges térbeli alapelemét, folytatva és ugyanakkor megnyitva a tömeg, a hagyományos forma rendjét.

A hagyomány átértelmezése és a kortárs gondolkodásba beemelése következetesen folytatódik az anyagok és a színek használatában is. Ez részint analógiákon keresztül valósul meg – mint pl. a homlokzat barna színe és a föld színének párhuzama, a nyers deszkázat és a nyers betonfelület faktúrájának kapcsolata, a részletek gyakorlatias és puritán logikája. Másrészt viszont néhány elem – mint a kapuk helyetti üres nyílások – ellenpontozza a hagyományosan ismert rendszereket.

építészet: 3h építésziroda
felelős tervező: **Gunther Zsolt, Csillag Katalin**
statika: Máté Tamás
gépészet: Szûcs Péter
villamosság: Perger Ágoston
közmûtervezés: Horváth István

generálkivitelező: Strabag Rt.

Értékeld a cikket! *(Érdemes elolvasni? Ha igen: 5*)*
Az eddigi értékelések átlaga:

Átlag: 1 (1 vote)

A hozzászóláshoz regisztráció és belépés szükséges Küldje el emailben Nyomtatható változat
2409 olvasás

Közelgő események
- Szakrális terek III.: Mátyás templom
- Fortinbras a nulladik évben | Sugár János
- Az Olcsó, a Megfizethető és a Minden-Pénzt-Megérő plotterek meghívják Önt egy ebédre!
- RÉT • rajzok és tervek • Balázs Mihály
- "Mit hoznánk be az európai városokból?"

tovább

Friss blogbejegyzések
Egy újabb lehetőség? új
Szabadság hídi árnyék
A mi kis építészetünk... új
3-as metró 10/5. új
Búcsú a Zéró Ponttól, irány a domboldal!
Vákumhőszigetelés λ=0,003 W/mK értékkel
A mi házunk - a mi városunk

a fórumon most:
- Építész -építés Ünnepek
- Távolságmérés felsőfokon
- szabályozás értelmezése

tovább

Top 10
A tőke tere
RÉT • rajzok és tervek • Balázs Mihály
A Szabadság-híd díszkivilágítása
Miskolctapolca Barlangfürdő
Országos Műszaki Könyvtár — Prága
A Carter-doktrína
"Mit hoznánk be az európai városokból?"
Megszakított egyesülés
Helyreállítások a kritika tükrében 2. — Visegrád
Katinyi mártírok emlékműve — bemutatjuk a pályaműveket

nka
Nemzeti Kulturális Alap

extra
echo

Fókusztéma
Középen
Összes>>

A cikk betűmérete
kisebb - nagyobb

Keresés
Keresés

Navigáció
- Friss tartalom
- Oldaltérkép
- Tartalom beküldése
- Top Rated
- Felhasználó lista

Belépés
Felhasználónév: *
Jelszó: *
Belépés
- felhasználó létrehozása
- elfelejtett jelszó

Állást Kínál
Építész Tervező
Építésvezető asszisztens
beruházás-előkészítéssel foglalkozó építésztervező
építész

Friss hozzászólások
- ...ezt az "egyetlen házat
- Fantasztikus lenne
- A TEG, vagyis tag nem más,
- Csupán a homlokzat eszembe
- schigeru lent vagyok Poszton
- hú ezezezez tök jó

tovább

Legfrissebb cikkeink
A tőke tere
RÉT • rajzok és tervek • Balázs Mihály
A Szabadság-híd díszkivilágítása frissült
A Carter-doktrína frissült
Fortinbras a nulladik évben | Sugár János
"Mit hoznánk be az európai városokból?"
Épületkárok, szakértői tapasztalatok frissült

Blogmark
Bontják a Dzsumbujt új
Rehabirritáció új
Martinkó a templomkiállításról: "Minek a mije?"
Majdnemmodernek 1911-ből új
Pécs 2010 lenyúlta a Twitter csiripelő madárkáját?
Dizájn a válságban, válság a dizájnban új
A kevesebb több új

tovább

gépészet: **Szűcs Péter**
villamosság: **Perger Ágoston**
közmű: **Horváth István**

Értékeld a cikket! *(Érdemes elolvasni? Ha igen: 5*)*
Az eddigi értékelések átlaga:

Átlag: 4 (2 votes)

A hozzászóláshoz regisztráció és belépés szükséges Küldje el emailben Nyomtatható változat
1686 olvasás

Alapítva 2000-ben. Az epiteszforum.hu oldalait a Median Webaudit auditálja.
Minden jog fenntartva - all rights reserved (c) Építészfórum - ArchitectForum, 2007
HU ISSN 1586-409X Powered by: Drupal

Közelgő események
- Szakrális terek III.: Mátyás templom
- Fortinbras a nulladik évben | Sugár János
- Az Olcsó, a Megfizethető és a Minden-Pénzt-Megérő piotterek meghívják Önt egy ebédre!
- RÉT • rajzok és tervek • Balázs Mihály
- "Mit hoznánk be az európai városokból?"

tovább

Friss blogbejegyzések
Egy újabb lehetőség? új
Szabadság hídi árnyék
A mi kis építészetünk... új
3-as metró 10/5. új
Búcsú a Zéró Ponttól, irány a domboldal!
Vákumhőszigetelés λ=0,003 W/mK értékkel
A mi házunk - a mi városunk

a fórumon most:
- Építész -építés Ünnepek
- Távolságmérés felsőfokon
- szabályozás értelmezése

tovább

Top 10
A tőke tere
RÉT • rajzok és tervek • Balázs Mihály
A Szabadság-híd díszkivilágítása
Miskolctapolca Barlangfürdő
Országos Műszaki Könyvtár — Prága
A Carter-doktrína
"Mit hoznánk be az európai városokból?"
Megszakított egyesülés
Helyreállítások a kritika tükrében 2. — Visegrád
Katinyi mártírok emlékműve — bemutatjuk a pályaműveket

nka
Nemzeti Kulturális Alap

e'xtra

Szállásépület Koroncón, 22 fő értelmi fogyatékos részére

2003, április 24 - 11:18
Kategória: egészségügyi és szociális épületek Csillag Katalin Gunther Zsolt

Koroncó-Zöldmajor egy karcsú fenyőkből álló liget közepén található. A múltszázadi, leromlott állapotú kastélyban értelmi fogyatékosok laknak, dolgoznak. A környezet nyugalmat sugároz. Hosszú távú fejlesztési program keretében pavilonszerűen több épület épülne meg, melynek első eleme a szállásépület. Az épület egyszerűségével a környezet homogenitására reagál. És ebben a környezetben a vizuális élményeken túl a fenyőfák illata, a lehullott tűlevelek puhasága, a fenyőfák suhogása, egyszóval a természeti környezet a meghatározó. Az értelmi fogyatékos emberek sokkal emocionálisabbak, mint mi vagyunk, sokkal érzékenyebbek a külvilág ingereire. Ezért ez a ház nemcsak funkciót tölt be, hanem anyagaival, tereivel hatni próbál az itt élőkre. Erősíteni próbálja a fenyőliget meglévő értékeit.

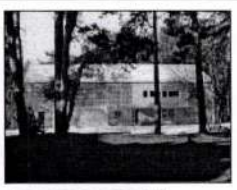

A belső és a külső kapcsolata - a tornác.
A magyar éghajlati viszonyok között nagyon jól használhatóak az átmeneti évszakokban a fedett-nyitott terek. Jó példa erre a paraszthaz tornáca. Modern szóval a paraszthaz interfésze. A tornác sajátossága, hogy nem fogad be, a teret nem határolja le, inkább kijelöli. A fenyőliget alulhatározott, végtelen terével szemben egy téglalap alakú tér sarokpontjai jelölődnek ki. Hagyományokkal rendelkezünk az alig-terek, alig-épületek területén, melyek szintúgy tereket jelölnek ki, menedéket jelentenek az időjárási elemekkel szemben, azonban nem befogadóak. Nem zárnak körbe falakkal. Az ösztönös népi építészetben elegendő a sík pusztán egy szál dörgölődző fa, a gulya delelő és éjszakázó helyén. Ennél alig több a szárnyék, mely már falszerű síkokkal rendelkezik. Azonban ez az építmény - nevezhetjük ennek? - már bontja a teret.

Ezek az alig-terek átmeneti terek, a külső és a belső határán mozognak. Védelmet nyújtanak, de nem keltik a bezártság érzését. Megszoktuk őket, úgymond a vérünkben vannak. Ez a tornác is ilyen. Kicsit szokatlan a változó magassága. A hagyományostól eltérő anyaghasználat ellenére hívogató. A fémoszlopokon falécezés, közötte rés ritmikusan, a sík szűri a szelet. Nem idézi a hagyományos tornác képét, de a lényeg ugyanaz marad. Egy-egy hűsítő nyári záporban és a tikkasztó hőségben egyaránt oltalmat ad.

A tető és az épülettest - egy átfogalmazott kapcsolat.
A tető védően borul a szállásépület hasábja és a tornác fölé. A hagyományos paraszthaz sziluett és az elvont, geometrikus forma dialektikája. A tető folytatja a tornác logikáját. Nem befogadó, hanem helykijelölő. Ismét felbukkannak az alig-épületek emlékei. A két ferde sík nem lezárt a bütünél, kívülről is érzékelhető. Belső, látszó síkjaival többletet ad a térben. Az épített hagyomány átértelmezése.

építész: **Csillag Katalin, Gunther Zsolt** (3h építésziroda)
munkatárs: **Sallai Krisztián, Glavanovics Orsolya, Kiss András**
tartószerkezet: **ifj. Szép János**

Fókusztéma
Középen
Összes>>
A cikk betűmérete
kisebb - nagyobb
Keresés
Keresés
Navigáció
- Friss tartalom
- Oldaltérkép
- Tartalom beküldése
- Top Rated
- Felhasználó lista

Belépés
Felhasználónév: *
Jelszó: *
Belépés
- felhasználó létrehozása
- elfelejtett jelszó

Állást Kínál
Építész Tervező
építész
Építésvezető asszisztens
beruházás-előkészítéssel foglalkozó építésztervező

Friss hozzászólások
- ...ezt az "egyetlen házat
- Fantasztikus lenne
- A TEG, vagyis tag nem más,
- Csupán a homlokzat eszembe
- schigeru lent vagyok Poszton
- hú ezezezez tök jó

tovább

Legfrissebb cikkeink
A tőke tere
RÉT • rajzok és tervek • Balázs Mihály
A Szabadság-híd díszkivilágítása frissült
A Carter-doktrína frissült
Fortinbras a nulladik évben | Sugár János
"Mit hoznánk be az európai városokból?"
Épületkárok, szakértői tapasztalatok frissült

Blogmark
Bontják a Dzsumbujt új
Rehabirritáció új
Martinkó a templomkiállításról: "Minek a mije?"
Majdnemmodernek 1911-ből új
Pécs 2010 lenyúlta a Twitter csiripelő madárkáját?
Dizájn a válságban, válság a dizájnban új
A kevesebb több új

tovább

A szoborszerű megformálás része a külső felületek homogén kezelése és az egységes színhasználat. A külső és a belső úgy viszonyul egymáshoz, mint egy autónál, amikor a formatervezés és a technikai perfekció egy testben valósul meg.

Szerző: Gunther Zsolt (szöveg és kép)

AHM Fórum épület
Győr, az Audi Hungaria Motor Kft. területén
Építész: **Csillag Katalin, Gunther Zsolt**
Munkatársak: **Szabó Tamás, Áder László, Somogyi István, Horváth Roberta, Simon Tamás, Pósa Viktor, Sallai Krisztián**
Tervpályázat: 2002
Kivitelezés: 2003

Értékeld a cikket! *(Érdemes elolvasni? Ha igen: 5*)*
Az eddigi értékelések átlaga:

Átlag: 4 (2 votes)

A hozzászóláshoz regisztráció és belépés szükséges Küldje el emailben Nyomtatható változat
2104 olvasás

levél a szerkesztőknek | impresszum | szerzői jogok és adatvédelem | médiaajánlat | webhosting | XML

Alapítva 2000-ben. Az epiteszforum.hu oldalait a Median Webaudit auditálja.
Minden jog fenntartva - all rights reserved (c) Építészfórum - ArchitectForum, 2007
HU ISSN 1586-409X Powered by: Drupal

címlap
közélet
pályázatok
építészeti tervek
új épületek
interjúk
események
kiadványok
olvasnivalók
díjak, elismerések

Közelgő események

- Szakrális terek III.: Mátyás templom
- Fortinbras a nulladik évben | Sugár János
- Az Olcsó, a Megfizethető és a Minden-Pénzt-Megérő plotterek meghívják Önt egy ebédre!
- RÉT • rajzok és tervek • Balázs Mihály
- "Mit hoznánk be az európai városokból?"

tovább

Friss blogbejegyzések

Egy újabb lehetőség? új
Szabadság hídi árnyék
A mi kis építészetünk... új
3-as metró 10/5. új
Búcsú a Zéró Ponttól, irány a domboldal!
Vákumhőszigetelés λ=0,003 W/mK értékkel
A mi házunk - a mi városunk

a fórumon most:

- Építész -építés Ünnepek
- Távolságmérés felsőfokon
- szabályozás értelmezése

tovább

Top 10

A tőke tere
RÉT • rajzok és tervek • Balázs Mihály
A Szabadság-híd díszkivilágítása
Miskolctapolca Barlangfürdő
Országos Műszaki Könyvtár — Prága
A Carter-doktrína
"Mit hoznánk be az európai városokból?"
Megszakított egyesülés
Helyreállítások a kritika tükrében 2. — Visegrád
Katinyi mártírok emlékműve — bemutatjuk a pályaműveket

nka
Nemzeti Kulturális Alap
e'Xtra

Az Audi fórum építész szemmel

2004, március 10 - 18:23
Kategória: igazgatási épületek és irodaházak Régiók I.: Ny. M.o. Csillag Katalin Gunther Zsolt Győr

Már az Audi gyárterület széléről szemünkbe tűnik egy piros pont a távolban. Az objektszerűen elhelyezett pavilon a főépület előtti parkban áll. Színével csábítja, hívogatja a látogatót. Az épület a "Fórum" elnevezést kapta, mely találóan összegzi az építtetői szándékot. A találkozási lehetőségek számos formája lehetséges itt: konferncia, bemutató, sajtótájékoztató, színházi előadás, koncert. A tér teljes felosztása lehetőséget biztosít szemináriumok, nyelvtanfolyamok megtartására.

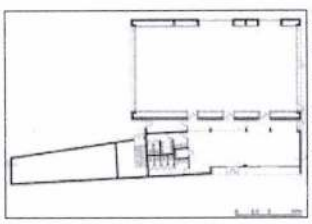

Alaprajzi elrendezése követi a multifunkcionalitást. A főbejáraton belépve az előtérbe jutunk, innen nyílnak a nagyterembe vezető ajtók és a vizes helyiségek. Az előtérből három ajtó vezet a nagyterembe, ez a feltárás előrevetíti a terem hármas felosztható ságát. A leválasztást szolgáló mobil válaszfalak a terem dupla falaiban vannak elrejtve, úgy mint a gépészeti és villamossági rendszerek és a teljes sötétséget biztosító, távműködtetésű függönyök is. A gépészet központja az előtér alatt kialakított pinceszinten van, a felállások közvetlenül a dupla falba kerülnek. Régóta foglalkoztatnak minket a síkok, tetők egymásba érései, átmetsződései, dinamikus egyensúlya. Ezt a témát kutatva bukkantunk rá Haász István műveire. Haász Istvánnál ez a festészetben jelentkező geometriai problémák térbe transzponálásával kezdődött. Ezek először nem voltak többek annál, mint amit a sík felületen korábban is megvalósított, egy festészeti probléma domborműszerű folytatása. Ez a következetes szeriális alkotómunka természetesen a továbbiakban önálló életre kelt.

A felületek képzésénél megjelent egy kollázstechnika. A relief-felületre különböző geometriai formájú papírkivágatokat montíroz alapként, majd ezt a felületet festi, s így egy egészen különös pszeudo lazúr, pszeudo kollázs hatást is teremt, mely ráadásul különös, ugyancsak térbeli faktúrát is létrehoz. Haász István tehát a festészet és a szobrászat határmezsgyéjén mozog. Ugyanezt céloztuk meg az épület tervezésénél is. A modell formájában történő tervezés természetszerűleg hozta magával a szerialitást.

A mobilitás, a mozgás volt a fő szervezője az épület tervezésének. Egy autóban ülve mozgásban ismerjük meg környezetünket, itt a bejárás során érzékeljük a tereket. A gyorsulás és a lassulás az épület kompozíciós eleme, mely kint és bent egyaránt hat. A rámpaszerűen emelkedő tömegek egy vízszintes decken találkoznak egymással. A ritmikus struktúra rendkívül kiegyensúlyozott és stabil, másrészt folyamatosan változó. Tipikusan térbeli természetű, hiszen minden eleme csak mozgásban észlelhető, a különféle ferde síkok, a kivágatok, a takarások, a kihagyások és egymásba csúszások által teremtett plasztikai tér csak a változó nézőpontú szemlélés során tárulkozik fel.

A szoborszerűen megformált külsővel ellentétben a belső kialakítás egy teljesen más világ. Itt minden a működésre van kijátszva, mint egy autó belsejében. A terek multifunkcionálisak, de ebből első látásra nem veszünk észre semmit, ugyanis a mozgó elemeket a határoló falak rejtik. A mennyezet és a padló kialakítása szintén fontos része a sokrétű használatnak (konferencia, színház, bemutató). A tolófalak, a függöny nesztelen mozgatásával a nagy tér négy részre bontható, melyeket egymástól függetlenül lehet használni. A fény átjárja a tereket, a nagyterem bütü oldalai üvegezettek, ezáltal különböző perspektíva nyílik a környező parkra.

Fókusztéma
Középen
Összes>>
A cikk betűmérete
kisebb - nagyobb
Keresés
Keresés
Navigáció

- Friss tartalom
- Oldaltérkép
- Tartalom beküldése
- Top Rated
- Felhasználó lista

Belépés
Felhasználónév: *
Jelszó: *
Belépés

- felhasználó létrehozása
- elfelejtett jelszó

Állást Kínál
építész
Építész Tervező
Építésvezető asszisztens
beruházás-előkészítéssel foglalkozó építésztervező

Friss hozzászólások

- ...ezt az "egyetlen házat
- Fantasztikus lenne
- A TEG, vagyis tag nem más,
- Csupán a homlokzat eszembe
- schigeru lent vagyok Poszton
- hú ezezezez tök jó

tovább

Legfrissebb cikkeink

A tőke tere
RÉT • rajzok és tervek • Balázs Mihály
A Szabadság-híd díszkivilágítása frissült
A Carter-doktrína frissült
Fortinbras a nulladik évben | Sugár János
"Mit hoznánk be az európai városokból?"
Épületkárok, szakértői tapasztalatok frissült

Blogmark

Bontják a Dzsumbujt új
Rehabirritáció új
Martinkó a templomkiállításról: "Minek a mije?"
Majdnemmodernek 1911-ből új
Pécs 2010 lenyúlta a Twitter csiripelő madárkáját?
Dizájn a válságban, válság a dizájnban új
A kevesebb több új

tovább

címlap
közélet
pályázatok
építészeti tervek
új épületek
interjúk
események
kiadványok
olvasnivalók
díjak, elismerések

Közelgő események
- Szakrális terek III.: Mátyás templom
- Fortinbras a nulladik évben | Sugár János
- Az Olcsó, a Megfizethető és a Minden-Pénzt-Megérő plotterek meghívják Önt egy ebédre!
- RÉT • rajzok és tervek • Balázs Mihály
- "Mit hoznánk be az európai városokból?"

tovább

Friss blogbejegyzések
Egy újabb lehetőség?
Szabadság hídi árnyék
A mi kis építészetünk...
3-as metró 10/5.
Búcsú a Zéró Ponttól, irány a dombolda!
Vákumhőszigetelés λ=0,003 W/mK értékkel
A mi házunk - a mi városunk

a fórumon most:
- Építész -építés Ünnepek
- Távolságmérés felsőfokon
- szabályozás értelmezése

tovább

Top 10
A tőke tere
RÉT • rajzok és tervek • Balázs Mihály
A Szabadság-híd díszkivilágítása
Miskolctapolca Barlangfürdő
Országos Műszaki Könyvtár — Prága
A Carter-doktrína
"Mit hoznánk be az európai városokból?"
Katinyi mártírok emlékműve — bemutatjuk a pályaműveket
Helyreállítások a kritika tükrében 2. — Visegrád
Megszakított egyesülés

nka
Nemzeti Kulturális Alap

ÁSATÁSOK BUDAPESTEN
ATRIUM

2 könyv 4 épület

2004, október 21 - 12:30
Kategória: könyvek, kiadványok Csillag Katalin Gunther Zsolt

Csillag Katalin, Gunther Zsolt:
2 épület - AUDI

"10 évvel az Audi konszern gyártásának győri megtelepedése után - a nagyarányú fejlődésnek köszönhetően - szükségessé vált az irodaépület bővítése. Megfogalmazódott még egy, a luxus limuzinok image-ét tükröző multifunkcionális pavilon igénye is.

Az irodai tömb az egyetlen szimpla mértani formába összefogott szerkezet parafrázisának és a belső terek fényteliségének szintézise. Az épület attól válik meghökkentővé, hogy sikerült a két ellentétes elem - a fények és a tömegek, a teljesen zárt és szinte a végletekig transzparens részek - egyensúlyát megtalálni. Nem egyszerűen arról van szó, hogy a kétféle minőség folytonosan váltakozik az egészben, inkább arról, hogy mintegy "áttűnnek" egymáson, észrevétlenül ott vannak a másikban.

Az irodaépület ellenpólusát jelenti a deklaráltan anti-funkcionalista pavilon, a fórum. A rövidre nyírt gyepszőnyegből kiemelkedő, égővörös színű rámpaszerű építmény kifejezi csakúgy a mozgást, a mozgalmasságot, mint a szobrászian elvonatkoztatott és homogenizált épületburok által rejtett sokoldalú funkcionalitást. A külső forma és a belső térhatárolás többértelmű és mégis egybeeső - ugyanúgy, mint egy jó autómobil esetében."

Csillag Katalin, Gunther Zsolt:
2 épület - building in the province

"A Magyarosrszágon megjelenő információs kultúra dominanciája és a gyors, mélyreható társadalmi változásokat generáló elmúlt korszakok a vidékiséget, a vidék kulturáját periferiális helyzetbe sodorták. A gazdaságilag hátrányos pozíció a kultúra értékvesztésében is jelentkezett: az elmúlt évtizedek a mai napig a vidék hagyományinak és tudásának pusztulását hozták magukkal.
A 3h építésziroda tevékenységének fókuszában a vidékiség kortárs kultúrába és elméleti diskurzusba visszaemelése áll. A munka vizsgálatok, tervek és megvalósult épületek közös kezelésében, oktatásban és megfigyelésben is megnyílvánul: ennek a nemrégiben befejezett példája a csornai kisegítő iskola épülete és a koroncói értelmi fogyatékosok szálláshelye."

Megvásárolhatók a budapesti Ráday könyvesboltban és a TERC kiadó terjesztői hálózatában, többek között a MÉSZ könyvtárában (VIII. Ötpacsirta utca 2.).

Értékeld a cikket! *(Érdemes elolvasni? Ha igen: 5*)*
Az eddigi értékelések átlaga:

Még senki nem pontozta a cikket...

A hozzászóláshoz regisztráció és belépés szükséges Küldje el emailben Nyomtatható változat
1357 olvasás

Fókusztéma
Középen
Összes>>
A cikk betűmérete
kisebb - nagyobb
Keresés
Keresés
Navigáció
- Friss tartalom
- Oldaltérkép
- Tartalom beküldése
- Top Rated
- Felhasználó lista

Belépés
Felhasználónév: *
Jelszó: *
Belépés
- felhasználó létrehozása
- elfelejtett jelszó

Állást Kínál
Építész Tervező
beruházás-előkészítéssel foglalkozó építésztervező
építész
Építésvezető asszisztens

Friss hozzászólások
- ...ezt az "egyetlen házat
- Fantasztikus lenne
- A TEG, vagyis tag nem más,
- Csupán a homlokzat eszembe
- schigeru lent vagyok Poszton
- hú ezezezez tök jó

tovább

Legfrissebb cikkeink
A tőke tere
RÉT • rajzok és tervek • Balázs Mihály
A Szabadság-híd díszkivilágítása
A Carter-doktrína
Fortinbras a nulladik évben | Sugár János
"Mit hoznánk be az európai városokból?"
Épületkárok, szakértői tapasztalatok

Blogmark
Bontják a Dzsumbujt
Rehabirritáció
Martinkó a templomkiállításról: "Minek a mije?"
Majdnemmodernek 1911-ből
Pécs 2010 lenyúlta a Twitter csiripelő madárkáját?
Dizájn a válságban, válság a dizájnban
A kevesebb több

tovább

Gyurk József

XIX. asztalos

laid

2

Budapesti asztalos-

mesterek.

Gurk József

osztrák festő és grafikus

L.

Szendrey - Szentiványi

614. l.

T. 3683.

minden oldalról ostromlott
sokat; az előtérben pedig jobb-
ölül a nap sugaraitól oszló
sztrák czimert tartó angyal
mmal sujtja. Felirata az an-

t Sturm eroberte Grantz
Vestung
iechisch Weissenburg
iegender Gegendt
den 6. Septemb st.n.

Gurk József, osztrák festő és grafikus Bécsben. Az előbbinek testvére (?). Magyar vonatkozású művét l. az előbbi életrajzában.

MDK

Gurk Zincke

Schoen Csillag gyüjt 50.l.

Ø Gurka Imre

U. 2877.

vrád
z

Nemzeti Újság

1933. okt. 12.

(Kicsett a vonatból egy archépfestő.)

19-éves. A kelebiai gyorsonatból a ferencvárosi pályaudvar után kicsett. A Rókusba szállítottár.

Úr!

tjának központi lapja örömmel közölte,
fizetésemelésének hírét.
k javulása bennünket tölthet el igazán
elsőízben szavát az ellen a méltatlan,
rendszer örökségeként pedagógusaink
orának nagy része még a legelemibb

ésemelés lehetővé teszi, hogy minden
sen elő. Ezért hívjuk fel b. figyelmét
napilapja és amely mint ahogy azt a
tásunk is bizonyítja, a legjobban szer-
portjaink, értesüléseink egyaránt a leg-
magyar népi demokrácia legfontosabb
lép ugyan úgy az értelmiségé, mint a

Gyula F.

a müncheni Képzőművészeti Akadémia magyar növendéke;

beiratkozás éve 1843.

Jászai Géza: München und die Kunst Ungarns 1800 bis

1954, Ungarn-Jahrbuch, Mainz, 1970 10 1, 149 1

Gurlitt , festő

Divatcsarnok, 1854. január 20. 4. 96.

Müvészet – és 1853 dec. 18.

(Ivi – müvészélet és hírvivő)

Gurk J. József

fekő 1804.

Mell Est Képt.

LXI. l.

friends

After singing

At the
end we prayed. I took also the Holy
In the afternoon

saw
I did not go
sprinkle the girls,
my friends

I celebrated Easter in this way.

Gurk J. T.

festo

A Rothes Haus. Bein-
ben. Fenti festmenge
1822 böl.

Repr.

Mel Est kept

XXIV. l. ulan

A maria hilfi palota
Fenti festmenge
1822 böl.

Repr.

n. o. LX. l. ula

Gurk, Joseph Ignatz

festő, vérni
könyvtárszolga
Esterházy Miklós
hg szolgálatába
lásd.

Mel Estképt

XLI, XLII. l.
LXI,
és lásd a nev-
mutatót is

Gurlitt Lajos

német festő

L.

Szendrey - Szentiványi

614. l.

T. 4142.

rülvett város és a hegy tetején
l a Duna és a Száva vize fo-
nak, az előtérben pedig három
e figyelmünket, mig a partot és
Felirata a lebegő mondatszalagon:

: A. Danubio és befejezése: H. Borgo.

.5 cm.

Gürlitt

l.

Lykanemzromantika

61. l.

Gurlitt Lajos, német festő. Az 1850-es években huzamosabban tartózkodott Magyarországon és itt több tájképet festett.

A pesti műegylet kiállításain következő műveivel vett részt:

1853. júl.—aug. kiáll.: Raguza melletti tájék Dalmátországban, olajf., 300 frt.

1853. aug.—szept. kiáll.: A dalmát, albán és montenegrói határok, olajf., 150 frt. — Cattarói öböl, olajf., 300 frt.

1853. nov.—decz. kiáll.: Tájkép, olajf., 90 frt. Kisorsolás czéljából megvette a műegylet és megnyerte Erdélyi József, Egerben.

1854. jan.—febr. kiáll.: Sorrentói részlet, olajf., 550 frt. — Részlet Castelnuovo vidékéről, olajf., 350 frt.

1854. márcz.—ápr. kiáll.: Nagy-Vázsony melletti tájék, olajf., 250 frt.

1854. aug.—szept. kiáll.: Tájkép, olajf., 250 frt.

1856. febr.—márcz. kiáll.: Rojate a sabini hegyen, olajf., 550 frt.

Kiáll. lajstromok.

Gurlitt Lajos Bécsben

1854. márc.-ápr. kiáll. Müegylet.
Nagyvázsony melletti tájsép, olajf.,
250 ft.

Csak magar tárgyú művei kiírva.

Friedenreich András III. 144.

Ludwig Gurlitt (altonai porosz) F.Né. 19.2.
az ötvenes években néhány évet töltött itt, Pesten ki is állitotta olaszo.i müveit (Sorentói részlet). 1854-ben egy Nagyvázsonyban festett képet, Bécsben meg Puszta-Palota a Bakonyban c. képet.

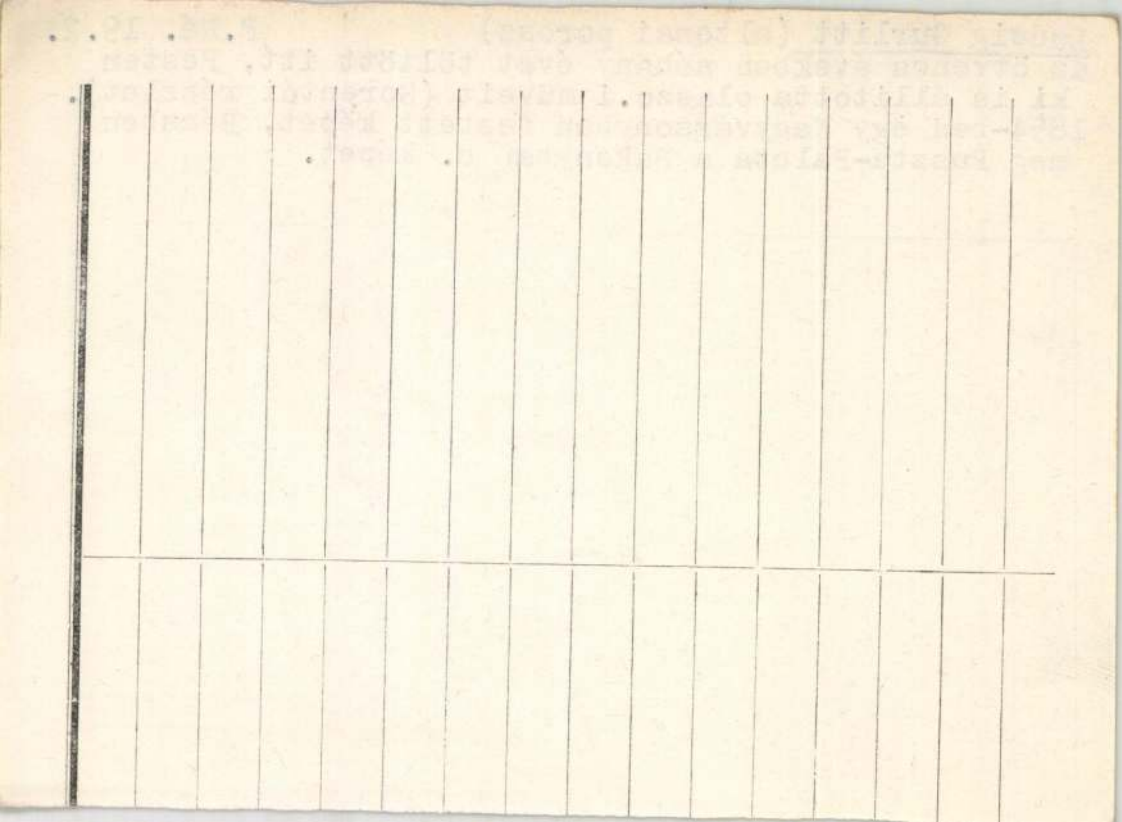

Gurlitt Lajos

A Müegyesület megvásárolta festményét, melyet kiemel a "Mütárlat február-márciusi kiállitás" c. beszámoló, de a müről külön nem ir.

Családi Lapok, Pest. 1854. I. félév.
4. sz. 183-185. lap

Gurlitt Lajos

"Tájképe csinos dolgozat, átlátszó léggel"-irja a Müvészet c. rovatban: "Augusztus-szeptemberi mütárlat" cimmel közölt kritika.

Családi Lapok, Pest. 1854. II. félév.
4. sz. 187-188. lap.

Gurlitt Lajos

Két tájképéről igen komoly elismeréssel nyilatkozik a kritika: az egyiken „a cserjésen keresztültört s a levelekben játszó világosság, a másikon a félreismerhetetlen hüséggel festett déli égalj meglepi müérzetünket",-irja a müvekről a "Január-februári kiállitás" cimmel a "Müvészet" c. rovatban.

Családi Lapok, Pest. 1854. I. félév.
3. sz. 137-139. lap

Gurlitt Lajos, festő.

L: Molnár József

dr Zsiray Lajos Pusztapalota - Bátortó 1882-1885

Élet és Tudomány, Bp, 1976. X.1 XXXI/40.

Gurlitt Lajos, német festőművész

Pusztapalota szép fekvése korán
fölkeltette a festőművészek érdeklődését
is. Igy az 1850-es években altonából Magyar-
országra jött Gurlitt Lajos festőművész 1854-
ben kiállításán Pusztapalota képe is
szerepelt.

dr. Zsirdy Lajos (Celldömölk): Pusztapalota – Bátorkő

Élet és Tudomány, 1976. okt. 1.

Gurmai Mihály

cikke: Szintézisek az ipari művészetben. - Ipari Művészet, 1968. III.sz. 21-37.l.

Az 1968.évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája. - Művtört.Írt. 1971.2.sz.149-182.l.

164. l.

Gurmai Mihály

cikke: A modern épitészet üvegei. - Magyar Épitőipar, 1968.9.sz.547-567.l.

Az 1968.évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája. - Művtört.Ért.1971.2.sz.199-182.l.

164.l.

M.D.K.

Gutmann Sándor, festő

Pozsonyban működött és Veszprémben tanult az egyik Palkó-mód. Mint történeti képfestő vált ki. Neve Gutmann-kappen is előfordul.

Csatkai Endre: Pozsonyi képzőművészek és iparművészek 1750-1850 között

Művészettörténeti Értesitő, Bp. 1963. XII.évf.

1. sz. 20 old.

M.D.R.

Telefon: 138-068, 337-748, 346-720

PAJTÁS

Gurnyik László

1971 DEC 9

TÁRLAT

1024

SZÍNEK A FALON (GURNYIK LASZLO, MOGYOROD)

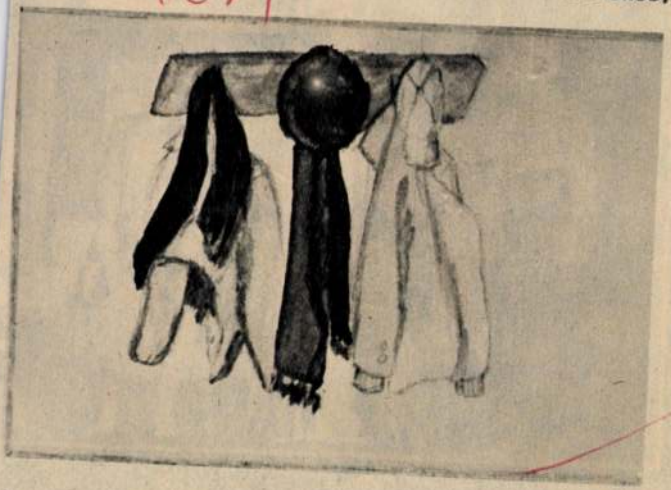

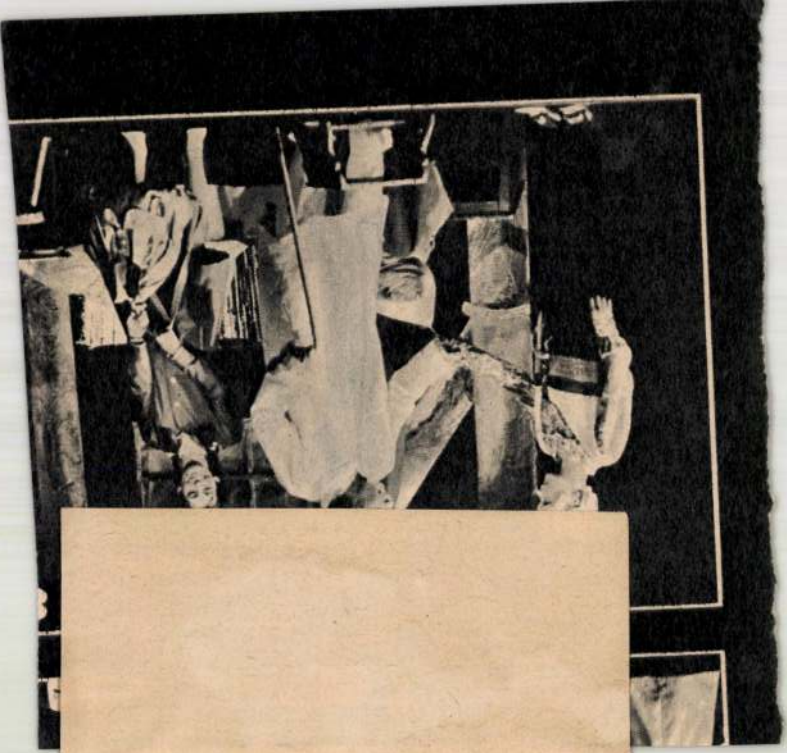

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

GURZIG Ferenc ácslegény. Egerben mint --+ Polereczky György ácsmester segédje dolgozik a cisztercita kolostor javitási munkáján 1796-ban.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit

GURSCHEY,festő

Köpp Keresztély kismartoni festő,esztergályos, Gurscheynek az özvegyét vette el nőül 1768-ban. Gurschey bécsújhelyi festő volt. 265.old.

PUSZTAI LÁSZLÓ: Köpp Farkas kismartoni festő képe a solymári r.k.templomban 264.old.

SOPRONI SZEMLE,Helytört.Folyóirat,XXV.évf.1971. Sopron

Gurtill Lajos

"A hires dán festész Veszprém megye, Nagy-Vázsony helységében Tedesco urnál néhány érdekesebb hegy kőrajzát tesz vásznára" -irja az Iró és Müvészet c. rovat.

Divatcsarnok, Bp. 1853. aug. 25. 42. sz.
843. lap

Gurtler Farkas

aranyválasztó
Körmöcbánya

l.

Numizm. Közl.
1926. 123 l.

MDK

Gurub Ferenc

nyomdász

1671-ben működött a nagyszombati akadémiai nyomdában.

Fürtinger K. Hazánk könyvnyomdászai stb.

Grafikai Szemle 1892. 117. 181 l.

M.D.K.

Gurzig Ferenc ácslegény

mint Polereczky György
egri ács mester segédje dol-
gozik a ciszterci-rend kolostor
javítási munkáján 1796-ban.

Heves megye műemlékei I. írta Voit Pál,
Magyarország műemléki topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 337. old.

JOANNES GURTL, órásmester

A táblázatban nem szereplő mesterek adatai:
Joannes Gurtl órás 1828-ban mint bérlő szepel a palánki összeirásokban. 37.old

T.KNOTIK MÁRTA: XVIII.-XIXäszázadi fémtárgyak és mesteremberek 19.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve, 1972/73. I.
Szeged, 1974

Gurubi Imre statikus

Mozgásserültek lakótelepe, Bp. II., Pincepuer utcai. Építészi Dévényi Tamás / Közti-Iparterv / Hegedűs Péter / Közti-Matrix /

Statikus: Petró Bálintné,
Gurubi Imre.

Statikus: Petró Bálintné, Gurubi Imre; gépész: Gergely Tünde, Dabis Zsolt; elektromos tervező: Nyerges Tiborné; közmű tervező: Szalkai Béláné; adaptációs tervező: Polinszky Tibor; kivitelező: Rozmaring Mgtsz (tereprendezés), 23. ÁÉV (foglalkoztató) FŐTÁV (kazánház). Tervezés éve: 1981; kivitelezés: 1981—85. Fotó: Magyari Róbert, Réz Mihály.

Magyar Építőművészet, 1987. 1., 16-old.

Gurubi Imre, statikus-tervező

Madách Kamaraszínház rekonstrukciója, Bp. VII. Madách Imre tér 6.

Építész: Mérzáros Ilona, (Közti).

Statikus tervező: Felkai Judit, Gurubi Imre.

Magyar Építőművészet, 1986. 1. 23-old.

Gurzó János

A gyulai művelődési házban a képzőművészeti szakkör két ifjúsági tárlata nyílt meg. — Szerepel a kiállításon munkája.

(N. L.): Képzőművészeti körök kiállítása Gyulai, Békés Megyei Népújság, 1976. jún. 19.

M. D. K.

GUSAK, Jurica kőfaragó

1667. Zágráb, jezsuitáknál szerepel

Agglásy: Barokk szobrászat... Bp. 1959.
I. 203. l.

Gusal Janicka

Enyedi Egyed ötvös XVI. sz. 2. fele.

Faller János orgonaépítő 1688.

Feltl Ferenc (Salesi) harangöntő 1800.

Ferabosco Petrus Sallustius archit. 1566.

Fiel Antal harangöntő 1826-35.

Fischer ingen. 1681.

Fülöp ötvös 1529.

G. C. mester fametsző XVI. sz.

Galiorti G. A. festő 1724.

Geiger János György festő 1659.

Genga Simon vizépítész XVI. sz.

Giorgioli János festő 1719.

Glantzer János György aranyműves 1700

Goldbrunner ing. 1753.

Görög Miklós (Graecus Cretensis) festő XVI. sz.

Gruber Erhart József festő 1692.

Gruberth archit. milit. 1765.

Gusak Jurica lapicida 1667.

Ber Márton kőfaragó ~~1600~~ 1634.
Bertalan képíróhoz lásd Dipl. 11.101.
Bianchi Joannes lapicida 1702.
Brasco Ambrosius archit. 1549.
Breguin geometra 1760.
Brili Ferenc építőmester 1713.
Bröckl Dávid pictor 1627.
Bubich Bernát festő 1684.
Carpe geometra 1763.
Casanova Ferenc l. Művészet 1902. 211. l.
Chevreux ing. építő 1750.
Colin (Colyns) Alexander szobrász 1527–1612.
Conti Pietro Antonio stucco-készítő 1699.
Coroni Sámuel geometra cameralis 1767–72.
Cretensis Nicolaus pictor XVI. sz.
~~Le Court Miklós ötvös XVII. sz.~~
~~D. P. kézmetsző 1667.~~
~~Dávid János festő 1585.~~
~~Dávid cimerfestő 1628.~~
De Ferraris Julius archit. 1589.
De Georgio Franz. murar. et lapicida 1562.
De la Motte János Péter építész 1610.
De Mediolano Nicolaus murator 1526.
De Menasio Georgius murator 1555.
Demmer József kassai pictor 1774.
~~Depain szinházi festő 1836.~~
~~De Pisa Félix archit. 1555.~~
~~De Prato Vechio Sigism. archit. 1552.~~
De Spazzo Martinus murator 1553.
~~De Tinano (Tirano?) Bartol. murator 1555.~~
~~Diez Adamus archit. 1714–16.~~
~~Donati Silvester építő 1674.~~
Eder Gasparus faber ligu. Poson. 1593.
Egger archit. 1723.

Herzog József jegyzetei

Szendrei – Szentiványi: Magyar képzőművészek lexikonához.

Bejegyzések saját kézipéldányába, amely hagyatékából vétel útján Kelemen Lajoshoz került Kolozsvárra.

A címlap üres oldalán:

„Nincs feldolgozva a lexikonban:

~~Magyar Történeti Emlékek.~~

~~Értekezések a történettudományok köréből.~~

~~Batthyanaeum~~

Fontes Rerum Austriacarum (Scriptores III. Kraus Kronikája.)

~~Magyarország műemlékei~~

Orosz J.: Synopsis annalium coenobi-eremitarum S. Pauli 1747.

Szeredy: Collectio monumentorum Alba Carol. 1791.

Bejegyzések a lexikonba a betűrend megfelelő hefén, mint hiányzók:

Abrahamovics János aurifaber 1574.

Adam Albrecht 1786.–1862.

" Ferenc 1815–1856.

" Jenő 1817–1880. festők

" Richard 1873–

Aerttringer Károly Ágost festő 1803–1876.

* Allen ~~Volpert~~ Folpert van Ouden l. Ouden-Allen festő 1678–1716.

Altempacher Hans Jacob szobrász 1675.

Altomonte sculptor monetarius 1726. Ferenc

Altomonte Martin festő 1657–1745.

Altringer építész 1757.

Amon archit. milit. locumtenens 1753.

Andrássy Leopold gróf (Művészet 1902. 217. l.) Marhaság!

Anglmayer asztalos 1656. Hol?

Antonelli Franciscus fundator 1640. hol

Arminius Petrus képíró 1600. hol

Asztalos Jakab orgonaépítő 1629.

Auer Thoman. harangöntő 1600.

Augspurger Johann Melchior archit. 1660. válam Ariffberger!

Badmaier Joan. archit. 1655.

Bamberger János zászlófestő 1600.

* magyar vonatkozásai nekem nem tudó rult megállapot ani

Az adatokat a példányból gondosan kimásoltam torábbi ellenőrzés nélkül. Most hogy számodra átírom, első-tekintetre is látom, hogy lesznek kiszúrt nevek, amiket maga Herzog óvzóla részletesen feldolgozott (l. „Magyar Művészet"), Conti stuccatort pl. tőlem ismered (Régészeti Társ. Évk.), a Galiorti meg nyilván Galliardi, a nyitrai székesegyház mennyezetfestője stb. Ne de a kritikai megrostálás nem az én feladatom.

Kérlek, fogadd ezt is szívesen.

Még néhány érdekeni cédula-utalást is mellékelek a múltkoriakhoz pótlásul.

Régi barátsággal

Kiszeges Lívod:

Bp. 1946. ápr. 12.

Kaposy János

Kedves Barátom!

Tovább rendezgetvén szétdúlt jegyzeteimet, megtaláltam Herzog Jóskának a Bendrei-Bentiványi saját kézipéldányába írt jegyzeteit, amefeket annak idején, mikor a a könyvet hagyatékából eladtuk, „pro futuro für alle Fälle" kimásoltam.

Azt gondolom, ez a „pro futuro für alle Fälle" legjobban úgy értelmezhető, ha a jegyzeteket pótlólag rendelkezésedre bocsátom a várva-várt új kiadáshoz.

Megjegyzem, hogy e bejegyzések Herzog ismert levéltárosi hyperkritikus akribiájára vallanak. Ő az adatokat a kincstári levéltár rendezése és évtizedes bogarászása során jegyezgette ki s arról nyilván nem vett tudomást, hogy lexikonszerkesztőnek nem az a feladata, hogy még ismeretlen levéltári adatokat vadásszon, hanem hogy a meglévő irodalmat aknázza ki — adatbelileg minél teljesebben.

Persze, a lexikonhoz írt rövid bejegyzések mellett utalások nincsenek. De ismerve éppen Herzog túlzott pontos és lelkiismeretes pozitivista adatgyűjtését, így is nyugodtan felhasználhatók lenniének. Úgy gondolnám — ha lesz köztük felhasználandó új adat, amintúgy erúttal bizonnyal lesz — nyugodtan lehetne a petit-bibliografiában ifenformán idézni „Herzog József levéltári gyűjtése, kézirat" vagy valami hasonlóan.

/: Itt eszembejut a hasonló lexikonszerkesztés egy esete: pikánsás eredetes, még anekdotának is. Gombocz beszélte: mikor az Etimológiai Szótárt szerkesztette, variánsokra, tájszavakra irodalmi feldolgozás mellett szakemberek szóbeli közlését is felhasználta a fentebbi módon utalván a forrásza. Mikor a „basz"- szó változatait és származékait korrektúrában mutatta a nyelvész társaságban, Dézsi Lajos megjegyezte, hogy a „baszos" jelző Kolozsvár vidékén használatos. Gombocz erre bejegyezte a korrektúrába „Baszos. Dézsi, Kolozsvár." — így idésvén a szóbeli közlést. Dézsi ijedten tiltakozott: „az Istenért! mit szól a feleségem, ha kezébe kerül a kötet és meglátja!?" :/

Viktor Guscsin, szovjet vendégművész

Az idén 18-an dolgoznak a kecskeméti alkotótelepen. Öten a Szovjetunióból érkeztek, a többiek különböző magyar helységből. – Viktor Guscsin az iparművészeti főiskolát „monumentalista" szakon végezte. A Szovjetunióban ez a műfaj épületek, terek, építészeti belső, és külső környezetek művészi díszítésével, egyénítésével foglalkozik. Célja az, hogy megismerje a tűzzománc alkalmazási lehetőségeit.

Pavlovits Miklós: Látogatás a kecskeméti Zománcművészeti alkotótelepen.

Petőfi Népe, 1978. júl. 30.

Guasnasco da Pavia

Guasnasco da Pavia, Lorenzo, készített
Mátyás Király számára egy órgonát.

Arch. Ért. 1923–26. 200. l.
Cartwright. Beatrice d'Este, 1899. p. 154.

Tóth József II. 238.

MDK

Lorenzo di Gusnasco

l.: Gusnasco, Lorenzo di

Alföld, Debrecen, 1960. 1. sz. 129. l.

7.

MDK

Gusnasco, Lorenzo di orgonakészítő

A velencei Correr múzeumban lévő, eredetileg állítólag Mátyás tulajdonát képező orgona készítője.

Musza Ferenc: Orgonakuriózum Mátyás udvarában.

Alföld, Debrecen, 1960. 1. sz. 129. l.

M.D.K.

Gusner Mátyás festő

Ciszterci nemzetes. Kül. 1694, meghalt 1772 ben. Nemzeteséletének legnagyobb részét a neutgotthárdi házban töltötte, megismerkedett Dorfmeisterrel.

Az apátság folyosóján: A utgotthárdi monostor felajánlása Kt. Benedeknek, Kt. Gotthárdnak és Kt. Bernátnak c. Zégre 156 + 114 cm. vánon

Emlékfüzet Kt. Gotthárd halálának 900 éves év fordulóján. Neutgotthard 1938, 22

Gusner Mátyás festő M.O.K.

XVIII. n.

A szentgotthardi tplom oltárképén jelenet szent Gotthárd életéből. / R. Sadeler metszetének eléggé nóverinti másolata.

repr: 23 l.

Emlékfüzet szt. Gotthard halálának 500 éves évfordulóján. Szentgotthard 1938, 25-26

Gusner Mátyás festő M.D.V.

XVIII. 42.

A Szentgotthárdi refektorium mennyezetének al secco festményén ut Gotthárd, Szentháromság, Mária. A Szentháromság ábrázolásának módja Filippo Lippi Erdei Madonnájáról.

repr: 25 l.

Emlékfüzet ut Gotthárd halálának 900 éves évfordulóján. Szentgotthárd 1938, 27, 28,

uDK

Gusner Mátyás, v. cist (?) festő.

A szentgotthárdi apátság 1734.

Fekete repr. 284. old. O lap kép.

150 x 100 cm.

Zlinszkné, Sternegg Mária: Adatok a szentgotthárdi volt cisztercita apátság építéstörténetéhez. 283.o.

Savaria. A Vasmegyei Múzeumok Értesítője. 1965. 3. köt.
A Vasmegyei Múzeumok Igazgatósága. Szombathely. 1966

M.D.K

GUSNER Mátyás festő
1694 - 1772

1764 Szentgotthárd cisztert. és kolostor
mennyezet és oltárképei

Garas XVIII/A. 44, 108, 198, 221. l

GUSNER Mátyás cinterci festő

MÉrt 1999 72.

mpositionen sind charakteristischerweise aus drei Ebenen aufgebaut:
nd betont den beleuchteten Mittelgrund, wo er mythologische, bibli-
Volksszenen in fein ausgearbeiteter Landschaft plazierte, die dritte
Unendlichkeit verschwindende meist sommerlich blaue Ferne. Seine
schlossenem Hintergrund weisen in Richtung Paysage intime. Er war
ihn 1843 die Florentiner Akademie zum Ehrenmitglied ernannte.

nos (1884 Brassó /heute Braşov, Rumänien/ - 1960 ebenda), Maler,
udien in Budapest, München und Paris. 1913 stellte er in der *Sturm*-
Seine Bilder, dekorativen Schnitte und bunten Holzskulpturen sind
e des ungarischen Expressionismus. Er war einer der aktivsten Mit-
s, dessen erste Ausstellung ist mit dem Namen des Künstlers verbun-
auch ein Album mit seinen Linolschnitten heraus. Später wurde er
ion. 1919 ließ er sich in Brassó nieder, hielt aber auch weiterhin den
rliner und Pariser Kunstleben aufrecht.

92 Budapest – ?), Maler, Grafiker. Er studierte in Budapest und Paris,

GUSNER *Mátyás*, festő, * Allacht (Heiligenkreuz mellett) 1694 szept. 7., † Szentgotthárd 1772 márc. 7. Mint a ciszterci-rend tagja, élete javát a szentgotthárdi rendházban töltötte. Részben tőle valók a szentgotthárdi apátsági templom freskói és oltárképei.

R. É. I. 427. l.

Miksa Manó:

Mellig, sissé jobbra né
dör parókájának fürt
vált. Vértbe ~~van~~ öltözö
lon kerete szalagtól kör
a talapzaton pedig jobbrá her
czimertől megszakitott

Der Durchleucht
Maximilian Em
der Baÿern, auch
beÿ Rhein, deß Heÿ
Chur-Fürst, Landt

Réimetszet, méretei

933.

Beothius: Krieg Helm

Gusner Mátyás

festő

Szentgotthárdon

1779 után

Fábián Mária:

Dorffmeister művészi munkássága a szombathelyi egyházmegyében.

Szombathely, 1936.

38. l.

tásd könyvtárambán a művészéletrajzok közt Dorfmeisternél

nyomva, könyvnyomdai kivitelben 2c
koronáért ajánlkozunk elkésziteni
szállitással.

Áraink fentartássa
mára birnak érvénnyel és nappali

A szükséges klisék
rendelkezésünkre.

Papirmintával kivá

Nagybecsü megbizás

Güsner Mátyás

festő

Gentmüeml

457. (tölbször)

l.

MINERVA NYOMDA RT., KOLOZSVÁR 15152

ırnak

ga Elnökének

Budapest.

3 sz.folyó hó 7-én kelt,a nagyer-
51 szoló iratát.

zük ki a Nm Vallás és Közoktatás-
ánti közbenjárásáért és azért a
kötővasak kiutalásánál való köz-
ott.

sitást adtunk az egyházmegyei ha-

Gruber Mátyás

festő

festette Szent Gotthárd
püspök oltárképét a Szent-
gotthárdi apátsági templom-
ban.

Részletes leírását
és reprodukcióját lásd

Pásztor Imre dr. †

Szent Gotthárd püspök
és a Szentgotthárdi Cisz-
tercita apátság rövid
története. Kőszeg, 1938. 16–21. l.
képpel.

MOB Kvt. 2236. sz.

Gusner Mátyás

ciszterci laikus frater végezte jórészt a szent-gokhardi cisztercita templom kifestését. a kupola kivitelével, melyre a szentgokhardi csatát Dorffmeister István és fia festette. Fenti 1772 máre 9-én Szentgokhardon halt meg.

Piszter Imre dr +

Szent Gokhárd püspök és a szentgokhardi cisztercita apátság rövid története - Szombathely, 1938. 16. l.

MŰEMLÉKEK
ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA

ELNÖK

Dear Sir Macl

I have receive

Gusner Mátyás, festő; szül. Allachtban Heiligenkreuz mellett 1694 szept. 7-én, megh. Szent-Gotthárdon 1772 márcz. 7-én. A cziszterczi-rend tagja volt s élete legnagyobb részét a szent-gotthárdi rendházban töltötte. Részben tőle valók a szent-gotthárdi apátsági templom freskói és pedig a főoltárhoz legközelebb lévő kupola építészeti festményei és a középső kupola képe, mely az Egyház diadalát ábrázolja. G. festette a templom öt oltárképét is.

Éber László: A szigetvári plébánia-templom kupolafestménye. *Magyarország Műemlékei.* Budapest, 1913. III. 212. l. — *Nagy Iván:* Magyarországi képzőművészek. *Századok.* 1874. 44. l. — *Schedel Ferencz:* A képzőművészetek története Magyarországban. *Budapesti Híradó.* 1846. I. 372. sz. — *Sziklay János dr. és Borovszky Samu dr.:* Magyarország vármegyéi és városai. Vas vármegye. Budapest, 1898. 284, 285. l. — *Tschischka, Franz:* Kunst und Alterthum in dem österreichischen Kaiserstaate. Wien, 1836. 362. l.

Szám	Állée			
	az új lelk.	O. K.	T. K.	7. és ú. de

Gusmer Mátyás

festő

L.

Szendrey-Szentiványi

614 L.

T. 4548.

tól körülvett vár, mely fölött
lynek kapujához korlátos hid
anak jobbról várossal. Az e-
u: folyik. Felirata:

BICZE
entem.

.6 cm.

Gusner Mátyás
festő

l.

Thirfelsödmántul
290. l.
nétszer.

M.D.K.

Gusner Mátyás

A szentgotthárdi apátság laikus frater müvésze.

Heiligenkreuzban Martin Altomonte tanitványa.

1734-ben érkezik Szentgotthárdra, s 1772-ben bekövetkezett halálig itt munkálkodik.

Müemlékvédelem 1967/2. 71.1. 71.1.

Gusner Mátyás festő

M.D.K.

Ciszterci gap. Szentgotthard, ciszterci templom
egyik ~~oltár~~ kupolafestménye és nagy olaj-
képek.

Szentgotthard, ciszterci kolostor freskói

Genth. Münch. - 1959 I. 347

M.D.K.

Gusner Mátyás festő

kezetes, a neutgottkárdi tyzlom számára 5 oltárképet fest, a közejső kupolán a diadalmas egyház képét festi.

Fábián Mária: Dorffmeister István munkássága..... Kombatlug 1936, 38

M.D.K.

Gyöngyös Mátyás festő

Szerelem, a mindegyetlenek Tyrolom
Mámása. E oltárképet festi, a mé-
zeptő nagyolan – chicsolmos, ey-
hár képét festi.

Fábián Mária: Dorfmeister Antonin
munkássága. Szombathely 1936, 34

Gussi (Gussy, Kussy)

Ignaz

Modelliener

XVIII – XIX. n

l.

Schirek Holitsch

116, 117. l.

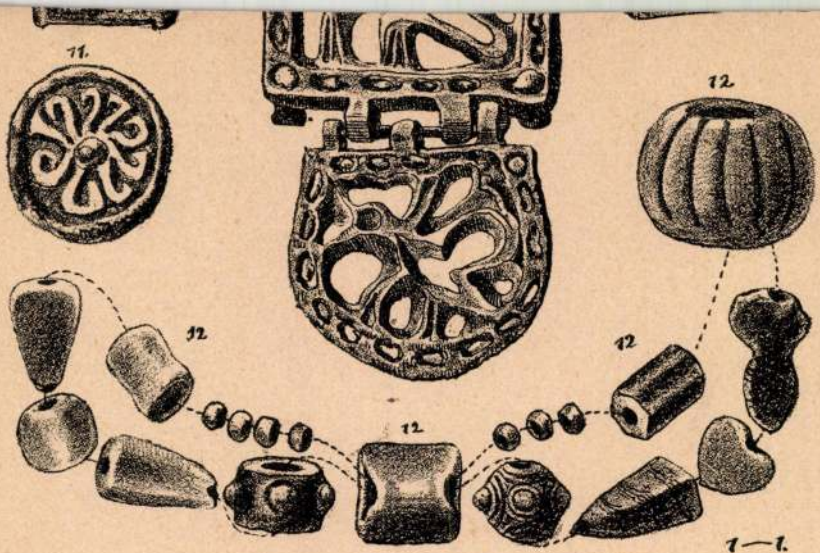

UJABB KESZTHELYI LELET.

Lásd 349. lapon

Gussich Jenő

MDK

Női arckép

Miesarnok 1936 Nő a művészetben c. kiáll.

Gusner Mátyás festő

Religió, 1853. jan. 18.
57. o.

Haas Mihály: Vas me-
gyei kolostorok

Sándmann, grafikus, XIX.sz.

Divatcsarnok, 1853.aug.21.41.823.

Iró- és müvészélet

Gussich Jenő

Férfiarckép, olaff -

Nemzeti Szalon

M. Arcképfestők Társasága
repr. kiáll. kat. 1935
okt. 5 - 20.

1937 okt
a vén Gohém
Yvette
of

FARKAS ZOLTÁN

IGAZGATÓ:

HUBAY ANDOR

PÉNZTÁROS:

LEHEL BÉLA

FŐTITKÁR:

KÉZDI-KOVÁCS ELEMÉR

Gyssich Jenő

Született Csákvárott (Fejér m.) 1905. szeptember 13-án. Középiskoláit Székesfehérvárott, majd Budapesten végezte és 1924. évben a budapesti I. ker. Verbőczy reálgimnáziumban tett érettségit. A Budapesti tudományegyetem jogi fakultásának elvégzése után 1929. év februárjában doktorrá avatták. Művészi tanulmányait különböző magániskolákban (Wienben) végezte. Kiállításaikon elvi szempontból mind ez ideig nem vett részt, mivel kollectiv kiállításon óhajtott bemutatkozni. A f. hóban megnyiló kiállítás — a Nemzeti Szalonban — az első nyilvános szereplése. 1932. febr. koll. kiáll. a Nemzeti Szalonban. Arcképek, figurális képek - Élet

232

571

...gyanott 1840-ben.

...ly.

...ló asztalnál ül a piroskabátot és szürke
...rbély és a tapaszt veszi le az előtte lévő
...ebes tál karjáról, ki az okozott fájdalomtól ke-
... A háttérben a segéd alakja tűnik fel fe-
...ával. A beteg jobb kezével kabátjának ujját
...déher támasztotta s sapkáját a szék karfá-
... Az asztalon tál van fülekkel s különféle sze-
...ivegek, szerszámok és fehér kendő kötik le
... kendő lelógó sarkán a jelzés „HR". A háttér
...ket tettek. Az egyes alakok térden alól ábrázol-

... 28 : 24.cm. —
...2. — ~~Dep. régi 71. és új 26.~~
...elnöki lakásból.

Lasza 571 60

Gussich Jenő

Gussich Jenő: Női arckép

Képrőm. Társ.
1941. arckép kiáll

Udvary Pál: Wintermantel József

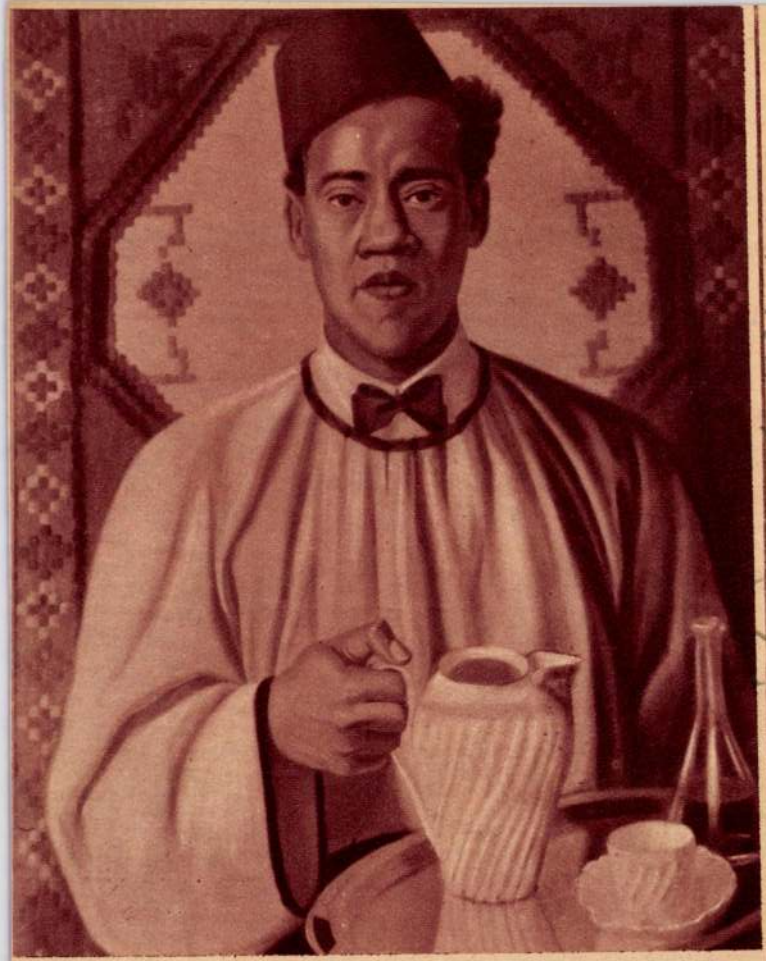

Gussich Jenő: „Kávés fiu"

Magyarország kepe utch. 1937 febr 7.

Gussich Jenő

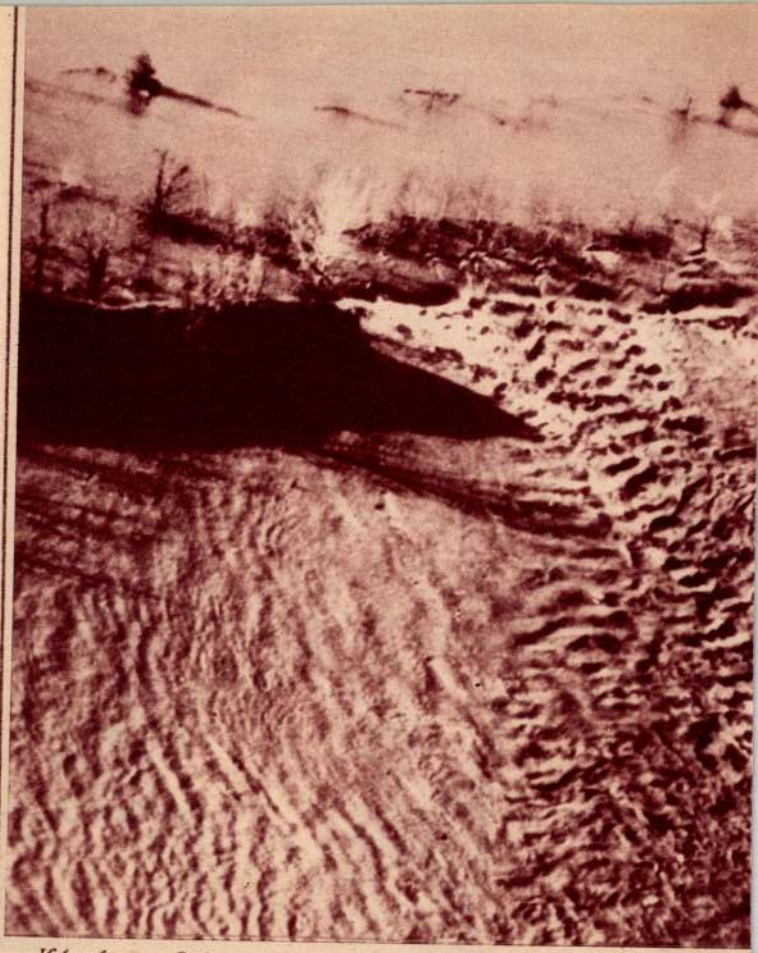

Képek az Ohio-áradás végzetes pusztításairól. Egyik
hegyei és fák csupasz csúcsai meredtek reánk,

Levele dr. Dercsényi Dezsőhöz

Mélyen tisztelt Doctor Ur!

Nagybecsű levelét köszönettel vettem.
A kért reproduciókat elfogyaltsigon miatt –
Somogyiné nagyságos asszony volt szíves beszámni
így azok mire Doctor Ur kezei közöt lesznek.

A Ferenc József díj alkalmából hozzám intézett
jókivánságáért fogadja őszinte hálás köszönetemet.
Nagyon kérem igen tisztelt Doctor Ur, hogy szíveskedjék
egy-két példányt részemre fenntartani.

Őszinte tisztelettel

Gussich Ferenc

Bp. 1942 VII 30.

Güssich Jenő
festő

1942. Ferenc József
koronázási jubileumi
díjat kapott a fővá-
rostól.

Városgard
88.1.

vegyes

l. 10
1 köt. 8°

Struck

Adolf

Mistra.

Eine mittelalterliche Ruinenstadt.
Streifblicke zur Geschichte und zu
den Denkmälern des fränkisch-byzanti-
nischen Zeitalters in Morea

Gussich Jenő

MAGYAR MUVÉSZET

1932. 64.

matz

Güssich Jenő f

Csákvár (Fejér m) 1905 szept 12

Bécs 1930-34

kiáll: kincs 1935 ... N. Szal

M. Archépfestők Társ. tagja

1940 Zala kiöra díj

1942 Fer. Józs. díj

1957 elején él

, a m.Postatakarékpénztár Főpénztára,
ékek Országos Bizottsága 1946.évi május
ya címén beszerzési költségekre 20.000mP
elhelyezési " 40.000""
Összesen: 60.000mP
gőt azonnal utaljon ki.
ványozásáról az érdekeltet értesitettem.
vi május hó 24.-én.

A miniszter rendeletéből:

Dr.Pogány Károly s.k.

miniszteri tanácsos

léül:

GUSSICH, Jenő

97. *Stilleben*

Csanky Ungdal

30.l.

GÜSSICH *Jenő*, festő, * Csákvár 1905 szept. 13. Budapesten és Bécsben tanult. Arc- és figurális képeiből 1932. gyüjt. kiállítása volt a Nemzeti Szalónban.

E.G.I 427-l

Miksa Manó.

Egész alak, balra fo
néz. Kinyujtott jobb
társúrat fogja. ~~Tejen~~ T
vállaira omlanak, bajus
dőjének vége csipkéből való,
ujjhajtókák szélesek, nad
láthatók. A vidék dombos

Maximilianus
Elector utriusq.
s legalól balra: „J. Pe

Rézmetszet, m

93

Gussich Jenő

Porcellán papagály, vizf.

Tavaszi kiállítás. Nemzeti Szalon, 1941.
junius, 7 l.

MDK

Gussich Jenő

Elmélkedés, festm.

Nemzeti Ujság Képes Mell. 1938. jun. 12.

MDK

Csontvári Kosztka Tivadar

Uj romantika. Tanács-Galéria CLIV. kiáll. 1944. febr. 1.

Gussich Jenő
48 Különös szemü leány olajf. 600.—

Nemzeti Szalon

Tavaszi Szalon

1932

Corson
Szenrajz

~~3542 Lotz Károly:~~

3542. A Tragedia.

Hátra fordultan ülve és fel
ki balra néz, jobb kezével tragikus ála
a melyben ~~kardot~~ fort tart, térdén pihent
kötötte be, bő ruhája redős és lepel
Szénrajz, méretei ~~142:162~~ cm.
Vétetett az 1905: III. 7-iki 2
(213-905)

1905

Gussich Jenő

53 Egy parasztfej pasztell 250.–

Nemzeti Szalon

[Akv past kiáll. 1932 máj-jun]

V.

1908.

-én. L és sima karimájú Se egyoldalú plaquetten

ordultan,
~~és~~ arczélben, ~~ábrázolt~~ gordonkán
va L van ábrázolva. ~~Gordonkája~~ Hangnere, mely-
tja, bal ~~vállán~~ vállán nyugszik.
rott, arcza leberetvált. Inge ál-
hajtvák és kabátja egyelejű. Fel-
PER DÁVID 1906.

eretei 5:3.8 cm.
gusztus 1-jén az éremkedvelők egye-
53-908)

Vgr

1758

Gyarmathy János

Egy vándor, olaj.

Nemzeti Szalon
tav. kiáll. 1932 jun

K

IANN FERENC

ÁR

. 5. IV., Károly-körut 28.

0.

GUSSICH JENŐ

75a Arckép olajf.

Nemzeti Szalon

Tavaszi Szalon

1934

1905 XI/9

M. kir államrendőrség főkapitányságának.

a balassagyarmati nyomdában történt lopás ügyében megjelenő nyomozáshoz szükséges Kovács László kiküldetik ki (9/9 905)

Gussich Jenő, festő

Nemzeti Szalon
75. coop. kiáll. 1932. febr.

Gussich Jenő

Született Csákvárott (Fejér megyében) 1905. szeptember 13-án. Középiskoláit Székesfehérvárott, majd Budapesten végezte és 1924. évben a budapesti I. ker. Verbőczy reálgimnáziumban tett érettségit. A budapesti tudományegyetem jogi fakultásának elvégzése után 1929. év februárjában doktorrá avatták. Művészi tanulmányait különböző magániskolákban (Wienben) végezte. Kiállitásokon elvi szempontból mind ez ideig nem vett részt, mivel kollectiv kiállitáson óhajtott bemutatkozni. A f. hó 24-én megnyiló kiállitás — a Nemzeti Szalonban — az első nyilvános szereplése.

Olajfestmények:

24	Apám arcképe	Mgtul.
25	Füzesi dr. Klimkó Dezsőné arcképe	Mtul.
26	Németujvári ifj. gr. Batthyány Zsigmond arcképe	Mgtul.
27	Farsang vége	1500.—

29. Régiségkereskedő 1200.—
30. Dr. Kenyeres Balázs egyet. tanár arck.
31. Gladiátor 1800.—
32. Önarckép —
33. Pater G. L. arcképe
34. Bor mellett. 600.—
fordit.

35	Idős úrnő arcképe	Mgtul.
36	Vasárnap délután, tanulmány	800.—
37	Imádság közben	Mgtul.
38	Női arckép	Mgtul.
39	Fürdő után, akt compositio	2000.—
40	Strandon	Mgtul.
41	Középkor	800.—
42	Nyári hangulat	Mgtul.
43	Tanulmányfej	300.—
44	Anyám arcképe	Mgtul.
45	J. G. pápai kamarás arcképe	Mgtul.
46	Vadász tanulmányfej	300.—
47	G. A. dr. arcképe	Mgtul.

Haála Gyula.

Született 1894. évben. Tanulmányait itthon, Wien-ben, Münchenben végezte. A Nemzeti Szalonban 1927. év szeptember havában volt gyüjteményes kiállitása. Azóta többször szerepelt.

Olajfestmények:

49	Balaton fürdőzők	70.—
50	Városkén télen Krisztinn körut	80.—

Gussich Jenő

Női arckép, repr.

KMTárs. Arckép kiállítás
1941. nov.

Athenaeum r.-t. könyvnyomdája, Budapest.

1935

MÁRCIUS 24—MÁJUS 15.

ORSZ. MAGY. KÉPZŐMŰVÉSZETI TÁRSULAT

BUDAPEST, MŰCSARNOK

Gussich Jenő

Bundás nő arc-
képe, olaj

Nemzeti Szalon

Arcképfestők 1939
nov

A KIÁLLITOTT MŰTÁRGYAK JEGYZÉKE

Gussich Jenő dr

festő

Ez az első szereplése
a fiatal művészek
Becsi szolák halása
latszik stilusan. Sima
technikával fest, képei
olajnyomatszerűek -

Koll. kiáll. Neuzeti
Szalon-

erőd

Ybl Ervin: Két
csoportkiállítás -
Budapesti Hirlap
1932 jan. 24.

Tulki

872/907 1907 évi fűtési általány

16264/904.

14.702/907.

72.366/908.

Gussics Jenő
festő

Szinhári Magazin
1944. 14. 27.

Gussics Jenő női portréja

Felesége arcképe
Múcsanok
1944 Sav. Kiáll.

K

eb.)
zve
cm

geb
(D

eb.
ns

inis
ALLEGORIÁ

:e 19. Jh.).

9. Jahrh.).

rt).
'af von Essex auf der Jagd). 1843.

't).
ede).

jungen Dame). Jelezve a balszélen (bez. am linken

ıach).
ez.): „v. Anreiter nach Schramm 1843".

a (Bezeichnet links): „A. Anreiter 849".

Gussich Jenő
festő

l.

Szendy K.: Budapest
véresfőv. közig. évk.
1942. Bp 1943. 88. l.

31/915

Nagyméltóságu
Kegyelm

Azon aláratos k
hoz, legyen kegyes az ócsai
azon kérését, hogy az ócsa

Gussich Jenő

Női arckép, repr.

Pester Lloyd

1941. dec. 25.

(Die ungarische Dame.)

Z S Ő

Dercsényi Dezső

NAGY LAJOS KORA

Nagy Lajos kora nemzetünk művelődésének történetében kimagaslóan jelentős időszak. A magyar nagyhatalom megalakulásának és fényes dicsőségének korszaka az a négy évtized, melyet Nagy Lajos hatalmas egyénisége

Gussich Jenő

festő

az 1942. évi Ferenc József 3000 pengős jubileumi festészeti díjat Kákay Szabó György együtt festi kapta meg.

Pesti Hirlap

1942. jun. 13.

Apostolok Sörözője.

Alapitotta Förster János 1902-ben. Az arisztokrácia, az előkelő magyar közönség és az uri középosztály találkozóhelye. Az éttermi üzem jelenlegi tulajdonosai Förster Miklós és Pál. A cég a Löwenbräu-sörgyár képviselője. Förster János 1863-ban Szegeden született. A vendéglős szakmát atyjánál tanulta ki és 1902-ben megalapitotta az Apostolok Sörözője nevü vendéglőjét, amely rövid idő alatt az előkelő fővárosi társadalom egyik legkedveltebb helyévé vált. Förster Miklós 1903-ban, Budapesten született. Középiskoláit ugyanitt végezte. 1924/25-ben Párisban tanulmányuton járt, majd atyja örökébe lépett és 1926-ban átvette az Apostolok-vendéglőt. A fővárosnak ez a régi sörözője, a cégfőnökök célirányos propagandája következtében, a Budapestet látogató idegenek körében is közkedveltségnek örvend.

„Első Magyar Sempernova Nemesvakolat-Gyár."

Balogh Géza Budapest (VII., Lövölde-tér 2/a. sz.) gyártja a legszebb és legtartósabb homlokzati nemesvakolatot. Ez a gyártmány

lalatát Debrecen város egyik legtekintélyesebb üzletévé. 1924-ben maga mellé vette László és Sándor nevü fiait és ekkor elhatározták, hogy a céget részvénytársasági alapra helyezik. Megállapitható, hogy a részvénytársasági forma a régi patricius cégnek ujabb fellendülését eredményezte. A részvénytársaságnak Kontsek Géza az elnök-vezérigazgatója, Kontsek László és Kontsek Sándor mint ügyvezető igazgatók működnek. A részvénytársaság üzletköre: füszer-, gyarmatáru-, élelmiszer-, ásványviz- és borkereskedelem. Külön magosztálya gazdasági, konyhakerti és virágmagvakat importál. Olajárukkal bizományi alapon foglalkozik, mint az egyik legnagyobb magyar olajipari gyár bizományosa. Élénk import- és exporttevékenységet fejt ki.

Kardos László cég. (Debrecen.)

A céget, amely Debrecen legnagyobb és legrégibb vászon- és kelengyeáru cége, 1831-ben alapitotta legidősebb Kardos László, ki régi nemesi család sarja és mint ilyen uttörője volt a keresztény középosztály azon részének, amely a kereskedelem terén kereste az érvényesülést. Ő vetette meg az alapját

Gussich Jenő MDK

Arckép

Műcsarnok 1936 Nő a művészetben c. kiáll.

Gussich Jenő

Kiállít

Mo. 1932. I. 24.

Borisz az új katolikus [illegible] készülő regényéből olvasott fel egy részletet. Utolsónak szólalt fel *P. Bangha* Béla a „Magyar Kultura utja" cimmel. Ismertette azokat a körülményeket, amelyek közt a „*Magyar Kultura*" megindult, de kitért a mai társadalom és család válságára, a valláseilenes propaganda eredményeire és hosszabban méltatta XV. Benedek pápa emlékezetét. Tudvalevőleg XV. Benedek pápa volt az első, aki 1917-ben felszólította a hadviselő államokat a békekötésre. Ha a nemesemlékü pápa békeszó[illegible] [illegible] volna, ma valószinüleg ne[illegible]

[illegible] a jól választott hátterekből realisztikus erővel bontakoznak elő és noha szinte kitapinthatóan realisztikusak, a nagy formák ritmikus tagoltságának s az öntudatosan lefokozott szinskáláknak jegyében egyéni zamatuak. A fiatal müvész erénye, hogy a karakter éreztetése mellett a portrét is kompoziciónak fogja fel és nem a harsogó, hanem a nagyvonalu dekorativitást keresi. Szineit azonban meg kell tisztitania az aszfaltos tisztátalanságtól és aktjait is az iskolás keménységtől. Különösen a 32., 35. és 42. számu képei bizonyitják meggyőzően egészséges és szép jövővel biztató tehetségét.

Aikelin Lajos is a legifjabb nemzedék képviselője, aki azonban egyelőre nem tud kibontakozni a tévesen értelmezett ideológiák öleléseiből. Fantáziája nem optikai, hanem irodalmi jellegü és azt szinorgiákkal igyekezne ellensulyozni. Kár volna fel-felcsillanó tehetségét olyan utra terelni, amelyen legjobb esetben illusztrátori babérok teremnek.

Szente János egy sor tájképet mutat be, nem tulságosan igényes alkotások, de őszinték és becsületesek. *Haála* Gyulát és *Halasi-Horváth* Istvánt nem tudjuk kedvünk szerint megdicsérni. *Haála* 57., 63. és 69. számu képei szinekben finomak, *Halasi-Horváth* egy-egy pasztellje is felülemelkedik az átlagon, de mindkettőjük jobb sorsra érdemes tehetsége fulladozik a festői közhelyek mocsarában.

•

A *Tamás*-galéria kiállitásának eseménye *Medgyessy* Ferenc husz darabból álló szoborkollekciója. *Medgyessy* robusztus tehetsége szinte robban ezen a kiállitáson és ugy dokumentálja a művészt, mint akit nemcsak a hazai, hanem az európai szobrászatban is vezető szerep illet meg. Pedig *Medgyessy* nem külső eszközökkel és nem a rokonművészetek ügyes aplikálásával keresi a hatást. Szobrai valóban a plasztikai elgondolás, a szobrászi fantázia szülöttei, magasabb régiókba emelt tér- és formaproblémák, amelyeket azonban tartalommal tölt meg az egyéniség. Ha azt mondjuk, hogy *Medgyessy* szobrai egyszerüségükben a tisztaságot jelentik, a formákat ünnepélyesen lassu ritmusokból épiti fel, páthosza a magyaros kiállás, lovasa az ősi harcos, lova a mén, siremléke az örökkévalóságba magasztosult bánat, — ezzel semmit sem mondtunk, csak szavak, Medgyessy szobra a tett. Ősmagyar lovasa, megkorrigált régi lovasszobra bronzba kivánkoznak s teret kell adni nekik, hogy a magyar géniusz alkotó erejét hirdessék. Medgyessy szobrászata a nyugalom, az erő és a monumentalitás, — ennél többet nem mondhatunk róla.

A kiállitó festők *Bornemissza* Géza és *Perlrott-Csaba* Vilmos régi ismerősei a tárlati közönségnek. Bornemissza erőteljesebb lett, *Perlrott-Csaba* szinesebb egyébként azok maradtak, akiknek is-

Gyurich Jenő

NÚ. 1932. I. 26.

KATOLIKUS ÉLET

A hercegprimás nyitotta meg a papság szociális kurzusát

A *Kat. Hittanárok és Hitoktatók Országos Egyesülete* egyhetes szociális kurzust rendez a Központi Szemináriumban. A kurzust hétfőn délután 5 órakor nyitotta meg ünnepélyes külsőségek között *Serédi* Jusztinián dr. bibornok-hercegprimás, akit érkezésekor *Tóth* Tihamér apát, egyet. tanár, a szemináriu kormányzója és *Krywald* Ottó prépost érseki főbiztos, a szociális kurzust rendező egyesület elnöke fogadott. A termet zsufolásig töltő hallgatóság előtt Krywald prépost üdvözölte a hercegprimást és röviden kifejtette a szociális kurzus rendezésének célját. Azután fiui hódolattal köszöntötte a hercegprimást, megköszönvén, hogy megjelenésével a kurzust és ezzel a szociális munka nagy jelentőségét elismerte, egyben felkérte a bibornok főpásztort a szociális kurzus megnyitására.

Serédi Jusztinián dr. hercegprimás válaszában szeretettel köszöntötte a kurzus résztvevőit. Amikor az első előadást megnyitom — mondotta — legyen szabad mindjárt az elején mintegy utmutatásként mindnyájunk nevében egy kijelentést tennem. Sulyos problémákhoz csa

Gussich Jenő MDK

Különös szemü leány

Mücsarnok 1933.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Gussich Jenő

MDK

Férfiarckép, olf.

Műcsarnok 1935 téli és Székely Bertalan emlékkiáll.

Gussich Jenő MDK

Női arckép, repr.

Műcsarnok 1941. nov. arcképkiállitás

Gussich Jenő MDK

Női arckép

Műcsarnok 1936. okt-nov.
A nő a művészetben kiáll.

Gussich Jenő MDK

Arckép

Műcsarnok 1936. okt-nov.
A nő a művészetben kiáll.

Gussich Jenő

MDK

Tükör előtt

Műcsarnok 1943. nov-dec.
~~Kollektív~~ Téli kiállitás

Gussich Jenő

MDK

Női arckép

Műcsarnok 1943. nov-dec.
Téli kiállitás

MDK

Gussich Jenö, festö

Egy vándor. Olf.

Nemzeti Szalon.-Tavaszi tárla t.1932. juniuq. Kat.

MDK

Gussich Jenö, festö

Tanulmány. Olajf.

Nemzeti Szalon. - 1932. Téli tárlat. 1932.dec. Kat.

MDK

Gussich Jenö, festö

"A vén bohém". Of.
Ivette. "

Nemz Szalon. Repr. Kiáll. -Balló Ede emlékezetére.
Magy. Arcképfestök Társ. 1937.okt.9-24. Kat.

MDK

Gussich Jenö, festö

Nöi akt.

KMTárs.Téli tárl. 1938.febr.-márc. Gyüjt.kiáll.
Bp.Mücsarnok. Kat. 23.l.

MDK

Gussich Jenő
Női akt

KMTárs. Téli térl. 1938.

MDK

Gussich Jenő

Női arcmás, of.

Horthy jub. kiáll. Műcs. 1939. dec.

18. 1.

MDK

Gussich Jenö, festö

Különös szemü leány.

Bp.Müss.-(MKT Nemz.Képzömüv.kiáll. /Rend.M.Kir.V all.-
és Közokt.Min./ 1933ápr.19.-máj.25. Kép.tm. 21.1.

MDK

Gussich Jenő

Bundás nő arcképe, of.

Magy.Arcképfestők Társ. kiáll. N.Szal. 1939.nov.

5. 1.

MDK

Gussich Jenö.

99. Csendélet.

Uj Szalon. Megnyitó Kiáll. Bp.1934.ápr. Kat.

MDK

Gussich Jenő

A vén bohém.

Tavaszi Tárlat. 1940. ápr.-máj. 25.l.
Műcs.

Cuaaich Jeno

A vèn bonèm.

Tavaasi Taxiut. 1940. Apr.-maj. 25 j.
Mico.

MDK

Gussich Jenő

Kánya Kálmán. Ceruzarajz.

Tavaszi Tárlat. 1940. ápr-máj. 22.l.
Mücs.

Guerlain Jean

Henry Kalmin. Guerlain,jr.

Vuaflart Marcel. Lyon. Lyon-Mell. Rue.

Nice.

MDK

Gussich Jenő

Férfiarckép, of.

Téli Kiállitás. Műcs. 1935. nov. 30.l.

MDK

Gussich Jenő, festő.

Férfiarckép of.-

Nemz. Szal. Müv. Egyes. - Magy.Arck.fest.Társ.
repr. Arck.Kiáll.katal.-Bp.1935 okt.5-2o.ig.

MDK

Gussich Jenő

Különös szemü leány

Nemz. Képzőmüv. kiáll. Műcs. 1933. ápr.

21 1.

MDK

Gussick Jenő

Egy parasztfej, paszt.

Akv. és paszt. kiáll. N.Szal. 1932. máj.

7 l.

MDK

Gussich Jeno

Női arckép. Olajf. Mgt.

VII.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.Kat.
Műcsarnok.1944.Jun.1-18-ig. 23.1.

MDK

Gsussich Jenő

Női arckép, of.

Magyar Nemzeti Művészet 1938.4.sz. 63.l.

MDK

Gussich Jenő

A Nemzeti Szalon téli tárlata. Képzőművészet
1933. 57. sz. 38.l.

GUSSICH JENŐ

Kávés fiu.

Téli kiállitás képes tárgymutatója. Műcsarnok. 1937.

MDK

Gussich Jenő

Szerepelt a magyar arcképfestők társaságának reprezentativ kiállitásán.

(D.A.): Arcképkiállitás...

Uj Magyarság, 1935.okt.6. 23.lap

Gunsalon dano

Szeretnék a magyar arcképlesők tartozékának
reprezentatív kiállítása.

(D.A.): Arcképtkiállítás...

U.j Magyarság, 1935.okt.6. 23.lap

MDK

Gussich Jenő

Tükrös portré c.festménye a Műcsarnok 1943/44 évi téli tárlatán.

Pipics Zoltán: Téli tárlat a Műcsarnokban.

Uj Magyarság, 1943.nov.21. 14.1.

MDK

Gussich Jenő

Művével résztvett a kiállitason.

KmTárs. 1943. marc. - ápr. tav. kiáll.
Kiállitó művészek névsora. 25.lap

MDK

Gussich Jenö, festöm.

Porcellán papagály. Vizf.

Nemz. Szal. - Tavaszi kiáll. 1941. jun.15.-29.
Kat.

Gussich Jenö, graf. MDK

jelesen oldotta meg problémáit.
a Nemz. Szal. rendes évi tagkiállitása.

/b.m./: TavaszimKiállitás.
Esti Kurir. 1941. jun.14. 2.l.

M.D.K.

Gussich Jenő

"Különös szemü lány" c. festményével szerepel a Mücsarnok tárlatán tárlatán, amelyről a lap a "béke-kiállitás" cimmel ir.
Repr.

Szinházi Élet. Bp. 1933. ápr. 30. - május 6.
XXIII. évf. 19. sz. 42-43. lap.

Gussich Jenő.

Müveit kiállitotta a Nemzeti Szalon 1932-ben

Bende J:
A Képzőmüvészeti egyesületek története, kézirat.

Gussich Jenő MDK

Női akt

Műcsarnok 1938 Téli tárlat

Gussich Jenő

MDK

Női arcmás

Műcsarnok 1939 dec-1940 január

Gussich Jenő

MDK

Női arckép

Műcsarnok 1938 Őszi tárlat

Gussich Jenő

Önarc képével tűnik ki a Műcsarnok
őki tárlatán, melyen a Bluczúr-Sárs.
20 éves fennállását ünnepli.

Új Magyarság 1942. X. 11.

Gussich Jenő

MDK

Női arckép

Műcsarnok 1943 tavaszi kiállítás

Gussich Jenő

MDK

Pihenő modell

Műcsarnok 1943 tavaszi kiállitás

Gussich Jenő MDK

Férfiarckép

Feketeruhás hölgy

Önarckép

Mücsarnok 1942 Őszi tárlat

Gussich Jenő

MDK

Női arckép

Műcsarnok 1942 Tavaszi kiállitás

Gussich Jenő

MDK

dr. Mikecz Ödön

Mücsarnok 1941 Arcképkiállitás

Gussich Jenő MDK

. Női arckép

Műcsarnok 1941 Arcképkiállitás

Gussich Jenő

MDK

Női arckép, repr.

Műcsarnok 1941 Arcképkiállítás

Gussich Jenő

MDK

A vén bohém

Mücsarnok 194o Tavaszi tárlat

Gmaelch Jens

A ven Bohém

Mücsarnok 1940 Tavaszi tárlat

Gussich Jenő

Nemzeti Szalon kiállításán figurális kompozicióival szerepelt.

Az Est 932. I. 24.

Gussich Jenő festőművész.

Nemzeti Szalon téli tárlatán részt vett.

M.932.T.22.

Gussich Jenő

MDK

Kánya Kálmán, ceruzarajz

Műcsarnok 1940 Tavaszi tárlat

Gussich Jenő

MDK

Elhagyottan

Mücsarnok 1941 Jubileumi kiállitás

Gussich Jenő MDK

Látogatóban

Mücsarnok 1944 Tavaszi tárlat

Gussich Jenő MDK

Hugom

Mücsarnok 1944 Tavaszi tárlat

Gussich Jenő

Szerepel az Arcképfestők kiállításán.

Újm. 1935. X 6.

MDK

Güssich Jenő

Női arckép, olf.

Műcsarnok 1944 VII.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Gussich Jenő

Női arckép, of.

7. nemzeti képsőn. kiáll. 1944. jun. Műcs.

Gussich Jenő

MDK

Tükör előtt

Műcsarnok 1943 Téli kiállitás

Gussich Jenő

MDK

Női arckép

Mücsarnok 1943 Téli kiállitás

Gyssich Jenő

Nemzeti Szalon kiállításán portréival szerepelt.

8.ó.4.932.Ť.24.

Gussich Jenő

Nemzeti szalon kiállításán arcképeivel szerepelt.

MO.932.I.24.

Gussich Jenő

— **Csoport-kiállítás.** A Nemzeti Szalon megszokott agilitásával ujabb művészcsoportot mutat be. A nevek majdnem ismeretlenek s müveik túlnyomó részben igéretek. Legfrissebb tehetség közöttük *Halasi Horváth István*, aki szép pasztell-festményeivel már több dijat vitt el s rendes szereplője a Műcsarnok és Nemzeti Szalon tárlatainak. Halasi Horváth legnagyobb értéke, hogy a természetet igen szinesen látja és benyomásait őszinte közvetlenséggel tolmácsolja. Még külön elismerést érdemel azért, hogy egyik leghűségesebb rajongója a főváros festői vidékének. A budai hegyek, a római fürdő, a Városliget, a Rákos-patak festői részleteit egyforma szeretettel örökiti meg, de palettájának szineit szivesen frissiti fel az Adria olasz partjain is. Most bemutatott kollekciójában ezeket a témákat élvezheti a műbarát. — Egészen szokatlanul mutatkozik be *Gussich Jenő*, aki jogi doktor, de itt most nagy portraitgyüjteménnyel jelenti be festőtehetségét. A Szalon nagyterméből igy lett arckép-galéria, ahol férfiak, nők, leányka.. sorakoznak a mult század akadémikus szellemében készült, sima modoru nagy képmásokban. Ez a modor legjobban áll néhány igazán csinos fiatal leánynak (fehér ruhás női arckép, — Zöldruhás leány, — „Strandon", — „Fürdő után"), de a jó megrajzolás mellett kétségtelenül frissebb, ragyogóbb szinhatást érne el a fiatal mester a vaskosabb szinfelrakással. — Teljes ellentéte az ő pikturájának *Szente János*, aki fakturájában viszont mindent túlzott vaskosságba visz. Tájképeinek hatása ezért nyersebb és darabosabb, ezért levegőtlenebb, pedig szinharmóniáiban igazság van. — Ujabb irányt képvisel *Aikelin Lajos*, aki olasz tárgyu aquarell-képein sokkal artisztikusabb. Szereti a fantasztikumot s nagyobb olajfestményein legérdekesebb ott, ahol a rovarvilágot fejleszti óriásokká. A „Skarabeuszok", — a „Halállepke" ilyen vásznai. — *Hadla Gyula* igénytelenebb szereplő. Ő megelégszik az őszinte naturalizmussal s két szép leányfej mellett egész termét, tájképeinek hosszu sorozatával a Balaton-kultusznak szenteli. *(k. k. l.)*

PH.93

P.H. 932 I/114

kal emelkedett a bünesetek száma. Kiemelte a polgármester továbbá, hogy amig Pesterzsébeten tiz évvel ezelőtt, amikor a város lakosainak száma 35.000 volt, 12 detektiv működött, most a 75.000 lakosu városban csak 6 detektiv teljesit szolgálatot. A polgármester a rendőr- és detektivszemélyzet szaporitását kéri.

— **Megnyitották a magyar festők kiállitását Rómában.** Rómából jelentik: A kiállitási palotában megnyilt a magyar festők kiállitása. Az ünnepélyes megnyitáson megjelent *Giuliani* olasz közoktatásügyi miniszter, *Boncompagni* herceg Róma kormányzója, *Fani* külügyminiszteri alállamtitkár, *Hory András* kvirináli magyar követ, dr. *Gerevich Tibor* egyetemi tanár, a római Magyar Akadémia igazgatója, több magyar és olasz festőművész és a római magyar kolónia igen sok tagja. A kiállitáson husz

M.932.I.24.

932-I-24

MAGYA

Gussich Jenő

Két kiállítás

Nemzeti Szalon. Öt fiatal festő állitja ki munkáit a Szalonban. Különböző kategóriák, különböző felfogások és elvek választják el egymástól ezt az öt művészt, de azért nem lehet azt mondani, hogy a témabeli és tehnikai különbség zavarná a kiállitás hangulatát. *Gussich* Jenő naturalista, portretista, van mondanivalója, szereti a szineket és az emberi test szép formáit. Egyetlen hibája azonban az, hogy a beállitás (az alak elhelyezése) szempontjából nagyon sokszor idegen hatás alá kerül. Majd mindegyik munkáján ki lehet mutatni, hogy honnan vette az ötletet és ez bizony néha megbontja az egyéniséget és az egységet is. Egyébként tehetséges arcképfestő. *Aikelin* Lajos nevét a *Szinyei Társaság* egyik kiállitásáról ismerjük. Hihetetlenül komor, egyoldaluan és indokolatlanul kultiválja a mély-kék szineket. *Vaszary* nyomában jár, szinte harcol és küzd azokért az igazságokért (?), melyeket még nem bir, vagy talán nem is tud majd elérni. Sajátságos, a temperával és a krétával készitett kompoziciói jobbak, élvezhetőbbek, mint az akvarellek. *Haála* Gyula kicsit fáradt, mintha nem élhetné eléggé bele magát festményeibe. Pedig ez nagy kár, mert néha olyan erők csendülnek fel egy-egy vonalából, hogy meglepődik a szemlélő. *Halasi Horváth* István már régi kiállitója a tárlatoknak. Pasztelljeinek finom tónusa, a könnyü és mégis komoly szinek, elvitathatatlanul meghozzák azokat az eredményeket, melyeket megérdemel. *Szente* János tájképei hangulatosak, mentesek minden sablóntól és egyoldaluságtól. Tud ujat adni és ez nagy érdem nála.

Tamás Galéria, Perlrott Csaba Vilmos sokszor durván, kegyetlenül ható festményei mellett, melyekről hosszasan lehetne vitázni pro és contra, szinte felszabadulást jelentenek *Bornemissza* Géza képei és *Medgyessy* Ferenc szobrai. *Bornemissza* impresszionista festő, de az ő impresszionizmusa valamivel több annál, ahogy átlagosan alkalmazzák ma ezt a jelzőt. Szinte az az érzésünk — pláne a nagyszerü szobarészleteknél —, hogy valamivel tovább vitte a franciás finomságnak, lelki mélységekben járó, végtelenül érdekes iskoláját... *Medgyessy* Ferenc klasszikus munkáiról külön tanulmányt kellene irni, mert csak igy tárulna az olvasó elé igazán ennek a nagyszerü szobrásznak a müvészete. Tömör, sulyosan alapozott, szinte azt lehet mondani: gránitszerüek vagy betonkeménységüek *Medgyessy* Ferenc kompoziciói. Van benne valami ázsiai erő, nagy és pátosz nélküli nomádság *(Ősmagyar lovas)*, de ugyanigy megvan benne a klasszikus szobrászat legnagyobb szépsége: a nyugodt, harmonikusan tagozott formai tehnika is. Mindenütt és mindenben (fejben, alakban, kompozicióban, vagy egy ló mozdulatában) a nagyvonaluságot keresi és oldja meg. Kollektiv kiállitása ennek a téli szezonnak egyik legszebb müvészi sikerét fogja meghozni.

Dékány András

KÖZGA

A pengő vásárlóe

A 33-as bizottságnak szombati ülése valóságos karikaturája a gazdasági problémák komoly tárgyalásának. Amikor az ország fogyasztóközönsége az árak alakulásában egyáltalában nem tapasztalja a pengő vásárlóképességének stabilitását, mert épp a legfontosabb ipari közszükségleti cikkekben nagyon jelentős áremelések történtek, ugyanakkor, amikor az ország legnagyobb termelési ágának termelvényeit valósággal potom pénzen kénytelen elherdálni, csöppet sem megnyugtató, hogy Szterényi József báró valóságos páni félelmet árul el az iparcikkárak valamelyes kontrolljának elhangzásakor. Szerencsétlen háborus árvizsgálóbizott-

Nem árkutatásra, hanem

Gussich Jenő

NU.932.I.26

Két kiállítás

A *Nemzeti Szalon* uj csoportkiállitásán a fiatalok jutnak szóhoz. Az ötös csoportból *Gussich* Jenő először szerepel a nyilvánosság előtt, mégis ő a legkiegyensulyozottabb tehetség. Az a portré-galéria, amellyel megtölti a nagytermet, egyszerü emberlátásból fakadt, nélkülözi az eredetieskedés mesterkedéseit és mégis érdekes. Fél és egész nagyságu aremásai a jól választott hátterekből realisztikus erővel bontakoznak elő és noha szinte kitapinthatóan realisztikusak, a nagy formák ritmikus tagoltságának s az öntudatosan lefokozott szinskáláknak jegyében egyéni zamatuak. A fiatal művész erénye, hogy a karakter éreztetése mellett a portrét is kompozíciónak fogja fel és nem a harsogó, hanem a nagyvonalu dekorativitást keresi. Szineit azonban meg kell tisztitania az aszfaltos tisztátalanságtól és aktjait is az iskolás keménységtől. Különösen a 32., 35. és 42. számu képei bizonyitják meggyőzően egészséges és szép jövővel biztató tehetségét.

Aikelin Lajos is a legifjabb nemzedék képviselője, aki azonban egyelőre nem tud kibontakozni a tévesen értelmezett ideológiák öleléseiből. Fantáziája nem optikai, hanem irodalmi jellegü és azt szinorgiákkal igyekezne ellensulyozni. Kár volna fel-felcsillanó tehetségét olyan utra terelni, amelyen legjobb esetben illusztrátori babérok teremnek.

Szente János egy sor tájképet mutat be, nem tulságosan igényes alkotások, de őszinték és becsületesek. *Haála* Gyulát és *Halasi-Horváth* Istvánt nem tudjuk kedvünk szerint megdicsérni. *Haála* 57., 63. és 69. számu képei szinekben finomak, *Halasi-Horváth* egy-egy pasztellje is felülemelkedik az átlagon, de mindkettőjük jobb sorsra érdemes tehetsége fulladozik a festői közhelyek mocsarában.

Az Országos Nemzeti Klub január 27-én, szerd
az Országos Kaszinó földszinti termében összejöv
telt rendez, amelyen Preszly Elemér előadást ta
a Goethe-centennáriumról. A vacsora pontosan eg
negyed 9 órakor, az előadás egynegyed 10 órak
kezdődik.

A **Társadalmi Egyesületek Szövetsége** Lendv
Istvánt, az Új Nemzedék főmunkatársát a keres
tény nemzeti gondolat érdekében kifejtett évtiz
des önzetlen munkásságának elismeréséül alelnö
kévé választotta. A TESz elnöksége melegham
átiratban értesitette Lendvait megválasztásáról.

KATOLIKUS ÉLET

Gussich Jenő

*

A *Nemzeti Szalón* kiállításának központjában *Gussich* Jenő dr. festményei láthatók. Ez az első nyilvános szereplése a fiatal művésznek. Stílusán meglátszik a bécsi iskolák hatása. Gussichnak az a törekvése, hogy arcképeit, figurális kompozícióit nyugalmas egyszerűséggel, olyan simán fesse meg, hogy a festés technikája ne lásék képein. Ez a szándék azonban kissé élettelenné, olajnyomatszerűvé teszi képei hatását. Még sokat kell fejlődnie Gussichnak, hogy modora stílussá nemesedjék. Ügyelnie kell az alakok és a háttér egységének megőrzésére is. Pater G. L. arcképének feje azonban már a stílus előjeleit mutatja. Halasi *Horváth* István pasztelljeit mindig szívesen nézzük, mert a művész nagy odaadással és biztos technikával másolja a természetet. *Haála* Gyula tájképei között van néhány egyenletesen megoldott színimpresszió, *Aikelin* Lajos művei között pedig a színes tussal készült veduták artisztikusak. *Szente* János képeiről a katalógus azt mondja, hogy „a formát emeli teljes tartalommá". Lehet, hogy így van.

Y. E.

BH.932.T.24.

BH.932.T.24.

Gussich Jenő

Nemzeti Szalon 75. csoport-
kiállításán neve szerepelt.

PH. 932 T. 26.

Gussich Jenő

Nemzeti Szalon 75. csoport-
kiállításain neve szerepelt.

MU.932.T.26.

Gussich Jenő festőművész.

Női arckép

"Nő a művészetben"kiállitás katalógusa 1936.Műcsarnok

DR. BAKAY LAJOS egyet. ny. r. sebész-tanár arcképe
(Gussich Jenő festménye)

FELELŐS KIADÓ: BARANYAY LAJOS. A GLOBUS NYOMDAI MŰINTÉZET RT. MÉLYNYOMÁSA — NYOMDAIGAZGATÓ: ANGERMAYER KÁROLY

Nemzeti Újság Képes mell
1939. január 8.

Grósich Jenő

Az Emericana kötelékében alakult Magyar Betlehemesek állították fel idén Bory Jenő szobrászművész vezetésével a „Mindenki Betlehemét" a Szent Gellért szobor alatt

Valóságos artistamutatvány közben javítják a nagy hidegben megrongálódott pesti telefon- és táviróvezetékeket

A halasi tüdőgondozót most avatták fel vitéz Bonczos Miklós államtitkár és felesége jelenlétében

Az avató ünnepségen Fekete Imre polgármester üdvözli az Imrédy Béláné képviseletében megjelent vitéz Bonczos Miklósnét

MAGYARSÁG

Melléklet a Magyarság 1937 augusztus 8-i számához (71.)

1937 aug. 8
címlaphép

Gussich Jenő: GRÓF SZÉCHENYI LAJOSNÉ portréja

Széchenyi László gróf

Ottó király és Sigray Antal gróf, Ő Felsége magyarországi megbizottja Steenockeerzelben

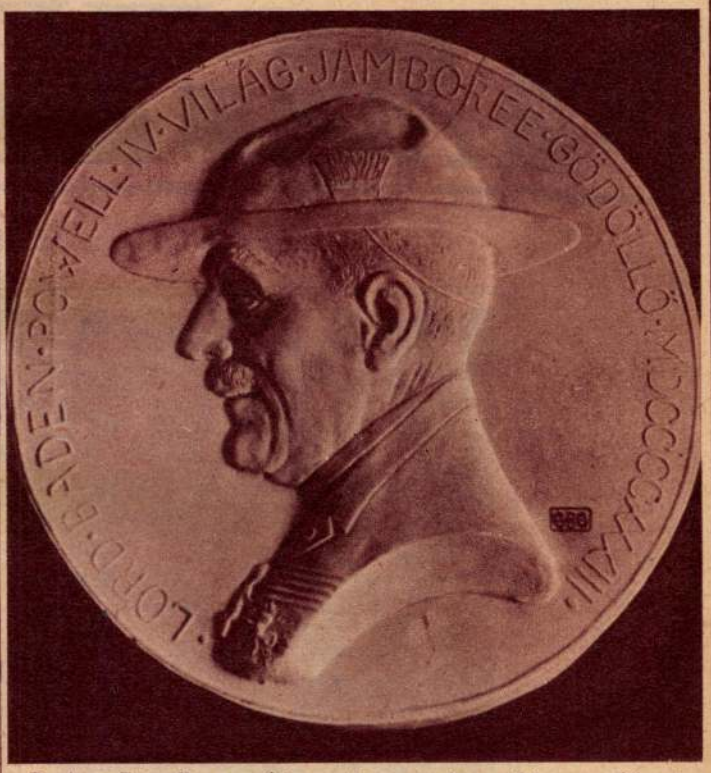

Baden-Powell, — akit most az egész világ cserkészei ünnepelnek — plakettje. Készítette Gajdácsné Borbély Gizella. (A művésznő felajánlotta a plakettet Baden-Powellnak, aki nagyon meleghangu levélben köszönte meg figyelmét)

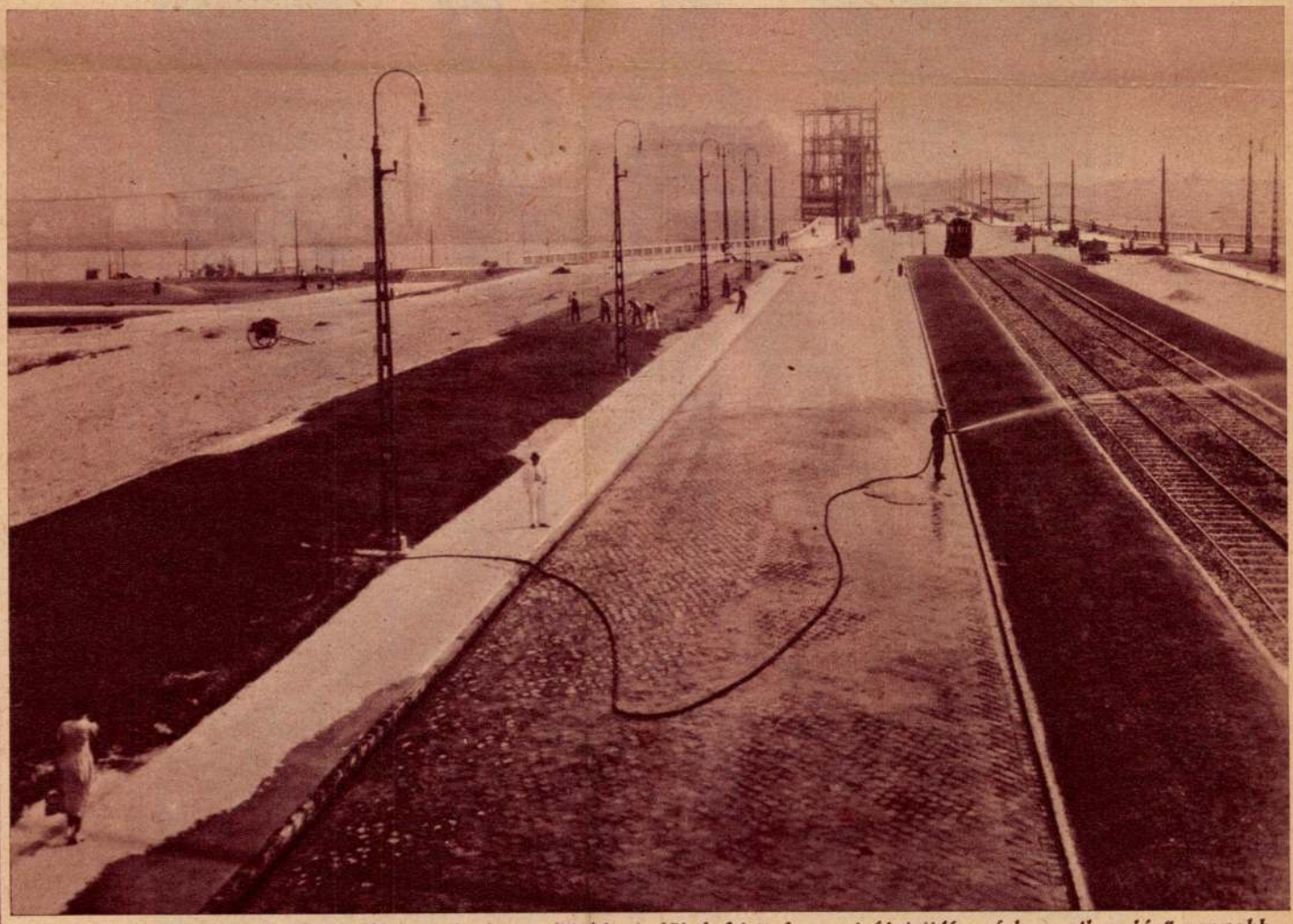

Az ut- és a csatornaépitési szakbizottság és a sajtó képviselői f. hó 7-én megtekintették a folyamatban lévő nagyobb ut- és csatornaépitéseket, valamint kertészeti munkákat, ezek között a Horthy Miklós-híd budai hídfőjének kertészeti rendezését

MAGYARSÁG

Melléklet a Magyarság 1938 december 11-iki számához (236). 1938 Dec. 11

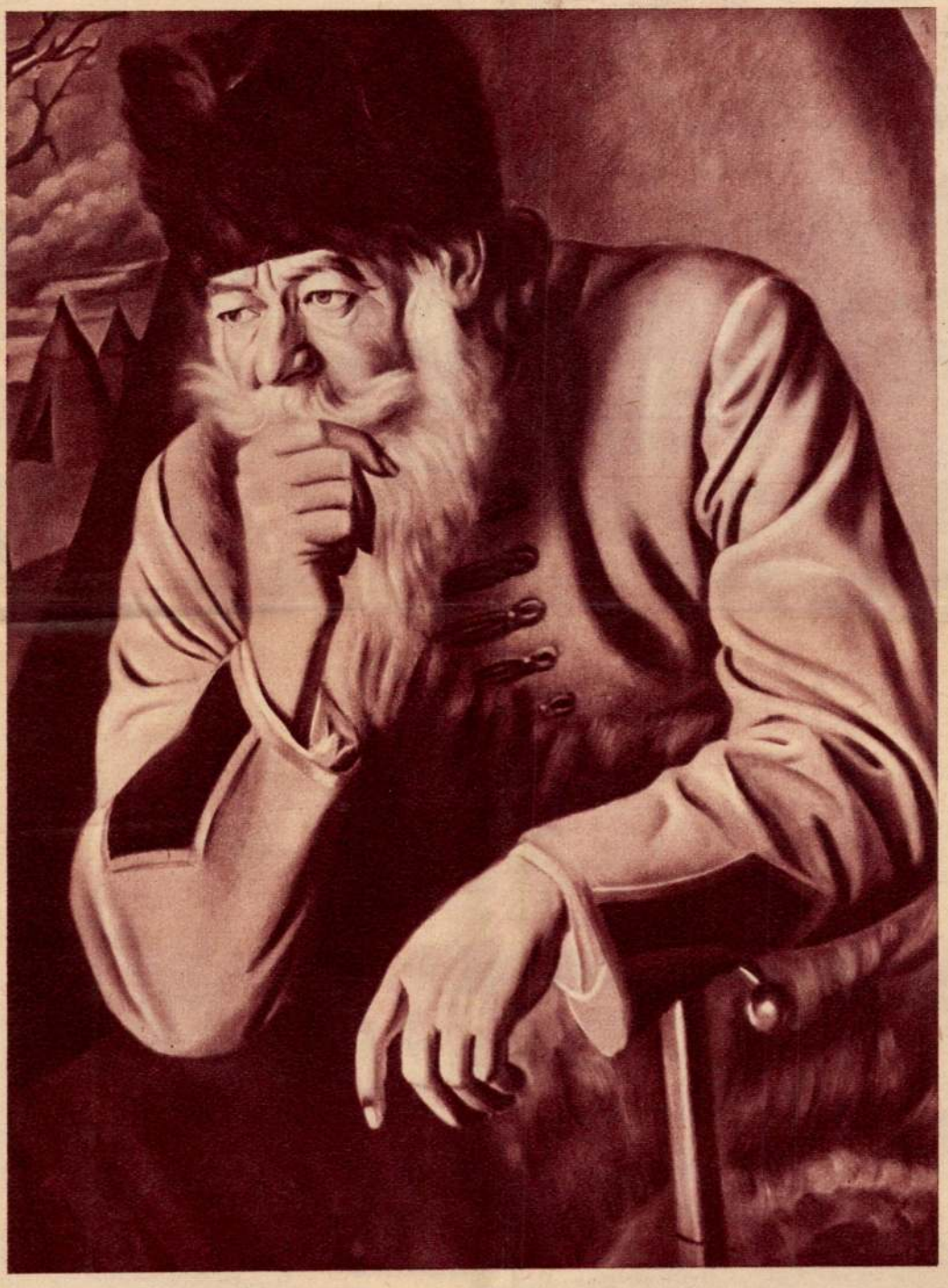

A KURUC TÁBORBAN

Gussich Jenő festménye

1.

2.

MDK

Gussich Jenö, festö

Férfiarckép.	9.l.
Feketeruhás hölgy.	"
Önarckép.	"

Mücsarnok.-KTére.őszi tárlat.1942.okt.-nov. -Képes tárgy mut.keretében a Benczur Tére.jub.kiáll.-Vastagh Eva emlékkiáll.-Haranghy Jenö gyüjt.kiáll.

Gussich fenő

Akt képpel nőrepeta Műcsarnok téli tárlatán

Nemzeti Cipőg 1938 II. 6

MDK

Gussich Jenő

Ferenc József-díj.

Szépmívészet, 1942. 2o5 l.

Gussich Jenő festőművész

Arckép

"Nő a művészetben"kiállitás katalógusa 1936.Mücsarnok

Gussich Jenő

Szerepel a hagyar Ardrépfestők kiállításán a Nemzeti Szalonban

Magyarság 1937 X. 10

Gussich Jenő

karapel a magyar Ardrép-festők Társaságá kiállításán a Nemzeti szalonban

Nemzeti Lyság 1937 X. 9

Gussich Jenő

Szerepel a hagyar Arcképfestők Társasága kiállításán a Nemzeti Szalonban

Pesti Hirlap 1937 XI 10

MDK

Gussich Jenő

Portré, repr.

Képzőművészet 1952. jun. 48. sz. 69.l. 7o.l.

MDK

Gussich Jenő

Gróf Széchenyi Lajosné portréja, repr.

Magyarság 1938. ápr. 24. Címlapkép.

Gussich Jenő

„Kávés fin" c. képe szerepel a hűcsarnok téli tárlatán

(emlitve)

Magyarság 1937 I. 31

Gussich fenő

Arcképekkel szerepel a
műcsarnok téli tárlatán

Nemzeti Újság 1937 I. 23

MDK

Gussich Jenő festő

KMTárs őszi kiáll. 1938.nov. Műcs.

34 l.

Gussich Jenő

MDK

Hugom

Miscornok 1944. márc.-ápr.
Tavaszi tárlat

MDK

Gussich Jenő

Női arckép

KmTárs. 1938. őszi tárlat, 30 l.

szállitják, formára oly

Gusich Jenő

Portrékkal nevezel „a nő a művészetben" c. kiállításon a műcsarnokban

Nemzeti Cyság 1936 X. 25

Gussich Eugen.

Szinyei Társaság fiatal művészeinek kiállításán a Nemzeti Szalonban szerepelt.

Ila *Páris* löst malerische Stimmung aus in einem Panorama Tapolcas. In statu nascendi ist noch die Art Aurél Bernáths in einer größeren Komposition Ladislaus *Balázs'*, Männer am Meeresstrand. Treffsicher malte Eugen *Gussich* ein Selbstbildnis.

Pester Lloyd 934.IV.1.

Gussich Jenő

Képekkel nekrepel a Képrönni-
vénéti Társulat Ősi Tárlatán
a Műcsarnokban

Nemzeti Lipag 1938 XI. 9

Gussich Jenő

festőművész

Téli Tárlat - Műcsarnokban - képével szerepel.

Férfi arckép.

Magyarság
1935.XI.16.

Gussich Jenő

MDK

Kávés fiu

Mücsarnok 1937 Téli kiállitás

Gussich Jenő MDK

Férfiarckép

Műcsarnok 1937 Téli kiállitás

Gussich Jenő

MDK

Elmélkędés

Mücsarnok 1938 Szent István kiállitás

Gussich Jenő

Nemzeti Szalon csoport kiállításain arcképeivel, figurálisaival szerepelt.

1932. I. 24.

MDK

Gussich Jenö, festöm.

irányba
igen figyelemre méltóak a modernebb ~~irányu~~ terelödött
müvészek munkái. Frissebb levegöt árasztanak a tárlat
maradi világába.
Szinben és formában pompásan kiegyensulyozott aktja.

B.P.L.:Megnyilt a Téli Tárlat a Mücsarnokban.
Nemzeti Ujság. 1938.febr. 6. 12.l.

GUSSICH JENŐ

Férfiarckép.

Téli kiállitás képes tárgymutatója. Műcsarnok 1937.

Gurk Ede

és Gurk József

Gurk Eduard

V. Ferdinánd megkormáztatása:

I - ~~XXXVIII~~

4B

Dalmáczia zászlajának vivője.

A balra fordult pejlőnülő gf. Keglevich N. János jobb kezében a DALMATIÆ jelzésű lobogót s baljában a kantárszárat fogja. Kucsmáját ékkőves forgó diszíti, vállravetett mentéje prémes, atillája és szűk nadrágja zsinóros, magas szárú csizmája rojtos. Oldalán kard lóg. Lovának diszes terítőjén az ország czimere van kihimezve. Felirata a kép alatt két sorban:

ZINGARISCHES KRÖNUNGS-COSTUME.
MAGYAR KORONÁTIÓ VISELETT.

alól balra: „E. Gurk. f."
s legalól balra: „Eigenthum des Verlegers"
Középütt: „Wien bey T. Mollo"
s jobbra: „6."

9451 (szines.)

Gurk: Erinnerungs Blätter. No 6.

178/95 No 18.

V. Ferdinánd megkoronáztatása.

Az esztergomi primás.

Rudnay Sándor hg. primás szemkőzt nézve s áldást osztva teljes egyházi díszben van ~~[illegible]~~ ábrázolva. Infulája ékköves, pluvialéja himezett, karinge csipke aljú, reverendája és harisnyája tiborpiros, kivágott czipője csatos. A szent Istrán rend jelvényét és a kerefztet nyakláncon viseli. A lépésben balra haladó szürke lovat ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ lovász vezeti s két magyar díszbe öltözött csatlós követi. Felirata a kép alatt:

DES KÖNIGREICHS UNGARN REICHS-PRIMAS

alól jobbra: „E Gurk"
s legalól balra: „Eigenthum des Verlegers"
középütt: „Wien bey T. Mollo"
s jobbra: „25."

9470 (szines).

Gurk: Erinnerungs Blätter. № 25.

138/95 № 37.

V. Ferdinand megkoronáztatása:

Katolikus egyháznagy a menetből:

A jobbra haladó szürke lovon Klobusitzky Péter látjuk infulával a fején, öltözete: pluviale, karing, megyszinű reverenda, harisnyát, meg kivágott czipő. A lepésben menő paripát ugyan udvari lovász vezeti és két díszbe öltözött csatlós követi. A ló rojtos takarója kimezett. Felirata a kép alatt:

UNGARISCHER ERZBISCHOF

alól jobbra: „E. Gurk"
s legalól balra: „Eigenthum des Verlegers"
középütt: „Wien bey T. Mollo"
s jobbra: „24."

9469 (szines).

Gurk: Erinnerungs Blätter № 24.

178/95 № 36.

V. Ferdinand megkoronáztatása.

A keresztet vivő egyháznagy.

A díszbe öltözött csatlóstól bal felé vezetett szürke lovon ül. Haulik György jobb kezében a keresztet s baljában a kantárszárat tartja. Biretumot, kézelős kesztyűt, karinget, domesticat, reverendát, piros harisnyát és csatos czipőt visel. A ló rojtos takarója himezett sacsatlós tarsolyán czimer van püspöki jelvényekkel és „GH" betűkkel. Felirata a kép alatt:

Ékkőres keresztjét nyaklánczon hordja.

KATHOLISCHER BISCHOF MIT DEM KREUTZE.

alól jobbra: „E. Gurk f."
s legalól balra: „Eigenthum des Verlegers"
Középütt: „Wien bey T. Mollo"
s jobbra: „22."

9467 (szines).

Gurk: Erinnerungsblätter № 22.

178/95 № 34.

V. Ferdinánd megkoronáztatása.

A koronázási menetből.

A ~~hátterfelé [illegible]~~ távozó gf. Zichy János egész alakban és a nézőhöz háttal ~~[illegible]~~ állva van ábrázolva. ~~a [illegible]~~ Jobb kezében bot~~ja~~ ot tart. ~~ja~~. Kalpagját forgó diszíti, vállra vetett zsinóros mentéjé prémes, nadrágja szűk, rövid szárú csizmája rojtos. Oldalán díszkard lóg.

Felirata a kép alatt két sorban:

UNGARISCHES KRÖNUNGS-COSTUME.
MAGYAR KORONATIO VISELETT.

alól jobbra: „Gurk".
s legalól balra: „Eigenthum des Verlegers"
középütt: „Wien, bey T. Mollo"
s jobbra: „21."

9466 (szines).

E. Gurk: Erinnerungs Blätter. N° 20.

178/95 N° 33.

V. Ferdinánd megkoronáztatása:

A koronázási menetből:

A balra haladó szürke lovon hg. Esterházy Pál ül s baljában a kantárszárat tartja. Forgóval díszített kalpagja s hímzett mentéjének szegélye s hajtókája prém; dolmánya s szűk nadrágja zsinórzott; magas szárú csizmája ~~a hímzés mellett~~ paszománttal van be szegve. Nyakra valója felett szalagon a szt. István rend jelvényét viseli. Oldalán ékkövés díszkardlóg s lovának rojtos terítője aranyhímzésű. A háttérben park köti le figyelmünket mentén emeletes épületekkel. Felirata a kép alatt:

UNGARISCHES KRÖNUNGS-COSTUME
MAGYAR KORONATIO VISELETT.

alól középütt: „E. Gurk"
s legalól balra: „Eigenthum des Verlegers"
középütt: „Wien bey T. Mollo"
s jobbra: „20."

9465 (szines).

E. Gurk: Erinnerungs Blätter № 20.

178/95 № 32.

V. Ferdinand megkoronáztatása:

A koronázási menetből

Gróf Andrássy Károly egész alakban, állva és kissé balra fordulban van ábrázolva. Jobb kezével övjét fogja s kinyujtott balját pálcziáján nyugtatja. Ékköves forgóval és tollakkal diszitett kalpagja s vállra vetett mentéjének gallérja és szegélye prém, atillája s szűk nadrágja zsinoros, magas szárú bojtos csizmáját paszománt szegi. Oldalán drága kövekkel kirakott diszkard lóg. Felirata a kép alatt két sorban:

UNGARISCHES KRONUNGS COSTUME
MAGYAR KORONATIO VISELETT.

alól balra: „Ed. Gurk"
s legalól balra: „Eigenthum des Verlegers"
középütt: „Wien bey T. Mollo"
s jobbra: „19."

9464 (szines).

E. Gurk: Erinnerungs Blätter. № 19.

178/95 № 31.

V. Ferdinand megkoronázatása:

A koronázási jelvények.

A pazománttal szegélyzett bojtos párnán „Magyarország szentséges Koronája" körül, a jogart, az országalmát kettős keresztek s oldalán a magyar s az Anjou-ház egyesített czimerével, meg szt István Kardját tokjával látjuk. Ezen ékességek a próféták, a vértanuk és apostolok képeivel díszített paláston nyugszanak, a melyet egy ládácskára teritettek. Ennek aljában a sarok és a harisnyák találtak elhelyezést. Felirata a kép alatt két sorban:

Erinnerungs-Blätter an die Krönung S. K. H. des Erzherzogs Kronprinzen Ferdinand zum König von Ungarn in Pressburg d. 28 Sept. 1830.

DIE HEILIGE REICHSKRONE MIT DEN ÜBRIGEN REICHS-INSIGNIEN.

alól balra: „Gurk ad n. f."
s legalól balra: „Eigenthum der Verleger"
középütt: „Wien bey J. Mollo's Söhnen"
s jobbra „No 10".

9482 (szines).

Gurk: Erinnerungen No 10.

178/95 No 10.

V. Ferdinand megkoronáztatása:

A koronázási menetből.

A jobbra fordulta, ágaskodó lovon ülő gróf Festetics Vincze jobbjával a kantárszárat tartja. Kucsmáját forgó diszíti, haja rövid, bajusza nyírott, szakálla leberetvált. Vállra vetett prémes mentéje, atillája és szűk nadrágja pikkelyes; derekát ékkövés öv szorítja, oldalán kard lóg, rövid szárú csizmája rojtos. A lótakaró sarkában a magyar czimer van kihimezve. A háttért Pozsony vára és városa foglalja el. Felirata a kép alatt:

UNGARISCHES KRÖNUNGS-COSTUME.
MAGYAR KORONATIO VISELETT.

alól középütt: „E. Gurk"
s legalól balra: „Eigenthum des Verlegers"
Középütt: „Wien bey T. Mollo."
s jobbra: „35"

9480 (szines).

E. Gurk: Erinnerungs Blatter № 35.

178/95 № 47.

V. Ferdinánd megkoronáztatása:

A koronázási menetből.

A balfelé fordult lovon ülő b. Dietrich József díszmagyarban van ábrázolva. Kalpagját tollas forgó díszíti; rövid hajat, bajuszt és barkót ~~hord~~ visel. A nyakába vetett szalagon s mellén rendjelt hord. Vállra vetett prémes mentéje, dolmánya, szűk nadrágja s pascomántszegésű rojtos csizmája himéret. Oldalán kard lóg tarsolylyal, a melyen ejen úgy, mint a lótakarón a magyar czimer ~~[illegible]~~ nyert elhelyezve. A háttért Pozsony vára és városa foglalja el. Felirata a kép alatt:

UNGARISCHES KRÖNUNGS-COSTUME.
MAGYAR KORONATIO VISELETT.

alól jobbra: „E. Gurk"
s legalól balra: „Eigenthum des Verlegers"
középütt: „Wien bey T. Mollo"
s jobbra: „34".

9479 (szines).

Gurk: Erinnerungs Blätter № 34.

178/95 № 46.

V. Ferdinand megkoronázratása:

Az udvarhölgyek.

A három udvarhölgy diademával, fátyollal s kezeiken keztyükkel, usiályos kivágott magyar ruhában van ábrázolva. A középsőnél lorgnette s a többinél legyező van. Fülbevalójuk s nyakékök gyöngyökből áll, rövid ujjaik puffasztottak s mindegyikőknek ~~csipke~~ köténye ~~vísel~~ csipke. A hely, a hol állanak, szőnyeggel van bevonva. Felirata a kép alatt:

ÜNGARISCHES KRÖNUNGS COSTUME.
MAGYAR KORONATIO VISELETT.

alól jobbra: „E. Gurk f."
s legalól balra: „Eigenthum des Verlegers"
Középütt: „Wien bey T. Mollo"
s jobbra: „36."

9481 (szines).

E. Gurk: Erinnerungs Blatter. № 36.

178/95 № 48.

V. Ferdinand megkoronáztatása:

A koronázási menetből:

A jobbra fordulva ágaszkodó, szürkén ülő Esterházy József jobb kezében pálcza van, baljával pedig a kantárszárat fogja. Kalpagját forgó díszíti; mentéje, atillája és szűk nadrágja zsinórzott; rövid szárú csizmája s a hiszett lótakaró, mely ~~fölé~~ pardúczbőrt terítettek, rojtos. Felirata a kép alatt:

UNGARISCHES KRONUNGS-COSTUME.
MAGYAR KORONATIO VISELETT.

alól jobbra: „E. Gurk"
s legalól balra: „Eigenthum des Verlegers"
Középütt: „Wien bey T. Mollo"
s jobbra: „32".

9477 (szines).

Gurk: Erinnerungs Blätter № 32.

178/95 № 44.

V. Ferdinánd megkoronáztatása:

A koronázási menetből.

A balra fordulta, ágaskodó ~~dis~~ lovon ülő díszmagyarba öltözött úr jobb kezét csipőjére tette s baljával a kantárszárat fogja. Forgóval díszített kalpagja s vállra vetett mentéje parduczprémes, atillája s szűk nadrágja zsinórzott, magas szárú bojtos csizmáját paszománt szegi. Oldalán díszkard lóg. Lovanak takaró ja rojtos. A háttérben pozsony várát ~~[illegible]~~ emelkedik. Felirata a kép alatt:

UNGARISCHES KRÖNUNGS-COSTUME
MAGYAR KORONATIO VISELETT.

alól jobbra: „E. Gurk."
s legalól balra: „Eigenthum des Verlegers"
középütt: „Wien bey T. Mollo"
s jobbra: „33".

9478 (szines).

Gurk: Erinnerungs Blätter. № 33.

178/95 № 45.

V. Ferdinand megkereszteltetése:

A magyar kincstárnok.

A két csállós, ~~[illegible]~~ vezetett fekete paripán ülő (gr. Zichy Károly jobbra visszanézőe és koronázási érmeket szórva, papaszemes van ábrázolva. Jobb kezét ~~[illegible]~~ felemelte, tartja, baljával a kantárszárat fogja. Ingének gallérja álló; nyakkendője, ~~[illegible]~~ csizmája s lovának takarója rojtos; atillája s mentéje zsinóros. Derekát öv szorítja. Mögötte udvari lovász ~~[illegible]~~ halad. Felirata a kép alatt:

~~[illegible]~~

KÖNIGL. UNGARISCHER KAMMERPRÆSIDENT.

„Die Krönungsmünzen auswerfend."

alól jobbra: „E Gurk"

legalól balra: „Eigenthum des Verlegers"

középütt: „Wien bey T. Mollo"

s jobbra: „31".

9476 (szines).

Gurk: Erinnerungs Blätter. № 31.

178/95 № 43.

V. Ferdinand megkoronáztatása:

A koronázási menetből.

E lapon Odescalchi Liv. Innocent herneget egész alakban, állva s kissé jobbra fordulta a láthatjuk. Jobb kezében pálcáját tartja s baljával a derekát szorító övet fogja. Kalpagját forgó díszíti, ingének gallérja lehajtott, nyakkendője rojtos, vállra vetett prémes mentéjé és atidája zsinórzott, nadrágja szűk, magas szárú bojtos csizmáját rojt szegélyezi. Oldalán kard lóg. Felirata a kép alatt:

UNGARISCHES KRÖNUNGS-COSTUME.
MAGYAR CORONATIO VISELETT.

alól jobbra: „E. Gurk".
s legalól balra: „Eigenthum des Verlegers"
Középütt: „Wien, bey T. Mollo"
s jobbra: „18".

9463 (szines.).

E. Gurk: Erinnungsblätter N° 18.

178/95 N° 30.

V. Ferdinand megkoronáztatása:

A koronázási menetből:

A balra fordult lovon ülő gf. Cziráky Antal jobb kezében a kantárszárat tartja, balját pedig csipőjére tette. Kucsmáját kócsagforgó díszíti, haja hosszú, bajusza kicsiny, arcza leberetvált. Ingének gallérja lehajtott, nyakkendője rojtos; prém gallérú és szegésű mentéje, atillája s szűk nadrágja zsinóros; mentekötőjének s övjének csatja ékkövés; rövid szárú csizmája rojtos. Oldalán díszkard lóg. A ló szerszámját drága kövek s rojtos takaróját aranyhímzések ékesítik. A háttér dimamenti vidék hegyekkel. Felirata a kép alatt:

UNGARISCHES KRÖNUNGS-COSTUME.
MAGYAR KORONATIO VISELETT.

alól jobbra: „E. Gurk"
s legalól balra: „Eigenthum des Verlegers"
Középütt: „Wien bey J. Mollo"
s jobbra: „30"

9475 (scines)

Gurk: Erinnerungs Blätter N° 30.

178/95 N° 42.

V. Ferdinand megkoronáztatása.

A koronázási menetből.

Elapon Zichy Kálmán gróf egész alakban van ábrázolva. Csipőre támasztott jobb kezében pálcza, tart s baljával oldalán lógó diszkardját fogja. Forgóval és tollakkal díszitett kalpagja, vállra vetett mentéjének gallérja, szegélye és hajtókája párduczbőr; atillája és szűk nadrágja zsinóros, rövid szárú topánja rojtos. Derekát öv szorítja. Felirata a kép alatt:

UNGARISCHES KRÖNungs-COSTUME.
MAGYAR KORONATIÓ VISELETT.

alól jobbra: „Gurk"
s legalól balra: „Eigenthum des Verlegers"
Középütt: „Wien bey T. Mollo"
s jobbra: „17"

9462 (szines).

E. Gurk: Erinnerungs Blätter No 17

178/95 No 29.

V. Ferdinand megkoronáztatása:

A koronázási menetből:

A korlátot ~~épen~~ átugrátó ~~pejlovon ülő~~ gróf Sándor Móricz jobbra (vissza tekintve) ~~van ábrázolva~~. Baljában a kantárszárat fogja s kinyujtott jobb kezében lovagló-pálcát tart. Kucsmáját tollas forgó díszíti ~~tollakkal~~; prémes menteje, atillája s szűknadragja zsinóros; L magas szárú bojtos csizmáját paszománt szegélyzi. Derekát öv szorítja s oldalán görbe diszkard lóg. A pejz-tó takarójának hímzett sarkában a magyar czimer nyert elhelyezést ~~köti le figyelmünket~~. Felirata a kép alatt két sorban:

L ingének gallérja lehajtott; nyakkendője rojtos;

UNGARISCHES KRÖNUNGS-COSTUME.
MAGYAR KORONATIÓ VISELETT.

alól balra: „E. Gurk."
s legalól balra: „Eigenthum des Verlegers";
középütt: „Wien, bey T. Mollo";
s jobbra: „16".

9461 (szines).

E. Gurk: Erinnerungs Blätter. N° 16.

178/95 N° 28.

V. Ferdinand megkoronáztatása:

Az osztrák hirnökök:

A jobbra fordult és egymás mellett haladó lovakon ábrázolt két hirnök mindegyike jogart tart kezében. Fövegét fehér-sárga tollak díszítik; casulaikon, keztyűiken, a jogaron s a lótakaró sarkaiban a két-fejű sast látjuk; köntöseik bokáig érők; harisnyaik fehérek és topánjokat szalagcsokor ékesíti. Felirata a kép alatt:

„DIE BEYDEN KAIS. OESTERREICHISHEN HEROLDE"

alól jobbra: „Ed. Gurk"

s legalól balra: „Eigenthum des Verlegers"

Középütt: „Wien bey T. Mollo"

s jobbra: „14."

9459 (szines).

Gurk: Erinnerungs Blätter. № 14.

fehér nyakkendőik rójtosak;

178/95 № 26.

V. Ferdinánd megkoronáztatása:

A koronázási menetből.

A jobbra vágtató pejlovon ülő ~~[illegible]~~ Károlyi György, gr. jobb kezében réteges buzogányt tart, baljában pedig a kantárszárat fogja. Kalpagjának ékkövekkel kirakott forgóját tollak diszitik; hajá és barkója rövid; bajusza hegyesre pödrött. Ingének gallérja lehajtott, vállravetett mentéjé párduczprémes, atillája s nadrágja zsinórzott, rövid szárú csizmája rojtos. Derekát öv szorítja, ~~[illegible]~~ oldalán diszkard lóg. A háttérben a Duna folyik és a pozsonyi partról hajóhid visz a ligetbe. A hidon négy fogatos hintó hajt.

Felirata a kép alatt két sorban:

UNGARISCHES KRÖNUNGS-COSTUME.
MAGYAR KORONATIO VISELETT.

alól balra: „E. Gurk."
s legalól balra: „Eigenthum des Verlegers"
középütt: „Wien bey T. Mollo."
s jobbra: „15."

9460 (szines).

Gurk: Erinnerungs Blätter № 15.

178/95 № 27.

V. Ferdinand megkoronáztatása:

A főlovászmester.

Gróf Zichy Ferenc, jobbra fordult szürke lovon és kezeiben a pallossal van ábrázolva. Lovának kantárszárát díszbe öltözött csatlós fogja. ~~A gróf~~ Rövid hajat s bajuszt hord. Prémes mentéje, dolmánya s szűk nadrágja gazdagon hímezett, bojtos csiz máját a hímzésen felül paszománt szegélyezi. A lótakaró rojtos s sarkaiban virágdiszt alkalmaztak. Felirata a kép alatt:

KÖNIGL. UNGARISCHER OBERST-STALLMEISTER

alól jobbra: „E. Gurk"

s legalól balra: „Eigenthum des Verlegers"

Középült: „Wien bey T. Mollo"

s jobbra: „13."

9458 (színes).

Gurk: Erinnerungs Blätter. № 13.

178/95 № 25.

V. Ferdind megkoronáztatása:

A cseh ~~kiralyi~~ királi és az osztrák ~~fehérczegi~~ fehérczegi hirnök.

A az egymás mellett balra haladó pejlovakon látjuk a két hirnököt, kiknek mindegyikénél jogar van. Kalpagjokat vörös-fehér-sárga és kék-fehér-vörös tollak díszítik; casulaikon cseh oroszlán s több felfelé repülő sas köti le figyelmünket; köntöseik bokáig érnek; harisnyáik fehérek s kivágott czipőiket szalagcsokrok díszítik. A lovak takarót rojtok szegélyzik. Felirata a kép alatt:

KÖNIGL. BÖHMISCHER UND ERZHERZOGL. ÖSTERREICHISCHER HEROLD.

alól jobbra: „E. Gurk"

s legalól balra: „Eigenthum des Verlegers"

Középütt: „Wien, bey T. Mollo"

s jobbra: „12".

G457 (szines)

Gurk: Erinnerungs Blätter. № 12.

178/95 № 24.

V. Ferdinand megkoronáztatása:

A magyar királyi hirnök.

Egész alakban s balra fordult lovon van b. Schönstein József ábrázolva. Jobb kezében jogart tart végén kettős keresztel; baljában a kantárszárat fogja. Kalpagját nemzeti szinü tollak díszítik, casuláján Magyarország czimerét látjuk, köntöse hosszú, magas szárú csizmáját pasománt szegi. A lótakarón a sarkokban a koronás magyar czimer ~~koronával~~ van kihimezve. Felirata a kép alatt:

KÖNIGLICH UNGARISCHER HEROLD.

alól jobbra: „E. Gurk"

s legalól balra: „Eigenthum des Verlegers"

Középütt: „Wien bey T. Mollo"

s jobbra: „11".

9456 (szines).

Gurk: Erinnerungs Blätter. N° 11.

178/95 N° 23.

V. Ferdinand megkoronáztatása.

Ráma zászlajának vivője.

Gróf Erdődy Kajetán, ki jobbra fordultan, agáskodó szürke lovon van ábrázolva, jobbjában „RAMÆ" lobogóját s baljában a kantárszárat tartja. Kucsmáját forgó díszíti, vállra vetett mentéje prémes, atillája s szűk nadrágja zsinóros, rövid szárú csizmája rojtos. A díszes lótakarón Magyarország czimerei vannak kihimezve. Felirata a kép alatt két sorban:

UNGARISCHES KRÖNUNGS-COSTUME
MAGYAR KORONATIO VISELETT.

alól balra: „E. Gurk"
s legalól balra: „Eigenthum des Verlegers"
középütt: „Wien bey T. Mollo"
s jobbra: „io".

9455 (szines).

Gurk: Erinnerungs Blätter N° 10.

178/95 N° 22.

V. Ferdinand:

A koronázási ebéd

A gróf Reviczky által rendezett ebédnél, a patkóalakú asztal mellett, a főhelyet T. Ferenc császár és neje: Carolina Augusztta foglalja el. Jobbról V. Ferdinand király, Rudnay Sándor hg primás és Pyrker János egri érsek, balról pedig Jásef nádor és a pápai nuntius ülnek; míg az asztal körül az udvar hölgyek, a főméltóságok és az országgyűlés tagjai állnak. Végre az erkélyről számosan nézik az ünnepélyt. Feliratai a kép alatt két sorban:

„Erinnerungs Blätter an die Krönung S. K. H. des Erzherzogen Kronprinzen Ferdinand zum König von Ungarn in Pressburg d. 28. Sept. 1830.

KÖNIGSTAFEL IM PRIMATIAL-GEBÄUDE"

az előtérben jobbra: „E. Gurk"
alól Középütt: „Ged. b. Mansfeld & Comp."
s legalól balra: „Eigenthum der Verleger"
Középütt: „Wien bei T. Mollo's Söhnen"
s jobbról: „No 8."

Könyvnak, méretei a vonalkeretnek 28 7:44.8 c/m.
Köre rajzolta: E. Gurk.

9164. (Kü nym). 145/95 № 65.
9442 (Innes) 178/95 № 8.

E. Gurk: Erinnerungs-Blätter. 8. Cap.

V. Ferdinand.

A karok és rendek lakomája.

A Redoute-teremben párhuzamosan felállított asztalok mellett ültek a koronázásra megjelent karokat és rendeket. Az előcsarnokban balra haladva T. Ferenc és neje Carolina Augusta, V. Ferdinánd és a jelenlévő fejedelmi vendégek az ősök, főhercegek és főhercegnők képeit poharaikat felemelve köszöntették fel s a kis asztalról asztalra menve üdvözlik az ünnepélyen részvevőket. A karzaton nagy számú úri s hölgy közönség nézi az ebédet. Feliratai a kép alatt két sorban:

Erinnerungs-Blätter an die Krönung S. K. H. des Erzherzogs Kronprinzen Ferdinand zum König von Ungarn Pressburg d. 28. Sept. 1830

BANKETT DER STÄNDE IM REDOUTEN-SAALE.

a bal sarokban: „E. Gurk fec."
alól Középütt: „Ged. b. Mansfeld & Cie"
s legalól balra: „Eigenthum der Verleger"
Középütt: „Wien, bei T. Mollo's Söhnen"
s jobbra: „№ 9."

Könyomat, méretei a vonalkeretnek 28.4: 45 cm.
Köre rapolta: E. Gurk.

9165 (kön. nyom) 146/95 N° 66.
9443 (sines). 178/95 N° 9.

E. Gurk: Erinnerungs-Blätter 9. Rep.

V. Ferdinand koronázása:

Slavonia zászlójának vivője.

Gróf Károlyi Lajost e képen balra fordult agáskodó lovon, ~~látjuk~~ jobb kezében SLAVONIA lobogójával s baljában a kantárszárral. Öltözete: kalpag forgóval, prémes mente, atilla s szűk nadrág zsinórzással, rövid szárú csizma rojttal. A ló bojtos takarója ezüst hímzésű. Fekirata a kép alatt kéz sorban:

oldalán díszkard lóg.

UNGARISCHES KRONungs-COSTUME.
MAGYAR KORONÁTIÓ VISELETT.

alól balra: „E. Gurk"
s legalól balra: „Eigenthum des Verlegers"
középütt: „Wien, bey T. Mollo"
s jobbra: „1."

9446. (szines.)

Gurk: Erinnerungs Blätter. № 1.

178/95 № 13.

V. Ferdinánd koronázása:

Cumania zászlójának vivője.

Gróf Nádasdy Ferenc jobbra haladó szürke lovon van ábrázolva. Jobb kezében CUMANIA lobogóját, baljában a kantárszárát tartja. Öltözete: kalpag kócsag forgóval, prémes mente, atilla s nadrág zsinórozva, rövid szárú csizma rojttal. A paszománttal szegélyezett bojtos lótakaró sarkában czimer van himezve. Felirata a kép alatt két sorban:

UNGARISCHES KRÖNUNGS-COSTUME
MAGYAR KORONATIO VISELETT

alól balra: „E. Gurk ů. H."
s legalól balra: „Eigenthum des Verlegers"
középütt: „Wien, bey T. Mollo"
s jobbra: „2"

9447. (szines).

Gurk: Erinnerungs Blätter N° 2.

178/95 N° 14

V. Ferdinand megkoronáztatása:

Bulgária zászlajának vivője.

A balta vágtató paj-lovon ülve a vissza nézve ábrázolt gróf Szápáry Antal jobb kezében „CUMANIA" lobogóját s balján a Kantársiatat fogja. Öltözete: kalpag forgóval, vállra vetett prémes mente, atilla zsinórozással, szűk nadrág passzománttal, rövid szárú topán rojttal. Oldalán görbe disszard lóg. Lovának takaróját rojtos s passzántokkal szegélyezett. A háttérben a koronázási domb látszik. Felirata a lép alatt két sorban:

UNGARISCHES KRÖNungs-COSTUME
MAGYAR CORONATIO VISELETT

alól balra: „E. Gurk"
s legalól balra: „Eigenthum des Verlegers"
középen: „Wien bey T. Mollo"
s jobbra: „3"

9448. (nines).

Gurk: Erinnerungs Blätter. N 3.

178/95 № 15.

V. Ferdinand megkoronáztatása.

Magyarország zászlajának vivője.

B. Orczy Lőrincz jobbra fordult ágaskodó lovon van ábrázolva egyik kezében ~~[illegible]~~ HUNGARIA lobogájával s a másikban a kantárszárral. Kalpagját kócsag-forgó díszíti, vállra vetett mentéje prémes, atillája zsinórzott, szűk nadrágja oldalt paszomántos, magas szárú csizmája rojtos. A nyerget párduczbőrrel van letakarva, a lótakarót pedig nap s fogyó meg növekvő hold körött csillagok ékesítik. Felirata a kép alatt két sorban:

UNGARISCHES KRÖNUNGS-COSTUME.
MAGYAR KORONATIO VISELETT.

alól balra: „E. Gurk"
s legalól balra: „Eigenthum des Verlegers"
középütt: „Wien bey T. Mollo"
s jobbra: „4"

9449. (szines)

Gurk: Erinnerungs Blätter. N° 4.

178/95 N° 16.

V. Ferdinánd megkoronáztatása.

Galiczia zászlajának vivője.

A balra fordultan ágaskodó pejlovon ~~látjuk~~ ül Esterházy József gróf-fot. Jobb kezében a GALIZIÆ felirattal ellátott lobogót, baljában a kantárszárat fogja. Kalpagját szárnyas forgó diszíti tollal, vállra vetett mentéje prémes, atillája s szűk nadrágja zsinórzott, rövid szárú csizmája rojtos. Oldalán diszkard lóg. A virág hiniesű lótakaró sarkában Magyarország czimere köti le figyelmünket. Felirattai a kép alatt két sorban:

UNGARISCHES KRÖNUNGS-COSTUME.
MAGYAR KORONATIO VISELETT.

alól balra: „E. Gurk"
s legalól balra: „Eigenthum des Verlegers"
közepütt: „Wien, bey T. Mollo."
s jobbra: „5."

9450 (szines).

Gurk: Erinnerungs Blätter No 5.

178/95 No 17.

V. Ferdinand:

Gurk

A koronázási menet:

A főséren áthaladó díszmenet az udvari furizoktól egész a hatos fogatig látható, a melyben Ferenc és neje Karolina Auguszta ülnek. A kuton innen, a ~~melynél~~ hol a körönség egy része foglalt állást, a magyar hirnök: b. Schönstein, a főudvarmester: gr. Reviczky, a Nádor, az apostoli keresztet vivő püspök és a fölovászmester: gr. Zichy után a nemes testőrségtől körülvéve, Esterházy Miklós testőrkapitány és gr. Nádasly főkamarás köst halad Ferdinand király, kit a négy hirnök, élökön a magyarral s a király szülei – az utóbbiak kocsikban, követnek. A menetet a környékbeli házak ablakaiból számosan nézik. Felirata a kép alatt három sorban:

„Erinnerungs-Blätter an die Krönung S. K. H. des Erzhergogs Kronprinzen Ferdinand zum König von Ungarn in Pressburg d. 28. Sept. 1830.

KÖNIGLICHER ZUG ZUR KRÖNUNG

über den Hauptplatz kommend.

a bal sarokban: „Eduard Gurk f."

s legalól balra „Eigenthum des Verlegers

Középütt: „Wien bey T. Mollo."

s jobbra: „№ 1."

Könyomomat, merétei a vonalkeretnek 21.7: 44.6 c/m.
Köre rajolta: Gurk Ede.

9157. (kö. nyom). 140/95 N: 56.

9435 (szines). 178/95 N: 1.

Ed. Gurk: Erinnerungs-Blätter. 1. lap.

v. Ferdinand:

A kardvágás.

A ~~dombon a~~ balra fordult lovon ülő király a kardvágást
kelet felé teszi meg. Jobbról, a domb mellett a kereszteket vivő
egyháznagy, a m. kir. hirnök, a tíz zászlót vivő úr és pedig
gr. Nádasdy Ferenc „CUMANIÆ", gr. Zichy Miklós „LODOMERIÆ", b.
Bedekovics Lajos „CROATIÆ", gr. Erdődy Kajetán „RAMÆ", b. Or-
czy Lőrincz „HUNGARIÆ", gr Károlyi Lajos Slavonia, gr. Szapáry An-
tal Bulgária, gr. Festetich Vincze Serbia, Esterházy József Gali-
czia és gr. Keglevich János Dalmaczia lobogójával, és a kísérét
többi tagja – kivéven a püspöki kart – helyezkedett el. A híd felől
s a tribunokon a nagyközönség látható. A szemben lévő ház bal-
konján a király szülei, a főherczegek, a külföldi uralkodók, a fő-
herczegnők ~~helyezkedtek el~~ vannak. Balról a háttérben a liget köti le
figyelmünket. Felirata a kép alatt két sorban:

„Erinnerungs-Blätter an die Krönung S. K. H. Erzher-
zogs Kronprinzen Ferdinand zum König von Ungarn in Press-
burg d. 28. Sept. 1830.
FUNCTION AM KÖNIGSBERG"

a jobb sarokban: „Gurk f."

s legalól balra: „Eigenthum des Verlegers"
Középütt: „Wien bey T. Mollo"
s jobbra: „№ 7".

Könyvszat, a keret méretei 29:44.9 c/m.
Köse sajiolta: E. Gusk.

9163. (Kön. v.y.) 140/95 №64
9441 (Szines) 178/95 №7

E. Gusk: Erinnerungs Blätter. 7. lap.

V. Ferdinand:

A koronázási eskü:

Az irgalmasok terén felállított emelvényen látjuk a királyt, a mint jobbját felemelve s baljában keresztet tartva az ország alkotmányára Rudnay Sándor hg. primás elömondása mellett az esküt letessi. Körülötte Pynker János egri érseket a keresztel, József nádort, b. Eötvös Ignácz főpohárnokot a karddal, gr. Cziráky Antal országbirót, gr. Gyulay Ignácz horvát bánt, gr. Reviczky Adám főudvarmestert, gr. Nádasdy Mihály főkamarást, Klobusitzky Péter kaloczai érseket s a primás és a segédkező pap mögött még három főméltóságot látunk. A sorfalat képező katonaságtól elzárt téren belül a magyar hírnökök, a koronázáson jelenlévőket, az egyháznagyokat, a vászlóvivőket, a tektőröket s a cordonon kívül a tribünökön, s az épületek ablakaiban a néző közönséget szemlélhetjük. A jobbra lévő sarokhai balkonjáról a király szülei, a pármai herczegnő, a bajor királyné, Maria Dorothea fhgnő, a luccai hgnő, az összes főherczegek, herczegek és hgnők nézték az eskületételt. Feliratai a kép alatt két sorban:

„Erinnerungs-Blätter an die Krönung S. K. H. des Erzherzogs Kronprinzen Ferdinand zum König von Ungarn in Pressburg d. 28. Sept. 1830.

EIDESLEISTUNG AM BARMHERZIGEN PLATZ.

a balsarokban: „Eduard Gurk f."
legalól balra: „Eigenthum des Verlegers"
Középütt: „Wien bey T. Mollo"
s jobbra: „N° 6."

Könyvnat, méretei a vonalkeretnek 27.7 : 43.2 c/m.
Köre rápolta: E. Gurk.

9162. (kö.-ny.) 140/95 N° 63.
9440 (sines) 178/95 N° 6.

E. Gurk: Erinnerungs-Blätter. 6. lap.

V. Ferdinand:

Az érem szórás:

A koronázási szertartás bevégzése után a király és kisérete teljes ~~koronázási~~ díszben a Ferencziek templomába vonul. A menet a „Haupt Platzon" ~~xxxxx~~ halad s az előtérben gróf Zichy Károly kincstárnok jobbra fordult lováról a koronázási érmeket szórja, a melyekért a nagy körönség valóságos harczot folytat, mi alatt annak egy része a szőnyeget szaggatja. A házak ablakaiból sokan nézik a jelenetet. A férfiák egyike az ablakrostélyba s másika a lámpába kapaszkodik. Felirata a kép alatt három sorban:

Erinnerungs Blätter an die Krönung S. K. H. Erzherzogs Kronprinzen Ferdinand zum König von Ungarn in Pressburg. d. 28. Sept. 1830.

FUSSGANG DES KÖNIGS IN DIE FRANCISCANER-KIRCHE.
mit dem Kammer Praesidenten, die Münze auswerfend.

a jobb sarokban: „Ed. Gurk"
alól Középütt: „Ged. b. Mansfeld & Comp."
s legalól balra: „Eigenthum der Verleger"
Középütt: „Wien bei T. Mollo's Söhnen"
s jobbra: „№ 4."

Könyvnyt, méretei a vonalkeretnek 28.8 : 45.5 cm.
Köre rajzolta : Gurk Ede.

9160. (kö. ny.) 140/95 N° 61.
9438 (szines). 178/95 N° 4.

Ed. Gurk: Erinnerungs Blätter. 4. lap.

v. Ferdinand.

Az aranysarkantyusok felavatása:

A Ferencziek templomában a főoltártól jobbra felállított trónuson teljes koronázási díszben ül a már megkoronázott király, a ki szent István kardjának felkötése után az előtte térdelőt aranysarkantyus vitézzé üti. A trónus két oldalán a koronázási jelvényekkel a zászlós urak, a lobogókat vivők, a trón előtt a hirnök, a lovaggá avatandók mögött pedig a testőrök közt a többi jelenlévők vannak. Balról a barátok imádkoznak. Felirata a kép alatt két sorban:

„Erinnerungs-Blätter an die Krönung S. K. H. des Erzherzogs Kronprinzen Ferdinand zum König von Ungarn in Pressburg d. 28. Sept. 1830.

RITTERSCHLAG IN DER FRANCISCANER KIRCHE."

az előtérben balra: „E. Gurk"
alól Középütt: „Gedr. b. Mansfeld & Comp."
s legalól balra: „Eigenthum der Verleger"
Középütt: „Wien bey J. Mollo's Söhnen"
s jobbra: „No 5."

Könyomat, méretei a malkeretnek 28.6 : 45 %m.
Köre rajzolta: E. Gurk.

9161. (kn. ny.) 140/95 № 62
9439 (június) 128/95 № 5.

E. Gurk: Erinnerungs Blätter. 5. kép.

az előtérben jobbra: „E. Gurk"
alól Középütt: „Ged. C. Mansfeld & Comp"
s legalól balra: „Eigenthum der Verleger"
Középütt: „Wien bei T. Mollo's Söhnen"
s jobbra: „No 3."

Könyvnat, méretei a vonalkeretnek 28.7 : 44.7 cm.
Köre rajzolta: Gurk E.

9159. (köz. ny.) 140/95 No 60.
9437 (szines). 178/95 No 3.

Ed. Gurk: Erinnerungs Blatter 3. lap.

V. Ferdinand:

A koronázás.

A főoltár előtt térdelő V. Ferdinandnak Rudnai Sándor hg primás és József nádor szt. István koronáját tesszik fejére. Közelökben a segédkező püspökök, jobbrá a magyar hirnököt és a keresztet vivő főpapot, balrá Végh Istvánt a koronaőrt, gr. Nádasdy Mihály főkamarást a keresztel, b. körvös főpohárnokot a karddal, gr. Gyulai Ignácz horvát bánt az almával, gr. Cziráky Antal országbirót a jogarral, a többi négy hirnököt, a főudvarmester helyettesét: gr. Goes Pétert a birodalmi almával, gr. Kollowratot a jogarral, gr. Bellegardot a parnával, gr. Colloredot a karddal, a főméltóságokat s a trónon ülve a királyi szülőket látjuk. A főoltár előtt a fő-lovasmester gr. Zichy Ferenc ~~a karddal áll~~ áll két másik főurral s az előtérben, balrá a főherczegeken s jobbrá az erzháznagyok on innen ötös csoportban Nádasdy Tamás, Festetics Vincze, Zichy Miklós, Esterházy József, Erdődy Kajetán, Károlyi Lajos, Bedekovich Lajos, Keglevich János és Orczy Lőrincz ~~állnak az általok vitt~~ tartják a zászlókat; végre a Kőrepütt lévő dobogóra ~~tett~~ asztalnál négy főúr van. Az oratoriumból urak és hölgyek nézik a szertartást. Feliratai a kép alatt két sorban:

„Erinnerungs-Blätter an die Krönung S. K. H. des Erzherzogs Kronprinzen Ferdinand zum König von Ungarn in Pressburg d. 28. Sept. 1830.

KROENUNG IN DER DOMKIRCHE

↳ gr. Palffy Fidel tárnokmest az erekhjével

V. Ferdinand megkoronáztatása:

Horvátország zászlóvivője.

A balra fordulóban ágaskodó lovon ül Dedekovics Lajos. Jobb kezében a „CROATIE" jelzésű lobogót a baljában a kantárszárat fogja. Kalpagját kócsag díszíti; vállra vetett mentéje, dolmánya s szűk nadrágja zsinórzat, magas szárú csizmáját passománt szegélyki. Oldalán díszkard lóg. Felirata a kép alatt két sorban:

HUNGARISCHES KRÖNUNGS-COSTUME
MAGYAR KORONATIO VISELETT.

alól jobbra: „L. Gurk"
s legalól balra: „Eigenthum des Verlegers"
középütt: „Wien, bey T. Mollo"
s jobbra: „9".

3454 (szines).

Gurk: Erinnerungs Blätter N° 9.

178/95 N° 21.

V. Ferdinand megkoronáztatása.

Lodomeria zászlajának vivője.

A jobbra fordult szürke lovon ül gr. Zichy Miklós. Jobb kezében LODOMERIA lobogóját s baljában lovának kantárszárát fogja. Kucsmáját forgó díszíti, vállravetett mentéjé prémes, atillája zsinóros, szűk nadrágja oldalt, magas szárú csizmája fölül paszomantos. A rojtos lótakaró himezett. Felirata a kép alatt két sorban:

UNGARISCHES KRÖNUNGS-COSTUME.
MAGYAR KORONÁTIÓ VISELETT.

alól balra: „E. Gurk"
s legalól balra: „Eigenthum des Verlegers"
középütt: „Wien, bey T. Mollo"
s jobbra: „8."

9453 (színes).

Gurk: Erinnerungs Blätter № 8.

178/95 № 20.

V. Ferdinand:

A koronázási menet megérkezése.

A menet azon pillanatban van feltüntetve, midőn a székesegyház ajtajában Rudnay Sándor hg primás Klobusiczky Péter kalocsai s Pyrker T. L. egri érsek és a többi főpap társaságában b. Schönstein magyar hirnök, gróf Reviczky Adám főndvarmester, Zvisef nádor, az apostoli kereszt vivő püspök, gróf Zichy Ferencz fölovászmester után Esterházy Miklós testőrkapitány és gr. Nádasdy Mihály fokamarás közt érkező V. Ferdinandot várja ~~az midőn a hatos diafogat-ban T. Ferenc és neje Karolina a testőrök közt elhalad~~. A tér két oldalán a katonaság van felállítva. M. A 2 épületek ablakaiból, meg a tetőkről számosan nézik a menetet. A háttérben a vár köti le figyelmünket s az égbolt fölhős. Felirata a kép alatt három sorban:

„Erinnerungs-Blätter an die Krönung S. K. H. des Erzherzogs Kronprinzen Ferdinand zum König von Ungarn in Pressburg d. 28. Sept. 1830.

KAISERLICHER ZUG ZUR KRÖNUNG.

am Domplatze anlangend."

az előtérben jobbra: „E. Gurk. f."

legalól balra: „Eigenthum der Verleger"

Középütt: „Wien bei J. Mollo's Söhnen."

s jobbra: „2."

Könyvnat, meretei a vonalkeretnek 28.7: 44.9 c/m.
Köre rajzolta: Gurk. E.

9158. (kön. ny.) 140/95 № 59.
9436 (szines). 178/95 № 2.

Ed. Gurk. Erinnerungs Blätter. 2. lap.

v. Ferdinand:

A kenyér- és borkiosztás:

A terén jobbról, a városház közelében, ~~van~~ a két csapra vert hordó ~~a melyek~~ mindeniken egy-egy férfi van. Az egyik korsóból iszik, a másik pedig kalapját lengeti. Kissé odább egy markos férfi dobálja a kenyereket. Mindenütt nagy számú közönség tolong, melynek tagjai a kenyérdarabokat kapdossák vagy pedig a kapott bort korsókból, kalapokból, sőt még csizmákból is iszszák. Balról s a templom közelében a néző közönség helyezkedett el. Az előtérben középütt a földön egy réfeg parasztül, míg jobbról a „Schöndorfer Gasse" sarok házához támaszkodó atyafit társa kalapját felemelve vigasztalja. Felirata a kép alatt két sorban:

„Erinnerungs-Blätter an die Krönung S. K. H. des Erzherzogs Kronprinzen Ferdinand zum König von Ungarn in Pressburg d. 28. Sept. 1830.

SCENE BEI DEM WEINAUSLAUFEN UND BRODAUSWERFEN"

a bal sarokban: „Wolf lith"
a jobbra lévőben: „Hochle del"
alól középütt: „Gedr. b. Mansfeld & Comp."
s legalól balra: „Eigenthum der Verleger"
Középütt: „Wien, bei T. Mollo's Söhnen"
s jobbra: „N° 11."

Könyvnat, méretei a vonalkeretnek 28,: 42.8 cm.
Köre rápolta: Wolf.

9166 (kön. mg.). 140/95 № 67.
9444 (mies.). 178/97 № 11

E. Gurk: Erinnerungs Blätter. II. Lep.

V. Ferdinand:

A koronázási ajándékok átadása:

A balra haladó zenészek után különféle csoportokban vonulnak fel a küldöttségek, a melyek a gyümölcsöket, szőlőt, virágokat, különféle süteményeket, a válogatott ökröket s a négyes fogaton hozott borokat vannak hivatva átnyujtani. A házak mentén, melyeknek ablakaiból számosan nézik a menetet, s balról az őrségen a közönség és a katonaság foglalt állást. Feliratai a kép alatt két sorban:

„Erinnerungsblätter an die Krönung S. R. H. des Erzherzogs Kronprinzen Ferdinand zum König von Ungarn in Pressburg d. 28. Sept. 1830

ÜBERBRINGUNG DER KRÖNUNGSGESCHENKE"

a jobb sarokban: „Ed. Gurk"
alól Középütt: „Ged. b. Mansfeld & Comp^ie.
s legalól balra: „Eigenthum der Verleger"
Középütt: „Wien bei T. Mollo's Söhnen"
s jobbra: „№ 12."

Könyvnat, méretei a vonalkeretnek 28.5 : 44.7 Cm.
Köre rápolta: E. Gurk.

9167 (kö-ny.) 140/95 № 68.
9445 (nines) 178/95 № 12.

Ed. Gurk: Erinnerungsblätter. 12. lap.

V. Ferdinánd. 10633.

Megkoronáztatása.

A balra fordulva ágaskodó szürke lovon teljes diszben láthatjuk Bedekovics Lajost, ki a CROATIAE feliratú lobogót tartja. Felirata:

UNGARISCHES KRÖNUNGS-COSTUME.

ez után: MAGYAR KORONÁTIO VISELETT.
alól balra: Jn Comiss. des Trentsenskyschen Kunsth. No 9.
jobbra: E. Gurk.

Szines kny., mér. 35.7: 25 cm.

V. Ferdinánd. 10637.

Megkoronázása.

A jobbra fordult szürke lovon gróf Nádasdy Ferencz ül teljes diszben és jobbkezével CUMANIA lobogóját tartja. Felirata:

UNGARISCHES KRÖNUNGS-COSTUME

ez után: MAGYAR KORONÁTIO VISELETT.
alól balra: Jn Commiss. der Trentsenskyschen Kunsth. No. 11.
e fölött: E. Gurk u. H.

Szines kny., mér. 32.8: 19.8 cm.

V. Ferdinánd. 10636.

Megkoronáztatása.

A magyar diszt viselő gróf Esterházy József, ki balra fordultan ágaskodó pejlovon ül, jobbjával a GALIZAE feliratú lobogót tartja.
Jelzése:

UNGARISCHES KRÖNUNGS-COSTUME.

ez után: MAGYAR KORONÁTIO VISELETT.
alól balra: Trentsensky in Wien No. 5.
és e fölött: E.Gurk.

Szines kny., mér. 34.5: 24 cm.

V. Ferdinánd. 10635.

Megkoronáztatása.

A magyar diszt viselő és jobbra haladó pej lovon űlő Festetics Vincze gróf jobbkezével a SERVIAE czimű lobogót tartja. Felirata:

UNGARISCHES KRÖNUNGS-COSTUME.

ez után: MAGYAR KORONÁTIO VISELETT.
alól balra: Jn Commiss. der Trentsenskyschen Kunsth. No. 7.
jobbra: E. Gurk.

Szines kny., már. 37.7: 24 cm.

V. Ferdinánd. 10638.

Megkoronázása.

A magyar diszben ábrázolt gróf Károlyi Lajos balra fordultan ágaskodó szürke paripán ül és jobbkezével SLAVONIA lobogóját tartja.
Felirata:

UNGARISCHES KRÖNUNGS-COSTUME

ez után: MAGYAR KORONÁTIO VISELETT.
alól balra: Herausgegeben v. M. Trentsensky in Wien No. 6.
e fölött: E Gurk.
jobbra: Druck v. E. Sieger.
legalól balra: Mit Vorbehalt des Nachdruckes.

Szines kny., mér. 33.3: 24.5 cm.

V. Ferdinánd. 10634.

Megkoronáztatása.

A jobbra fordultan álló szürke paripán látjuk gróf Zichy Miklóst a ki magyar diszt visel és a ki a LODOMERIAE czimű zászlót viszi. Felirata:

UNGARISCHES KRÖNUNGS-COSTUME

ez után: MAGYAR KORONÁTIO VISELETT.
alól balra: Jn Commiss. der Trentsenskyschen Kunsth. No. 8.
és e fölött: E Gurk.

Szines kny., mér. 36.5: 24 cm.

in venerationis et reverentie specimen
D. D. D. Eduardus Gurk.
alól középütt: E. Gurk del. sculp. et edi8it.
legalól középütt: Viennae, apud T. Mollo.

Szines rm., mér. a vk. 27: 39.2 cm.

140-95-147.

Karolina Auguszta. 9242.

Megkoronáztatása.

A pozsonyi székesegyház előtti téren hatos fehér fogatban viszik a teljes diszbe öltözött királynét. A menettől balra a bandérium tagjai állnak és a templom ajtajában az egyháznagyok várakoznak a koronázandóra. A kordonon és a tisztelgő katonaságon túl a közönség helyezkedett el, melynek egy része a szomszédos épületek ablakaiból és tetejéről nézi az ünnepélyt. A háttérben a vár látszik. Felirata czimertől megszakitott sorokban:

Solennis Introitus Augustissimae Imperatricis CAROLINAE AUGUSTAE Dum Posonii XXV. Septembris MDCCCXXV.
Regina Hung: Coronaretur.

ez után: Excellentissimo ac Illustrissimo Domino Comiti Stephano Illyéshazy de Eadem, Haereditario in Trenchin, Aurei Velleris Equiti, S.C. et
R.A.M. Camerario et Actuali Intimo Status Consiliario, per I. Regnum Hungariae Dapiferorum Regalium Magistro, Inclytorum Comitatuum Trenchiniensis & Lyptoviensis Perpetuo ac Supremo Comito

V. Ferdinand megkoronáztatása:

Egyháznagy a menetből:

E lapon Vulcan Sámuel görögkatholikus püspök teljes egyházi ornátusban ~~keresztes~~ zárt koronával a fején, hímes kesztyűkkel kezein, ~~HH~~ ékkoves keresztel a ~~nyakába vetett~~ láncon és lóháton ~~ülve~~ van ábrázolva. Jobbra haladó szürke lovát csatlós vezeti, ki magyar díszt öltött. ~~Rojtos~~ A ló rojtos takaróját passzomántszegélyek és hímzések ékesítik. Felirata a kép alatt: GRIECHISCH UNIRTER BISCHOF

alól jobbra: „Ed. Gurk"
s legalól balra: „Eigenthum des Verlegers"
közepült: „Wien bey T. Mollo."
s jobbra: „23."

9468 (szines).

Gurk: Erinnerungs Blätter № 23.

178/95 № 35.

V. Ferdinand megkoronáztatása.

Szerbia zászlajának vivője.

A jobbra haladó pejlovon ül gróf Festetics Vincze jobb kezében a SERVIÆ jelzésű lobogóval s baljában a kantárszárral. Kalpagját kócsagforgó díszíti; vállra vetett prémes mentéje, dolmánya és nadrágja zsinóros; magas szárú csizmáját pasumánt szegi. Nyeregje párducbőrös, rojtos lóakarója himezett. Felirata a kép alatt két sorban:

UNGARISCHES KRÖNUNGS-COSTÜME.
MAGYAR KORONÁTIO VISELETT.

alól jobbra: „E. Gurk"
s legalól balra: „Eigenthum des Verlegers"
kiviérült: „Wien bey T. Mollo."
s jobbra: „7."

9452 (szines).

Gurk: Erinnerungs Blätter № 7.

178/95 № 19.

V. Ferdinand megkoronáztatása:

A magyar főudvarmester.

A balra fordult ágaskodó szürke lovon jobb kezébell pálcával s baljában a kantárszárral van ábrázolva a rendjel eivel felékesitett gróf Reviczky Ádám. Kucsmáját forgó díszíti; vállra vetett mentéje, atillaja, szűk nadrágja és sarkantyus csizmája himezett; mentekörőjének csatján a magyar czimer ~~[illegible]~~ látható; derekát öv fonitja; ||||| oldalán díszkard lóg. A rojtos lórakaró aranyhimzésű. A háttér dunamenti vidéket ábrázol Dévénynyel. Felirata a kép alatt:

KÖNÖGLICH UNGARISCHER OBERSTHOFMEISTER.

alól jobbra: „Ed. Gurk"
s legalól balra: „Eigenthum des Verlegers"
Középütt: „Wien bey T. Mollo"
s jobbra: „28"

9474 (szines)

Gurk: Erinnerungs Blätter № 28.

178/95 № 41.

V. Ferdinand megkoronáztatása:

A magyar testőrség kapitánya.

A balra fordult lovon ülő Esterházy Miklós hg vissza néz ~~van ábrázolva~~. Jobb kezében pálcza van, melyet lábához támasztott s baljával lovának kantárszárát fogja. Rendjelei körül a szt. István rend jelvényét s szalagját hordja. Kalpagját kócsagos forgó disziti, prémes mentéjén a rendjelek csillagjai láthatók; atillája, szűk (scsizmája) nadrágja gazdagon himezett; derekát öv szorítja s oldalán görbe kard lóg. A tarsolyon s a rojtos lótakaró sarkaiban a ~~[illegible]~~ két fejű sas van gyomrán Magyar ország szimere (vel ~~[illegible]~~. Felirata a kép alatt:

CAPITAIN DER KÖN. UNG. ADELICHEN LEIBGARDE.

alól jobbra: „E. Gurk."
s legalól balra: „Eigenthum des Verlegers"
középütt: „Wien bey T. Mollo"
s jobbra: „28."

9473 (szines).

Gurk: Erinnerungs Blätter № 28.

178/95 № 40.

V. Ferdinand megkoronáztatása:

Az ország nádora.

Az egész alakban és jobbra ~~lépésben~~ haladó szürke lovon ábrázolt Jozsef nádor jobb kezével a kantárszákat fogja s balját csipőjére támasztotta. Rendjelei körül az aranygyapjas rendnek jelvényét s a többinek szalagját viseli. Kalpagját kócsagforgó díszíti; prémes mentéjé, atillája s szűk nadrágja gazdagon zsinórzott; magas szárú fojtos csizmáját paszománt szegélyzi. Lovának tarkarója rojtos s alól elöl levett kalappal ~~[illegible]~~ lovász megy. Felirata a kép alatt:

DES KÖNIGREICHS UNGARN REICHS-PALATIN

alól jobbra: „E Gurk."

s legalól balra: „Eigenthum des Verlegers"

Középütt: „Wien bey J. Mollo"

s jobbra: „27."

3472 (Mines).

Gurk: Erinnerungs Blätter. № 27.

178/95 № 39.

V. Ferdinand megkoronáztatása:

~~A király a koronázási dombra megy~~ A király

A teljes koronázási díszben ábrázolt V. Ferdinánd balra fordult szürke lovon ~~halad~~ megy a koronázási dombra. Rendjelei közül csak az aranygyapjas rend jelvényét viseli, a többiek pedig csak oralagját hordja. A ló rojtos takarója hímzett s úgy a sarkokban, mint a kereten a magyar címer látható. Felirata a fej alatt:

SEINE MAJESTÄT DER KÖNIG FERDINAND V.
(auf den Königsberg galopirend.)

alól középütt: „E. Gurk"
s legalól balra: „Eigenthum des Verlegers"
középütt: „Wien, bey J. Mollo"
s jobbra: „26"

3471 (sines).

Gurk: Erinnerungs Blätter № 26.

178/95 № 38.

Gurk Ede

25-15

5. Solennis Introitus Augustissimae Imperatricis Carolinae (czímer) Augustae Dum Posonii XXV. Septembris MDCCCXXV. / Regina Hung. Coronaretur. (2 sor szöveg, 2 sor ajánlás). Kőrajz, folio, színezve. Jelzése: E. Gurk del. sculp. et edidit.

6. Pest és Buda látképe 1827-ben az első lóvasúttal. Rézmetszet. Jelzése: Felvette és rajzolta Hofbauer János, metszette Gurk Eduard.

Budapest Székesfővárosi Múzeum katalogusa. Budapest, 1907. 88. l. — *Nagler, G. K.:* Neues allg. Künstler-Lexicon. München, 1837. V. 454. l. — *Tört. Képcsarnok* grafikai gyűjteménye, Budapest.

nung / am Domplatze anlangend. — Ritterschlag in der Franciscaner Kirche. — Kroenung in der Domkirche. — Eidesleistung am Barmherzigen Platz. — Function am Königsberg. — Fussgang des Königs in die Franciscaner-Kirche, / mit dem Kammer-Präsidenten, die Münzen aus werfend. — Überbringung der Krönungsgeschenke. — Königstafel im Primatial-Gebäude. — Bankett der Stände im Redouten-Saale. — Die heilige Reichskrone mit den übrigen Reichs-Insignien. — V. Ferdinánd. — Esterházy Miklós herczeg. A műlap aláírása: Capitain der Kön. ung. Adelichen Leibgarde. — Esterházy Pál hg. — Esterházy József. — Dietrich József. — Cziráky Antal gróf. — Andrássy Károly gróf. — Haulik György püspök. Aláírva: Katholische Bischof mit den Kreutze. — Festetics Albert gróf. — Rudnay Sándor herczegprímás, lovon. Aláírva: Des Königreichs Ungarn Reichs Primas. — Reviczky Ádám gróf. Aláírva: Königlich ungarischer Obersthofmeister. — Schönstein József báró. Aláírva: Königlich ungarischer Herold. — Sándor Móricz gróf. — Vulcan Sámuel. Aláírva: Griechisch Unirter Bischof. — Zichy Kálmán. — Zichy Károly gróf. Aláírva: Königl. ungarischer Kammerpraesident. — Zichy János gróf. — Zichy Ferencz. Aláírva: Königl. ungarischer Oberst Stallmeister. — Odescalchi. — József nádor. Aláírva: Des Königreichs Ungarn Reichs Palatin. — Károlyi György gróf. — Klobusiczky Péter. Aláírva: Katholischer Erzbischof.

részt vett a becsi képzőmüvészeti akadémia kiállitásain. Atyjával, továbbá S. v. Pergerrel és J. Lutzcal közösen 1823-tól kb 80 drbból álló kézzel sinezett metszetsorozatot adott ki „Wiens vorzügl. Gebäude u. Monumente" cimen, 1830-ban pedig 36 folio lapból álló sorozatot „Erinnerungsblätter an die Krönung Erzherzog Ferdinands zum König v. Ungarn in Pressburg," die er als begünstiger Reisebegleiter des kais Hofes gleich späteren Prager u. Mailänder Krönungseinzügen nach der Natur zeichnete u. aquarell-

att utasitottam a b u d a p e s-
a m p é n z t á r t , ...
vezetőnek Kolozsvárról Budapestre
elmerült utiköltségei és napidijai
minczhárom /33/ kor. 40 fillért
edig Vajdahunyadról Budapestre
felmerült utiköltségei és napi
án negyvenkettő /42/ kor. 10 fil-

é.nov.hó 24-én 695 sz.a .kelt
végett értesitem.
mber hó 17-én.

irte (viele seiner mit zierlichen Figuren staffierten Orig.-Aquarelle nebst mancherlei gestoch. u. kolor. österreich.-ungar. Reiseveduten G.-s im Fideikommissbes. des Habsburger Hofes). Schliesslich zum „Hofkammermaler" ernannt, unternahm er 1840 eine Studienreise nach Syrien u. Palästina, auf der ihm eine Typhuserkrankung der vorzeitigen Tod brachte.

Thieme-Becker 15. K.

347. l. Kulföldi
irodalommal.

185 sz. a. kelt felterjesztése kapcsán
: 1902 évi 52230 sz. rendelettel
ürgősen terjeszsze fel.-
felkérem a bizottságot, hogy a gróf
volt jaáki apát által legutóbb be-
r/ koronát az állampénztárba pót-
ó nyugtát terjeszsze fel.-
3. december hó 31-én.
helyett:

I

...szágos Bizottsága:
...gazgatóságának.

Budapesten

...Béla helybeli vállalkozónak a
...lvételénél felmerült költségei
...erencsém azzal beküldeni, hogy
... bocsátott 200 koronából csupán
...ültve, és a fennmaradt 185.80.
...ugyanúlcg postán elküldtem.

Gurk, Eduard 1

festő és rézm. szül. 1801.
nov. 17. Bécsben, † 1841.
márc. 31. Jeruzsalemben.
Fia és tanítványa volt
Gurk Joseph Ignaznak,
aki 1795–1826. Esterházy
Miklós szolgálatában Ester-
házán, a Bécs melletti Pen-
zingben mint képtári és
könyvtári alkalmazott
működott. A herceg rézére
egy mechanikus ~~an~~ ~~m~~ orgonát
épített s ez alkalomból fiá-
val együtt bentarta Európát
s Angliában akvarell táj-
kép tanulmányokat vég-
zett. Hazatérte után G.
Ede a rézmetszésben is ki-
képezte magát s 1822-tól

Gurk Ede

1801 - 1891

l.

Vayer Széchenyi

98. l - 108. l.

~~[illegible]~~

~~Gál, festő 1841. 46. l.~~

Gurk Ede

~~Galle, Cornelius 18. l.~~

~~Geistinger 36. l.~~

~~Gerhardt Alajos 41. l.~~

~~Goebel Karl Peter 52. l.~~

~~Grimm Rezső 40. l. 45. l.~~

~~47. l. 50.~~

Gróh István 12, 13. l.

Gross Béla 41. l.

Grund és Rohn

39. l. 57. l.

Gurk Ede 9. l. 10. l.

Lásd

Tort képes 1922

Gurk

Karlsbadi
lapjai
Cäsd

Gilkan

48, 49. lap.

názium igazgatósága.

Bizottságának

Budapest.

. évi 322 ś 447. sz. át-
el megküldöm a kért
ill. rajzot, az átvéte-
ünszwárálag.
z viszonyai közepette
nem volt a kért műve-
egküldenem.
ön bovitékban men-

Gurk Jolan

Tokaj

Viraj, monotypia, 30 x 35

Országos diák képzőmuzeneti kiállítás
Hodmezővásárhely 1965. Kat. bev.
Oron László

Gurk
rém

Hofbauer Jánosrajza
után készült szép mét-
szete. Próbavasut Rá-
koson 1827.

Repr.
Budapest. 1946. jul.
szám

Gurk Eduard

V. Ferdinand koronázásáról készitett egy sorozat vizfestmény, amelyek Erinnerungs-Blätter an die Krönung S. K. H. des Erzherzogs Kronprinzen Ferdinand zum König von Ungarn in Pressburg den 28. Sept. 1830. cim alatt szinezett könyomatokban jelentek meg.

Kettő repr.

Domanovszky Sándor

Magyar művelődéstört. V. k. Bp. én 33, 34,

430, 664. l. 676. l

RTFA

m

na lucida

SZAKCSOPORT

VASMÜVESSÉG

KOR

XV. sz.

MÉRET

ALCSOPORT

SZÁRMAZÁSI HELY

MESTER

SZEMÉLYI VONATKOZÁS

EGYÉB ADAT

AK, MEGUMNKÁLÁS, DISZITÉS, FELIRAT, JELZÉS):

GURK, Eduard festő (1804–1841)

magyarországi utazásai

M. Ért. 1993/1-2 76-77

Kimon és Pero (Caritas Romana), 1700 után
Olaj, vászon; 105x142,5 cm
Vétel, 1938
Prága, Národní galerie, ltsz. 0 1592

A kompozíció tematikai és stiláris kiindulópontja az oly kedvelt téma Johann Karl Loth-féle ábrázolása, s forrása Valerianus Maximus (V, 4) könyveiben feljegyzett történet. A kép Brandl munkásságának abban a korszakában készült, mikor erősen hatott rá Michael Wenzel Halbax festészetet. A megformálás nagyvonalú, az ecsetkezelés érzékeny és lendületes, bár nem tartozik a mester legjobb képei közé.
Irodalom: Brandl 1968, 74 no. 22. – 1700 után 1704 körül?; Barock in Böhmen 1973, no. 159.

PP

BURNACINI, Lodovico Ottavio
Mantova, 1636–Bécs, 1707
Olasz származású császári udvari mérnök és építész, díszlet-, jelmez- és gépezettervező, a 17. század második felének egyik legjelentősebb dekoratőre. 15 évesen került Bécsbe, amikor apját, Lodovicot 1651-ben *architetto e ingegnere di S. M. C.* címmel a korabeli operajátszás fellegvárából, Velencéből az udvarhoz szerződtették. 1653-ban már vele együtt részt vett Regensburgban a birodalmi gyűlés alkalmával felállított faszínház építkezési és színpadi tervezési munkálataiban. 1659-től követte apját – aki meghalt 1655-ben – hivatalában, először *Kaiserlicher Hofingegneur* (császári udvari mérnök, 1687-től *erster Hofingegneur* (első udvari mérnök). Haláláig az udvartartás, a *Hofstaat* alkalmazottja maradt. Társadalmi emelkedését tekintve 1677-től *Truchseß* (asztalnok), majd a *Freiherr von Burnatschin* (Burnatschin bárója) címet kapta. 1659–1707 között részt vett a bécsi udvartartáshoz kapcsolódó valamennyi egyházi és világi ünnepség tervezésében. Páratlanul gazdag és termékeny életműve elsősorban az efemer architektúra területén bontakozott ki. Tervezett és épített szín-

Gurk, Eduard

festő

89

83. **Széchenyi lóháton**, magyar címeres zászlóval. Olajfestmény. Jelzése: Ed. Gurk pinx. 1830. (2007. sz.)

Széchenyi Múzeum

Dívald Akad. palotája

89. l.

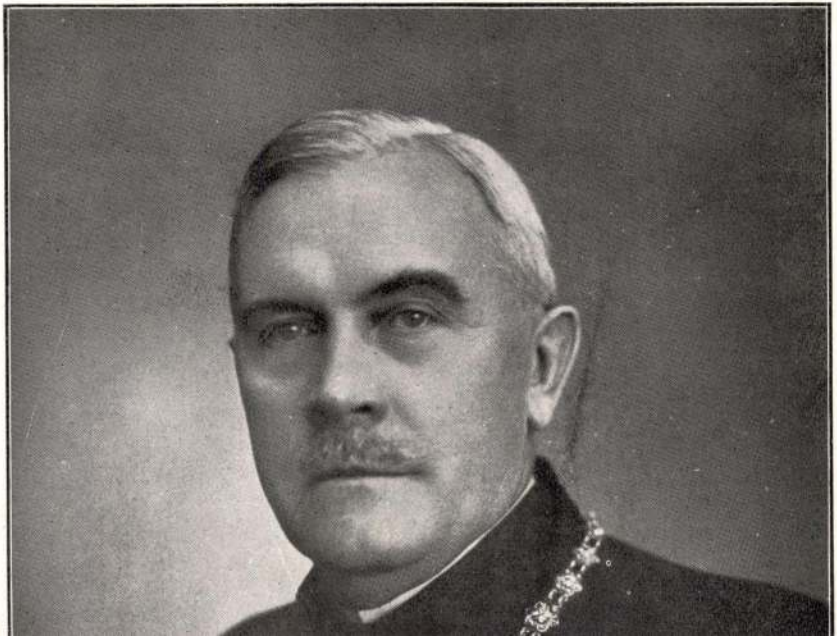

MEGHÍVÓ

A

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGÁNAK

19 ..... évi ..... hó ..... n ..... napján

.....

délelőtt / délután ..... órakor megtartandó végrehajtó-bizottsági / rendes / albizottsági ülésére.

Tárgy: .....

Elnök megbízásából:

.....

Hornyánszky V. R.-T. Budapest.

Gurk Ede

Szül. 1802. Bécs
+ 1841. u.o

Lemberger, Ernst

Meisterminiaturen aus fünf Jahrhunderten. Stuttgart, 1911. (Künstler-Lexikon der Miniaturmalerei, 41. l.)

NYOMTATVÁNY.

Nagyméltóságú
Méltóságos
Nagyságos

Kóródy Péter dr. IV. 257

Gurlt

Litografen

l

Flevesi, Ludwig

Altkunst – Neukunst.
Wien 1909. 205. l.

Gurk, E.

Środ

Kremregi Bp. 23. l. 30. l.

Gurk Eduard

1802 - 1841.

festō

.rod

Kat. Bratislavy 289. l.

Gurk Eduard

lásd

Lay Bpest iparmuvkiáll-

57 l.

7./ Zsámbéki templomrom bi

8./ Visegrádi biztositási

Budapest, 1933. m

Roska Márton dr.: Bevezetés az őstörténetbe

VIII. 158.

Gyurk Eduard

festő

l. Hevesi Dest

99. l.

die von Jhnen benötigten Liga

zu erhalten.

Jch bestätige noch

gefl.Zahlung von Mark 18,- un

Bl.Liste.

DIN A 4. 1. 2. 29. 30000
Poescheldruck, Leipzig

Gurk, Eduard

GURK EDUARD osztrák festő és csataképfestő, 1801—1841. A Sz-Szi. Lex. magyar érdekű kőrajzainak hiánytalan felsorolását adja. Ld. még Th-B. Kstlex. XV. 347. l. —

Gurk Ede (?)

Zrinyi Miklós halála
Szigetvárnál 1566
szept. 8-án.
V. Ferdinánd királynak ajánlotta Tomála Ferdinánd.
Fenti? Kőrajza.
Repr.
Németh Béla = Szigetvár tört. Pécs 1903. 264.
l. után

Érsekujvár, Kalisch Mór könyvnyomdája

Ölvedi László:

A MÚZSÁK

Tiz vers.

1928.

2009. Paczka Ferencz

Medvézés.

A jobbra fordulva lóczán ü
kendőt keresztöltésekkel varja
ben szőke parasztlegény szavai
selyem-szalagba fonta be, ingújja
kete csikú szoknyája vörös. A pipá
gatyát hord. Jelzése alól balra: P

Lje
elhelyezkedett

Of, vászonra, mér. 89.5 :
Vétett az 1901: V. 15-én k
ronán. (247/901.) Elszámoltatott l

Az elszámolást elfogadta az
(554/901.)

Az 1901: XI. 16-iki felterj
kelt 92507 ex 901 számú leiratta
muzeumnak Szegszárdon (227/902)

Gyök Ede

l.

Schoen Pest-Buda

57. l.

Gurk

l.

LykaMagyműI300-50

405, l.

Gurk - Hofbauer

aquatintája: A Zöbányai

próbavasút 1829

Granantói Pál bev. Pest-Budai vázoszépek

Magyar Helikon 1969 25. kép

GURK

M.D.K.

Grafika Pesten a XIX sz.-ban

Scheiber Sári: Franz Jaschke Pest-budai látképei

Művészettörténeti Értesitő 1961. 2-4. sz. 196.l.

Gurk

l.

Gil Ran

1834. 27

Méltóságos Báró, Elnök Úr!

E hó 25-ikén kelt levelét köszönettel
vettem. Nagy megtiszteltetés rám nézve a tiszteri
„Tag"-ok a Műemlékek Bizottságát képviselni,
méltóztassék velem rendelkezni.

Legmélyebb tisztelettel

Gurk aquatintája

Hofbauer F. rajza nyomán 1829.

Pest-Buda képe a XIX. sz. elején

Rákosmező felől

65.

Reka: 101 kép a régi Pest-Budáról, Kelikon 1969

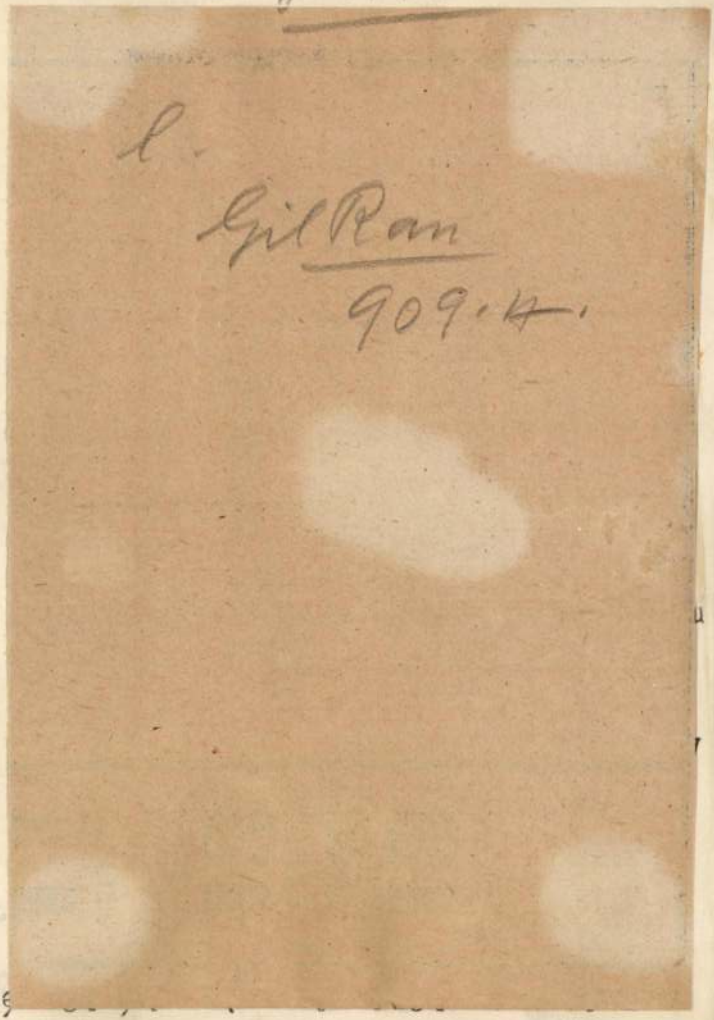

palota ásatási munkálatainak folyta-

bengőt. Budapest, 1936. december hó

: dr.vitéz Haász Aladár s.k. minisz-

Gurk

1. Gilkan

499.4

Nagyságos

Lucz Kálmán épités
Nagyságos Épitész ur, -
Börzsönyi rom. kth. S
pótmunkái készen a
lendő Bohnert And
átvizsgálvák és ass
ennél fogva aláza
Nagyságos épitész u
améghátralévő ös
deni, Egyuttal Itk

Gurk Ede

Lovász Zincke

l.

Darvas István dr.

Az dső posti függőhid.

Bp. 1948. 6. l.

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA
508 1935
1935 szept. 10

Gyurk Ede

1802 – 1841.

1830-ban rövid ideig
Pozsonyban dolgozott.

Csáktól 3. l.

29. sz. nyomtatvány a 200.300/1941. K. M. sz. rendeletben meghatározott

Figyelmeztetés! Valóságnak meg nem felelő adatok bejelentése két hónapig terjedhető elzárással, illetőleg 8.000 P-ig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő. A bejelentett adatok helyességét a hatóság szigoruan ellenőrzi.

Lábbeli i

1. Az igénylő neve: .....
2. Foglalkozása: .....
3. Lakása: .....
4. Kinek a számára igényel: .....
5. A 4. pont alatt megjelölt személy milyen nagyságu
6. Mire kér utalványt: *fejelés — talpalás — kész lább*
   (a nem kívánt szöveg áthuzandó)
7. Kinél kívánja az utalványt beváltani: *cipésznél (cs*
   (a nem kívánt szöveg áthuzandó)
8. Hány pár lábbelije van annak, aki részére az utalv
9. Mikor vásárolt legutóbb lábbelit: .....
10. Mikor végeztetett legutóbb fejelést v. talpalást: .....

Büntetőjogi felelősségem tudatában kijelen jelentettem be és azokért felelősséget vállalok.

Kelt ....., 194 .. évi ....

Hatósági előjegyzés.

M kir állami nyomda

M.D.K.

SURAN C.

1920-ban Nagybányán a Szabadiskola tagja

Réti: Nagybánya.... Bp. 1954. 334.l.

Guraszadi gör. Eel.

templom

Hunyad m.

l.

Ger MRE 43-1.

174

t ugyanott 1835. augustus 8-án).

ett
lvar közepén fiatal asszony ül s az ölében
elynek lábait baljával tartja, ~~[illegible]~~ a tolla-
a. koppaszt. Mögötte s mellette asztal áll. Az egyi-
ncsó, dísztál és pohár; másikán füles tál és ~~[illegible]~~ mázas
rágokkal látható. Az imcensőnek lábainál a vágó-
és egy kancsó s mellette bedugott kőpalaczk tűnik szemünk
ny fejét fehér kendővel kötötte be, bő újjú ruhadereka
ye sárga s világoskék szokunyája csikos. Balra a
n; szemköt, a falon, melyet röpkény futott be, leölt tarka
resz alatt szivattyús kút látszik. A boltozott kapun
t támasztottak, a második udvarra nyílik kilá-
ló előtt ~~egy~~ öreg ember etet jobbra fordult szürke lovát
két csirke szaladgál és szemeiget. Az égbolt felhős.
tám asztott deszkán: „W. Linnig f. 1845."

ei 50·5 : 40 cm.

hagyatéka 1871 : II. 24.

222.

147

Gurcsin Mihály, festő; szül. 1854-ben Pancsován. 1875-ben a müncheni képzőművészeti akadémián tanult.

Somogyi Miklós: Magyarok a müncheni képzőművészeti akadémián. *Művészet.* 1912. 182. l.

II. 3154. Gurcsin Mihály, 21 éves, szláv vallású, szül. Pancsován (Öszterreich ?), atyja kereskedő, antik osztály, 1875 máj. 4.

Som 182. l.

~~Arany László, Forgách Simoné V. 5.~~

mdk.

Ladislaus dictus Gurhes, Heys, Petrus dictus Peuldre et Josreh.

| együtt állottak az összes kamarák élén | 1323-ban.

A Buda-Esztergomi Kamara-ispánok.

Huszár Lajos. A Budai Pénzverés Története a Középkorban 1958. 121. l.

Gurgulits

nyergesujfalvi
kőfaragó
készítette Bátori
Schulz Bódog 1848/49
dandár paranconok
piramis alakú gránit
kremlezét, mely az
esztergomi honvédte-
metőben áll Majer
István püspök meg-
bizásából 1885-ben.

Körösy László dr:
Esztergom. Esztergom 1887.
175. l.

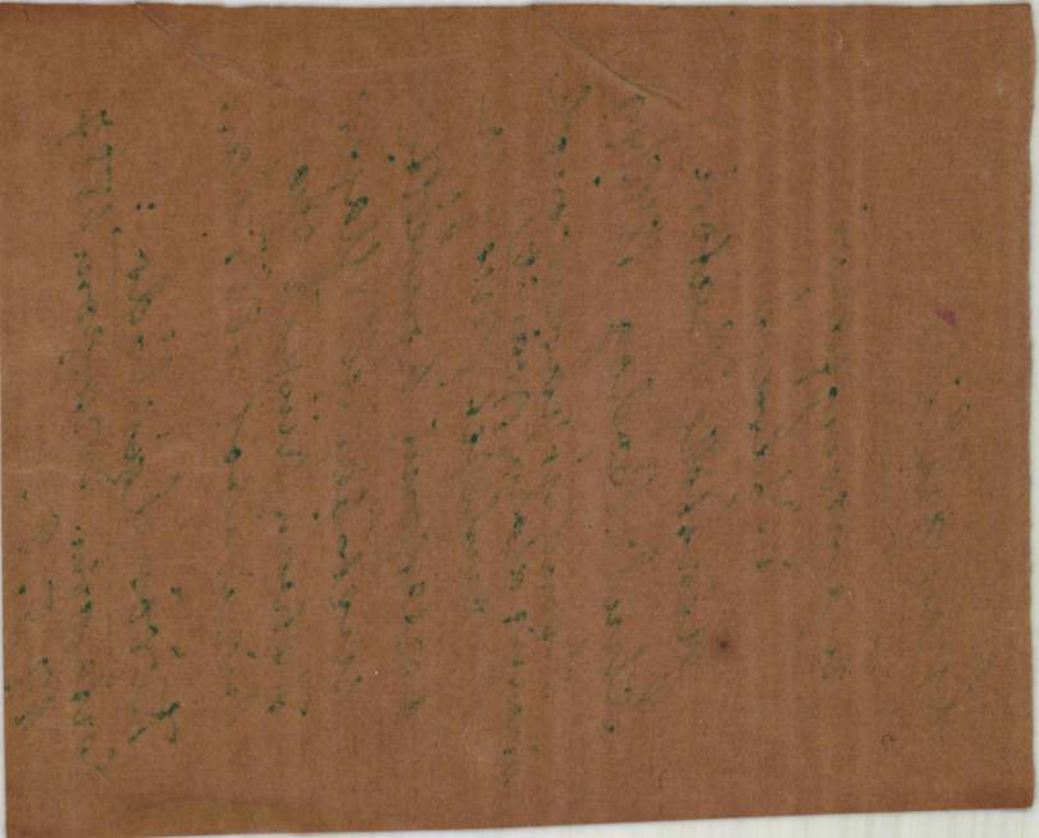

GURK, Eduard, bécsi festő és rézmetsző

E. G. Maler und Kupferstecher in Wien, rézbe metszette Karolina Augusztа magyar királynévé való pozsonyi koronázását. Ez fehetén, vinecen és aranynyomással kapható (1825, 1145–1146 l)

Preßburger Zeitung
(Genthon)

MDK

Gurk

Tiroli és salzkammerguti acélmetszetek

Pesther Handlungszeitung, 1843. ápr. 19.
XVI. 24. 96.

MDK

Gurk

Olaszországi és bécsi tárgyu acélmetszetek, Alt, Endler, Gurk, Barbarini, Ender rajzai u.

Pesther Handlungszeitung, 1843, ápr.29.XVI. 26. 103.

Gurk

l.

Gilkan

768. 27.

Gurk

l.

Gilkan

592.17.

96.358/1946 szám.
VII.ü.o.

A Müemlékek Országos Bizottsága
Elnökségének,

Budapest.

Tudomásul másolatban ki
azzal, hogy a kiutalványozott
szeg felhasználásáról szabálys
rüen számoljon el.
Budapest, 1946. évi szeptember
A miniszter rendel
dr. Pogány Káro

hagyandó részek is bennfoglaltatnak. VALAMINT A FŐUDVARMESTERI HIVATAL ÁTIRATA SZAPÁRY FŐUDV. ALÁÍRÁSÁVAL O.-HOZ. — JÁKÓ MARGIT, József főherceg. 24 képmelléklettel. Bpest, 1918. 8r., 2 kötet, fve . 4.—

2487. OSOLSOBIE, J., GURK EDUARD után, Báthorit szabadítja Kinisi a Kenyérmezőn, október 13-án 1479. Színezett kőrajz, keretezve . 15.—

2488. —, Zrinyi Miklós vitéz halála Szigetvárnál szeptember 8-án 1566. Színezett kőrajz, keretezve 15.—

2489. —, Buda várának diadalmas ostrommal visszavétele szeptember 2-án 1686. Színezett kőrajz, diófa keretben . . . . . 25.—

2490. OVERSKOU, THOMAS, Knud Lavard. Historisk-romantisk Fortoelling. Kjobenhavn, 1824. 8r., fűzve. SZERZŐ S. K. AJÁNLÁSÁVAL . 4.—

2491. ÖRÖK NAPTÁR. Magában foglalja a Krisztus születésétől a 3301. évig terjedő időt. Csinálta: GÁRDONYI GÉZA. Bpest, 1894. 8r., fve . . 3.—

2492. P..., Blumauer bey den Göttern im Olympus über die Travestierung der Aeneis angeklagt oder Tagsatzung im Olympus, Virgilius Maro contra Blumauer, in puncto labefactae Aeneidis. Leipzig, 1792. 12r., egykt. bőrktsben . . . . 2.—

2493. PALÉOLOGUE, MAURICE, Am Zarenhof während des Weltkrieges. Tagebücher und Betrachtungen. München, 1926 . . . . . 2.—

2494. PALOTZI GYÖRGY, Állandó élet tüköre, meljből ki' lehet nézni azokat az igaz és ditsőséges vigasztalásokat, meljekkel vagy a' maga' halandóságán, vagy szerelmeseinek kimulásokon bánkódó szívet az Isten beszéde megerősíti és diadalmassá teszi. Pozson és Komárom, 1791. K. 8r., ívekbe rakva . . . . . 8.—

2495. PANCSA-TANTRA, AZAZ ÖTÖS KÖNYV. Az életbölcsességnek régi indiai tankönyve. Szanszkrit eredetiből fordította SCHMIDT JÓZSEF. Gyoma, Kner. 1924. 8r., er. pergtktsben, tokban 10.—

2496. PANORAMA, Le Exposition Universelle. 1900. Paris, Har. ívrét, er. vkts . . . . . 1.—

2497. PAP ZOLTÁN, Muzsikaszó. Regény dalban. Bpest, 4r., er. vkts. SZERZŐ S. K. VERSBEJEGYZÉSÉVEL SZALAY JÓZSEFHEZ. MELLÉKELVE „ÉDES PISTÁM" MEGSZÓLÍTÁSÚ S. K. LEVELE Bpest, 1911. nov. 27.-i kelettel . . . . . 5.—

2498. —, Rekviem. Bpest, 1918. Singer. 8r., er. pegamoidkötésben. SZERZŐ S. K. AJÁNLÁSÁ-

Kikiáltási ár pengőben

VAL SZALAY J.-NEK, VALAMINT A REKVIEMBŐL VETT KÉT VERS SZAKASZ, SZERZŐ S. K. ÍRÁSÁBAN. Mellékelve szerző egy nyomtatott kartonlapja, melyen a Magyar Történelmi Társulatnál megüresedő pénztárnoki állás elnyerésére kér támogatást. Rajta KOMÓCSY JÓZSEF ajánló sorai . . . . 4.—

2499. PATON, A. A. The goth and the hun; or Transylvania, Debreczin, Pesth and Vienna in 1850. London, 1851. 8r., er. vkts . . . . . 8.—

2500. PAULER ÁKOS, Bevezetés a filozofiába. Budapest, 1920. 8r., er. ppkts. SZERZŐ AUTOGRAMMJÁVAL 1.50

2501. PAULER ÁKOS, Logika. Az igazság elméletének alapvonalai. Bpest, 1925. 8r., fve. MELLÉKELVE SZERZŐ S. K. LEVELE DR. KORNIS GYULA EGYETEMI TANÁRHOZ BADACSONY, 1924. SZEPT. 15.-I. KELETTEL. 4r., egy oldal és címzés . . . . . 3.—

2502. PAYER, HUGO, Bibliotheca Carpathica. A „Magyarországi Kárpátegylet" megbízásából. — Bibliotheca Carpathica. Im Auftrage des „Ungarischen Karpathenvereins" zusammengestellt. Késmárk—Igló. 1880. 8r., fvkts . . 4.—

2503. PAYER, JULIUS, Die österreichisch-ungarische Nordpol-Expedition in den Jahren 1872—74, nebst einer Skizze der zweiten Nordpol-Expedition von 1871. Mit 146 Illustrationen und 3 Karten. Wien, 1876. 8r., fbőrkts. MELLÉKELVE SZERZŐ S. K. ÍRT KÁRTYÁJA EGY BARÁTJÁHOZ 1903. MÁJ. 23.-I KELETTEL . . . . . 5.—

2504. PÁSZTOR ÁRPÁD, Budapesttől a Föld körül Budapestig. Bpest, Nyugat. 1911. 8r., er. vkts . 4.—

2505. PÁTKAY IMRE, A kunszentmiklósi református gimnázium könyvtárának katalogusa. Kunszentmiklós, 1908. 8r., vkts . . . . . 1.—

2506. PECSOVICS NAPTÁR 1868-ra. Szerkeszti ORMÓDI BERTALAN. Pest. TÁRCZA-NAPTÁR 1868-ik évre. K. 8r., fve . . . . . 2.—

2507. PEKÁR KÁROLY, Physiologiai és psychologiai aesthetika. Az aesthetikai érzések physiologiája. Bpest, Hornyánszky. 1897. 8r., fvkts . 2.—

2508. —, A filozofia története. Az emberi gondolkodás története. Bpest, 1902. 8r., fvkts. MELLÉKELVE SZERZŐ EGY S. K. ÍRT KÖNYVISMERTETÉSE 5 és fél oldal . . . . . 3.—

Gurk

l.

Gilkan

1054. r

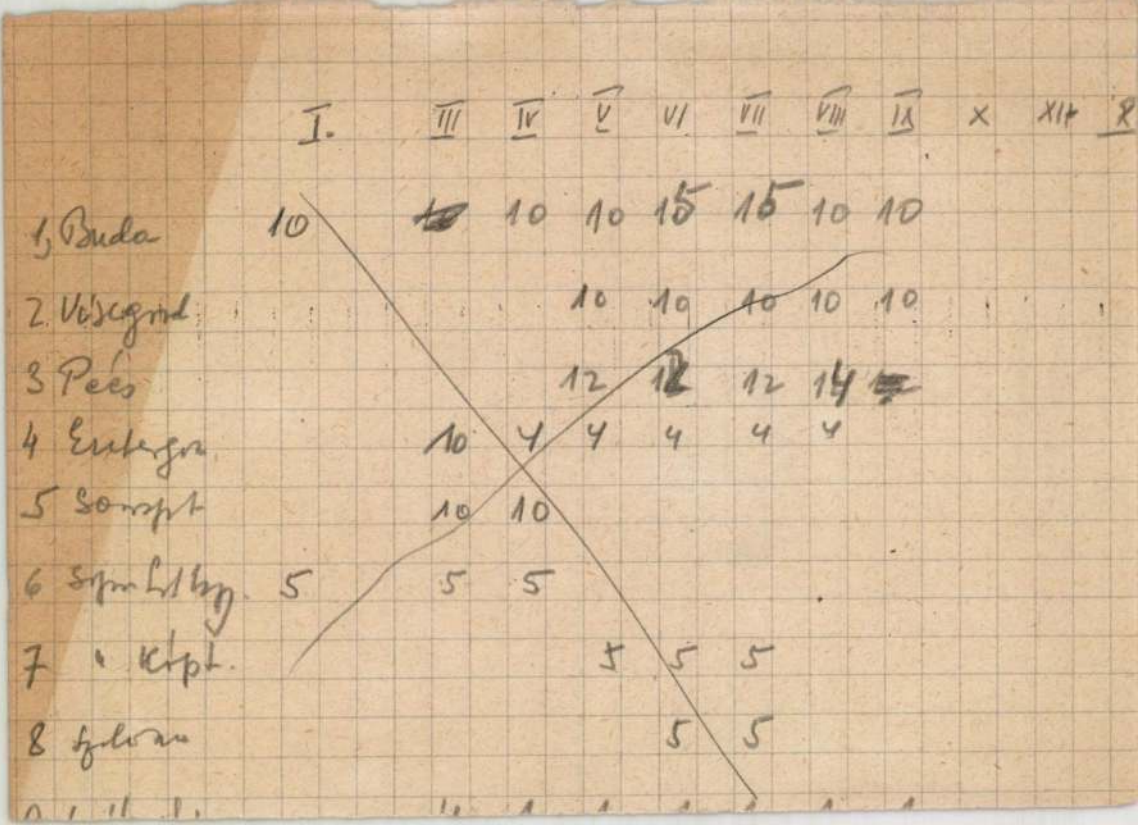

	I.	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XII	X
1, Buda	10	[illegible]	10	10	15	15	10	10			
2. Vásegrad				10	10	10	10	10			
3 Pécs				12	12	12	14	[illegible]			
4 Esztergom		10	4	4	4	4	4				
5 Sarospt		10	10								
6 Sopron Lit. Bzg.	5	5	5								
7 " Kápt.				5	5	5					
8 Szolnok					5	5					
9 [illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]			

Gurk, Eduard

1802 – 1841

Hid az erdőben.

Szépm. Mur.
Delhaes István
emlékkiállítás Kat.
Bp 1910. 69. sz.

704

764

Egyéb magyar vonatkozású művei:

1. Buda várának diadalmas ostrommal visszavétele, Sept. 2án 1686. Nagy folio alakú kőrajz, színezve. Magyar és francia szöveggel, V. Ferdinánd magyar királynak ajánlva. Jelzése: I. Osolsobie inv. E. Gurk fec. Kiadta: Tomala Ferdinánd pesti műkereskedő.

2. Báthorit szabadítja Kinisi a Kenyérmezőn Oct. 13án 1479. Ugyanez franciául is: Ő Királyi Apostoli Felségének Vik Ferdinándnak Magyar Ország királyának, / Ausztria Korona Örökösének / legmélyebb s legalázatosabb tiszteletével ajánlja / Tomala Ferdinánd. / Kőrajz, nagy folio; színezve. Jelzése: I. Osolsobie inv. E. Gurk fec. ?

3. Zriny Miklós vitéz halála Szigetvárnál, Sept. 8dikán 1566. La mort heroique de Zriny a Szigetvár, le 8. Sept. 1566. Ő Királyi Apostoli Felségének Vdik Ferdinándnak Magyar Ország Királyának, Ausztria Korona Örökösének, legmélyebb' s legalázatosabb tisztelettel ajánlja Tomala Ferdinánd. Színezett kőrajz. Jelzése: I. Osolsobie inv. E. Gurk fec. Pesten, Tomala Ferdinánd Mivföldleírás- és hang-tárában. ≠

4. Pozsony (Pressburg). Folio; színezve. Jelzése: Nach der Natur gezeichnet, gestochen und herausgegeben von Jos. u. Ed. Gurk.

† A magyar mellett

? Megvan a Magyar Történelmi Képcsarnokban Budapesten. Leltári száma: T. 2205. III.

? Megvan a Magyar Történelmi Képcsarnokban Budapesten. Leltári száma: T 4727.

≠ Több példányban magántulajdonban.

Gurk Ede

Gurk Ede. Pótlás Szendrey-Szentiványi Lexikon 613.lapjához

Széchenyi lóháton.1830.

Vizfestmény.1828."Transport exotischer Tiere für die Wiener Menagerie.Zug von Grsshöflein bis Windpassing" 34.5 x 51 cm.

Nagyhőflánytól Vimpácig. Bécsi aukció.U.a. kőrajzban is.

Figiuren aus dem Pressburger Krönungszug.1830.4 lap.Kolor. Lithogr.von E.von Gurk. Fol.

Nationalkostüme üng:Magnate an dem Krönungszug 1830.

Gurk Ede

Gurkné

Francia

5 Francs 1799.

Av. körirat: REPUBLIQUE – FRANCAISE. Középen baltás tölgyfakoszorúban: 5 – FRANCS – L'AN 7. (1799). Lenn: K (= Bordeaux)

Rev. körirat: UNION ET FORCE Középen: Szemközt álló Hercules, mint a francia nép erejének szimbolumna, tőle jobbra is balra a szabadság is egyenlőség egymásnak kezet nyujtva, előbbi jobbjában hosszu lándzsán a szabadság sűvegy, utóbbi balkezében sáhmóró. A két alak oldalain kis szermek- és vesze. Lenn 2 pont közt: DUPRE.

Peremén: GARANTIE NATIONALE.

Átm 37 m/m. Súly: 24 [illegible]

Vétel Hernfeld Vilmostól

Gy. l. n. sz. 1022 / 1929. XIII. 17.

MDK

Gurk Ede, graf.
XVIII.-XIX.sz.

175."Buda várának diadalmas ostrommal visszavétele szept.2.-án 1686. J.Osolsobie után.
Szinezett kőrajz.

176. Kinizsi megszabaditja Báthoryt.- Zrinyi halála.- Buda visszavétele.
Három darab szin.kőrajz. Kézzel.

nst Muzeum aukciói. XLVI. Kat. 17.l. 1931.

Gurk, E.

kőnyomatok, V.Ferdinánd koronázásáról

Koronázási kiáll. Történelmi Képcs.1916.dec

M.D.K

Gurk Ede
kőrajzai

Dróthíd a a városligetében Pesth
"mellett" című képe 1835-ből való
Lindenaut készítette e munkát.

Dr Darvas István: Az első pesti függőhíd
Városi Szemle, 1948. – 378 lap

M.D.K.

Gurh Ede, rézmetsző

Zincke-vel együtt szignálja azt a sines rézkarcot, mely az 1826-ban elhészült, Fritz Antal bécsi szitás mester tervei szerint épült, városligeti drótfidat ábrázolja. Eredetije a bécsi Mollo- ill. pesti Tomala-féle kiadásban jelent meg 1835-ben („Drahtbrücke im Stadtwäldchen bey Pesth" – ill. „Drótfid a Varosligetben Pesth mellett" c.)

Darvas István: Az első pesti függőhid. Városi Szemle, 34. évf. 1948. 378. old. utáni t.

MDK

Gurk Eduard

Pest és Buda látképe, ~~xxx~~/a Rákos felől/, lit.
Hofbauer János után Gurk Eduard

Hazai Művészség. Hasznos Mulatságok, 1829, I.
393-395.

MDK

Gurk Eduard rézmetsző

Shoen Csillag gyüjt. 28 l.

MDK

Gurk Ede /Eduard/ 18-19. sz.

Buda várának diadalma ostrommal visszavétele szept.2-án, 1686, szin.kőrajz

Kinizsi megszabaditja Báthoryt, - Zrinyi halála, - Buda visszavétele, 3 db. szin.kőrajz

Ernst Muz. 46.aukc. 1931. 17 l.

Ernst Nus. 15. nukc. 1921.

MDK

Gurk Eduárd,festöm. -graf.
1801-1841

gróf Keglevich István magyar koronázási diszruhában. Szinezett körajz.

gróf Keglevich János magyar koronázási diszruhában lóháton. Szinezett körajz.
22.l.

Árv.Közl.1940.l.rk.sz. 21.l. és 22.l.

MDK

Hofbauer János után Gurk Eduard, festöm.graf.

309. Pest és Buda. Szinezett metszet. 52x75

Árv. Közl. 1932. 1.rk.sz. 22.l.

Gurk Ed.

aquatintája Hofbauer J. rajza nyomán készült: a pest-kőbányai próbavasut. Reprodukció.

Tóth Endréné: Budapest Enciklopédia, Budapest, 1970.

331 f.

MDK

Gurk Eduárd, graf.
1801-1841

gróf Esterházy József magyar koronázási diszruhában lóháton. Szinezett körajz.
gróf Festetich Vince magyar koronázási diszruhában lóháton. Szinezett körajz.
gróf Zichy Miklós magyar koronázási diszruhában lóháton. Szinezett körajz.

Árv.Közl. 1940.1.rk. sz. 22.1.

MDK

Gurk Eduárd (metsző)

rézmetszete: Az 1827-ben megnyílt első pesti lóvasut.

Dr. Kremmer Dezső: Városi fiókmúzeumok.

Városi Szemle, Bp. 1914. 214. l.

M. D. K

GURK F

Hofbauer János rajzát a kőbányai próbavasutrás aquatintában sokszorosítja

(1827.)

Budapest müemlékei II. Bp. 1962. 123. l.

Pozsony. T.2537. III.

A középtért a vár és város foglalja el, a háttért hegyek képezik, a Dunán repülő hid kel át, az elötérben pedig a partot hintók, pihenők, járókelők és a bárkát vontatók élénkitik. Felirata:

KÖNIGL FREYE STADT PRESSBURG VON DER DONAUSEITE.

legalól középütt: Nach der Natur gezeichnet, gestochen und herausgegeben von Jos. u. Ed. Gurk.
ez után: In Comission in Wien bey. T. Mollo.

Szines rm., mér. a vk. 49.4: 70.1 cm.

Az Esterházy gyüjteményből.

Kenyérmező:

Kinizsi megszabadítja Bátorit.

Olyképen van ábrázolva, hogy ~~a~~ keresztény és török harczosok körött ~~az~~ összerogyott fehér lovon látjuk a vértbe s páncélba öltözött Báthorit, ki hátrahanyatlik s a kit egyik hive átkarolva tart, ~~Bal~~ míg bal felöl tör előre Kinizsi, a ki ~~mind~~ két kénel pusztítja a hitetleneket. A háttérben a törökök egyike a magyar lobogót akarja elvenni. Az előtért pedig török és keresztény sebesültek borítják. Feliratai a kép alatt

balról: „Báthorit szabadítja Kinisi a' Kenyérmezőn, Oct 13an 1479"
és jobbról: „Báthori delivré par Kinisi, le 13. Oct. 1479".

ez után:
„Ő Királyi Apostoli Felségének Vdik Ferdinandnak Magyar Ország Királyának

AUSZTRIA KORONA ÖRÖKÖSÉNEK,

legmélyebb's legalázatosabb tisztelettel

ajánlja Tomala Ferdinand"

balra: „Pesten Tomala Ferdinand Miv. – földleirás- és hang-tárában"
alól balra: „J. Osolsobie inv"
s jobbra: „E. Gurk fec."

Könyomat, méretei a vonalkeretnek 37.9: 56.7 Cm.

Ltfa 4727 (szines)

189/95 N:10.

Gurk

beisi lapjait,

ha kell lásd

Gil Ran

37 és kv ll

es nyugatváry

vaára koronáról, mely

ernói várrom fölvé-

ira a Műemlékek

régiától fölvettem. —

Iáva. julius 1.-én.

Gurk E.

sa keretén belül középütt: „E. Gurk del. sculp. et edidit."
végre legalól: „Viennae apud T. Mollo."

~~Könyvnak~~ Sz. rm.
~~[illegible]~~ méretei a vonalkeretnek 27 x 39.2 cm.
Metszette: Gurk E.

9242. (szines diszkiadás.)

140/95 № 147.

Karolina Augusta:

Megkoronáztatása:

A székes egyház előtti terén, a katonáság által vont kordonon belül, látjuk az egész menetet, melyben hatos fehér fogaton viszik a teljes díszbe öltözött királynét. Balról a bandérium tagjai, a cordonon kívül pedig a nagy közönség foglaltak helyet. A tribünről, a házak ablakaiból és ezek tetejéről igen sokan nézik a felvonulást. A háttérben, a templomon túl, a hegyen a vár köti le figyelmünket. Felirata a kép alatt részben czimertől megszakítva, hat sorban:

Solennis Introitus Augustissimae Imperatricis CAROLINÆ...
AUGUSTÆ Dum Posonii XXV. Septembris MDCCC XXV.
Regina Hung... Coronaretur
Excellentissimo ac Illustrissimo Domino Comiti Stephani
de Illyéshazy de Eadem Hareditario in Trenchin, Aurei
Velleris Equiti, S.C. et
R.A.M. Camerario et Actuali Intimo Status Consiliario, per
I. Regnum Hungariae Dapiferorum Regalium Magistro, In-
clytorum Comitatuum Trenchiniensis &. Lyptoviensis Per-
petuo ac Supremo Comiti
in venerationis et reverentiae specimen
D.D.D. Eduardus Gurk"

Gurk E.

l.

Kat Szemere aukcio

764. n

~~Bányaipari múzeum, Szentpétervár~~

~~III. 57.~~

Gurk

l.

Gil Ran

2 - 3. l.

3 Oo 1931
032 Repl. 9.

I.
1932.

A visegrádi

Nagytekintélyű
Műemlékek O

A visegrádi várbizottságnak 1
11 órakor a községházán t
tisztelettel meghívni. –
Szíves képviseltetését kére
ságának, hogy az esetl
tassuk és megállapítsuk
Tárgy: a jövő évi höl
Visegrád, 1

Gurk E

l.

Kat Szemere aukcio

809.2

~~Bánáti ruhák II. 230~~

1861. Bécs + 1891 (máre 31) Jeruzsálem pestisben

Gurk Ede, osztrák festő és grafikus a XIX. század 20—30-as éveiben Bécsben. Számos magyar vonatkozású műve van. Ezek közül kiválik két nagyobbméretű műlap, melyek közül az első Budavár 1686-iki bevételét, a másik pedig Báthorynak Kinizsi által való megszabadítását ábrázolja. Sorozatosan megjelent műlapjai közül bennünket főleg az 1830. évi pozsonyi magyar koronázási emléklapok (36 drb.) érdekelnek, melyeket G. természet után rajzolt, s amelyek, majdnem egyidejűleg két kiadásban (T. Mollonál és Trentsenskynél) is megjelentek. E sorozat darabjai a koronázás egyes nevezetesebb jeleneteit, továbbá, bár a feliratban nincs feltüntetve, egy-egy, a koronázási menetben részt vett magyar mágnást ábrázolnak. Valamennyi kép folio alakú színezett kőrajz. Az arczképek többnyire a következő aláírással vannak ellátva: «Ungarisches Krönungs Costume. Magyar Koronatio viselett». A gyűjtemény czíme: Erinnerungs-Blätter an die Krönung S. k. H. des Erzherzogs Kronprinzen Ferdinand zum König von Ungarn in Pressburg d. 28. Sept 1830.

E műben a következő lapok vannak: Königlicher Zug zur Krönung / über den Hauptplatz kommend. — Kaiserlicher Zug zur Krö-

Gunthes József, ötvöslegény. 1826-ban Brassóban Fleischer Gottlieb (l. o.) műhelyében dolgozott.

Gyárfás Tihamér: A brassai ötv. tört. Brassó, 1912. 63. l.

Guntner Gáspár, l. *Kundtner G.*

Gunthner Gáspár

ötvös

† 1818. okt. 27 Parsony

Kapmagyarorsiötvösök 35 l.

ápriliś 11-én.

ek.

n és olyképen ~~[illegible]~~ ábrázolvákhoz a
ül, a szőke fiú ~~[illegible]~~ pedig, a kinek Jézus jobb
olja, áll. Öltözete az előbbinek: fehér
l ing. A háttérben kőfal és ajtó köti
jobbról: = Axel Helsted ~~1989~~. 19034.
1898-

cm.-- Lelt.sz.4503.-- Értéke
hagyománya 1913 márczius 9-én.
uzeum örökletéte (1381-913).--
~~(3046-913)~~.-- Bejelentetett
.

96

Guntner Gottlieb, 1. *Kundtner G.*

Guntrich Ferdinand

l.

Schoenkörpvárost

100. l.

XII

lépcsőházában. XVIII. sz. 561
kapu a Mária-utca 13. sz. csőházában 561
égő csipkebokor előtt. Brüszbelin a XVII. századból a palotában. Szent Sebestyén ngyal alabástromszobra Sar-A székesegyházban volt oltár-32. Kommód a XVIII. száz. ől. 563
et fakaszt. Brüsszeli gobelin . századból. A püspöki palo- 564
fáraó előtt. Brüsszeli gobelin I. századból. U. o. 564
rezeti népét a Vörös-tengeren. li gobelin a XVII. század- o. 565
zet merít és megitatja Jetro juhait. Brüsszeli gobelin a századból. U. o. 565
amalekitákkal való harc alatt. li gobelin a XVII. század- o. 566
Rubens, P. P.: Cimone és Efigenia, Bécs. Művészettört. Múzeum 256
Rudnay Gyula: Bohémek. Szépműv. Múz. 152
— Gróf Jankovich-Bésán Endréné úrnő arcképe 152
Sacchi, Andrea: Bál a Palazzo Falconieriben. Rajz 409
Say Géza dr.: Kopár dombokon 103
Scherwitz Mátyás: Szent Erzsébet alamizsnát osztogat. Olajf. 1760. Főoltárkép a budai kapucinus-templomban 266
Schinkel: A berlini énekakadémia terve .. 376
Schinkel házterve. Vesztibül 380
Serleg a XVII. századból. Siebenbürger György munkája. Ulmi múzeum 56
Sidló Ferenc: Primavera 153
— Titok. Bronz 157
— Vágy. Bronz 157
Simon György János: Ülő nő 225
Souverbie, Jean: Anyaság 612
— Termékenység 613
Spanyol szőnyeg. XV. század vége 631
S. Stetner: Augustinus J. Posch neustifti prépost misalleja. (68' l.). Innsbruck, Egyetemi Könyvtár 196

GUNYHÓ LÁSZLÓ, grafikus

A Jánosházi Batthyány Lajos muzeumban kiállitás nyilt meg 1971.aprilis 30-án. A forgatókönyvet és a kiállitás vezetőjét dr.Temesváry Ferenc irta,a Nádasdy Ferenc Mú- dolgozói és Gunyhó László grafikus végezte. 623.old

NÓGRADI GÉZA: Évi jelentés.Nádasdy Ferenc Muzeum Sárvar.1965-1970. 613.old

SAVARIA, A Vas Megyei Muzeumok Értesitője,1965-1970 x 4.sz. Szombathely, 1973

Guoth épitész

MDK

Gubacsi-hidfőnél előregyártott épület

Miskolczy László:Előregyártás,tipustervezés,épitőművészet Magyar Épitőművészet 1955.IV.évf.194.l.

Guoth Béla épitész.

MDK.

A kispesti munkáslakóház-telep tervpályázatán.

Az épitendő munkáslakóház terveit 2oo koronáért megvették.

Művészet, 19o8. 419. és 42o. l.

Guóth Béla, épitész M.D.K.

és Lechner Lóránt
közös terve 150 K-ás meg-
vételben részesült a kis-
pesti munkás laróházak
pályázatán.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1908. XXIX. évf.
nov. 4. sz. 14. old.

N.D.K.

Ø Gyóth Béla

Lásd

Müvészet 1908

420

Ardat Elvi

..... nevü munkás igazolta

a müvezető aláírása.

lyezem:

.....
vagy helyettesének
irása.

— Endrényi Imre, Szeged.

Guoth István

Guoth István

butortervezt

1904–8

Éimisk 1930.

83. l.

Érkezett 1905 jan

77/1905 sz. (Gyulafehérvár, 1905 jan. 19. 3. sz. a.)

Az alsófehérmegyei tört. rég. és term. tudományi egyesület meghívója XIV. rendes közgyűlésére. (Távirati üdvözlet 1905. I. 28.)

Guoth István

Guoth István és Pászti Károly által tervezett könnyü acélváz-szerkezetet ismertet /képpel/

Pozsgai Lajos: Korszerűségi törekvések a hazai acél-szerkezet építésben. Mogy.ép.ip. 1971.6.sz.374-383.1.

Ø Gúr Florián

szül. Nyomján (Baranya megyében) inkor, mis kitéve Pécsett 4 reált vejvett -

1876/7. I. 3-ad éve esti tanfolyamon a bjerti mutarajztanodában -

Lakásnyomok, őskor VI. 14

Ø Gurahontzi Remerházy

Mária

iparmíves

1841.

l.

Tanulmányok Bp.

multjából VII.

30. l.

TURUL SZÁLLODAVÁLLALAT
BUDAPEST

Gurk, Eduard osztrák festő és csataképfestő, szül. Bécsben 1801., megh. XXXX Jeruzsalemben 1841. márc. 31-én pestisben. Bő életrajzi adatok Th-B. Allg. Küstlex. XV. 347. l. és Szendrei-Szentiványi Lex. I.....l., ahol megtaláljuk magyar vonatkozású kőrajzainak hiánytalan felsorolását.